

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तथा तथ्याङ्क पुस्तिका आ.व. २०७६/०७७

प्रकाशक

प्रदेश सरकार

**भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
कृषि विकास निर्देशनालय**

१ नं. प्रदेश, विराटनगर, नेपाल

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तथा तथ्याङ्क पुस्तिका आ.व. २०७६/०७७

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तथा
तथ्याङ्क पुस्तिका आ.व. २०७६/०७७

प्रकाशक
प्रदेश सरकार
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
कृषि विकास निर्देशनालय
१ नं. प्रदेश, विराटनगर, नेपाल

प्रकाशक
प्रदेश सरकार
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
कृषि विकास निर्देशनालय
१ नं. प्रदेश, विराटनगर, नेपाल

आफ्नो भनाई

१ नं. प्रदेश सरकार अन्तर्गत भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयको मातहतमा रहेको कृषि विकास निर्देशनालय र निर्देशनालय अन्तर्गतका निकायहरूले यस प्रदेशको कृषि विकासका समग्र समस्या, चुनौति र अवसरहरूको विश्लेषण गर्दै कृषि विकास रणनीति, राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक आवधिक योजनाले परिलक्षित गरे अनुरूपका प्रतिफल प्राप्त गर्न आ.व. ०७५/७६ देखि नै कृषि विकासका विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न शुरु गरेको हो। यसै क्रममा आ.व. ०७६/७७ मा पनि विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन भए। आ.व. ०७६/७७ को शुरुवातको चरणमा आ.व. ०७५/७६ मा बनेका कार्यविधिहरूमा केही परिमार्जन गर्नुपर्ने आवश्यकता महसुस भई करिब चार पाँच महिना कार्यविधि परिमार्जनमै समय व्यतित भयो। मंसिर महिनाको अन्त्यतिर कार्यविधिहरू परिमार्जन भए पश्चात कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनका लागि प्रकृया अगाडि बढाउने काम भयो। विभिन्न कार्यक्रमहरूको प्रस्ताव आह्वानका लागि सूचना सम्प्रेषण, प्रस्ताव संकलन, फिल्ड भेरिफिकेशन, प्रस्तावहरूको मूल्याङ्कन, छनौट र सम्झौता गरी सक्दा नसक्दै कार्यान्वयनको चरणमा आईपुग्दा चैत्र महिनादेखिको विश्वव्यापी कोरोना १कोभिड-१९० को प्रकोपले कार्यक्रम कार्यान्वयनमा निकै कठिनाई भोग्नुपर्ने अवस्थाको सृजना भयो जुन आजका दिनसम्म पनि झन् झन् बढ्दो अवस्थामा व्याप्त छ।

कोरोना १कोभिड-१९० को भयावहसँग लड्दै तत्कालिन समय र परिस्थितिको प्रतिकूलताका बिच केही कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्न पनि सकियो। तर अधिकांश कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनमा ल्याउन सकिएन।

यस वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तथा तथ्याङ्क पुस्तिकामा कृषि विकास निर्देशनालय र अन्तर्गतका निकायहरूले आ.व. ०७६/७७ मा सम्पन्न गरेका विभिन्न कार्यक्रम, प्रगति तथा प्राप्त उपलब्धि सहित कृषिसँग सम्बन्धित आवश्यक विवरण संलग्न गर्ने प्रयास गरिएको छ। यस पुस्तिकालाई यो रूपमा ल्याउन विभिन्न तथ्याङ्क, सल्लाह, सुझाव उपलब्ध गराई सहयोग पुऱ्याउनु हुने कृषक, कृषक समूह र सहकारी, सरकारी कार्यालय तथा गैरसरकारी संघ-संस्थाहरूलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु।

यो पुस्तिका तयारिका लागि प्रगति विवरणलगायत आवश्यक सम्पूर्ण विवरण तयार गर्नुहुने कृषि अर्थ विज्ञ श्री नेत्रमणी काफ्ले, श्री नगेन्द्रबहादुर राना (अधिकृत छैटौं) र श्री काजीमान प्रधान (अधिकृत छैटौं)लाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु। पुस्तिका प्रकाशनमा महत्वपूर्ण योगदान दिनुहुने यस निर्देशनालयका सम्पूर्ण शाखा प्रमुखहरू, कृषि ज्ञान केन्द्र, तालिम केन्द्र, फार्म केन्द्रका प्रमुखहरू र

सम्बन्धित कार्यालयका सहयोगी कर्मचारीहरूलाई समेत धन्यवाद दिन चाहन्छु। त्यसै गरी विभिन्न तथ्याङ्कको आधार स्तम्भको रूपमा रहेका १ नं. प्रदेशका स्थानीय तह र अन्तर्गतका कृषि विकास शाखाका प्राविधिक कर्मचारीहरू र संघीय सरकार अन्तर्गतका कार्यालयहरूलाई समेत विभिन्न तथ्याङ्क उपलब्ध गराई सहयोग गर्नुभएकोमा धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

अन्त्यमा, कृषि विकास निर्देशनालय र यस अन्तर्गतका निकायहरूको स्थापना पछि सञ्चालन भएका कृषि विकास कार्यक्रमहरूको वार्षिक प्रतिवेदन र तथ्याङ्कको विवरण प्रकाशनको यो दोस्रोवर्ष होस अझै कतिपय विवरणहरू अद्यावधिक गर्न सकिएको छैन। अघिल्लो वर्षमा प्रकाशित तथ्याङ्कहरूमा केहि परिमार्जन र अद्यावधिकका साथै तथ्याङ्क र सूचनाको विश्वसनियताका लागि प्रयास भने जारी नै छ। जे जति विवरण तथा सूचनाहरू अद्यावधिक गरिएका छन् ती आगामी दिनमा कृषि विकासका योजना तर्जुमा लगायत यस प्रदेशको कृषि सम्बन्धी जानकारीका लागि सहयोगी हुनेछन् भन्ने आशा गरेको छु। पुस्तिकामा सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू औँल्याई आवश्यक सुझाव समेत दिनु हुनेछ भन्ने अपेक्षा राख्दछु ।

प्रकाशकुमार डाँगी

नि. प्रमुख

कृषि विकास निर्देशनालय, विराटनगर

२०७७

विषय-सूची

भाग १ : परिचय

१.	प्रदेश नं. १ को परिचय	१
२.	प्रदेश नं. १ को कृषि क्षेत्र: संक्षिप्त परिचय	३
३.	प्रदेश सरकारको प्रथम आवधिक योजनामा कृषि, पशुपंक्षी तथा मत्स्य क्षेत्र	४
४	कृषि विकास निर्देशनालयको परिचय	८
४.१.	ऐतिहासिक पृष्ठभूमि	८
४.२.	कृषि विकास निर्देशनालयको कार्यविवरण	९
४.३.	निर्देशनालय अन्तर्गतका कार्यालयहरू	१०
४.३.१.	कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र	१०
४.३.२.	कृषि ज्ञान केन्द्रहरू	११
४.३.३.	प्रयोगशालाहरू	१२
४.३.४.	फार्म केन्द्रहरू	१३
४.३.५.	रेशम विकास कार्यक्रम तथा फार्म	१३
४.४.	मुख्य कार्यक्रमहरू	१४
४.५.	कृषि विकास निर्देशनालय र मातहतका कार्यालयहरूको संगठन संरचना	१६
४.६.	जनशक्ति विवरण	१८

भाग २ : प्रगति विवरण

१.	वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम तथा बजेट आ.व. २०७६/७७	२४
१.१.	कृषि विकास निर्देशनालय	२४
१.२.	कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्रका मुख्य मुख्य कार्यक्रम	२९
१.३.	कृषि ज्ञान केन्द्र, पाँचथर	३०
१.४.	कृषि ज्ञान केन्द्र, इलाम	३२
१.५.	कृषि ज्ञान केन्द्र, झापा	३५
१.६.	कृषि ज्ञान केन्द्र, सुनसरी	३८
१.७.	कृषि ज्ञान केन्द्र, धनकुटा	४०
१.८.	कृषि ज्ञान केन्द्र, भोजपुर	४२

१.९.	कृषि ज्ञान केन्द्र, संखुवासभा	४५
१.१०.	कृषि ज्ञान केन्द्र, सोलुखुम्बु	४७
१.११.	कृषि ज्ञान केन्द्र, खोटाङ्ग	४८
१.१२.	कृषि ज्ञान केन्द्र, ओखलढुङ्गा	५०
१.१३.	कृषि ज्ञान केन्द्र, उदयपुर	५३
१.१४.	बाली संरक्षण प्रयोगशाला, विराटनगर	५४
१.१५.	बीउबिजन परीक्षण प्रयोगशाला, झुम्का, सुनसरी	५५
१.१६.	वागवानी केन्द्र, जौवारी, इलाम	५६
१.१७.	वागवानी केन्द्र, फाप्लु, सोलुखुम्बु	५६
१.१८.	रेशम प्रशोधन केन्द्र, इटहरी, सुनसरी	५८
१.१९.	रेशम विकास कार्यक्रम, धनकुटा	५८
२.२०.	माटो तथा मल परीक्षण प्रयोगशाला, झुम्का, सुनसरी	५९
१.२१.	माटो तथा मल परीक्षण प्रयोगशाला, सुरुङ्गा, झापा	५९
२.	कृषि विकास निर्देशनालयको वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम तथा बजेट आ.व २०७७/७८	६०
३.	वार्षिक भारत प्रगति अवस्था (आ.व. २०७६।०७७)	६५
३.१.	कृषि विकास निर्देशनालय र यस मातहतका विभिन्न कार्यालयहरूको भारत प्रगति (बजेट शीर्षक नं ३१२०१०११)	६५
३.२.	कृषि विकास निर्देशनालय र यस मातहतका विभिन्न कार्यालयहरूको भारत प्रगति (बजेट शीर्षक नं ३१२००१२०)	६६
३.३	वार्षिक बजेट निकासा र खर्चको अवस्था तथा वित्तीय प्रगति प्रगति बजेट शीर्षक नं. ३१२०१०११ (रकम रु हजारमा)	६७
३.४	बजेट शीर्षक नं. ३१२००१२० (रकम रु हजारमा)	६८
४.	मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरूको लक्ष्य तथा प्रगति	६८
४.१	कृषि विकास निर्देशनालय र कृषि ज्ञान केन्द्रको क्रियाकलापहरूको लक्ष्य तथा प्रगति	६८
४.२	कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र, प्रयोगशाला र फार्म केन्द्रहरूको कार्यक्रम प्रगति विवरण	७०
५.	आ.व. २०७६/७७ का मुख्य मुख्य उपलब्धीहरू	७५
६.	प्रगति नपुगका कारणहरू	८०
७.	बेरुजुको विवरण	८१
८.	संकलित गैर कर राजश्वको विवरण (रु.हजारमा)	८३
९.	लाभान्वित कृषक विवरण तथा सहभागिता	८४
१०	कृषि विकास निर्देशनालय र अन्तर्गतका निकायहरूका सूचना अधिकारीहरूको विवरण	८५

११.	प्रदेश वार्षिक खाद्यान्न वासलात	८६
१२.	निर्देशनालय र मातहतका कार्यालयहरूको अनुदानको विवरण	८७
१३.	व्यावसायिक कृषि तथा पशुपन्छी कर्जा	८८
१४.	विषादी अवशेष द्रुत विश्लेषण	९०

भाग : ३ अनुसूची : तथ्याङ्क

१.	प्रदेश नं. १ को संक्षिप्त कृषि तथ्याङ्क	९१
१.१.	कुल खेती योग्य जग्गा र भू-उपयोग विवरण (क्षेत्रफल हेक्टर)	९१
२.	प्रमुख बालीहरूको तुलनात्मक क्षेत्रफल तथा उत्पादनको स्थिति	९२
२.१	खाद्यान्न बाली, दलहन, तरकारी, आलु, मसला, तेलहन तथा नगदेबाली उत्पादनको अवस्था (क्षेत्रफल हे, उत्पादन मे.टन र उत्पादकत्व मे.टन/हे.)	९२
२.२.	सुन्तलाजात फलफूल, हिउँदे फलफूल, बर्षे फलफूल तथा अलैंची बाली उत्पादनको अवस्था (क्षेत्रफल हे, उत्पादन मे.टन र उत्पादकत्व मे.टन/हे.)	११६
२.३	चिया उत्पादनको अवस्था (क्षेत्रफल हेक्टर, उत्पादन मे.टन, उत्पादकत्व के.जी./हे)	१२२
२.४	कफी उत्पादनको अवस्था (क्षेत्रफल हेक्टर, उत्पादन मे.टन, उत्पादकत्व मे.टन/हे.)	१२३
३.	प्रदेश नं.१ अन्तर्गत रहेका प्रमुख श्रोत केन्द्रहरू	१२३
३.१	मौरी पालन श्रोत केन्द्रहरूको विवरण	१२३
३.२	च्याउ खेती श्रोत केन्द्रहरूको विवरण	१२५
३.३	खाद्यान्न बिउ, तरकारी बेर्ना, फलफूल बेर्ना, तथा अन्य कृषिजन्य वस्तुको श्रोत केन्द्रहरूको विवरण	१२५
४.	कृषि विकास निर्देशनालय अन्तर्गतका कार्यालयहरूको विवरण	१२९
५.	अनुदानग्राहीहरूको विवरण आ.व. २०७६।०७७	१३०
६.	कृषि जन्य बस्तु आयात निर्यातको विवरण आ.व. २०७६।०७७	१३१
६.१	प्रदेश नं. १ को नाकाबाट आयात हुने कृषिजन्य बस्तुको विवरण	१३१
६.२	प्रदेश नं. १ को नाकाबाट निर्यात हुने कृषिजन्य बस्तुको विवरण आ.व. २०७६।०७७	१३२
७.	स्थानीय तहको विवरण	१३३

भाग १: परिचय

यस भागमा प्रदेश नं १ को परिचय, सामान्य विवरण तथा प्रदेश सरकारको प्रथम आवधिक योजनामा कृषि क्षेत्रका विषयमा समेटिएका विभिन्न कुराहरूको चर्चा गरिएको छ । यस खण्डमा कृषि विकास निर्देशनालयको ऐतिहासिक विवरण, यसका कार्य विवरण, यस अन्तर्गतका कार्यालयहरूको जानकारी तथा जनशक्ति विवरणहरूको बारेमा संक्षिप्त चर्चा गरिएको छ ।

१. प्रदेश नं.१ को परिचय

क. भौगोलिक अवस्थिति र राजनीतिक विभाजन

हिमाल, पहाड र तराई तिनै प्रकारको भौगोलिक धरातल समेटिएको यो प्रदेशमा विश्वका ६ वटा अग्ला हिमशिखर मध्ये संसारकै अग्लो हिमाल सगरमाथा (८८४८ मी.) लगायत कञ्चनजंघा, ल्होत्से, मकालु र चोयु पर्दछन्। यस प्रदेशको कूल क्षेत्रफल २५,९०५ वर्ग कि.मी. रहेको छ। नेपालको कुल क्षेत्रफलको १७.६ प्रतिशत भू-भाग यो प्रदेशमा रहेको छ। प्रदेशको कुल क्षेत्रफलको १८ प्रतिशत तराईमा र ८२ प्रतिशत पहाड र हिमाली क्षेत्रमा पर्दछ। संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको प्रदेश नं. १ पूर्वी नेपालका १४ जिल्लाहरूलाई समेटेर बनाइएको छ। यस प्रदेशमा १ महानगरपालिका, २ उपमहानगरपालिका, ४६ नगरपालिका र ८८ गाउँपालिका गरी १३७ स्थानीय तह छन्।

ख. ऐतिहासिक, धार्मिक र सांस्कृतिक पक्ष

किराँत धर्मगुरु फाल्गुनन्द, सिरिजङ्गा, वालगुरु षडानन्द, सामाजिक अभियन्ता योगमाया, स्वामी प्रपन्नाचार्य लगायतका विद्वान विदुषीहरू जन्मेको यो क्षेत्र ऐतिहासिक, साँस्कृतिक तथा पौराणिक दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण छ । किराँत राजादेखी महाभारतकालिन विराट राजा सम्मको राज्य रहेको यो प्रदेशमा धार्मिक शक्तिपीठहरू तथा पौराणिक महत्वका स्थलहरू पाथीभरा, हलेसी महादेव, वराहक्षेत्र, दन्तकाली, सिद्धकाली, विष्णुपादुका, किच्चक वध, अर्जुनधारा, पिण्डेश्वरी धाम, बौद्ध धर्मावलम्बीको प्रसिद्ध स्थल सांग्रीला वा स्वर्ग भनि उल्लेख गरिएको ठाउँ खेम्पालुङ तथा तेडबोचे गुम्वा तथा किराँतकालिन ईतिहास र संस्कृतिसँग जोडिएका धेरै स्थल पर्दछन् ।

ग. जनसंख्या

यस प्रदेशको जनसंख्या वि.स. २०६८ को जनगणना अनुसार ४५३४९४३ रहेको छ । जुन मुलुकको कुल जनसंख्याको १७.१ प्रतिशत हो । जनसंख्याको विवरण तराईमा ५६ प्रतिशत, पहाड र हिमालमा ४४ प्रतिशत रहेको छ । प्रदेशको जनघनत्व १७५ प्रति वर्ग किलोमिटर भए पनि तराईमा ५४९ र

पहाड हिमालमा ९४ प्रति वर्ग किलोमिटर मात्र छ । जनसंख्याको वार्षिक औषत वृद्धिदर ०.७९ प्रतिशत छ भने २०५८-२०६८ को अवधिमा ९ वटा जिल्लाको औषत वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर नकारात्मक रहेको छ । यस अवधिमा जनसंख्या वृद्धि इलाममा ०.२६ प्रतिशत, उदयपुरमा ०.९९ प्रतिशत, झापामा १.६६ प्रतिशत, मोरङमा १.३५ प्रतिशत र सुनसरीमा १.९९ प्रतिशत रहेको छ ।

घ. उद्योग र रोजगारी

प्रदेशमा ठुला र मझौला उद्योगको कुल संख्या ७४० र कुल ग्राहस्थ उत्पादनमा उद्योग क्षेत्रको योगदान १९.९२ प्रतिशत रहेको छ । यस मध्ये विदेशी लगानीमा साना ७३, मझौला ३०, र ठुला २२ गरी जम्मा १२५ उद्योगमा १०२४.३ करोड लगानी स्वीकृत भएको देखिन्छ । उद्योग क्षेत्रमा प्रदेशमा १ लाख १ हजार २ सय ७९ ले रोजगारी पाएका छन् ।

ङ. भू-वनोट र उपयोग

भू-स्रोत व्यवस्थापनका हिसावले खेतीका लागि बढी उपयुक्त जमिन तराई र भित्री मधेशमा १७ प्रतिशत मात्र छ । पहाडमा भिरालो र गरा वनाएर मात्र खेती हुने जमिन २४ प्रतिशत, घाँसपातका निम्ति २४ प्रतिशत र वन्यजन्तु संरक्षण र पर्यटनका निम्ति १५ प्रतिशत उपयुक्त छ । झन्डै २० प्रतिशत जमिन अति भिरालो वा चट्टान वा वरफले ढाकेको छ ।

च. वन तथा निकुञ्ज

प्रदेशको कुल ४३ प्रतिशत भाग वन जङ्गलले ढाकेको छ । तराईका ३ जिल्लामा १९ प्रतिशत भू-भाग वन जङ्गलले ढाकेको छ । यस प्रदेशमा सगरमाथा, मकालु, वरुण, कञ्चनजंघा र कोशी टप्पु गरी ४ वटा निकुञ्ज र आरक्षण क्षेत्रहरूले प्रदेशको १९ प्रतिशत भू-भाग ओगटेको छ ।

छ. जल तथा उर्जा

जल तथा उर्जाको यस क्षेत्रमा प्रशस्त सम्भावना रहेको छ । १७ स-साना आयोजनावाट हाल १३६.९ मेगावाट विद्युत उत्पादन भईरहेको छ भने अन्य ५२१.३ मेगावाट निर्माणाधिन अवस्थामा छन् । २१७५.९ मेगावाट क्षमताका आयोजना अध्ययनका चरणमा छन् । हालै शिलान्यास भएको अरुण-३ को निर्माण पश्चात यो प्रदेश जलविद्युत उत्पादनका दृष्टिले मुलुककै धनी प्रदेश मध्ये एक हुनेछ ।

ज. कृषि र सिंचाई

प्रदेशको कुल भू-भागको २७.५८ प्रतिशत कृषि क्षेत्रमा पर्दछ । ३५.६ प्रतिशत कृषि भूमिमा सिंचाई सुविधा पुगेको छ । जसको अधिकांश भू-भाग (८७ प्रतिशत) तराईका तीन जिल्ला झापा, मोरङ र सुनसरीमा पर्दछ । खाद्यान्न उत्पादनका दृष्टिले यो प्रदेश आत्मनिर्भर मात्र होईन अन्य प्रदेश र छिमेकमा

समेत निर्यात गर्ने हैसियत राख्दछ। धान, मकै, कोदो, फापर, गहुँ र जौ मा ५ लाख ७६ हजार मेट्रिक टन भन्दा बढी वचत हुन्छ। यो प्रदेशको उपभोगलाई चाहिने भन्दा ३७.६ प्रतिशत बढी हो ।

झ. पूर्वाधार

यो प्रदेशमा २३८९ कि.मी. पूर्व -पश्चिम र उत्तर दक्षिण रणनीतिक सडक छन् । ११,८३७ कि मि. जिल्ला र स्थानीय सडक छन्। यि मध्ये कालोपत्रे सडक १० प्रतिशत भन्दा पनि कम छ। यस प्रदेशका १३ वटा विमानस्थल मध्ये विराटनगर र तुम्लिङटारमा अतिरिक्त चालु अवस्थाका ८ वटा साना विमानस्थल छ ।

२. प्रदेश नं.१ को कृषि क्षेत्र: संक्षिप्त परिचय

प्रदेशको कुल भू-भागको २७.५८ प्रतिशत रहेको कृषि क्षेत्र प्रदेश विकासकै मेरुदण्ड हो । कृषि उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धिका लागि भू-उपयोग नीति अनुरूपको कृषि भूमिको उपयोग, प्राङ्गारिक खेतीको प्रवर्द्धन, उत्पादकत्व वृद्धिका लागि क्षमता विकास र प्रविधिको प्रवर्द्धन र उत्पादनको कृषक मैत्री भण्डारण र वजारीकरणमा जोड दिईएको खाद्य तथा पोषण सुरक्षा कृषि रणनीतिको अभिन्न अंगको रूपमा रहेको छ।

प्रदेशको तराई क्षेत्र कृषिजन्य र अन्य आयात प्रतिस्थापक र निकासीमूलक उद्योगको एथेष्ट सम्भावना बोकेको क्षेत्र हो । कृषि सम्बद्ध उद्योगको प्रवर्द्धनमा जोड दिएको छ। उद्योगमा स्वदेशी र बैदेशिक लगानी आर्कषित गर्ने प्रतस्पर्धात्मक क्षमता, सीपमूलक र प्राविधिक दक्षता र उद्यमशिलता प्रवर्द्धन गर्ने रणनीति र कार्यनीतिहरु प्रस्ताव गरिएको छ। औद्योगिक क्षेत्र र कोरीडोरको विकासले औद्योगिक रोजगारीको विस्तार हुने अपेक्षा छ। प्रदेशमा उपलब्ध खनिज स्रोतको सम्भाव्यता सर्वेक्षण र विकासलाई उद्योग प्रवर्द्धनसंग जोडिनेछ ।

सम्भाव्यता

अलैंची खेती बिस्तार, उत्पादन तथा निर्यात सम्भाव्यता (ताप्लेजुङ्ग, इलाम, पाँचथर, संखुवासभा)

बेमौसमी तरकारी खेतीको सम्भाव्यता (धनकुटा, इलाम, पाँचथर, तेह्रथुम)

सुन्तला खेती बिस्तार/उत्पादन तथा निर्यातको सम्भाव्यता (धनकुटा, इलाम, पाँचथर)

सुपारी खेती बिस्तार/उत्पादन तथा निर्यातको सम्भाव्यता (झापा)

केरा खेती बिस्तार/उत्पादन तथा निर्यातको सम्भाव्यता (सुनसरी, मोरङ्ग)

अमला खेती बिस्तार/उत्पादन तथा निर्यातको सम्भाव्यता (सुनसरी)

३. प्रदेश सरकारको प्रथम आवधिक योजनामा कृषि, पशुपंक्षी तथा मत्स्य क्षेत्र

प्रदेशको आर्थिक विकास मेरुदण्डको रूपमा कृषि क्षेत्र रहेको छ। संविधानले भू-उपयोग नीतिको अवलम्बन गरी भूमिको व्यवस्थापन गर्ने, कृषिको व्यवसायिकरण, विविधीकरण र आधुनिकिकरण गर्ने, कृषकका लागि कृषि सामग्री, कृषि उपजको उचित मूल्य र बजार पहुँचको व्यवस्था गर्ने जस्ता महत्पूर्ण कृषि सम्बन्धी नीति निर्धारण गरेको छ। यसका लागि कृषि बालीको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि, भण्डारण र बजारीकरण, पशुपंक्षी तथा मत्स्य प्रजनन एवम् नश्व सुधार, आहार तथा पोषण, पशु स्वास्थ्य र बजार प्रवर्द्धनमा प्रदेश सरकारले नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्नु पर्ने हुन्छ। धान, मकै, गहुँ, आलु, अलैची, अदुवा, चिया आदि प्रदेशका मुख्य बालीनाली हुन्। तराईका झापा, मोरङ र सुनसरी जिल्ला तथा भित्री मधेसको उदयपुर जिल्ला धान, गहुँ, उखु, मकै, कोदो र जूट खेतीका लागि उर्वर भूमि हुन्। तराईमा आँप, लिची र केरा जस्ता फलफूल र पहाडी भेगमा मूख्य रूपमा सुन्तला, चिया, अलैची, एभोकाडो, किवी, अदुवा आदि उत्पादन गरिन्छ। यस प्रदेशको पहाडी क्षेत्रको प्रमुख बाली चिया हो। झापा र इलाम जिल्ला चिया उत्पादनका लागि मुलुककै अग्रणी क्षेत्र हुन् भने इलाम, पाँचथर, धनकुटा, भोजपुर, मोरङ र सोलुखुम्बु जिल्लामा प्रमुख रूपमा अर्थोडक्स चिया उत्पादन हुन्छ। चियाको राष्ट्रिय उत्पादनमा प्रदेशको योगदान ९९ प्रतिशत रहेको छ। नेपालको प्रमुख कृषि उत्पादन हुने ५ जिल्ला मध्ये मोरङ, झापा र सुनसरी यसै प्रदेशमा पर्दछन्। झापा, मोरङ र सुनसरी नेपालका सर्वाधिक धान उत्पादन हुने जिल्ला हुन् भने धनकुटा, इलाम र झापा तरकारी उत्पादन गर्ने जिल्ला मध्ये प्रमुख हुन्। दुग्ध उत्पादन तर्फ गाई र भैसी तथा मासुजन्य उत्पादन तर्फ बाख्रा, सुँगुर, कुखुरा र माछा मूख्य रूपमा रहेका छन्। क्षेत्रगत सोच समुन्नत कृषि, सम्पन्न किसान : समृद्ध प्रदेश रहेको छ।

लक्ष्य

कृषि क्षेत्रको ग्राहस्थ उत्पादन वृद्धि हुने।

उद्देश्य

१. कृषिको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्नु।
२. तुलनात्मक लाभ भएका बाली तथा पशुपंक्षीजन्य उत्पादनको विकास एवम् विस्तार गर्नु।
३. कृषि तथा पशुसेवा प्रसारको पहुँचमा वृद्धि गर्नु।

रणनीति

१. भू-उपयोग नीति अनुरूप कृषि जमिनको संरक्षण र उपयोग गर्ने।
२. निजीक्षेत्र, सहकारी तथा अन्तर सरकार समन्वय र सहकार्य गर्ने।

३. प्राङ्गारिक खेती, आधारभूत खाद्यवस्तु तथा तुलनात्मक लाभ भएका बाली र पशुपंक्षी उत्पादनमा वृद्धि गर्ने।
४. कृषक र कृषि सम्बद्ध निकायको क्षमता विकास एवम् प्रविधि हस्तान्तरण गर्ने।
५. उत्पादित वस्तुको बजारीकरण गर्ने।
६. कृषि एवम् पशुपंक्षी उद्योगको संरक्षण, विकास र विस्तार गर्ने।

कार्यनीति

रणनीति १: भू-उपयोग नीति अनुरूप कृषि जमिनको संरक्षण र उपयोग गर्ने।

- क. कृषि विकासका लागि आवश्यक प्रादेशिक नीति नियमको तर्जुमा गरिनेछ।
- ख. भूमि वैक मार्फत जग्गा धनीलाई न्यूनतम उत्पादन मूल्य तोकी आधुनिक कृषिको विकासका लागि भूमिको उपलब्धता सुनिश्चित गरिनेछ।
- ग. कृषि क्षेत्रमा ग्रामीण पूर्वाधार निर्माण गर्न लगानीलाई प्राथमिकताका साथ परिचालन गरिनेछ।
- घ. सहकारी खेती एवम् जग्गाको चक्लाबन्दीलाई प्रोत्साहन गरिनेछ।

रणनीति २ : निजीक्षेत्र, सहकारी तथा अन्तर सरकार समन्वय र सहकार्य गर्ने।

- क. कृषि, पशुपंक्षी र मत्स्यजन्य क्षेत्रको विकास र व्यवसायीकरणमा निजी क्षेत्र, सहकारी तथा अन्तर सरकार समन्वय, सहयोग र सहकार्य गरिनेछ। कृषि, पशुपंक्षी तथा मत्स्य विकासको लागि निजी र सहकारी क्षेत्रलाई प्रोत्साहन गरिनेछ।
- ख. प्रतिस्पर्धी क्षमता भएका प्रमुख कृषि, पशुपंक्षी र मत्स्यजन्य वस्तुको पहिचान गरी उत्पादन र उत्पादकत्व बढाउन विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- ग. कृषि व्यावसायीकरण र बजार पहुँचमा सुधार गर्न सूचना प्रविधिको विकास, विस्तार र उपयोग गरिनेछ।
- घ. कृषि, पशुपंक्षी र मत्स्यजन्य कार्यक्रम सञ्चालनमा समावेशी सहभागिता सुनिश्चित गरिनेछ।
- ङ. कृषि तथा पशुपंक्षीजन्य विकास सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न स्थानीय तहको क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ।
- च. निजी क्षेत्रसँगको सहकार्यमा कृषकलाई स्तरीय कृषि सेवा उपलब्ध गराइनेछ।
- छ. निजी, सहकारी तथा सामुदायिक क्षेत्रसँगको सहकार्य कृषि यान्त्रिकीकरणलाई बढावा दिइनेछ।
- ज. उत्पादन, भण्डारण र बजारीकरणमा किसानको सामूहिक स्वामित्व प्रोत्साहन गरिनेछ।
- झ. स्थान विशेषमा उत्पादन हुने खाद्यान्न, तरकारी तथा फलफूल लगायत कृषि तथा पशुपंक्षी उत्पादन अभिवृद्धिका लागि स्थानीय तहसँग सहकार्य गरिनेछ।

ज. मत्स्य विकासका लागि पकेट क्षेत्र लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न स्थानीय तहलाई सहयोग गरिनेछ।

रणनीति ३ : प्राङ्गारिक खेती, आधारभूत खाद्यवस्तु तथा तुलनात्मक लाभ भएका बाली र पशुपंक्षी उत्पादनमा वृद्धि गर्ने।

क. माटो र हावापानी एवम् भौगोलिक धरातलको सम्भाव्यताका आधारमा आधारभूत खाद्य वस्तु उच्च मूल्य बाली तथा पशुपंक्षीको पकेट क्षेत्र निर्धारण गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

ख. प्राङ्गारिक खेतीलाई प्रोत्साहित गरी प्राङ्गारिक उत्पादनको ब्राण्डिङ गरिनेछ।

ग. अपघटक (अर्गानिक डीकम्पोजर) र मोहनी-पासो (क्यूलियर) जस्ता प्रविधिको प्रयोग मार्फत रासायनिक मल र अस्वस्थकर प्रविधिमुक्त हरित कृषि अभियान सञ्चालन गरिनेछ।

घ. प्राङ्गारिक खेतीमा निजी तथा सहकारी क्षेत्रको संलग्नता बढाउँदै करार तथा सहकारी खेतीलाई प्रोत्साहन गरिनेछ।

ङ. कृषि विकास कार्यक्रमसँग समन्वय र आवद्ध हुने गरी सिँचाइ र कृषि सडकको विकास गरिनेछ।

च. बहु-बाली, नगदे बाली, फलफूल र औषधीजन्य कृषि उत्पादन अभिवृद्धि सम्बन्धी कार्ययोजना निर्माण गरी लागू गरिनेछ।

छ. सिर्जनशील तथा कृषि क्षेत्रमा नवीनतम प्रणाली अवलम्बन गर्ने सफल किसानलाई प्रोत्साहन एवम् कदर गरिनेछ।

ज. सुलभ कृषि कर्जामा सहजीकरण गरी पहुँचको विस्तार गरिने छ।

झ. प्रदेशको प्राथमिकतायुक्त बालीमा सहज एवम् सहूलियतपूर्ण ऋण तथा अनुदान उपलब्ध गराइनेछ।

ञ. वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका युवालाई कृषि, पशुपंक्षी तथा मत्स्य व्यवसायमा प्रोत्साहन गर्न सुलभ तथा सहूलियतपूर्ण ऋण तथा अनुदान, तालिम, प्रविधि, बजार पहुँच जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

रणनीति ४ : कृषक र कृषि सम्बद्ध निकायको क्षमता विकास एवम् प्रविधी हस्तान्तरण गर्ने।

क. कृषि तथा पशुपंक्षीजन्य संस्थाको संस्थागत विकास र सुदृढीकरण गरिनेछ।

ख. कृषि अनुसन्धान केन्द्रहरूको सहकार्यमा जडीबुटी खेती गर्ने, कृषक र पशुपालकका लागि तालिम सञ्चालन गरिनेछ।

ग. जलवायु परिवर्तन र प्राकृतिक प्रकोपबाट कृषि क्षेत्रमा पर्ने नकारात्मक असर न्यूनीकरण गर्न उपलब्ध प्रविधि तथा सेवा कृषकलाई उपलब्ध गराइनेछ।

घ. उत्पादकत्व वृद्धिका लागि कृषि अनुसन्धानबाट प्राप्त उपलब्धिलाई कृषक समक्ष पुराउने नवीन प्रविधीको उपयोगमा कृषकको क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ।

- ड. निजी क्षेत्रसँगको सहकार्यमा कृषि यन्त्र तथा उपकरण, उन्नत नक्ष तथा बिउ विजन र प्राङ्गारिक मल सुलभ दरमा उपलब्ध गराइनेछ।
- च. कृषि उपजको स्वच्छता र गुणस्तर कायम राख्न ज्ञान तथा प्रविधी हस्तान्तरण जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- छ. जलवायु परिवर्तन तथा प्राकृतिक प्रकोपबाट कृषि क्षेत्रमा पर्ने असर न्यूनीकरण गर्न बाली तथा पशु बीमा तथा राहतका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- ज. बाली तथा पशुपंक्षीजन्य रोगको अनुसन्धान गरि उपयुक्त उपचार सेवा उपलब्ध गराइनेछ।
- झ. पशु चिकित्सालयको सुदृढिकरण गरि सेवा प्रभावकारी बनाइनेछ।

रणनीति ५: उत्पादित वस्तुको बजारीकरण गर्ने।

- क. आन्तरिक तथा बाह्य बजार लक्षित निर्यातजन्य बालीको प्रशोधन, भण्डारण, प्याकेजिङ, ब्राण्डिङ लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- ख. सम्पूर्ण मूल्यशृङ्खला (उत्पादन, भण्डारण, प्रशोधन र बजारीकरण)मा आधारित कृषि प्रणाली अवलम्बन गरिनेछ।
- ग. निर्यात विविधिकरण गर्नका साथै निर्यातमा आउने बाधाको सम्बोधन गर्न संघीय सरकारसँग सहकार्य गरिनेछ।

रणनीति ६ : कृषि एवम् पशुपंक्षी उद्योगको संरक्षण, विकास र विस्तार गर्ने।

- क. कृषिमा आधारित साना, मझौला तथा ठूला उद्योगको स्थापनालाई प्रोत्साहन र सहजीकरण गरिनेछ।
- ख. कृषिजन्य उद्योगका उत्पादनलाई गुणस्तर परीक्षणको विशेष सुविधा उपलब्ध गराइनेछ।
- ग. कृषि उत्पादनको ब्राण्डिङ र बजारीकरणलाई सहयोग गरिनेछ।
- घ. कृषिमा आधारित उद्योगको लागि सुलभ कृषि कर्जाको व्यवस्था गरिनेछ।
- ड. कृषि क्षेत्रको उन्नतिका लागि लगानी प्रवर्द्धन गरिनेछ।

अपेक्षित उपलब्धी:

कृषि प्रशोधन र कृषिजन्य उद्योगमा निजी क्षेत्रको लगानीमा वार्षिक वृद्धि १५ प्रतिशत, मकैको उत्पादकत्व प्रति हेक्टर २.५ मे.टन बाट ५ मे.टन., धानको उत्पादकत्व ३.५ मे. टन. प्रति हेक्टरबाट ५ मे.टन., माछाको उत्पादकत्व ३.८ मे.टन. प्रति हेक्टरबाट ६.५ मे.टन. प्रति हेक्टर हुने, तरकारीको उत्पादनमा वार्षिक १० प्रतिशत वृद्धि, कुखुराको मासुको उत्पादनमा वार्षिक १५ प्रतिशत वृद्धि भएको हुने र मिल्क होलिडे अन्त्य हुने, खसीको मासुको उत्पादनमा वार्षिक १५ प्रतिशत वृद्धि हासिल गर्ने, निर्यात गरिने कृषिजन्य उपज मध्ये २० प्रतिशत वस्तु प्रशोधित एवम् मूल्य अभि वृद्धि

भएको हुने, स्वस्थकर खाद्यान्नको उपलब्धतामा सुधार भएको हुने, जैविक खेतीको पकेट क्षेत्र विस्तार भएको हुने, रैथाने जातका कृषि तथा पशुपंक्षी उत्पादन वृद्धि भएको हुने, असहाय, गरीब र सीमान्तकृत समुदायमा खाद्य तथा पोषणको पहुँच पुगेको हुनेछ।

स्रोत: प्रदेश योजना आयोग, २०७६

४. कृषि विकास निर्देशनालयको परिचय

४.१. ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

नेपालमा कृषि विकासका कार्यक्रम कार्यान्वयनको संस्थागत विकासको थालनी विक्रम सम्वत् १९७८ मा चारखालमा स्थापित कृषि अड्डावाट शुरु भएको पाईन्छ । विभिन्न कालखण्डमा यसले विभिन्न स्वरूपमा आफ्नो अस्तित्व गर्दै हालको अवस्थामा आईपुगेको हो । कृषि प्रदर्शनीफार्म, कृषि परिषद, भेटेरीनरी हस्पिटल भेडा फर्म, अनुसन्धान परिषद, कृषि विभाग, वागवानी केन्द्र, मत्स्य विकास केन्द्र लगायतको संरचनाको विकास क्रमले हाल सम्मको कृषिको अवस्थाको प्रतिविम्बित गर्दछ । आ.व.२०३७/०३८ वाट कृषि मन्त्रालयको विधिवत शुरुवात भएको थियो ।

वि.स. २०७२ सालमा जारी गरिएको नेपालको संबिधानमा देशमा संघियता लागू गरी सो को कार्यान्वयन गर्ने उदेश्य अनुरूप संघ, प्रदेश, र स्थानीय तह गरी तीन तहको राजनीतिक तथा प्रशासनिक ईकाईहरू रहने व्यवस्था भएको छ। संवैधानिक व्यवस्था अनुसार २०७४ सालमा तीनै तहको निर्वाचन सम्पन्न भई संघियता कार्यान्वयनको चरणमा अगाडी वढिरहेको छ। पछिल्लो चरणमा देशलाई एक संघ सात प्रदेश तथा ७५३ स्थानीय महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका, गाउपालिका र ७७ जिल्ला समन्वय समितिहरू समेत तहमा विभाजन गरी सवैलाई संबिधानले प्रदत्त गरेको आर्थिक प्रशासनिक तथा राजनैतिक अधिकारको उच्चतम प्रयोग गर्ने अवसर प्राप्त भएको छ। यहि क्रममा प्रदेश नं १ को अस्थायी प्रदेश सदरमुकाम विराटनगरमा भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयको माघ २९, २०७४ मा औपचारिक स्थापना भएको थियो ।

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय अन्तरगत यस कृषि विकास निर्देशनालय २०७५ असोज ८ गते स्थापना भई हाल कार्य गरि रहेको छ । यस निर्देशनालय अन्तरगत तालिम केन्द्र, कृषि ज्ञान केन्द्र, ल्याबहरू तथा फर्म केन्द्रहरू रहेका छन ।

नेपालको संबिधान संघीय कानुन तथा प्रदेश कानुनको अधिनमा रहि प्रदेशको आवश्यकता र सम्भाव्यता अनुरूप कृषि विकास सम्वन्धि नीति तर्जुमा एवं कार्यान्वयन गर्ने मूल उदेश्य वोकेर व्यवसायिक एवं प्रतिस्पर्धात्मक कृषि प्रणालीवाट उच्च एवं दिगो आर्थिक वृद्धि हासिल गरी खाद्य सुरक्षा तथा गरिवी निवारणमा योगदान पुराउनु मूख्य लक्ष्य राखेको छ ।

४.२. कृषि विकास निर्देशनालयको कार्यविवरण

प्रदेश सरकारको सोच, नीतितथा कार्यक्रम, आवश्यकता तथा औचित्यताका आधारमा कृषि विकास निर्देशनालयको कार्य विवरण देहाय बमोजिम तोकिएको छ ।

- क. प्रादेशिक कृषि सम्बन्धी नीति नियम तथा व्यवसायिक योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन गर्ने तथा सो मा आवश्यक सहयोग गर्ने ।
- ख. मातहत कार्यालयहरूको प्रभावकारी सञ्चालनका लागि प्रशासनिक र प्राविधिक निर्देशन, अनुगमन, निरीक्षण प्राविधिक पृष्ठपोषण गर्ने ।
- ग. खाद्य सुरक्षाको अवस्थाको अनुगमन तथा विश्लेषण गरी प्रदेश सरकारलाई पृष्ठपोषण गर्ने तथा खाद्य सुरक्षाको दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण वालीको पहिचान गरी विकास एवं प्रवर्द्धन गर्ने ।
- घ. पोष्टहार्भेष्ट व्यवस्थापन वाली संरक्षण तथा व्यवसायिक कीट विकास बजार तथा अन्य कृषि पूर्वाधार विकास कृषि यान्त्रिकरण नीति तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने ।
- ङ. प्रदेश स्तरको कृषि सम्बन्धी तथ्याङ्क संकलन एवं अद्यावधिक गर्ने ।
- च. कृषि उत्पादन सामाग्रीको आपूर्ति स्थितिको नियमित अनुगमन गर्ने तथा गुणस्तर नियन्त्रण गर्ने कार्यमा आवश्यक सहयोग गर्ने ।
- छ. कृषि प्रसार कार्यमा सुचना तथा संचार प्रविधिको प्रयोग प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।
- ज. प्रदेश स्तरमा माटोको उर्वराशक्ति नक्सा तयार गरी सो को आधारमा माटो सुधार सम्बन्धीनीति योजना तर्जुमा गर्ने ।
- झ. प्रदेशमा सञ्चालन हुने संघीय कृषि विकास कार्यक्रमको संयोजन र समन्वय गर्ने ।
- ञ. प्रदेश कृषि विकासमा संलग्न निकायहरू बीच समन्वय तथा सहकार्य गर्ने ।
- ट. प्रदेश स्तरमा कृषि प्रविधि विस्तार कार्यको समन्वय गर्ने ।
- ठ. प्रदेश स्तरमा कृषि प्रसार कृषि शिक्षा र कृषि अनुसन्धान सम्बद्ध निकायहरू बीच कार्यमूलक सम्बन्ध स्थापित गराउने ।
- ड. प्रदेश स्तर गुणस्तरिय श्रोत वीड उत्पादन तथा व्यवस्थापनमा आवश्यक सहयोग गर्ने ।
- ढ. कृषि क्षेत्रसँग सम्बन्धित ऐन, कानून, निति तथा नियमले श्रृजना गरेका कानुनी दायित्वहरू निर्वाह गर्ने तथा सहयोग गर्ने ।
- ण. प्रदेशस्तरमा कार्यरत कृषि जनशक्तिको क्षमता विकासका लागि नीति तथा योजना तर्जुमा गर्ने ।
- त. कृषि क्षेत्रको संघीय तथा प्रादेशिक नीति मापदण्ड कार्यान्वयन तथा पृष्ठपोषण गर्ने

कृषि विकास निर्देशनालयका हालसम्मका प्रमुखहरुको नामावली

क्र.स.	नाम	श्रेणी/तह	अवधि	कैफियत
१	बेनु प्रसाद प्रसाई	रा.प.प्र.(प्रा.)	२०७५/०६/०८- २०७६/०८/१७	
२.	प्रकाशकुमार डाँगी	अधिकृतस्तर दर्शाँ	२०७६/०८/१८ देखि हालसम्म	

४.३. निर्देशनालय अन्तरगतका कार्यालयहरु

४.३.१. कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, कृषि विकास निर्देशनालय अन्तर्गत रहने गरी स्थापित कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्रको कार्य विवरण सम्बन्धमा प्रदेश सरकारको सोच नीति तथा कार्यक्रम एवं औचित्यताको आधारमा कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्रको कार्य विवरण देहाय बमोजिम निम्नानुसार तोकिएको छ ।

कार्य विवरण:-

१. तालिम तथा क्षमता विकासका क्षेत्रमा प्रदेश सरकारको कार्यान्वयन ईकाईको रूपमा कार्य गर्ने ।
२. प्रदेश स्तरका कृषि उद्यमी तथा व्यवसायीहरुलाई व्यवसाय सञ्चालनका लागि आवश्यक ज्ञान तथा सीप प्रदान गर्न तालिम आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुरूप तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
३. तालिमको आवश्यकता पहिचान, प्रभावकारिता र अनुसरण सम्बन्धी अध्ययन अनुसन्धान गर्ने ।
४. सम्भाव्यताका आधारमा फर्म केन्द्रहरुमा सीपमूलक आवासीय व्यवहारिक तालिमहरु सञ्चालन गर्ने
५. कृषि उद्यमी तथा व्यवसायीहरुलाई व्यवसाय सञ्चालन गर्नका लागि आवश्यक पूर्वाधार तथा सुविधाको पहिचान गरी आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सहयोग गर्ने ।
६. कृषि उद्यमी तथा व्यवसायीहरुलाई व्यवसाय सञ्चालनका लागि आवश्यक व्यवसायिक योजना तयारीमा सहयोग गर्ने ।
७. कृषि उद्यमी तथा व्यवसायीहरुलाई व्यवसाय सञ्चालनका लागि आवश्यक सेवा सुविधा प्राप्तिका लागि सम्बन्धीत निकायहरूसँग समन्वय गराउने ।
८. विभिन्न कृषि उद्यम तथा व्यवसाय सञ्चालनका लागि आधारभूत जानकारीहरु प्रदान गर्ने ।
९. कृषि व्यवसाय तथा उद्यम गर्न चाहने युवा कृषकहरुलाई उद्यम तथा व्यवसाय सञ्चालनमा आवश्यक सहजिकरण गर्ने ।
१०. तोकिएको शुल्क लिएर अन्य निकायबाट माग भए बमोजिम कृषि उद्यम तथा व्यवसाय सञ्चालन एवं प्रवर्द्धन सम्बन्धी तालिमहरु सञ्चालनको व्यवस्था गर्ने ।

११. कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्रको प्रविधि सिकाई केन्द्रको रूपमा परिणत गर्ने ।
१२. स्थानीय तह तथा प्रदेश स्तरमा कार्यरत कृषि प्राविधिकहरूको क्षमता अभिवृद्धि तथा वृत्ति विकास सम्बन्धी तालिमहरू सञ्चालन गर्न साथै कृषि क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्थाका कृषि प्राविधिकहरूको मागका आधारमा क्षमता अभिवृद्धि तालिम सञ्चालन गर्ने ।

४.३.२. कृषि ज्ञान केन्द्रहरू

प्रदेश भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, कृषि विकास निर्देशनालय अन्तर्गत रहने गरी स्थापित कृषि ज्ञान केन्द्रको कार्य विवरण प्रदेश सरकारको सोच, नीति तथा कार्यक्रम आवश्यकता , औचित्यताका आधारमा देहाय बमोजिम तोकिएको छ ।

कार्यविवरण:-

- प्रदेश सरकारको कृषि विकास कार्यक्रम सञ्चालनका लागि प्रदेश सरकारको कृषि विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन ईकाईको रूपमा काम गर्ने ।
- स्थानीय समस्यामा आधारित स-साना अध्ययन परीक्षण तथा भ्यालिडेशन परीक्षण सञ्चालन गर्ने ।
- स्थानीय तहसंग समन्वय गरी कृषि सम्बन्धी तथ्याङ्क संकलन तथा सम्प्रेषण गर्ने ।
- विभिन्न वालीहरूको अवस्था नियमित अनुगमन गरी मासिक रूपमा मौसमी प्रतिवेदन तथा प्राकृतिक प्रकोप मौसम प्रतिकुलता आदिवाट देखा पर्ने समस्याको क्षतिको विवरण संकलन तथा सम्प्रेषण गर्ने ।
- विषादी, वीउ विजन रासायनिक तथा प्राङ्गारिक मलको गुणस्तर अनुगमन तथा आपूर्ति व्यवस्था बारे नियमित अनुगमन तथा समन्वय गर्ने ।
- माटो तथा मल वाली संरक्षण र वीउ विजन परीक्षण सम्बन्धी सामान्य प्रयोगशाला सेवा सञ्चालन गर्ने ।
- व्यवसायिक कृषक र व्यवसायीहरूको लागि कृषिसँग सम्बन्धित तालिम सञ्चालन गर्ने ।
- स्थानीय तहको क्षमताले नभ्याउने प्रकृतिका विशेषज्ञ प्रविधिक सेवा टेवा प्रदान गर्ने ।
- स्थानीय किसान कृषि उद्यमी तथा कृषि प्राविधिकका लागि नविनतम कृषि प्रविधिका श्रव्यदृष्य लगायतका प्रचार प्रसार र जानकारीमूलक सामाग्री उपलब्ध गराउन सुचना केन्द्रको रूपमा कार्य गर्ने ।
- स्थानीय कृषि जैविक विविधताको पहिचान, संरक्षण र उपयोग सम्बन्धी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।
- नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषदको वाह्य अनुसन्धान कार्यक्रममा समन्वय र सहयोग पुर्याउने ।

- वीउ विजन तथा उन्नत नक्षको लागि श्रोत केन्द्र विकासमा सहयोग गर्ने ।
- प्रदेशमा संचालित संघीय कृषि विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन, समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने ।
- कृषि स्नातक तथा जे.टी./जे.टी.ए. अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि ईन्टर्नसिप कार्यक्रममा सहयोग गर्ने ।
- कृषि उद्यम तथा व्यवसाय सञ्चालन गर्न चाहनेहरूको लागि व्यवसाय विकास सेवा उपलब्ध गराउने ।
- वाली विमा तथा सहूलियत व्याज दरको कृषि कर्जा कार्यक्रम कार्यान्वयन समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने ।
- माहामारी र प्राकृतिक प्रकोपका कारण भएको कृषि धनको क्षति विवरण संकलन तथा क्षतिपूर्ति राहत र पुनः स्थापनाका कार्यहरू गर्ने गराउने ।
- समग्र कृषि विकासको विषयमा प्रदेश र स्थानीय तह बीच समन्वयको काम गर्ने ।
- कृषि क्षेत्रसंग सम्बन्धित ऐन, कानुन, नीति, तथा नियमले श्रृजना गरेका कानुनी दायित्वहरू निर्वाह गर्ने । तथा सो कार्यमा आवश्यक सहयोग गर्ने ।

४.३.३. प्रयोगशालाहरू

प्रदेश भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, कृषि विकास निर्देशनालय अन्तरगत रहने गरी स्थापित प्रयोगशालाको कार्य विवरण प्रदेश सरकारको सोच, नीति तथा कार्यक्रम आवश्यकता, औचित्यताका आधारमा देहाय बमोजिम तोकिएको छ ।

- बिभिन्न बालीको पकेट क्षेत्र, कृषकको खेतबारी र फर्महरूमा स्थलगत निरीक्षण गरी रोग कीरा, बाली उत्पादन, वीउ उत्पादन र व्यवस्थापनमा सहयोग गरी कृषि उत्पादन वृद्धिमा जोड दिने ।
- कृषकको खेतबारीमा निरीक्षण गरी हानिकारक रोग तथा कीराहरूको अध्ययन तथा अद्यावधिक रेकर्ड राख्ने, स्थलगत पहिचान गरि नमूना संकलन गर्ने, तिनको नोक्सानीबाट बचाउन कृषकहरूलाई प्राविधिक सल्लाह दिई बाली संरक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- विषादीको असर कम गर्न एकिकृत वाली संरक्षण प्रविधि कृषक समक्ष पुर्याउने ।
- हानिकारक विषादीको प्रयोगमा कमी ल्याई स्थानीय श्रोत साधन (जडिबुटी तथा विरुवा इत्यादी) बाट बनाईने विषादी र सुरक्षित रासायनिक विषादीको प्रयोग गरेर रोग तथा कीराहरूको व्यवस्थापन गर्ने ।
- बाली संरक्षण तथा विषादी प्रयोग सम्बन्धमा यस क्षेत्रको कृषकहरूलाई भेला गराई कृषक दिवस अन्तरक्रिया तथा गोष्ठी गर्ने ।
- प्रतिबन्धित रोग तथा किटनासक विषादी बारे कृषक समक्ष जानकारी गराउने ।

- विभिन्न वाली उत्पादनमा नोक्सानी पुर्याउने शत्रु जीव तथा फाइदा पुर्याउने मित्र जीव बारे कृषक पाठशाला तथा अन्य कार्यक्रम मार्फत कृषक समक्ष जानकारी गराई एकिकृत वाली संरक्षण व्यवस्थापनमा सहयोग पुर्याउने ।
- वाली संरक्षण सम्बन्धमा अध्ययन अनुसन्धान गर्ने ।
- विभिन्न बालीहरुको वीउ उत्पादन, परीक्षण तथा प्रमाणिकरण गर्ने ।
- कृषकहरुले उत्पादन गरेको वीउको गुणस्तर मापन गर्ने ।
- वीउ बाली निरीक्षण, वीउ भण्डारण निरीक्षण, वीउ बजार अनुगमन निरीक्षण गर्ने ।
- वीउ विजन सम्बन्धी सरोकारवालाहरुको अन्तरक्रिया गोष्ठी गर्ने ।
- वीउ नमूना गुणस्तर परीक्षण, रेफ्री नमूना गुणस्तर परीक्षण गर्ने ।
- माटो नमूना परीक्षण, मलखाद्यको गुणस्तर विश्लेषण, शुष्म तत्वको नमूना संकलन तथा विश्लेषण गर्ने ।
- साझेदारीमा घुम्ती प्रयोगशाला मार्फत शिविर सञ्चालन, माटो परीक्षण शिविर सञ्चालन गर्ने ।
- माटो जाँचको लागि समन्वयहरु गर्ने ।
- IPNS कृषक पाठशाला सञ्चालन गर्ने ।
- कृषकको माग अनुसार उत्पादीत क्षेत्रहरुमा वाली संरक्षण, वीउ उत्पादन, माटो परीक्षण लगायतका प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराउने ।

४.३.४. फार्म केन्द्रहरु

- स्थलगत उद्यमशिलता, रोजगारी मुलक, सशक्तिकरण, सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि, स्कूल हर्टिकल्चर तालिमहरु सञ्चालन गर्ने ।
- मौसम अनुसारका फलफूल तथा तरकारी उत्पादन सम्बन्धी कृषकस्तर तालिमहरु सञ्चालन गर्ने ।
- ईडिमयल, स्थानीय नास्पाती, आरुको जर्मप्लाज्म खरीद तथा संरक्षण र विकास गर्ने ।
- पि.वि.एस वीउ आलु उत्पादन, तरकारी वेर्ना उत्पादन तथा विक्री, रुटस्टक विरुवा उत्पादन तथा खरिद, हिँउदे फलफूल विरुवा विक्री गर्ने ।
- फार्ममा उत्पादित फलफूल प्रसोधन गर्ने ।

४.३.५. रेशम विकास कार्यक्रम तथा फार्म

- रेशम किरापालन तथा किम्बु वगैँचा व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्ने
- व्यवसायिक रेशम कोया उत्पादन र बिक्री वितरण गर्ने
- रेशम किरा पालन सम्बन्धी प्रदेश योजना तयार गर्ने तथा सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने ।
- फार्मभित्र व्यवसायिक रेशम कोया उत्पादन कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने

➤ कृषक स्तरमा रेशम कोया उत्पादन प्रोत्साहन कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने

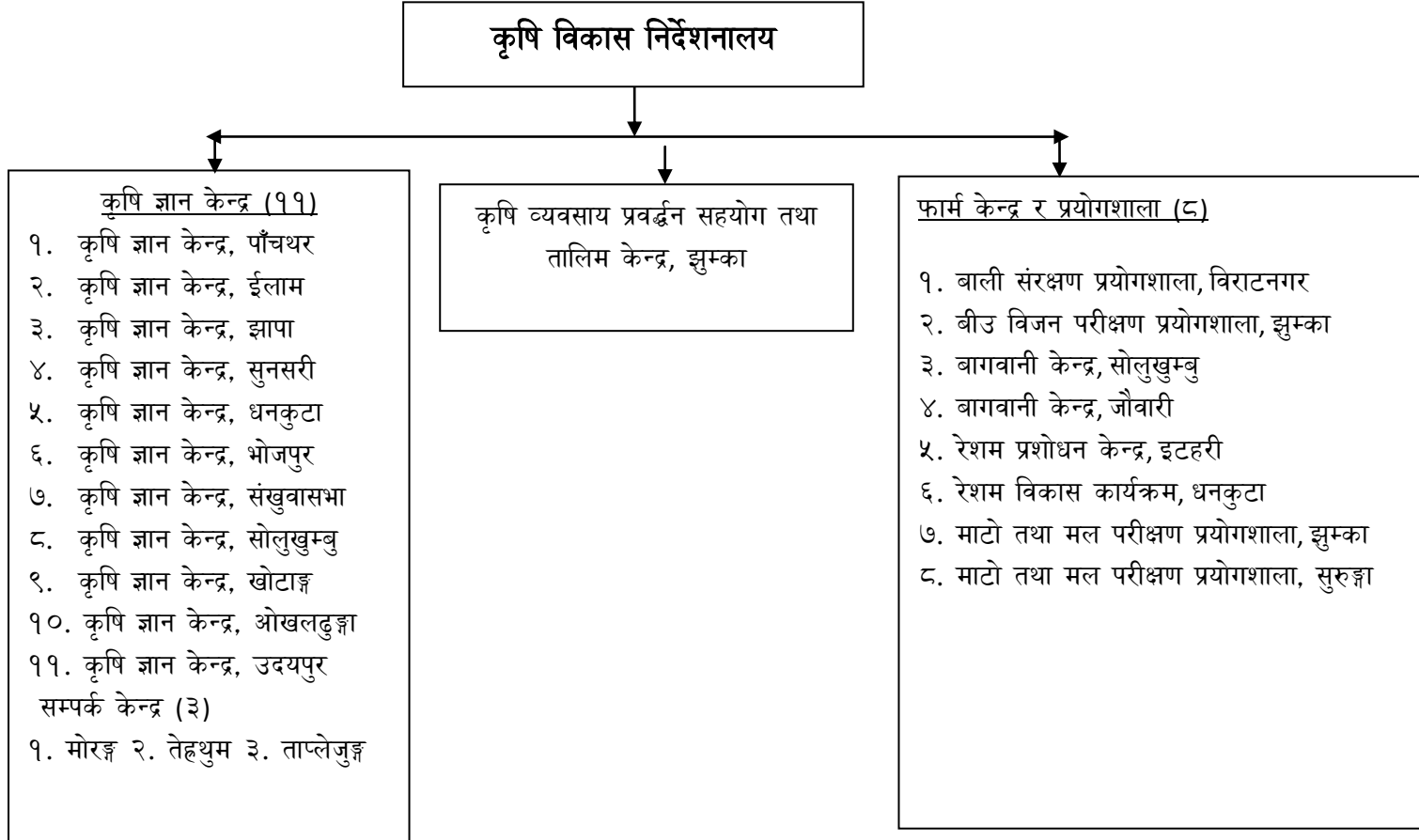
४.४. मुख्य कार्यक्रमहरू

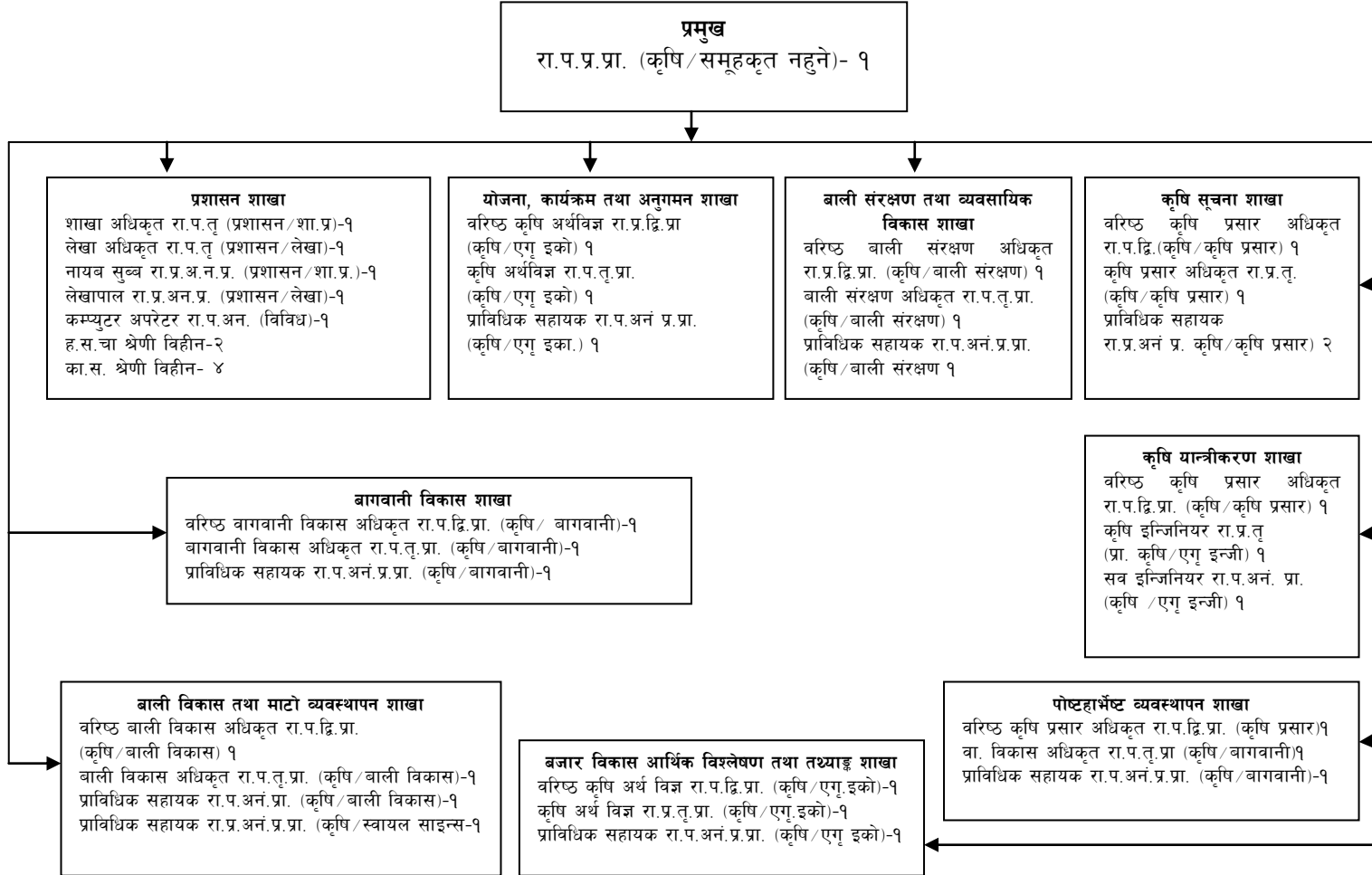
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय अन्तर्गत कृषि सम्बन्धी विभिन्न क्रियाकलापहरू यस प्रकार छन्।

१. कृषि पर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम
२. प्रोटेक्टेड हर्टिकल्चर प्रवर्द्धन तथा विस्तार कार्यक्रम
३. चियाखेती प्रवर्द्धन तथा आधुनिकिकरण कार्यक्रम
४. शित भण्डार घर निर्माण कार्यक्रम
५. एग्रीमार्ट स्थापना कार्यक्रम
६. एक हेक्टर भन्दा बढि क्षेत्रफलमा किवीफल खेती विस्तारका लागि प्रस्तावनामा आधारित अनुदान कार्यक्रम
७. बगर खेती कार्यक्रम
८. स्क्रिन हाउस निर्माण कार्यक्रम
९. सुन्तलाजात बगैचा व्यवस्थापन एवं सुदृढिकरण कार्यक्रम
१०. व्यवसायिक फलफूल बगैचा स्थापना सहयोग कार्यक्रम
११. नमूना कृषि फार्म स्थापना तथा सञ्चालन कार्यक्रम
१२. आलु भण्डारणको लागि रष्टिक स्टोर निर्माण कार्यक्रम
१३. खेर गएका सार्वजनिक जग्गामा फलफूल खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम
१४. कागती खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम
१५. किवी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम
१६. कफि खेती विस्तार कार्यक्रम
१७. व्यवसायिक बीजबृद्धि प्रवर्द्धन तथा बीउ आत्मनिर्भर कार्यक्रम
१८. समुदायिक कृषि यान्त्रिकरण सेवा केन्द्र स्थापना तथा सञ्चालन कार्यक्रम
१९. कृषि बजार तथा संकलन केन्द्र निर्माण कार्यक्रम
२०. नगद प्रोत्साहनमा आधारित हिउँदे मकै खेती क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम
२१. सघन वाली विकास कार्यक्रम
२२. उन्नत बिउ विजन उत्पादन सामग्रीमा सहयोग कार्यक्रम
२३. चैते धान विशेष सहयोग कार्यक्रम
२४. कमर्सियल एग्रीकल्चर एलायन्स (CAA) मार्फत सन्चालन हुने व्यवसायिक कृषि विकास कार्यक्रम
२५. स्रोत केन्द्र च्याउ तथा मौरी विकास कार्यक्रम
२६. चक्लाबन्दी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम
२७. अभियानमुखी अदुवा उत्पादन प्रवर्द्धन कार्यक्रम
२८. माटो परिक्षण मिनिल्याव स्थापना तथा सुदृढिकरण कार्यक्रम

२९. अलैंची खेती कार्यक्रम
३०. कृषि यान्त्रिकरण अनुदान परिचालन कार्यक्रम
३१. मकै उत्पादकत्व अभिवृद्धि कार्यक्रम
३२. रैथाने वाली उत्पादन प्रवर्द्धन कार्यक्रम
३३. विश्वविद्यालय,अध्ययन सस्थान र कलेजहरुको समन्वयमा कृषि प्रसार कार्यक्रम
३४. बीउ उत्पादन, प्रशोधन तथा भण्डारण सहयोग
३५. हुलाकी राजमार्ग तथा मुख्य राजमार्ग लक्षित ताजा तरकारी उत्पादन कार्यक्रम
३६. युवा लक्षित कृषि विकास कार्यक्रम
३७. प्राङ्गारिक मल उत्पादन सहयोग कार्यक्रम भर्मिकम्पोष्ट
३८. प्राङ्गारिक कृषि प्रवर्द्धन अभियान कार्यक्रम
३९. महिला दलित विपन्न तथा पिछडिएको समुदाय लक्षित कार्यक्रम
४०. साझेदारीमा कृषि पूर्वाधार विकास कार्यक्रम
४१. भौतिक मन्त्रालयसँगको सहकार्यमा साना नदीमा सोलार तथा लिफ्ट सिचाई संचालन कार्यक्रम
४२. वेरोजगार कृषि प्राविधिकहरुलाई व्यवसायिक कृषि उद्यम विकासका लागि प्रस्तावनामा आधारित कृषि कार्यक्रम
४३. कृषिका विद्यार्थीहरुलाई स्नातकोत्तर शोधकार्यका लागि सहयोग कार्यक्रम
४४. मागमा आधारित कृषिव्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रम
४५. ग्रामिण कृषि कार्यकर्ता/स्वयंसेवक परिचालन कार्यक्रम
४६. एकिकृत कृषि सिचाई केन्द्र सञ्चालन कार्यक्रम

४.५. कृषि विकास निर्देशनालय र मातहतका कार्यालयहरूको संगठन संरचना

चित्र १: कृषि विकास निर्देशनालयको संगठन संरचना

४.६. जनशक्ति विवरण

कृषि विकास निर्देशनालय र मातहतका कार्यालयहरूको आ.व २०७६/७७ को स्वीकृत दरवन्दी,पदपूर्ति अवस्था तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ । स्वीकृत दरवन्दी अधिकृत स्तर एघारौंमा पद रिक्त रहेको छ भने ७१.२० प्रतिशत मात्र प्राविधिक कर्मचारीहरूको पदपूर्ति भएको देखिन्छ। कृषि विकास निर्देशनालय र मातहतका कार्यालयहरूमा स्वीकृत दरवन्दीको कुल ७६.०६ प्रतिशत मात्र कर्मचारी पदपूर्ति भएको देखिन्छ । आ.व २०७६/७७ असार मसान्त सम्मको यस कृषि विकास निर्देशनालय र मातहतका कर्मचारीहरूको दरवन्दी तथा पदपूर्ति विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १: कृषि विकास निर्देशनालय र मातहतका कार्यालयहरूको दरवन्दी तथा पदपूर्ति विवरण आ.व २०७६/७७

क्र. सं.	पद	श्रेणी/तह	सेवा	समूह	स्वीकृत दरवन्दी	पदपूर्ति	रिक्त संख्या
१	प्रमुख	अधिकृतस्तर एघारौं तह	नेपाल कृषि	समूहकृत नहुने	२	०	२
२	वरिष्ठ कृषि प्रसार अधिकृत	अधिकृतस्तर नवौं/दशौं तह	नेपाल कृषि	कृषि प्रसार	४	१	३
३	वरिष्ठ कृषि अर्थ विज्ञ	अधिकृतस्तर नवौं/दशौं तह	नेपाल कृषि	एग्री.ईको.एण्ड मार्केटिङ्ग	३	०	३
४	वरिष्ठ वागवानी विकास अधिकृत	अधिकृतस्तर नवौं/दशौं तह	नेपाल कृषि	वागवानी विकास	३	०	३
५	वरिष्ठ बाली संरक्षण अधिकृत	अधिकृतस्तर नवौं/दशौं तह	नेपाल कृषि	बाली संरक्षण	४	१	३
६	वरिष्ठ बाली विकास अधिकृत	अधिकृतस्तर नवौं/दशौं तह	नेपाल कृषि	बाली विकास	२	०	२
७	वरिष्ठ माटो विज्ञ	अधिकृतस्तर नवौं/दशौं तह	नेपाल कृषि	माटो विज्ञान	१	०	१
८	प्रमुख	अधिकृतस्तर नवौं/दशौं तह	नेपाल कृषि	समूहकृत नहुने	११	२	९
९	शाखा अधिकृत	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं तह	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	१	०
१०	लेखा अधिकृत	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं तह	नेपाल प्रशासन	लेखा	१	१	०
११	कृषि प्रसार अधिकृत	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं तह	नेपाल कृषि	कृषि प्रसार	२१	१७	४
१२	कृषि अर्थ विज्ञ	अधिकृतस्तर	नेपाल कृषि	एग्री.ईको.एण्ड	१३	८	५

क्र. सं.	पद	श्रेणी/तह	सेवा	समूह	स्वीकृत दरवन्दी	पदपूर्ति	रिक्त संख्या
		सातौं/आठौं तह		मार्केटिङ्ग			
१३	वागवानी विकास अधिकृत	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं तह	नेपाल कृषि	वागवानी विकास	१६	११	५
१४	बाली संरक्षण अधिकृत	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं तह	नेपाल कृषि	बाली संरक्षण	१५	१२	३
१५	बाली विकास अधिकृत	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं तह	नेपाल कृषि	बाली विकास	६	६	०
१६	माटो विज्ञ	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं तह	नेपाल कृषि	माटो विज्ञान	३	३	०
१७	कृषि ईन्जिनियर	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं तह	नेपाल कृषि	ईन्जिनियरिङ्ग	१	१	०
१८	नायव सुब्बा/अधिकृत	स.स्तर पाँचौं/अधिकृतस्तर छैटौं	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	७	६	१
१९	लेखापाल/अधिकृत	स.स्तर पाँचौं/अधिकृतस्तर छैटौं	नेपाल प्रशासन	लेखा	१७	११	६
२०	प्राविधिक सहायक/अधिकृत	स.स्तर पाँचौं/अधिकृतस्तर छैटौं	नेपाल कृषि	कृषि प्रसार	१५	१३	२
२१	प्राविधिक सहायक/अधिकृत	स.स्तर पाँचौं/अधिकृतस्तर छैटौं	नेपाल कृषि	एग्री.ईको.एण्ड मार्केटिङ्ग	३	२	१
२२	प्राविधिक सहायक/अधिकृत	स.स्तर पाँचौं/अधिकृतस्तर छैटौं	नेपाल कृषि	वागवानी विकास	१८	१६	२
२३	प्राविधिक सहायक/अधिकृत	स.स्तर पाँचौं/अधिकृतस्तर छैटौं	नेपाल कृषि	बाली संरक्षण	२०	१८	२
२४	प्राविधिक सहायक/अधिकृत	स.स्तर पाँचौं/अधिकृतस्तर छैटौं	नेपाल कृषि	बाली विकास	४	४	०
२५	प्राविधिक सहायक/अधिकृत	स.स्तर पाँचौं/अधिकृतस्तर छैटौं	नेपाल कृषि	माटो विज्ञान	८	८	०
२६	सव-ईन्जिनियर	स.स्तर पाँचौं/अधिकृतस्तर छैटौं	नेपाल कृषि	ईन्जिनियरिङ्ग	१	१	०
२७	मेकानिक्स	स.स्तर पाँचौं/अधिकृतस्तर छैटौं	ईन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल	१	०	१
२८	कम्प्युटर अपरेटर/अधिकृत	स.स्तर पाँचौं/अधिकृतस्तर छैटौं	नेपाल विविध	विविध	१	०	१

क्र. सं.	पद	श्रेणी/तह	सेवा	समूह	स्वीकृत दरवन्दी	पदपूर्ति	रिक्त संख्या
२९	खरिदार	स.स्तर चौथो /पाँचौं	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१४	९	५
३०	सह-लेखापाल	स.स्तर चौथो /पाँचौं	नेपाल प्रशासन	लेखा	४	३	१
३१	नायव प्राविधिक सहायक	स. स्तर चौथो /पाँचौं	नेपाल कृषि	बाली संरक्षण	५	५	०
३२	नायव प्राविधिक सहायक	स.स्तर चौथो /पाँचौं	नेपाल कृषि	बाली विकास	१	१	०
३३	नायव प्राविधिक सहायक	स.स्तर चौथो /पाँचौं	नेपाल कृषि	माटो विज्ञान	२	१	१
३४	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	ईन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल	१६	१५	१
३५	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	६१	५५	६
जम्मा					३०५	२३२	७३

तालिका २ : कृषि विकास निर्देशनालयको कर्मचारी दरवन्दी तथा पदपूर्ति विवरण आ.व.२०७६/७७

क्र.स.	पद	श्रेणी/तह	सेवा	समूह	स्वीकृत दरवन्दी	पदपूर्ति	रिक्त संख्या
१	प्रमुख	अधिकृतस्तर एघारौं तह	नेपाल कृषि	समूहकृत नहुने	१	०	१
२	बरिष्ठ कृषि प्रसार अधिकृत	अधिकृतस्तर नवौं/दशौं तह	नेपाल कृषि	कृषि प्रसार	३	१	२
३	बरिष्ठ कृषि अर्थ विज्ञ	अधिकृतस्तर नवौं/दशौं तह	नेपाल कृषि	एग्री.ईको.एण्ड मार्केटिङ्ग	२	०	२
४	बरिष्ठ वागवानी विकास अधिकृत	अधिकृतस्तर नवौं/दशौं तह	नेपाल कृषि	वागवानी विकास	१	०	१
५	बरिष्ठ बाली संरक्षण अधिकृत	अधिकृतस्तर नवौं/दशौं तह	नेपाल कृषि	बाली संरक्षण	१	०	१
६	बरिष्ठ बाली विकास अधिकृत	अधिकृतस्तर नवौं/दशौं तह	नेपाल कृषि	बाली विकास	१	०	१
७	शाखा अधिकृत	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं तह	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	१	०
८	लेखा अधिकृत	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं तह	नेपाल प्रशासन	लेखा	१	१	०
९	कृषि प्रसार अधिकृत	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं तह	नेपाल कृषि	कृषि प्रसार	१	१	०
१०	कृषि अर्थ विज्ञ	अधिकृतस्तर	नेपाल कृषि	एग्री.ईको.एण्ड	२	२	०

क्र.स.	पद	श्रेणी/तह	सेवा	समूह	स्वीकृत दरवन्दी	पदपुर्ति	रिक्त संख्या
		सातौं/आठौं तह		मार्केटिङ्ग			
११	वागवानी विकास अधिकृत	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं तह	नेपाल कृषि	वागवानी विकास	२	१	१
१२	बाली संरक्षण अधिकृत	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं तह	नेपाल कृषि	बाली संरक्षण	१	१	०
१३	बाली विकास अधिकृत	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं तह	नेपाल कृषि	बाली विकास	१	१	०
१४	कृषि ईन्जिनियर	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं तह	नेपाल कृषि	ईन्जिनियरिङ्ग	१	१	०
१५	नायव सुव्वा/अधिकृत	स.स्तर पाँचौं/अधिकृतस्तर छैटौं	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	१	०
१६	लेखापाल/अधिकृत	स.स्तर पाँचौं/अधिकृतस्तर छैटौं	नेपाल प्रशासन	लेखा	१	१	०
१७	प्राविधिक सहायक/अधिकृत	स.स्तर पाँचौं/अधिकृतस्तर छैटौं	नेपाल कृषि	कृषि प्रसार	२	२	०
१८	प्राविधिक सहायक/अधिकृत	स.स्तर पाँचौं/अधिकृतस्तर छैटौं	नेपाल कृषि	एग्री.ईको.एण्ड मार्केटिङ्ग	२	१	१
१९	प्राविधिक सहायक/अधिकृत	स.स्तर पाँचौं/अधिकृतस्तर छैटौं	नेपाल कृषि	वागवानी विकास	२	२	०
२०	प्राविधिक सहायक/अधिकृत	स.स्तर पाँचौं/अधिकृतस्तर छैटौं	नेपाल कृषि	बाली संरक्षण	१	१	०
२१	प्राविधिक सहायक/अधिकृत	स.स्तर पाँचौं/अधिकृतस्तर छैटौं	नेपाल कृषि	बाली विकास	१	१	०
२२	प्राविधिक सहायक/अधिकृत	स.स्तर पाँचौं/अधिकृतस्तर छैटौं	नेपाल कृषि	माटो विज्ञान	१	१	०
२३	कम्प्युटर अपरेटर/अधिकृत	स.स्तर पाँचौं/अधिकृतस्तर छैटौं	नेपाल विविध	विविध	१	०	१
२४	सव-ईन्जिनियर	स.स्तर पाँचौं/अधिकृतस्तर छैटौं	नेपाल कृषि	ईन्जिनियरिङ्ग	१	१	०
२५	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	ईन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल	२	२	०
२६	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	४	४	०
	जम्मा				३८	२७	११

तालिका नं. ३ कृषि विकास निर्देशनालयका कर्मचारीहरूको नामावली विवरण

क्र.सं.	पद	नाम थर	सेवा / समूह	श्रेणी / तह	कैफियत
१	बरिष्ठ कृषि प्रसार अधिकृत	श्री प्रकाशकुमार डाँगी	कृषि/ कृषि प्रसार	अधिकृतस्तर दशौं	
२	बरिष्ठ बाली संरक्षण अधिकृत	श्री अरुणकुमार घिमिरे	कृषि/ बाली संरक्षण	अधिकृतस्तर दशौं	तालिम केन्द्र काज
३	लेखा अधिकृत	श्री विजय हरि शर्मा	प्रशासन/ आ.प्र.	अधिकृतस्तर आठौं	
४	शाखा अधिकृत	श्री शम्भु साह	प्रशासन/ सा.प्र.	रा.प.तृ.	
५	बाली संरक्षण अधिकृत	श्री सरस्वति श्रेष्ठ	कृषि/ बाली संरक्षण	अधिकृतस्तर सातौं	
६	कृषि अर्थ विज्ञ	श्री नेत्रमणि काफ्ले	कृषि/ एग्री.ईको.एण्डमार्केटिङ्ग	अधिकृतस्तर सातौं	
७	वागवानी बिकास अधिकृत	श्री दिपा देव	कृषि/ वागवानी	अधिकृतस्तर सातौं	
८	कृषि ईन्जिनियर	श्री निश्चल तामाङ्ग	कृषि/ ईन्जिनियरीङ्ग	रा.प.तृ. (प्रा.)	
९	कृषि अर्थ विज्ञ	श्री विवेक आचार्य	कृषि/ एग्री.ईको.एण्डमार्केटिङ्ग	अधिकृतस्तर सातौं	करार
१०	कृषि प्रसार अधिकृत	श्री नविन अधिकारी	कृषि/ कृषि प्रसार	अधिकृतस्तर सातौं	करार
११	बाली बिकास अधिकृत	श्री एलिसा खड्का	कृषि/ बाली	अधिकृतस्तर सातौं	करार
१२	अधिकृत	श्री उदय कुमार सिंह	कृषि/ कृषि प्रसार	अधिकृतस्तर छैटौं	
१३	अधिकृत	श्री नगेन्द्र बहादुर राना	कृषि/ एग्री.ईको.एण्डमार्केटिङ्ग	अधिकृतस्तर छैटौं	
१४	अधिकृत	श्री राजनारायण चौधरी	कृषि/ कृषि प्रसार	अधिकृतस्तर छैटौं	
१५	अधिकृत	श्री काजीमान प्रधान	कृषि/ वागवानी	अधिकृतस्तर छैटौं	
१६	अधिकृत	श्री तारा बहादुर घिमिरे	कृषि/ ईन्जिनियरीङ्ग	अधिकृतस्तर छैटौं	
१७	नायब सुव्वा	श्री अमृत कुमार गिरी	प्रशासन/सामान्य प्रशासन	सहायक पाचौं	
१८	लेखापाल	श्री सिताराम राउत	प्रशासन/ आ.प्र.	सहायक पाचौं	
१९	प्राविधिक सहायक	श्री युक्रमणि भट्टराई	कृषि/ वागवानी	सहायकस्तर पाचौं	
२०	प्राविधिक सहायक	श्री रञ्जना प्रसाई	कृषि/ माटो विज्ञान	सहायकस्तर पाचौं	
२१	प्राविधिक सहायक	श्री अन्जु आचार्य	कृषि/ बाली संरक्षण	सहायकस्तर पाचौं	
२२	हलुका सवारी चालक	श्री वसन्त श्रेष्ठ	ईन्जिनियरीङ्ग/ मेकानिकल	श्रेणी विहिन	
२३	हलुका सवारी चालक	श्री सन्तोष चौधरी	ईन्जिनियरीङ्ग/ मेकानिकल	श्रेणी विहिन	करार
२४	का.स. पाचौं	श्री उद्धव प्रसाद	प्रशासन/ आ.प्र.	श्रेणी विहिन	

क्र.सं.	पद	नाम थर	सेवा / समूह	श्रेणी / तह	कैफियत
		अधिकारी			
२५	का.स. पाचौं	श्री मान बहादुर बाराकोटी	प्रशासन/ आ.प्र.	श्रेणी विहिन	
२६	का.स. पाचौं	श्री जनक चौधरी	प्रशासन/ आ.प्र.	श्रेणी विहिन	
२७	का.स.	श्री सुर्यनारायण यादव	प्रशासन/ आ.प्र.	श्रेणी विहिन	करार

भाग २ : प्रगति विवरण

१. वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम तथा बजेट आ.व. २०७६/७७

१.१. कृषि विकास निर्देशनालय

कृषि विकास निर्देशनालयमा यस आ.व. २०७६/७७ मा विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालनका लागि कुल रु. २४४७६७०००।— (चौविस करोड सतचालिस लाख सतसठ्ठी हजार) विनियोजन भएको थियो तर आ.व को अन्त्य सम्ममा विनियोजन भएको रकम केहि घटवढ भई रु २४२१०४०००।-(चौविस करोड एक्काईस लाख चार हजार) कायम भएको थियो । विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ ।

तालिका ४ : कृषि विकास निर्देशनालयको वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम तथा बजेट आ.व २०७६/७७

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	वार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
१	२	३	४	५	६
१	कार्यालय भवन निर्माण	३१११२	प्र.श.	१००	१५०००
२	मोटर साईकल खरिद	३११२१	संख्या	१	२५०
३	स्कुटर खरिद	३११२१	संख्या	२	४००
४	साईकल खरिद	३११२१	संख्या	२	४०
५	कम्प्युटर ल्यापटप खरिद	३११२२	संख्या	४	३२०
६	कम्प्युटर डेक्सटप खरिद	३११२२	संख्या	२	१५०
७	प्रिन्टर खरिद	३११२२	संख्या	५	१५०
८	फोटोकपि खरिद	३११२२	संख्या	१	१००
९	Air conditioner खरिद तथा जडान	३११२२	सेट	३	३००
१०	रेफ्रिजेरेटर खरिद	३११२२	संख्या	२	१००
११	भ्याकुम क्लिनर खरिद	३११२२	संख्या	१	२०
१२	प्रादेशिक बजारहरूका लागि यन्त्र उपकरण खरीद	३११२२	पटक	२	८००
१३	सोलार प्यानल खरिद	३११२२	संख्या	१	५००
१४	कार्यालयको लागि फर्निचर तथा फिक्चर्स	३११२३	पटक	३	४५०
१५	कटहरी फलफूल तथा तरकारी थोक बजारका लागि फर्निचर खरिद	३११२३	पटक	२	८००
पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा:					१९३८०
आ) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू					

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरुको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	बार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
१६	अधिकृतस्तर एघारौं	२११११	जना	१	८२५
१७	अधिकृतस्तर दशौं	२११११	जना	६	४७५२
१८	अधिकृतस्तर आठौं	२११११	जना	८	५३७२
१९	अधिकृतस्तर छैटौं	२११११	जना	१३	८०६७
२०	ह.स.चा. प्रथम स्तर	२११११	जना	२	६९०
२१	का. स. पाँचौं स्तर	२११११	जना	४	१७४९
२२	स्थायी कर्मचारीको महंगी भत्ता	२११३२	जना	३८	९१२
२३	कार्यदलको बैठक भत्ता	२११३४	पटक	२४	२८८
२४	पाले पहरा भत्ता	२११३९	जना	१	९१
२५	निजामती कर्मचारीहरुको पोशाक खर्च	२११२१	जना	३४	३४०
२६	धाराको महसुल	२२१११	पटक	५००	१५०
२७	बिद्युत महसुल	२२१११	पटक	८००	१७३
२८	जरको पिउने पानी	२२१११	जार	२०	८४
२९	टेलिफोन महसुल	२२११२	पटक	६०००	२१६
३०	ईमेल/ इन्टरनेट/वेबसाइट महसुल	२२११२	पटक	५	१०१
३१	हुलाक/कुरियर खर्च	२२११२	जना	३००	१८०
३२	पेट्रोल- दुई पाङ्ग्रे	२२२१२	लीटर	२८८०	३०२
३३	डिजेल	२२२१२	लीटर	७२००	६८४
३४	मोबिल	२२२१२	लीटर	८००	१६०
३५	ग्याँस	२२३१४	संख्या	३६	५४
३६	व्याट्री	२२३१४	संख्या	२०	२६
३७	कार्यालय प्रयोजनका लागि अन्य ईन्धन	२२३१४	पटक	१२००	११४
३८	हलुका सवारी साधन मर्मत खर्च	२२२१३	वटा	२	५००
३९	दुई पाङ्ग्रे सवारी साधन मर्मत खर्च	२२२१३	वटा	१०	१५०
४०	कम्प्यूटर/ल्यापटप मर्मत खर्च	२२२२१	वटा	१७	२५५
४१	फोटोकपी/स्क्यानर मर्मत खर्च	२२२२१	वटा	३	९०
४२	जेनेरेटर मर्मत खर्च	२२२२१	वटा	१	६०
४३	कार्यालय भवन मर्मत सुधार	२२२३१	पटक	३	१८००
४४	कार्यालय सामग्री खर्च	२२३११	पटक	५	६५०

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरुको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	बार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
४५	पत्रपत्रिका छुपाई बिज्ञापन तथा सुचना प्रकाशन	२२३१५	पटक	१०	३००
४६	कार्यालयबाट सूचना तथा विज्ञापन छुपाई खर्च	२२३१५	पटक	६	२७०
४७	कृषि विकास सम्बद्ध ठुला आयोजनाको डीपीआर तयारीका लागि परामर्श सेवा खरीद	२२४११	पटक	४	२०००
४८	कृषि यन्त्र उपकरणको स्पेशिफिकेसन निर्धारण सम्बन्धी अध्ययनका लागि परामर्श सेवा खरीद	२२४११	पटक	१	५००
४९	विभिन्न वाली सम्बद्ध प्रविधिको knowledge product तयार गर्न विज्ञको परामर्श सेवा खरीद	२२४११	पटक	३	७५०
५०	प्रदेशस्तर Plant Diagonostic Clinic स्थापना संभाव्यता अध्ययनका लागि परामर्श सेवा खरीद	२२४११	पटक	१	५००
५१	वेभसाईट संचालन तथा तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्न परामर्श सेवा खरीद	२२४१२	पटक	१	६०
५२	हलुका सवारी चालक सेवा करार (व्यक्ति करार)	२२४१३	महिना	२	६००
५३	कार्यालय सहयोगी सेवा करार (व्यक्ति करार)	२२४१३	महिना	१	२६४
५४	सेवा करार (सेवा तथा परामर्श) (सेवा करार)	२२४१३	पटक	२	२८८
५५	कर्मचारीलाई सवारी चालक तालिम	२२५११	संख्या	५	५०
५६	लेखा प्रशासन सुशासन सम्बन्धी अभिमुखीकरण गोष्ठी (कर्मचारी दक्षता बृद्धि तालिम	२२५११	पटक	२	६००
५७	सफ्टवेयर आद्यावधिक तथा कृषि तथ्यांक अद्यावधिक अभिमुखीकरण गोष्ठी	२२५११	पटक	१	३००

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	वार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
५८	स्थानीय तहमा कार्यरत कृषि कर्मचारीहरूसँग अन्तरक्रिया गोष्ठी/तालिम	२२५१२	पटक	२	५००
५९	कृषि प्राविधिकहरूको प्राविधिक विषयमा क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम	२२५१२	पटक	२	७००
६०	कार्यक्रम संचालनवारे कृषि ज्ञानकेन्द्रहरूलाई अभिमुखीकरण	२२५१२	पटक	१	३००
६१	आगामी बर्षको योजना तर्जुमा गोष्ठी	२२५१२	पटक	१	३००
६२	चौमासिक तथा वार्षिक प्रगति समिक्षा तथा योजना तर्जुमा गोष्ठी	२२५१२	पटक	३	७५०
६३	प्रदेश कृषि डायरी छपाई तथा वितरण	२२५२२	पटक	१	५००
६४	मागमा आधारित कृषि कार्यक्रम	२२५२२	संख्या	६	१२००
६५	वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तथा तथ्याङ्क पुस्तिका प्रकाशन	२२५२२	पटक	१	१००
६६	आकस्मिक प्रकोपमा सहयोग	२२५२२	पटक	३	३००
६७	राष्ट्रिय कृषि विकास सम्बन्धी कृषि प्राविधिक कर्मचारीहरूको अध्ययन अवलोकन भ्रमण	२२५२२	पटक	१	५००
६८	तथ्याङ्क अद्यावधिक तथा प्रकाशन	२२५२२	पटक	२	१५०
६९	जनचेतनामुलक पम्पलेट, बुकलेट तथा अन्य प्रचार सामग्रीहरू प्रकाशन तथा वितरण	२२५२२	पटक	४	५००
७०	रेडियो तथा टिभी मार्फत कृषि कार्यक्रम संचालन	२२५२२	पटक	३	४५०
७१	उत्कृष्ट कर्मचारी पुरस्कार	२२५२२	पटक	१	१५
७२	कृषि बजार सूचना प्रणाली विकास कार्यक्रम	२२५२२	पटक	१	१००
७३	कृषि विकास सम्बद्ध विभिन्न विषयमा सरोकारवालाहरूको अन्तरक्रिया गोष्ठी	२२५२२	पटक	३	१२००
७४	मध्यपहाडी प्राङ्गारीक कृषि प्रवर्द्धन अभियान सर्पोट	२२५२२	पटक	३	४५०
७५	अनुगमन मुल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च	२२६११	पटक	११	१३२०
७६	आन्तरिक भ्रमण	२२६१२	पटक	५	२५०

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरुको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	बार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
७७	कर्मचारी सरुवा भ्रमण खर्च तथा अन्य भ्रमण खर्च	२२६१२	पटक	५	१५०
७८	आन्तरिक पर्यटन प्रवर्द्धन भ्रमण खर्च	२२६१२	संख्या	३.४६	८७
७९	कार्यालयमा भएका सवारीसाधनको विमा तथा नवीकरण खर्च	२२२१४	पटक	२५	५००
८०	कार्यालयमा दैनिक चियापान तथा अन्य आवश्यक विविध खर्च	२२७११	पटक	१२	३६०
८१	अन्य विविध खर्च	२२७११	महिना	५	१३५
८२	मौरी पालन तथा च्याउ श्रोत केन्द्र विकास कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	७	१०५००
८३	माटो परीक्षण सेवा (Lab/Mini Lab) स्थापनामा सहयोग	२६४१३	संख्या	८	५१००
८४	वीउ उत्पादन ग्रेडिङ्ग भण्डारण, प्रशोधनमा सहयोग कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	२	८०००
८५	वीउ उत्पादनमा प्रोत्साहान कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	३	२१००
८६	मेला, प्रदर्शन, महोत्सव, दिवस, कार्यशाला गोष्ठी आदि संचालन सहयोग	२६४१३	पटक	६	५४०
८७	प्रदेशमा रहेका कृषि विषय अध्यापन गराउने शिक्षण संस्थाहरु मार्फत तोकिएको क्षेत्रमा कृषि प्रसार कार्यक्रम संचालन	२६४१३	संख्या	४	२०००
८८	निर्मित हाईटेक नर्सरीहरुको स्तरोन्ति सहयोग	२६४१३	संख्या	५	५००
८९	प्रविधि परिमार्जन सहयोग कार्यक्रम	२६४१३	पटक	१	५००
९०	स्टोर प्रयोजनका लागि घरभाडा	२८१४२	पटक	१	३००
९१	नमुना कृषि फार्म स्थापना सहयोग	२६४२३	संख्या	२५	३७५००
९२	कमर्सियल एग्रीकल्चर एलायन्स (CAA) मार्फत साना कृषि व्यवसायिक परियोजना संचालन	२६४२३	पटक	२०	१००००
९३	चक्लाबन्दी खेती कार्यक्रम	२६४२३	संख्या	२	७००००
९४	प्रादेशिक कृषि बजार केन्द्र निर्माण	२६४२३	संख्या	१	५०००

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरुको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	बार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
९५	सौर्य उर्जा प्रणाली तथा लीफ्ट सिचाई प्रणालीमा ७५ प्रतिशत अनुदान	२६४२३	पटक	३२	१९७५०
९६	फलफूल तथा तरकारी थोक बजार कटहरीलाई व्यवस्थापन खर्च	२६४१२	पटक	३	४८००
	ख) चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा				२२२७२४
	कुल जम्मा बजेट				२४२१०४

तालिका नं. ५ १.२. कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्रका मुख्य मुख्य कार्यक्रम

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरुको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	बार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
१	कृषि प्राविधिक IPNS पाठशाला संचालन तालिम	२२५१२	पटक	१	५००
२	OVOA प्राविधिक क्षमता अभिवृद्धि तालिम	२२५१२	पटक	१	५००
३	OVOA प्राविधिकलाई माटो परिक्षण किट बक्स संचालन तालिम	२२५१२	पटक	२	१०००
४	जलवायू परिवर्तन अनुकुलन तथा वाली बीमा तालिम	२२५१२	पटक	१	५००
५	च्याउ उत्पादन तथा प्रशोधन तालिम	२२५१२	पटक	२	१०००
६	विदेशबाट फर्केका युवा लक्षित व्या.तरकारी खेती, नर्सरी व्यवस्थापन, योजना तयारी तालिम	२२५१२	पटक	२	१३००
७	बेरोजगार युवाहरु लक्षित व्य.तरकारी खेती, नर्सरी व्यवस्थापन, व्यवसायिक योजना तयारी तालिम	२२५१२	पटक	२	१०००
८	दिगो कृषि विकासका लागि प्रांगारिक खेती तथा पर्माकल्चर तालिम	२२५१२	पटक	१	५००
९	उद्यमशिलता विकास, मूल्य श्रृंखला विश्लेषण तथा व्यवसायिक योजना तयारी तालिम	२२५१२	पटक	१	५००
१०	नविनतम कृषि प्रविधि तथा उद्यमशिलता तालिम	२२५१२	पटक	५	१२५०

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरुको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	बार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
११	युवा कृषि उद्यमीहरुलाई उद्यमशिलता तथा व्यवसायिक खेती प्रविधि तालिम	२२५१२	पटक	५	२५००
१२	Soil Minilab संचालन तालिम	२२५१२	पटक/संख्या	१	५००
१३	बीउ उत्पादन तथा बीउ विजन गुणस्तर व्यवस्थापन तालिम	२२५१२	पटक/संख्या	१	६५०
१४	High Tech Structure मा बाली उत्पादन तथा व्यवस्थापन तालिम	२२५१२	पटक	१	९००
१५	तालिम परिसरमा नमूना फार्म तथा प्रदर्शनी स्थल स्थापना कार्यक्रम	२२५२२	पटक/संख्या	३	९९०
जम्मा					१३५९०

तालिका नं. ६, १.३. कृषि ज्ञान केन्द्र, पाँचथर

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरुको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	बार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
१	जिल्ला समन्वय समितिको समन्वयमा स्थानीय तह प्रमुख र प्रदेश सभासदस्यहरु सँग बार्षिक कार्यक्रम सार्वजनिकरण गोष्ठी	२२५१२	पटक	१	१००
२	मागमा आधारित कृषि कार्यक्रम	२२५२२	संख्या	५	२५०
३	स्थानीय तहमा कार्यरत प्राविधिक सँग मासिक समन्वय तथा तथ्याङ्क अद्यावधिक बैठक	२२५२२	पटक	६	६००
४	जिल्ला समन्वय समितिको समन्वयमा स्थानीयतह प्रमुखसँग चौमासिक बैठक	२२५२२	पटक	३	१५०
५	जिल्ला समन्वय समिति तथा प्रदेश सभा सदस्यहरुबाट कार्यक्रम अनुगमन	२२५२२	पटक	१	२००
६	विभिन्न स्थानहरुमा माटो परिक्षण शिविर संचालन	२२५२२	पटक	२	२००
७	ज्ञानकेन्द्रमा नमूना प्रदर्शनस्थल स्थापना कार्यक्रम	२२५२२	संख्या	२	४००
९	मुख्यमन्त्री उत्कृष्ट कृषक पुरस्कार	२२५२२	पटक	१	१००
१०	कृषि विषय अध्ययन गरेका विद्यार्थी तथा व्यवसायिक कृषि फार्म संचालन गरेका युवाहरु मार्फत कृषि प्रसार कार्यक्रम संचालन	२२५२२	पटक	२	२००
११	अगुवा कृषकहरुको राष्ट्रियस्तर कृषक भ्रमण	२२५२२	पटक	१	५००
१२	एफ एम रेडियो मार्फत सूचना प्रवाह	२२५२२	पटक	३	४५

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	बार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
१३	कृषि सम्बद्ध विभिन्न दिवसहरू मनाउने	२२५२२	पटक	२	५०
१४	घुम्टि शिविरमा सहभागिता	२२५२२	पटक	३	७५
१५	मकै उत्पादकत्व प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२२५२२	हेक्टर	४००	४२५०
१६	एक घर एक फलफूल रोपण कार्यका लागि फलफूल विरुवा वितरण	२२५२२	पटक	२	३००
१७	कागती खेती मिसन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	२	५००
१८	किबी खेती प्रवर्धन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	९	४५००
१९	व्यावसायिक फलफूल बगैँचा स्थापना सहयोग	२६४१३	संख्या	१०	३०००
२०	सुन्तलाजात बगैँचा व्यवस्थापन एवम सुदृढीकरण कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	१५	१५००
२१	मुख्य राजमार्ग लक्षित तरकारी उत्पादन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	४	१२००
२२	कफी खेति विस्तार कार्यक्रम	२६४१३	हेक्टर	१०	४०००
२३	अलैंची निजी नर्सरी स्थापना	२६४१३	संख्या	४	३४०
२४	पुराना रोगग्रस्त अलैंची बगानको प्रतिस्थापन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	१०	९५०
२५	नमूना अलैंची बगान स्थापना	२६४१३	संख्या	१०	३७०
२६	अलैंचीको नयाँ क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम	२६४१३	हेक्टर	१०	९५०
२७	खेर गएका सार्वजनिक जग्गाहरूमा फलफुल खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम पहिलो वर्ष	२६४१३	संख्या	२	७००
२८	खेर गएका सार्वजनिक जग्गाहरूमा फलफुल खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम दोश्रो वर्ष	२६४१३	संख्या	१	१५
२९	अदुवा मिसन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	४	३०००
३०	बीउ विजन आत्मनिर्भर कार्यक्रम पहिलो वर्ष	२६४१३	संख्या	१	१००
३१	बीउ विजन आत्मनिर्भर कार्यक्रम दोश्रो वर्ष	२६४१३	संख्या	३	९००
३२	चैते धान विशेष सहयोग कार्यक्रम	२६४१३	हेक्टर	२००	२४००
३३	सघन वाली विकास आयोजना (धान, मकै गहुँ) पहिलो वर्ष	२६४१३	संख्या	१	१५००
३४	सघन वाली विकास आयोजना (धान, मकै गहुँ) दोश्रो वर्ष	२६४१३	संख्या	२	२०००
३५	जैविक तथा वानस्पतिक विषादी प्रयोग विस्तार कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	६	६००
३६	रैथाने वाली उत्पादन प्रवर्द्धन कार्यक्रम (कोदो फापर जौ आदि)	२६४१३	संख्या	५	५००

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरुको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	वार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
३७	उन्नत कृषि प्रविधि सम्बद्ध साना प्रदर्शन सामाग्री वितरण	२६४१३	संख्या	३	४५०
३८	खाद्यान्न, तरकारी, फलफूल, उत्पादन प्रदर्शन	२६४१३	संख्या	१२	६००
३९	महिला दलित विपन्न तथा पिछडिएको समुदाय लक्षित कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	४	८००
४०	युवा लक्षित च्याउ मह तरकारी उत्पादन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	१०	१०००
४१	मेला, प्रदर्शन, महोत्सव, दिवस, कार्यशाला गोष्ठी आदि संचालन सहयोग	२६४१३	पटक	३	७५
४२	नमुना कृषि फार्म स्थापना सहयोग	२६४२३	संख्या	८	५६००
४३	आलु भण्डारणको लागि रष्ट्रिक स्टोर भण्डार निर्माण	२६४२३	संख्या	३	१५००
४४	कृषि बजार तथा संकलन केन्द्र निर्माण	२६४२३	संख्या	१	२०००
४५	अलैची सुकाउने सुधारिएको भट्टी निर्माण सहयोग कार्यक्रम	२६४२३	संख्या	१५	१५००
४६	कृषि यान्त्रीकरणका लागि औजार उपकरण प्रयोग प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२६४२३	पटक	१	९०००
जम्मा					५८९७०

तालिका नं. ७, १.४. कृषि ज्ञान केन्द्र, इलाम

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरुको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	वार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
१	वाली/पशुपंक्षी विमा अभिकर्ता तालिम	२२५११	पटक	१	२००
२	जिल्ला समन्वय समितिको समन्वयमा स्थानीय तह प्रमुख र प्रदेश सभासदस्यहरु सँग वार्षिक कार्यक्रम सार्वजनिकरण गोष्ठी	२२५१२	पटक	१	१००
३	मागमा आधारित कृषि कार्यक्रम	२२५२२	संख्या	५	२५०
४	स्थानीय तहमा कार्यरत प्राविधिकसँग मासिक समन्वय तथा तथ्याङ्क अद्यावधिक बैठक	२२५२२	पटक	६	३००
५	जिल्ला समन्वय समितिको समन्वयमा स्थानीयतह प्रमुखसँग चौमासिक बैठक	२२५२२	पटक	३	३००

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	बार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
६	जिल्ला समन्वय समिति तथा प्रदेश सभा सदस्यहरूबाट कार्यक्रम अनुगमन	२२५२२	पटक	१	२००
७	कृषि प्राविधिक/कृषक सहजकर्ताहरू मार्फत कृषक पाठशाला कार्यक्रम संचालन	२२५२२	संख्या	४	५६८
८	विभिन्न स्थानहरूमा प्लान्ट लिक्निक संचालन	२२५२२	पटक	६	३००
९	विभिन्न स्थानहरूमा माटो परिक्षण शिविर संचालन	२२५२२	पटक	२	२००
१०	ज्ञानकेन्द्रमा नमूना प्रदर्शनस्थल स्थापना कार्यक्रम	२२५२२	संख्या	१	५०
११	मुख्यमन्त्री उत्कृष्ट कृषक पुरस्कार	२२५२२	पटक	१	१००
१२	कृषि विषय अध्ययन गरेका विद्यार्थी तथा व्यवसायिक कृषि फार्म संचालन गरेका युवाहरू मार्फत कृषि प्रसार कार्यक्रम संचालन	२२५२२	पटक	४	४००
१३	अगुवा कृषकहरूको राष्ट्रियस्तर कृषक भ्रमण	२२५२२	पटक	१	५००
१४	मुख्य मुख्यवालीहरूको रूप कटिङ्ग	२२५२२	संख्या	५०	२५
१५	एफ एम रेडियो मार्फत सूचना प्रवाह	२२५२२	पटक	३	४५
१६	कृषि सम्बद्ध विभिन्न दिवसहरू मनाउने	२२५२२	पटक	२	५०
१७	घुम्टि शिविरमा सहभागिता	२२५२२	पटक	३	७५
१८	मकै उत्पादकत्व प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२२५२२	हेक्टर	४००	४२५०
१९	एक घर एक फलफूल रोपण कार्यका लागि फलफूल विरुवा वितरण	२२५२२	पटक	२	३००
२०	कागती खेती मिसन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	७	१७५०
२१	किबी खेती प्रवर्धन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	३	१५००
२२	व्यावसायिक फलफूल बगैँचा स्थापना सहयोग	२६४१३	संख्या	१०	३०००
२३	सुन्तलाजात बगैँचा व्यवस्थापन एवम सुदृढीकरण कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	४५	४५००
२४	मुख्य राजमार्ग लक्षित तरकारी उत्पादन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	५	१५००

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरुको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	बार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
२५	कफी खेति विस्तार कार्यक्रम	२६४१३	हेक्टर	१०	२५००
२६	पुराना रोगग्रस्त अलैंची बगानको प्रतिस्थापन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	२०	१९००
२७	नमूना अलैंची बगान स्थापना	२६४१३	संख्या	१०	३७०
२८	अलैंचीको नयाँ क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम	२६४१३	हेक्टर	२०	१९००
२९	खेर गएका सार्वजनिक जग्गाहरुमा फलफुल खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम पहिलो बर्ष	२६४१३	संख्या	३	१०५०
३०	खेर गएका सार्वजनिक जग्गाहरुमा फलफुल खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम दोश्रो बर्ष	२६४१३	संख्या	२	८००
३१	अदुवा मिसन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	५	३५००
३२	बीउ विजन आत्मनिर्भर कार्यक्रम पहिलो बर्ष	२६४१३	संख्या	२	२००
३३	बीउ विजन आत्मनिर्भर कार्यक्रम दोश्रो बर्ष	२६४१३	संख्या	२	१८००
३४	चैते धान विशेष सहयोग कार्यक्रम	२६४१३	हेक्टर	३००	३६००
३५	सघन वाली विकास आयोजना (धान, मकै गहुँ) पहिलो बर्ष	२६४१३	संख्या	२	४०००
३६	सघन वाली विकास आयोजना (धान, मकै गहुँ) दोश्रो बर्ष	२६४१३	संख्या	१	१५००
३७	जैविक तथा वानस्पतिक विषादी प्रयोग विस्तार कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	३	९००
३८	उन्नत कृषि प्रविधि सम्बद्ध साना प्रदर्शन सामाग्री वितरण	२६४१३	संख्या	३	४५०
३९	खाद्यान्न, तरकारी, फलफूल, उत्पादन प्रदर्शन	२६४१३	संख्या	५	२५०
४०	महिला दलित विपन्न तथा पिछडिएको समुदाय लक्षित कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	३	६००
४१	आलु भण्डारणको लागी रष्ट्रिक स्टोर भण्डार निर्माण	२६४२३	संख्या	१	५००
४२	कृषि बजार तथा संकलन केन्द्र निर्माण	२६४२३	संख्या	२	२०००
४३	अलैंची सुकाउने सुधारिएको भट्टी निर्माण	२६४२३	संख्या	३०	३०००

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरुको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	बार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
	सहयोग कार्यक्रम				
४४	कृषि यान्त्रीकरणका लागि औजार उपकरण प्रयोग प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२६४२३	पटक	१	८०००
	जम्मा				५९२८३

तालिका नं. ८, १.५. कृषि ज्ञान केन्द्र, झापा

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरुको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	बार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
१	वाली/पशुपंक्षी विमा अभिकर्ता तालिम	२२५११	पटक	१	२००
२	जिल्ला समन्वय समितिको समन्वयमा स्थानीय तह प्रमुख र प्रदेश सभासदस्यहरु सँग बार्षिक कार्यक्रम सार्वजनिकरण गोष्ठी	२२५१२	पटक	१	१००
३	स्थलगत पोष्टहार्भेस्ट व्यवस्थापन तालिम	२२५१२	पटक	७	४२०
४	मागमा आधारित कृषि कार्यक्रम	२२५२२	संख्या	५	२५०
५	बीउ व्यवसायीहरुको जिल्ला स्तरिय तालिम	२२५२२	पटक	१	१५०
६	स्थानीय तहमा कार्यरत प्राविधिक सँग मासिक समन्वय तथा तथ्याङ्क अद्यावधिक बैठक	२२५२२	पटक	६	३००
७	जिल्ला समन्वय समितिको समन्वयमा स्थानीयतह प्रमुखसँग चौमासिक बैठक	२२५२२	पटक	३	२१०
८	जिल्ला समन्वय समिति तथा प्रदेश सभा सदस्यहरुवाट कार्यक्रम अनुगमन	२२५२२	पटक	१	२००
९	कृषि प्राविधिक/कृषक सहजकर्ताहरु मार्फत कृषक पाठशाला कार्यक्रम संचालन	२२५२२	संख्या	१०	१४००
१०	विभिन्न स्थानहरुमा प्लान्ट लिक्निक संचालन	२२५२२	पटक	३	१५०
११	विभिन्न स्थानहरुमा माटो परिक्षण शिविर संचालन	२२५२२	पटक	३	३००

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरुको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	बार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
१२	ज्ञानकेन्द्रमा नमूना प्रदर्शनस्थल स्थापना कार्यक्रम	२२५२२	संख्या	१	२००
१३	मुख्यमन्त्री उत्कृष्ट कृषक पुरस्कार	२२५२२	पटक	१	१००
१४	आकस्मिक प्रकोपमा सहयोग	२२५२२	पटक	३	९९
१५	कृषि विषय अध्ययन गरेका विद्यार्थी तथा व्यवसायिक कृषि फार्म संचालन गरेका युवाहरु मार्फत कृषि प्रसार कार्यक्रम संचालन	२२५२२	पटक	५	५००
१६	अगुवा कृषकहरुको राष्ट्रियस्तर कृषक भ्रमण	२२५२२	पटक	१	५००
१७	मुख्य मुख्यवालीहरुको ऋप कटिङ्ग	२२५२२	संख्या	५०	२५
१८	एफ एम रेडियो मार्फत सूचना प्रवाह	२२५२२	पटक	३	४५
१९	कृषि सम्बद्ध विभिन्न दिवसहरु मनाउने	२२५२२	पटक	२	५०
२०	घुम्टि शिविरमा सहभागिता	२२५२२	पटक	३	७५
२१	एक घर एक फलफूल रोपण कार्यका लागि फलफूल विरुवा वितरण	२२५२२	पटक	१	३००
२२	कागती खेती मिसन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	१	८००
२३	व्यावसायिक फलफूल बगैँचा स्थापना सहयोग	२६४१३	संख्या	५	१५००
२४	मुख्य राजमार्ग लक्षित तरकारी उत्पादन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	३	१५००
२५	खेर गएका सार्वजनिक जग्गाहरुमा फलफूल खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम पहिलो वर्ष	२६४१३	संख्या	१	२०००
२६	बीउ विजन आत्मनिर्भर कार्यक्रम पहिलो वर्ष	२६४१३	संख्या	५	५००
२७	चैते धान विशेष सहयोग कार्यक्रम	२६४१३	हेक्टर	१०००	१२०००
२८	सघन वाली विकास आयोजना (धान, मकै गहुँ) पहिलो वर्ष	२६४१३	संख्या	२	५०००

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरुको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	बार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
२९	सघन वाली विकास आयोजना (धान, मकै गहुँ) दोश्रो वर्ष	२६४१३	संख्या	२	३०००
३०	हार्डब्रिड मकै खेती विस्तार आयोजना (Area based cash incentives) क्षेत्र विस्तार(अन्य)	२६४१३	हेक्टर	१५००	२२५००
३१	बगर खेती विकास तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	२०	२०००
३२	गडयौली मल उत्पादन तथा प्राङ्गारीक मल सुधार कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	२०	६००
३३	प्राङ्गारीक खेती प्रवर्द्धन तथा हरियो मल प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	३	३००
३४	जैविक तथा वानस्पतिक विषादी प्रयोग विस्तार कायक्रम	२६४१३	संख्या	५	५००
३५	रैथाने वाली उत्पादन प्रवर्द्धन कार्यक्रम (कोदो फापर जौ आदि)	२६४१३	संख्या	१	१००
३६	उन्नत कृषि प्रविधि सम्बद्ध साना प्रदर्शन सामाग्री वितरण	२६४१३	संख्या	३	४५०
३७	खाद्यान्न, तरकारी, फलफूल, उत्पादन प्रदर्शन	२६४१३	संख्या	६	३००
३८	महिला दलित विपन्न तथा पिछडिएको समुदाय लक्षित कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	५	१०००
३९	मेला, प्रदर्शन, महोत्सव, दिवस, कार्यशाला गोष्ठी आदि संचालन सहयोग	२६४१३	पटक	३	७५
४०	नमुना कृषि फार्म स्थापना सहयोग	२६४२३	संख्या	१३	९१००
४१	कृषि बजार तथा संकलन केन्द्र निर्माण	२६४२३	संख्या	३	६०००
४२	कृषि यान्त्रीकरणका लागि औजार उपकरण प्रयोग प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२६४२३	पटक	१	११०००
जम्मा					८५७९९

तालिका नं. ९, १.६. कृषि ज्ञान केन्द्र, सुनसरी

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	वार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
१	वाली/पशुपंक्षी विमा अभिकर्ता तालिम	२२५११	पटक	१	२००
२	जिल्ला समन्वय समितिको समन्वयमा स्थानीय तह प्रमुख र प्रदेश सभासदस्यहरू सँग वार्षिक कार्यक्रम सार्वजनिकरण गोष्ठी	२२५१२	पटक	१	१००
३	स्थलगत पोष्टहार्भेस्ट ब्यवस्थापन तालिम	२२५१२	पटक	१३	७८०
४	मागमा आधारित कृषि कार्यक्रम	२२५२२	संख्या	५	२५०
५	बीउ व्यवसायीहरूको जिल्ला स्तरिय तालिम	२२५२२	पटक	१	१५०
६	स्थानीय तहमा कार्यरत प्राविधिक सँग मासिक समन्वय तथा तथ्याङ्क अद्यावधिक बैठक	२२५२२	पटक	६	६००
७	जिल्ला समन्वय समितिको समन्वयमा स्थानीयतह प्रमुखसँग चौमासिक बैठक	२२५२२	पटक	३	२१०
८	जिल्ला समन्वय समिति तथा प्रदेश सभा सदस्यहरूवाट कार्यक्रम अनुगमन	२२५२२	पटक	१	२००
९	कृषि प्राविधिक/कृषक सहजकर्ताहरू मार्फत कृषक पाठशाला कार्यक्रम संचालन	२२५२२	संख्या	१०	१४००
१०	विभिन्न स्थानहरूमा प्लान्ट लिक्निक संचालन	२२५२२	पटक	३	१५०
११	विभिन्न स्थानहरूमा माटो परिक्षण शिविर संचालन	२२५२२	पटक	३	३००
१२	ज्ञानकेन्द्रमा नमूना प्रदर्शनस्थल स्थापना कार्यक्रम	२२५२२	संख्या	१	२००
१३	मुख्यमन्त्री उत्कृष्ट कृषक पुरस्कार	२२५२२	पटक	१	१००
१४	आकस्मिक प्रकोपमा सहयोग	२२५२२	पटक	३	९९
१५	कृषि विषय अध्ययन गरेका विद्यार्थी तथा व्यवसायिक कृषि फार्म संचालन गरेका युवाहरू मार्फत कृषि प्रसार कार्यक्रम संचालन	२२५२२	पटक	५	५००
१६	अगुवा कृषकहरूको राष्ट्रियस्तर कृषक भ्रमण	२२५२२	पटक	१	५००
१७	मुख्य मुख्यवालीहरूको रूप कटिङ्ग	२२५२२	संख्या	५०	२५
१८	कृषि सम्बद्ध विभिन्न दिवसहरू मनाउने	२२५२२	पटक	२	५०
१९	घुम्टि शिविरमा सहभागिता	२२५२२	पटक	२	५०
२०	एक घर एक फलफूल रोपण कार्यका लागि फलफूल विरुवा वितरण	२२५२२	पटक	१	३००
२१	हुलाकी राजमार्ग लक्षित तरकारी उत्पादन कार्यक्रम(दैवी प्रकोप वा अन्य कारणले संस्थालाई दिइने अनुदान	२६४१३	संख्या	३	१५००

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरुको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	वार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
२२	कागती खेती मिसन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	५	१२५०
२३	व्यवसायिक फलफूल बगैँचा स्थापना सहयोग	२६४१३	संख्या	१०	३०००
२४	कफी खेति विस्तार कार्यक्रम	२६४१३	हेक्टर	५	२५००
२५	खेर गएका सार्वजनिक जग्गाहरुमा फलफूल खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम पहिलो बर्ष	२६४१३	संख्या	४	१६००
२६	अदुवा मिसन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	२	१५००
२७	बीउ विजन आत्मनिर्भर कार्यक्रम पहिलो बर्ष	२६४१३	संख्या	५	५००
२८	बीउ विजन आत्मनिर्भर कार्यक्रम दोश्रो बर्ष	२६४१३	संख्या	१	९००
२९	चैते धान विशेष सहयोग कार्यक्रम	२६४१३	हेक्टर	१२००	१४४००
३०	सघन वाली विकास आयोजना (धान, मकै गहुँ) पहिलो बर्ष	२६४१३	संख्या	२	५०००
३१	सघन वाली विकास आयोजना (धान, मकै गहुँ) दोश्रो बर्ष	२६४१३	संख्या	२	३०००
३२	हाईब्रिड मकै खेती विस्तार आयोजना (Area based cash incentives) क्षेत्र विस्तार	२६४१३	हेक्टर	१३००	१९५००
३३	बगर खेती विकास तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	४०	४०००
३४	गडयौली मल उत्पादन तथा प्राङ्गारीक मल सुधार कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	२०	६००
३५	प्राङ्गारीक खेती प्रवर्द्धन तथा हरियो मल प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	४	४००
३६	जैविक तथा वानस्पतिक विषादी प्रयोग विस्तार कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	५	५००
३७	रैथाने वाली उत्पादन प्रवर्द्धन कार्यक्रम (कोदो फापर जौ आदि)	२६४१३	संख्या	१	१००
३८	उन्नत कृषि प्रविधि सम्बद्ध साना प्रदर्शन सामाग्री वितरण	२६४१३	संख्या	३	४५०
३९	खाद्यान्न, तरकारी, फलफूल, उत्पादन प्रदर्शन	२६४१३	संख्या	६	३००
४०	महिला दलित विपन्न तथा पिछडिएको समुदाय लक्षित कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	८	१६००
४१	मेला, प्रदर्शन, महोत्सव, दिवस, कार्यशाला गोष्ठी आदि संचालन सहयोग	२६४१३	पटक	३	७५
४२	नमुना कृषि फार्म स्थापना सहयोग	२६४२३	संख्या	२०	१४०००
४३	कृषि बजार तथा संकलन केन्द्र निर्माण	२६४२३	संख्या	१	२०००

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	बार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
४४	कृषि यान्त्रीकरणका लागि जार उपकरण प्रयोग प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२६४२३	पटक	१	१४०००
जम्मा					९८८३९

तालिका नं. १०, १.७. कृषि ज्ञान केन्द्र, धनकुटा

क्र. सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	बार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
१	बाली/ पशुपंक्षी विमा अभिकर्ता तालिम	२२५११	पटक	१	२००
२	जिल्ला समन्वय समितिको समन्वयमा स्थानीय तह प्रमुख र प्रदेश सभासदस्यहरूसँग बार्षिक कार्यक्रम सार्वजनिकरण गोष्ठी	२२५१२	पटक	१	१००
३	मागमा आधारित कृषि कार्यक्रम	२२५२२	संख्या	५	२५०
४	स्थानीय तहमा कार्यरत प्राविधिक सँग मासिक समन्वय तथा तथ्याङ्क अद्यावधिक बैठक	२२५२२	पटक	६	६००
५	जिल्ला समन्वय समितिको समन्वयमा स्थानीयतह प्रमुखसँग चौमासिक बैठक	२२५२२	पटक	६	६००
६	जिल्ला समन्वय समिति तथा प्रदेश सभा सदस्यहरूबाट कार्यक्रम अनुगमन	२२५२२	पटक	२	४००
७	कृषि प्राविधिक/कृषक सहजकर्ताहरू मार्फत कृषक पाठशाला कार्यक्रम संचालन	२२५२२	संख्या	४	५६८
८	विभिन्न स्थानहरूमा प्लान्ट लिक्निक संचालन	२२५२२	पटक	६	३००
९	विभिन्न स्थानहरूमा माटो परिक्षण शिविर संचालन	२२५२२	पटक	२	२००
१०	ज्ञान केन्द्रमा नमुना प्रदर्शनस्थल स्थापना कार्यक्रम	२२५२२	संख्या	२	४००
११	वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तथा तथ्याङ्क पुस्तिका प्रकाशन	२२५२२	पटक	१	७५
१२	मुख्यमन्त्री उत्कृष्ट कृषक पुरस्कार	२२५२२	पटक	१	१००
१३	कृषि विषय अध्ययन गरेका विद्यार्थी तथा ब्यवसायिक कृषि फार्म संचालन गरेका युवाहरू मार्फत कृषि प्रसार कार्यक्रम संचालन	२२५२२	पटक	४	४००
१४	अगुवा कृषकहरूको राष्ट्रियस्तर कृषक भ्रमण	२२५२२	पटक	१	५००
१५	मुख्य मुख्यवालीहरूको रूप कटिङ्ग	२२५२२	संख्या	१००	५०
१६	एफ एम रेडियो मार्फत सूचना प्रवाह	२२५२२	पटक	३	४५
१७	कृषि सम्बद्ध विभिन्न दिवसहरू मनाउने	२२५२२	पटक	२	५०

क्र. सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	वार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
१८	घुम्टि शिविरमा सहभागिता	२२५२२	पटक	३	७५
१९	मकै उत्पादकत्व प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२२५२२	हेक्टर	४००	४२५०
२०	एक घर एक फलफूल रोपण कार्यका लागि फलफूल विरुवा वितरण	२२५२२	पटक	२	३००
२१	कागती खेती मिसन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	१०	२५००
२२	किवी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	४	२०००
२३	व्यावसायिक फलफूल बगैँचा स्थापना सहयोग	२६४१३	संख्या	१२	३६००
२४	सुन्तलाजात बगैँचा व्यवस्थापन एवम सुदृढीकरण कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	३०	३०००
२५	मुख्य राजमार्ग लक्षित तरकारी उत्पादन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	५	१५००
२६	कफी खेती विस्तार कार्यक्रम	२६४१३	हेक्टर	१०	२५००
२७	अलैची निजी नर्सरी स्थापना	२६४१३	संख्या	२	१७०
२८	पुराना रोगग्रस्त अलैची बगानको प्रतिस्थापन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	६	५७०
२९	नमूना अलैची बगान स्थापना	२६४१३	संख्या	६	२२२
३०	अलैचीको नयाँ क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम	२६४१३	हेक्टर	४	३८०
३१	खेर गएका सार्वजनिक जग्गाहरूमा फलफूल खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम पहिलो बर्ष	२६४१३	संख्या	२	७००
३२	अदुवा मिसन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	५	३५००
३३	बीउ विजन आत्मनिर्भर कार्यक्रम पहिलो बर्ष	२६४१३	संख्या	१	१००
३४	बीउ विजन आत्मनिर्भर कार्यक्रम दोश्रो बर्ष	२६४१३	संख्या	२	६००
३५	चैते धान विशेष सहयोग कार्यक्रम	२६४१३	हेक्टर	१००	१२००
३६	सघन वाली विकास आयोजना (धान, मकै गहुँ) पहिलो बर्ष	२६४१३	संख्या	२	३०००
३७	सघन वाली विकास आयोजना (धान, मकै गहुँ) दोश्रो बर्ष	२६४१३	संख्या	२	२०००
३८	हाईब्रिड मकै खेती विस्तार आयोजना (Area based cash incentives) क्षेत्र विस्तार(अन्य)	२६४१३	हेक्टर	२	३०
३९	जैविक तथा वानस्पतिक विषादी प्रयोग विस्तार कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	६	६००
४०	रैथाने वाली उत्पादन प्रवर्द्धन कार्यक्रम (कोदो फापर जौ आदि)	२६४१३	संख्या	३	३००
४१	उन्नत कृषि प्रविधि सम्बद्ध साना प्रदर्शन सामग्री	२६४१३	संख्या	३	४५०

क्र. सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	वार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
	वितरण				
४२	खाद्यान्न, तरकारी, फलफूल, उत्पादन प्रदर्शन	२६४१३	संख्या	१२	६००
४३	महिला दलित विपन्न तथा पिछडिएको समुदाय लक्षित कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	६	१२००
४४	युवा लक्षित च्याउ मह तरकारी उत्पादन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	१०	१०००
४५	मेला, प्रदर्शन, महोत्सव, दिवस, कार्यशाला गोष्ठी आदि संचालन सहयोग	२६४१३	पटक	३	७५
४६	नमुना कृषि फार्म स्थापना सहयोग	२६४२३	संख्या	५	३५००
४७	आलु भण्डारणको लागी रष्टिक स्टोर भण्डार निर्माण	२६४२३	संख्या	२	१०००
४८	कृषि बजार तथा संकलन केन्द्र निर्माण	२६४२३	संख्या	४	२४००
४९	अलैची सुकाउने सुधारिएको भट्टी निर्माण सहयोग कार्यक्रम	२६४२३	संख्या	२०	२०००
५०	कृषि यान्त्रीकरणका लागि औजार उपकरण प्रयोग प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२६४२३	पटक	१	१२०००
५१	साना सिंचाईको भुक्तानी	२६४२३	पटक	१	२७५०
	जम्मा				६४९१०

तालिका नं. ११, १.८. कृषि ज्ञान केन्द्र, भोजपुर

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	वार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
१	वाली/पशुपंक्षी विमा अभिकर्ता तालिम	२२५११	पटक	१	२००
२	जिल्ला समन्वय समितिको समन्वयमा स्थानीय तह प्रमुख र प्रदेश सभासदस्यहरु सँग वार्षिक कार्यक्रम सार्वजनिकरण गोष्ठी	२२५१२	पटक	१	१००
३	मागमा आधारित कृषि कार्यक्रम	२२५२२	संख्या	५	२५०
४	वीउ व्यवसायीहरूको जिल्ला स्तरिय तालिम	२२५२२	पटक	१	२००
५	स्थानीय तहमा कार्यरत प्राविधिक सँग मासिक समन्वय तथा तथ्याङ्क अद्यावधिक बैठक	२२५२२	पटक	६	३००
६	जिल्ला समन्वय समितिको समन्वयमा स्थानीयतह प्रमुखसँग चौमासिक बैठक	२२५२२	पटक	३	३००
७	जिल्ला समन्वय समिति तथा प्रदेश सभा	२२५२२	पटक	१	२००

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	वार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
	सदस्यहरूबाट कार्यक्रम अनुगमन				
८	कृषि प्राविधिक/कृषक सहजकर्ताहरू मार्फत कृषक पाठशाला कार्यक्रम संचालन	२२५२२	संख्या	३	४३२
९	विभिन्न स्थानहरूमा प्लान्ट क्लिनिक संचालन	२२५२२	पटक	३	१५०
१०	विभिन्न स्थानहरूमा माटो परिक्षण शिविर संचालन	२२५२२	पटक	३	३००
११	ज्ञानकेन्द्रमा नमूना प्रदर्शनस्थल स्थापना कार्यक्रम	२२५२२	संख्या	१	२००
१२	वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तथा तथ्याङ्क पुस्तिका प्रकाशन	२२५२२	पटक	१	७५
१३	मुख्यमन्त्री उत्कृष्ट कृषक पुरस्कार	२२५२२	पटक	१	१००
१४	आकस्मिक प्रकोपमा सहयोग	२२५२२	पटक	३	१५०
१५	कृषि विषय अध्ययन गरेका विद्यार्थी तथा व्यवसायिक कृषि फार्म संचालन गरेका युवाहरू मार्फत कृषि प्रसार कार्यक्रम संचालन	२२५२२	पटक	५	५००
१६	अगुवा कृषकहरूको राष्ट्रियस्तर कृषक भ्रमण	२२५२२	पटक	१	५००
१७	मुख्य मुख्यवालीहरूको रूप कटिङ्ग	२२५२२	संख्या	५०	२५
१८	एफ एम रेडियो मार्फत सूचना प्रवाह	२२५२२	पटक	३	४५
१९	कृषि सम्बद्ध विभिन्न दिवसहरू मनाउने	२२५२२	पटक	२	५०
२०	घुम्टि शिविरमा सहभागिता	२२५२२	पटक	३	७५
२१	कृषि मेला प्रदर्शनीमा सहयोग	२२५२२	पटक	३	७५
२२	कृषकहरूलाई सामुहिक एस एम एस	२२५२२	पटक	३	९०
२३	मकै उत्पादकत्व प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२२५२२	हेक्टर	४००	४२५०
२४	मध्यपहाडी प्राञ्जारीक कृषि प्रवर्द्धन अभियान सर्पोट	२२५२२	पटक	३	९९
२५	एक घर एक फलफूल रोपण कार्यका लागि फलफूल विरुवा वितरण	२२५२२	पटक	२	३००
२६	कागती खेती मिसन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	८	२०००
२७	किबी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	२	१०००
२८	व्यावसायिक फलफूल बगैचा स्थापना सहयोग	२६४१३	संख्या	५	१५००
२९	सुन्तलाजात बगैचा व्यवस्थापन एवम सुदृढीकरण कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	२०	२०००
३०	मुख्य राजमार्ग लक्षित तरकारी उत्पादन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	४	१२००
३१	अलैंची निजी नर्सरी स्थापना	२६४१३	संख्या	२	१७०
३२	पुराना रोगग्रस्त अलैंची बगानको प्रतिस्थापन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	१५	१४२५
३३	नमूना अलैंची बगान स्थापना	२६४१३	संख्या	२०	७४०

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	बार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
३४	अलैंचीको नयाँ क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम	२६४१३	हेक्टर	१०	९५०
३५	खेर गएका सार्वजनिक जग्गाहरूमा फलफुल खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम पहिलो वर्ष	२६४१३	संख्या	४	१४००
३६	अदुवा मिसन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	३	२३०४
३७	बीउ विजन आत्मनिर्भर कार्यक्रम दोश्रो वर्ष	२६४१३	संख्या	४	१९००
३८	सघन वाली विकास आयोजना (धान, मकै गहुँ) पहिलो वर्ष	२६४१३	संख्या	२०	२०००
३९	सघन वाली विकास आयोजना (धान, मकै गहुँ) दोश्रो वर्ष	२६४१३	संख्या	१२	१२००
४०	जैविक तथा वानस्पतिक विषादी प्रयोग विस्तार कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	५	५००
४१	रैथाने वाली उत्पादन प्रवर्द्धन कार्यक्रम (कोदो फापर जौ आदि)	२६४१३	संख्या	४	४००
४२	उन्नत कृषि प्रविधि सम्बद्ध साना प्रदर्शन सामाग्री वितरण	२६४१३	संख्या	४	६००
४३	खाद्यान्न, तरकारी, फलफूल, उत्पादन प्रदर्शन	२६४१३	संख्या	६	३००
४४	महिला दलित विपन्न तथा पिछडिएको समुदाय लक्षित कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	३	६००
४५	युवा लक्षित च्याउ मह तरकारी उत्पादन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	१०	१०००
४६	प्राङ्गारीक कृषि प्रवर्द्धन अभियान कार्यक्रम	२६४१३	पटक	३	९६००
४७	नमुना कृषि फार्म स्थापना सहयोग	२६४२३	संख्या	५	३५००
४८	आलु भण्डारणको लागी रष्टिक स्टोर भण्डार निर्माण	२६४२३	संख्या	३	१५००
४९	अलैंची सुकाउने सुधारिएको भट्टी निर्माण सहयोग कार्यक्रम	२६४२३	संख्या	२०	२०००
५०	कृषि यान्त्रीकरणका लागि औजार उपकरण प्रयोग प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२६४२३	पटक	१	९०००
जम्मा					५७७५५

तालिका नं. १२, १.९. कृषि ज्ञान केन्द्र, संखुवासभा

क्र.सं.	आयोजना/क्रियाकलापहरुको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	वार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
१	वाली/पशुपंक्षी विमा अभिकर्ता तालिम	२२५११	पटक	१	२००
२	जिल्ला समन्वय समितिको समन्वयमा स्थानीय तह प्रमुख र प्रदेश सभासदस्यहरु सँग वार्षिक कार्यक्रम सार्वजनिकरण गोष्ठी	२२५१२	पटक	१	१००
३	मागमा आधारित कृषि कार्यक्रम	२२५२२	संख्या	५	२५०
४	बीउ व्यवसायीहरुको जिल्ला स्तरीय तालिम	२२५२२	पटक	१	२००
५	स्थानीय तहमा कार्यरत प्राविधिक सँग मासिक समन्य तथा तथ्याङ्क अद्यावधिक बैठक	२२५२२	पटक	६	३००
६	जिल्ला समन्वय समितिको समन्वयमा स्थानीयतह प्रमुखसँग चौमासिक बैठक	२२५२२	पटक	३	३००
७	जिल्ला समन्वय समिति तथा प्रदेश सभा सदस्यहरुबाट कार्यक्रम अनुगमन	२२५२२	पटक	१	२००
८	कृषि प्राविधिक/कृषक सहजकर्ताहरु मार्फत कृषक पाठशाला कार्यक्रम संचालन	२२५२२	संख्या	१	१४४
९	विभिन्न स्थानहरुमा प्लान्ट लिक्निक संचालन	२२५२२	पटक	३	१५०
१०	विभिन्न स्थानहरुमा माटो परिक्षण शिविर संचालन	२२५२२	पटक	३	३००
११	ज्ञानकेन्द्रमा नमूना प्रदर्शनस्थल स्थापना कार्यक्रम	२२५२२	संख्या	१	२००
१२	वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तथा तथ्याङ्क पुस्तिका प्रकाशन	२२५२२	पटक	१	७५
१३	आकस्मिक प्रकोपमा सहयोग	२२५२२	पटक	३	१५०
१४	कृषि विषय अध्ययन गरेका विद्यार्थी तथा व्यवसायिक कृषि फार्म संचालन गरेका युवाहरु मार्फत कृषि प्रसार कार्यक्रम संचालन	२२५२२	पटक	५	५००
१५	अगुवा कृषकहरुको राष्ट्रियस्तर कृषक भ्रमण	२२५२२	पटक	१	५००
१६	मुख्य मुख्यवालीहरुको ऋप कटिङ्ग	२२५२२	संख्या	५०	२५
१७	एफ एम रेडियो मार्फत सूचना प्रवाह	२२५२२	पटक	३	४५
१८	कृषि सम्बद्ध विभिन्न दिवसहरु मनाउने	२२५२२	पटक	२	५०
१९	घुम्टि शिविरमा सहभागिता	२२५२२	पटक	३	७५
२०	कृषि मेला प्रदर्शनीमा सहयोग	२२५२२	पटक	३	७५
२१	कृषकहरुलाई सामुहिक एस एम एस	२२५२२	पटक	३	९०
२२	मकै उत्पादकत्व प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२२५२२	हेक्टर	३००	३२००
२३	एक घर एक फलफूल रोपण कार्यका लागि	२२५२२	पटक	२	३००

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरुको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	बार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
	फलफूल विरुवा वितरण				
२४	कागती खेती मिसन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	२	५००
२५	किबी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	१	५००
२६	व्यावसायिक फलफूल बगैचा स्थापना सहयोग	२६४१३	संख्या	४	१२००
२७	मुख्य राजमार्ग लक्षित तरकारी उत्पादन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	३	९००
२८	अलैची निजी नर्सरी स्थापना	२६४१३	संख्या	२	१७०
२९	पुराना रोगग्रस्त अलैची बगानको प्रतिस्थापन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	५	४७५
३०	नमूना अलैची बगान स्थापना	२६४१३	संख्या	५	१८५
३१	अलैचीको नयाँ क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम	२६४१३	हेक्टर	१०	९५०
३२	खेर गएका सार्वजनिक जग्गाहरुमा फलफुल खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम पहिलो वर्ष	२६४१३	संख्या	२	७००
३३	बीउ विजन आत्मनिर्भरका कार्यक्रम दोश्रो वर्ष	२६४१३	संख्या	२	१८००
३४	गडयौली मल उत्पादन तथा प्राङ्गारीक मल सुधार कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	२०	६००
३५	जैविक तथा वनस्पतिक विषादी प्रयोग विस्तार कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	३	३००
३६	रैथाने वाली उत्पादन प्रवर्द्धन कार्यक्रम (कोदो फापर जौ आदि)(अन्य)	२६४१३	संख्या	४	४००
३७	उन्नत कृषि प्रविधि सम्बद्ध साना प्रदर्शन सामाग्री वितरण	२६४१३	संख्या	२	३००
३८	खाद्यान्न, तरकारी, फलफूल, उत्पादन प्रदर्शन	२६४१३	संख्या	५	२५०
३९	महिला दलित विपन्न तथा पिछ्छडिएको समुदाय लक्षित कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	२	४००
४०	युवा लक्षित च्याउ मह तरकारी उत्पादन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	१०	१०००
४१	मेला, प्रदर्शन, महोत्सव, दिवस, कार्यशाला गोष्ठी आदि संचालन सहयोग	२६४१३	पटक	३	७५
४२	नमुना कृषि फार्म स्थापना सहयोग	२६४२३	संख्या	५	३५००
४३	आलु भण्डारणको लागी रष्ट्रिक स्टोर भण्डार निर्माण	२६४२३	संख्या	२	१०००
४४	भकारो सुधार कार्यक्रम	२६४२३	संख्या	२००	३०००
४५	कृषि बजार तथा संकलन केन्द्र निर्माण	२६४२३	संख्या	१	२०००

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरुको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	वार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
४६	अलैंची सुकाउने सुधारिएको भट्टी निर्माण सहयोग कार्यक्रम	२६४२३	संख्या	१०	१०००
४७	कृषि यान्त्रीकरणका लागि औजार उपकरण प्रयोग प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२६४२३	पटक	१	७०००
जम्मा					३५६३४

तालिका नं. १३, १.१०. कृषि ज्ञान केन्द्र, सोलुखुम्बु

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरुको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	वार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
१	जिल्ला समन्वय समितिको समन्वयमा स्थानीय तह प्रमुख र प्रदेश सभासदस्यहरु सँग वार्षिक कार्यक्रम सार्वजनिकरण गोष्ठी	२२५१२	पटक	१	१००
२	स्थानीय तहमा कार्यरत प्राविधिक सँग मासिक समन्वय तथा तथ्याङ्क अद्यावधिक बैठक	२२५२२	पटक	६	३००
३	जिल्ला समन्वय समिति तथा प्रदेश सभा सदस्यहरुबाट कार्यक्रम अनुगमन	२२५२२	पटक	१	२००
४	कृषि प्राविधिक/कृषक सहजकर्ताहरु मार्फत कृषक पाठशाला कार्यक्रम संचालन	२२५२२	संख्या	१	१४४
५	विभिन्न स्थानहरुमा प्लान्ट लिक्निक संचालन	२२५२२	पटक	३	१५०
६	विभिन्न स्थानहरुमा माटो परिक्षण शिविर संचालन	२२५२२	पटक	३	३००
७	मुख्यमन्त्री उत्कृष्ट कृषक पुरस्कार	२२५२२	पटक	१	१००
८	आकस्मिक प्रकोपमा सहयोग	२२५२२	पटक	३	१५०
९	कृषि विषय अध्ययन गरेका विद्यार्थी तथा व्यवसायिक कृषि फार्म संचालन गरेका युवाहरु मार्फत कृषि प्रसार कार्यक्रम संचालन	२२५२२	पटक	५	५००
१०	अगुवा कृषकहरुको राष्ट्रियस्तर कृषक भ्रमण	२२५२२	पटक	१	५००
११	मुख्य मुख्यवालीहरुको रूप कटिङ्ग	२२५२२	संख्या	५०	२५
१२	एफ एम रेडियो मार्फत सूचना प्रवाह	२२५२२	पटक	३	४५
१३	घुम्ति शिविरमा सहभागिता	२२५२२	पटक	३	७५
१४	कृषि मेला प्रदर्शनीमा सहयोग	२२५२२	पटक	३	७५
१५	कृषकहरुलाई सामुहिक एस एम एस	२२५२२	पटक	३	९०
१६	मकै उत्पादकत्व प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२२५२२	हेक्टर	३००	३२००
१७	एक घर एक फलफूल रोपण कार्यका लागि	२२५२२	पटक	२	३००

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	बार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
	फलफूल विरुवा वितरण				
१८	किबी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम (अन्य)	२६४१३	संख्या	५	२५००
१९	व्यावसायिक फलफूल बगैँचा स्थापना सहयोग (अन्य)	२६४१३	संख्या	१०	३०००
२०	मुख्य राजमार्ग लक्षित तरकारी उत्पादन कार्यक्रम (अन्य)	२६४१३	संख्या	३	९००
२१	जैविक तथा वानस्पतिक विषादी प्रयोग विस्तार कार्यक्रम (अन्य)	२६४१३	संख्या	३	३००
२२	रैथाने वाली उत्पादन प्रवर्द्धन कार्यक्रम (कोदो फापर जौ आदि)	२६४१३	संख्या	५	५००
२३	उन्नत कृषि प्रविधि सम्बद्ध साना प्रदर्शन सामाग्री वितरण	२६४१३	संख्या	२	३००
२४	महिला दलित विपन्न तथा पिछडिएको समुदाय लक्षित कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	२	४००
२५	युवा लक्षित च्याउ मह तरकारी उत्पादन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	१०	१०००
२६	नमुना कृषि फार्म स्थापना सहयोग	२६४२३	संख्या	७	४९००
२७	कृषि बजार तथा संकलन केन्द्र निर्माण	२६४२३	संख्या	२	४०००
२८	अलैची सुकाउने सुधारिएको भट्टी निर्माण सहयोग कार्यक्रम	२६४२३	संख्या	२	२००
२९	कृषि यान्त्रीकरणका लागि औजार उकरण प्रयोग प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२६४२३	पटक	१	७०००
	जम्मा				३१२५४

तालिका नं. १४, १.११. कृषि ज्ञान केन्द्र, खोटाङ्ग

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	बार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
१	जिल्ला समन्वय समितिको समन्वयमा स्थानीय तह प्रमुख र प्रदेश सभासदस्यहरु सँग बार्षिक कार्यक्रम सार्वजनिकरण गोष्ठी	२२५१२	पटक	१	१००
२	मागमा आधारित कृषि कार्यक्रम	२२५२२	संख्या	५	२५०
३	स्थानीय तहमा कार्यरत प्राविधिक सँग मासिक समन्वय तथा तथ्याङ्क अद्यावधिक बैठक	२२५२२	पटक	६	३००

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	वार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
४	जिल्ला समन्वय समिति तथा प्रदेश सभा सदस्यहरूबाट कार्यक्रम अनुगमन	२२५२२	पटक	१	२००
५	कृषि प्राविधिक/कृषक सहजकर्ताहरू मार्फत कृषक पाठशाला कार्यक्रम संचालन	२२५२२	संख्या	४	५७६
६	विभिन्न स्थानहरूमा प्लान्ट क्लिनिक संचालन	२२५२२	पटक	४	२००
७	विभिन्न स्थानहरूमा माटो परिक्षण शिविर संचालन	२२५२२	पटक	३	३००
८	मुख्यमन्त्री उत्कृष्ट कृषक पुरस्कार	२२५२२	पटक	१	१००
९	आकस्मिक प्रकोपमा सहयोग	२२५२२	पटक	३	१५०
१०	कृषि विषय अध्ययन गरेका विद्यार्थी तथा व्यवसायिक कृषि फार्म संचालन गरेका युवाहरू मार्फत कृषि प्रसार कार्यक्रम संचालन	२२५२२	पटक	२	२००
११	अगुवा कृषकहरूको राष्ट्रियस्तर कृषक भ्रमण	२२५२२	पटक	१	५००
१२	मुख्य मुख्यवालीहरूको ऋप कटिङ्ग	२२५२२	संख्या	५०	२५
१३	एफ एम रेडियो मार्फत सूचना प्रवाह	२२५२२	पटक	३	४५
१४	कृषि सम्बद्ध विभिन्न दिवसहरू मनाउने	२२५२२	पटक	२	५०
१५	घुम्टि शिविरमा सहभागिता	२२५२२	पटक	३	७५
१६	जिल्ला बीउ विजन समन्वय समिति गठन तथा बैठक संचालन	२२५२२	पटक	१	२५
१७	मकै उत्पादकत्व प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२२५२२	हेक्टर	३००	३२००
१८	मध्यपहाडी प्राङ्गरीक कृषि प्रवर्द्धन अभियान सर्पोट	२२५२२	पटक	३	९९
१९	एक घर एक फलफूल रोपण कार्यका लागि फलफूल विरुवा वितरण	२२५२२	पटक	२	३००
२०	कागती खेती मिसन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	८	२०००
२१	व्यावसायिक फलफूल बगैँचा स्थापना सहयोग	२६४१३	संख्या	८	२४००
२२	सुन्तलाजात बगैँचा व्यवस्थापन एवम सुदृढीकरण कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	७	७००
२३	मुख्य राजमार्ग लक्षित तरकारी उत्पादन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	४	१२००
२४	अलैंची निजी नर्सरी स्थापना	२६४१३	संख्या	३	२५५
२५	पुराना रोगग्रस्त अलैंची बगानको प्रतिस्थापन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	१०	९५०

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	वार्षिक लक्ष्य		
				परिमाण	बजेट	
२६	खेर गएका सार्वजनिक जग्गाहरूमा फलफुल खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम पहिलो वर्ष	२६४१३	संख्या	३	१०५०	
२७	बीउ विजन आत्मनिर्भरका कार्यक्रम पहिलो वर्ष	२६४१३	संख्या	३	३००	
२८	चैते धान विशेष सहयोग कार्यक्रम	२६४१३	हेक्टर	२००	२४००	
२९	सघन वाली विकास आयोजना (धान, मकै गहुँ) पहिलो वर्ष	२६४१३	संख्या	१	२०००	
३०	जैविक तथा वानस्पतिक विषादी प्रयोग विस्तार कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	३	३००	
३१	रैथाने वाली उत्पादन प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	४	४००	
३२	उन्नत कृषि प्रविधि सम्बद्ध साना प्रदर्शन सामग्री वितरण	२६४१३	संख्या	३	४५०	
३३	खाद्यान्न, तरकारी, फलफूल, उत्पादन प्रदर्शन	२६४१३	संख्या	४	२००	
३४	युवा लक्षित च्याउ मह तरकारी उत्पादन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	१०	१०००	
३५	मेला, प्रदर्शन, महोत्सव, दिवस, कार्यशाला गोष्ठी आदि संचालन सहयोग	२६४१३	पटक	३	७५	
३६	प्राङ्गारीक कृषि प्रवर्द्धन अभियान कार्यक्रम	२६४१३	पटक	३	९६००	
३७	नमुना कृषि फार्म स्थापना सहयोग	२६४२३	संख्या	७	४९००	
३८	आलु भण्डारणको लागी रष्ट्रिक स्टोर भण्डार निर्माण	२६४२३	संख्या	४	२०००	
३९	कृषि बजार तथा संकलन केन्द्र निर्माण	२६४२३	संख्या	२	२०००	
४०	अलैची सुकाउने सुधारिएको भट्टी निर्माण सहयोग कार्यक्रम	२६४२३	संख्या	१५	१५००	
४१	कृषि यान्त्रीकरणका लागि औजार उपकरण प्रयोग प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२६४२३	पटक	१	५०००	
जम्मा						४७३७५

तालिका नं. १५, १.१२. कृषि ज्ञान केन्द्र, ओखलढुङ्गा

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	वार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
१	जिल्ला समन्वय समितिको समन्वयमा स्थानीय तह प्रमुख र प्रदेश सभासदस्यहरू सँग वार्षिक कार्यक्रम सार्वजनिकरण गोष्ठी	२२५१२	पटक	१	१००

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	बार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
२	कृषक स्तर क्षमता अभिवृद्धि तालिम/गोष्ठी	२२५१२	पटक	१	२००
३	मागमा आधारित कृषि कार्यक्रम	२२५२२	संख्या	५	२५०
४	स्थानीय तहमा कार्यरत प्राविधिक सँग मासिक समन्वय तथा तथ्याङ्क अद्यावधिक बैठक	२२५२२	पटक	६	३००
५	जिल्ला समन्वय समिति तथा प्रदेश सभा सदस्यहरूबाट कार्यक्रम अनुगमन	२२५२२	पटक	१	२००
६	कृषि प्राविधिक/कृषक सहजकर्ताहरू मार्फत कृषक पाठशाला कार्यक्रम संचालन	२२५२२	संख्या	४	५७६
७	विभिन्न स्थानहरूमा प्लान्ट क्लिनिक संचालन	२२५२२	पटक	६	३००
८	विभिन्न स्थानहरूमा माटो परिक्षण शिविर संचालन	२२५२२	पटक	३	३००
९	ज्ञान केन्द्रमा नमुना प्रदर्शनस्थल स्थापना कार्यक्रम	२२५२२	संख्या	३	४५०
१०	आकस्मिक प्रकोपमा सहयोग	२२५२२	पटक	३	१५०
११	मुख्य मुख्यवालीहरूको रूप कटिङ्ग	२२५२२	संख्या	५०	२५
१२	एफ एम रेडियो मार्फत सूचना प्रवाह	२२५२२	पटक	३	४५
१३	कृषि सम्बद्ध विभिन्न दिवसहरू मनाउने	२२५२२	पटक	२	५०
१४	घुम्टि शिविरमा सहभागिता	२२५२२	पटक	३	७५
१५	जिल्ला बीउ विजन समन्वय समिति गठन तथा बैठक संचालन	२२५२२	पटक	३	७५
१६	विभिन्न दिवसको आयोजना तथा महोत्सवमा सहभागिता कार्यक्रम	२२५२२	पटक	३	७५
१७	मकै उत्पादकत्व प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२२५२२	हेक्टर	४००	४२५०
१८	मध्यपहाडी प्राङ्गारीक कृषि प्रवर्द्धन अभियान सर्पोट	२२५२२	पटक	३	९९
१९	एक घर एक फलफूल रोपण कार्यका लागि फलफूल विरुवा वितरण	२२५२२	पटक	२	३००
२०	कागती खेती मिसन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	४	१०००
२१	क्रिबी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	२	१०००
२२	व्यावसायिक फलफूल बगैँचा स्थापना सहयोग	२६४१३	संख्या	६	१८००
२३	सुन्तलाजात बगैँचा व्यवस्थापन एवम	२६४१३	संख्या	९	९००

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	बार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
	सुदृढीकरण कार्यक्रम				
२४	मुख्य राजमार्ग लक्षित तरकारी उत्पादन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	६	१८००
२५	कफी खेति विस्तार कार्यक्रम	२६४१३	हेक्टर	३	६००
२६	पुराना रोगग्रस्त अलैची बगानको प्रतिस्थापन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	६	५७०
२७	अलैचीको नयाँ क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम	२६४१३	हेक्टर	६	५७०
२८	अदुवा मिसन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	२	१२००
२९	बीउ विजन आत्मनिर्भर कार्यक्रम दोश्रो बर्ष	२६४१३	संख्या	३	१०५०
३०	सघन वाली विकास आयोजना (धान, मकै गहुँ) दोश्रो बर्ष	२६४१३	संख्या	१	२५००
३१	जैविक तथा वानस्पतिक विषादी प्रयोग विस्तार कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	६	६००
३२	रैथाने वाली उत्पादन प्रवर्द्धन कार्यक्रम (कोदो फापर जौ आदि)	२६४१३	संख्या	४	४००
३३	उन्नत कृषि प्रविधि सम्बद्ध साना प्रदर्शन सामाग्री वितरण	२६४१३	संख्या	३	४५०
३४	खाद्यान्न, तरकारी, फलफूल, उत्पादन प्रदर्शन	२६४१३	संख्या	७	३५०
३५	युवा लक्षित च्याउ मह तरकारी उत्पादन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	१०	१०००
३६	मेला, प्रदर्शन, महोत्सव, दिवस, कार्यशाला गोष्ठी आदि संचालन सहयोग	२६४१३	पटक	३	७५
३७	प्राङ्गारीक कृषि प्रवर्द्धन अभियान कार्यक्रम	२६४१३	पटक	३	९६००
३८	नमुना कृषि फार्म स्थापना सहयोग	२६४२३	संख्या	६	४२००
३९	आलु भण्डारणको लागी रष्टिक स्टोर भण्डार निर्माण	२६४२३	संख्या	२	१०००
४०	कृषि बजार तथा संकलन केन्द्र निर्माण	२६४२३	संख्या	१	२०००
४१	अलैची सुकाउने सुधारिएको भट्टी निर्माण सहयोग कार्यक्रम	२६४२३	संख्या	१	५००
४२	कृषि यान्त्रीकरणका लागी औजार उपकरण प्रयोग प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२६४२३	पटक	१	६०००
जम्मा					४६९८५

तालिका नं. १६, १.१३. कृषि ज्ञान केन्द्र, उदयपुर

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	बार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
१	जिल्ला समन्वय समितिको समन्वयमा स्थानीय तह प्रमुख र प्रदेश सभासदस्यहरू सँग बार्षिक कार्यक्रम सार्वजनिकरण गोष्ठी	२२५१२	पटक	१	१००
२	कृषि प्राविधिक कृषक सहजकर्ताहरू मार्फत कृषक पाठशाला संचालन	२२५१२	संख्या	४	६००
३	एकघर एक फलफूल रोपण कार्यका लागि फलफूल विरुवा वितरण	२२५२२	पटक	१	५००
४	ज्ञानकेन्द्रमा नमूना प्रदर्शनस्थल स्थापना कार्यक्रम	२२५२२	पटक	१	५००
५	बाली विमा अभिकर्ता तालिम	२२५२२	पटक	२	५००
६	दिवस/अभियान सन्चालन	२२५२२	पटक	३	१५०
७	स्थानीय तहमा कार्यरत प्राविधिक सँग मासिक समन्वय तथा तथ्याङ्क अद्यावधिक बैठक	२२५२२	पटक	३	३००
८	जिल्ला समन्वय समितिको समन्वयमा स्थानीयतह प्रमुखसँग चौमासिक बैठक	२२५२२	पटक	३	१५०
९	जिल्ला समन्वय समिति तथा प्रदेश सभा सदस्यहरूबाट कार्यक्रम अनुगमन	२२५२२	पटक	२	२००
१०	विभिन्न स्थानहरूमा प्लान्ट लिक्निक संचालन	२२५२२	पटक	६	३००
११	विभिन्न स्थानहरूमा माटो परिक्षण शिविर संचालन	२२५२२	पटक	८	८००
१२	बार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तथा तथ्याङ्क पुस्तिका प्रकाशन	२२५२२	पटक	१	१००
१३	मुख्यमन्त्री उत्कृष्ट कृषक पुरस्कार	२२५२२	पटक	१	२०
१४	आकस्मिक प्रकोपमा सहयोग	२२५२२	पटक	३	१५०
१५	अगुवा कृषकहरूको राष्ट्रियस्तर कृषक भ्रमण	२२५२२	पटक	१	५००
१६	मुख्य मुख्यवालीहरूको ऋप कटिङ्ग	२२५२२	संख्या	३	१५०
१७	मकै उत्पादकत्व प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२२५२२	हेक्टर	४००	४२५०
१८	मध्यपहाडी प्राञ्जरीक कृषि प्रवर्द्धन अभियान सर्पोट	२२५२२	पटक	३	९९
१९	एक घर एक फलफूल रोपण कार्यका लागि फलफूल विरुवा वितरण	२२५२२	पटक	२	३००
२०	कागती खेती मिसन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	४	१०००
२१	व्यावसायिक फलफूल बगैँचा स्थापना सहयोग	२६४१३	संख्या	१०	३०००
२२	मुख्य राजमार्ग लक्षित तरकारी उत्पादन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	३	१५००
२३	खेर गएका सार्वजनिक जग्गाहरूमा फलफूल खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम पहिलो वर्ष	२६४१३	संख्या	२	७००

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	वार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
२४	बीउ विजन आत्मिर्भरका कार्यक्रम पहिलो बर्ष	२६४१३	संख्या	२	२००
२५	चैते धान विशेष सहयोग कार्यक्रम	२६४१३	हेक्टर	१००	१२००
२६	सघन वाली विकास आयोजना (धान, मकै गहुँ) पहिलो बर्ष	२६४१३	संख्या	३	२५००
२७	हाईब्रिड मकै खेती विस्तार आयोजना (Area based cash incentives) क्षेत्र विस्तार	२६४१३	हेक्टर	५०	७५०
२८	बगर खेती विकास तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	१०	१०००
२९	गडयौली मल उत्पादन तथा प्राङ्गारीक मल सुधार कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	३०	९००
३०	जैविक तथा बानस्पतिक विषादी प्रयोग विस्तार कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	१०	१०००
३१	उन्नत कृषि प्रविधि सम्बद्ध साना प्रदर्शन सामाग्री वितरण	२६४१३	संख्या	३	४५०
३२	खाद्यान्न, तरकारी, फलफूल, उत्पादन प्रदर्शन	२६४१३	संख्या	५	२५०
३३	महिला दलित विपन्न तथा पिछडिएको समुदाय लक्षित कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	२	६००
३४	युवा लक्षित च्याउ मह तरकारी उत्पादन कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	१०	१०००
३५	प्राङ्गारीक कृषि प्रवर्द्धन अभियान कार्यक्रम	२६४१३	पटक	३	९६००
३६	नमुना कृषि फार्म स्थापना सहयोग	२६४२३	संख्या	७	४९००
३७	कृषि बजार तथा संकलन केन्द्र निर्माण	२६४२३	संख्या	१	२०००
३८	कृषि यान्त्रीकरणका लागि औजार उपकरण प्रयोग प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२६४२३	पटक	१	६०००
जम्मा					४८२९९

तालिका नं. १७, १.१४. बाली संरक्षण प्रयोगशाला, विराटनगर

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	वार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
१	कृषक सहजकर्ता स्तर बाली उपचार शिविर सन्चालन तालिम	२२५१२	पटक	१	४००
२	एक गाउँ एक कृषि प्राविधिक (OVOT) लाई बाली उपचार शिविर सन्चालन तालिम	२२५१२	पटक	१	४५०
३	रसायनिक विषादी न्यूनिकरण सम्बन्धी अन्तरकृया गोष्ठी	२२५१२	पटक	१	३००
४	आई. पि. एम. संजालको सहकार्यमा बाली संरक्षण सचेतनामूलक कार्यक्रम	२२५१२	पटक	३	९०
५	विषादी खुद्रा विक्रेता तालिम	२२५१२	पटक	२	१०००
६	ट्राईकोडर्मा उत्पादन तथा वितरण	२२५२१	के. जी.	६००	३००

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	वार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
७	मेटाराइजियम उत्पादन, विरतरण तथा कल्चर संरक्षण	२२५२१	पटक	३	१५०
८	इन्टोमोप्याथोजेनिक निमाटोड उत्पादन र वितरण	२२५२१	पटक	३	१५०
९	बाली संरक्षण प्रविधि पुस्तिका प्रकाशन	२२५२२	पटक	१	२००
१०	शत्रुजीव, मीत्रुजीव सम्बन्धी फलेक्स प्रकाशन	२२५२२	संख्या	३००	२५५
११	बाली संरक्षण प्रविधि रंगिन बुकलेट/पम्प्लेट प्रकाशन	२२५२२	संख्या	२००	१००
१२	विषादी सम्बन्धि प्रदेशिक अभिलेख तयारी र प्रकाशन	२२५२२	पटक	१	१००
१३	प्रादेशिक पेष्टम्याप अध्यावधिक	२२५२२	पटक	१	१००
१४	मानव चहलपहल हुने स्थानमा विषादीका नकारात्मक असर सम्बन्धमा होर्डिङ्गबोर्ड स्थापना	२२५२२	संख्या	१०	८००
१५	समस्या ग्रस्त क्षेत्रमा अभियानमूलक बाली संरक्षण कार्यक्रम	२२५२२	पटक	५	२०००
१६	मोरङ्ग/सुनसरी जिल्लामा उखुबालीको रोग कीरा व्यवस्थापन कार्यक्रम	२२५२२	पटक	१	३००
१७	आकस्मिक बाली संरक्षण सेवा	२२५२२	पटक	३	६००
१८	आई.पि.एम. एप्रोच प्रदर्शन तथा जनचेतनामूलक कार्यक्रम	२२५२२	पटक	३	१५०
१९	नमूना आई.पि.एम. गाउँ निरन्तरता सहयोग कार्यक्रम	२२५२२	पटक	१	२५०
२०	सर्भे एण्ड सर्भेलेन्स	२२५२२	पटक	१	३००
२१	कृषक सहजकर्ताबाट बाली उपचार शिविर सन्चालन	२२५२२	संख्या	३०	१२०
२२	कृषक सहजकर्ताबाट कृषक पाठशाला संचालन	२२५२२	संख्या	६	८१७
२३	प्राविधिकबाट घुम्ती बाली उपचार शिविर सन्चालन	२२५२२	संख्या	१२	२८८
२४	प्रयोगशाला निदान सेवा	२२५२२	पटक	३	३००
जम्मा:					९५२०

तालिका नं. १८, १.१५. बीउबिजन परीक्षण प्रयोगशाला, झुम्का, सुनसरी

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	वार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
१	बीउबिजन सम्बन्धी स्थलगत घुम्ती तालिम	२२५१२	पटक	१०	१०००
२	एफ.एम.सन्देश प्रसारण	२२५१२	पटक	१२	१२०
३	स्कूल शिक्षा बीउ सम्बन्धी	२२५१२	पटक	५	१००
४	प्रदेश स्तर गुणस्तर नियन्त्रण सम्बन्धी तालिम	२२५१२	पटक	२	७५०
५	बीउबिजन सम्बन्धी सरोकारवलाहरूको अन्तरक्रिया गोष्ठी	२२५२२	पटक	१	४००
६	बीउ नमूना परीक्षण (गुणस्तर परीक्षण)	२२५२२	संख्या	७५०	४५०
७	रेफ्री नमूना परीक्षण (गुणस्तर परीक्षण)	२२५२२	पटक	३	१५

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	वार्षिक लक्ष्य		
				परिमाण	बजेट	
८	बीउ बजार नमूना खरिद तथा परीक्षण/प्रतिवेदन (गुणस्तर परीक्षण)	२२५२२	संख्या	६०	६०	
९	बीउ प्रमाणीकरण (गुणस्तर परीक्षण)	२२५२२	मे .टन	३	९९	
जम्मा						२९९४

तालिका नं. १९, १.१६. वागवानी केन्द्र, जौवारी, इलाम

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	वार्षिक लक्ष्य		
				परिमाण	बजेट	
१	स्थलगत घुम्ती कृषक तालिम	२२५१२	संख्या	६	६०	
२	स्कुल हर्टिकल्चर तालिम	२२५१२	संख्या	६	३६	
३	फार्मको कार्यक्षेत्रका किसानहरूलाई विउ आलु उत्पादन तालिम	२२५१२	पटक	३	४५०	
४	फार्मको कार्यक्षेत्रका किसानहरूलाई प्लाष्टिक घरमा तरकारी उत्पादन तालिम	२२५१२	पटक	३	३००	
५	गहा सुधार खर्च	२२५२१	पटक	५	११२५	
६	बीउ आलुको डढुवा रोग व्यवस्थापन	२२५२१	पटक	४	२६०	
७	फार्मका लागि कम्पोष्ट मल खरिद	२२५२१	पटक	१५०	३००	
८	माउवोट बगैचा स्याहार संभार र क्षेत्र विस्तार	२२५२१	हेक्टर	२	१८०	
९	ताजा तरकारी उत्पादन	२२५२१	हेक्टर	१	५०	
१०	विउ आलु उत्पादन प्रदर्शन	२२५२१	संख्या	२०	२००	
११	वेसिक २ आलु उत्पादन	२२५२१	हेक्टर	१५	५२५	
१२	वेसिक १ आलु उत्पादन	२२५२१	संख्या	२	२५०	
१३	वेसिक १ र बीउ आलु खरिद	२२५२१	संख्या	४	३००	
१४	प्रि वेसिक विउ आलु खरिद	२२५२१	संख्या	१०	१५०	
जम्मा:						४१८६

तालिका नं. २०, १.१७. वागवानी केन्द्र, फाप्लु, सोलुखुम्बु

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	वार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
१	स्थलगत घुम्ती कृषक तालिम	२२५१२	संख्या	६	६०
२	स्कुल हर्टिकल्चर तालिम	२२५१२	संख्या	६	९०
३	मौसम अनुसारका फलफुल तथा तरकारी उत्पादन सम्बन्धी कृषकस्तर तालिम	२२५१२	संख्या	३	९००

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	वार्षिक लक्ष्य		
				परिमाण	बजेट	
४	फार्ममा कृषकहरूको क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी गोष्ठी	२२५१२	पटक	२	६००	
५	एक गाँउ एक कृषि प्राविधिकलाई फार्ममा क्षमता अभिवृद्धि तालिम	२२५१२	पटक	२	६००	
६	जैविक मल खरीद	२२५२१	मे .टन	१५	६००	
७	फार्मको माटो सुधारका लागि कृषि चुन खरीद	२२५२१	के.जी.	५०००	५०	
८	ईडिमयल, स्थानीय नास्पाती आरुको जर्मप्लाज्म खरीद तथा संरक्षण खर्च	२२५२१	संख्या	३	७५	
९	पी.वि.एस. वीउ आलु उत्पादन सम्बन्धी खर्च	२२५२१	हेक्टर	०.१	१००	
१०	Dwarfing rootstock प्लान्ट व्यवस्थापन	२२५२१	पटक	१	१००	
११	गह्रासुधार खर्च	२२५२१	पटक	२	८००	
१२	आलांकारिक विरुवा उत्पादन तथा विक्री	२२५२१	संख्या	१०००	१००	
१३	आलुको वेसिक वीउ उत्पादन तथा विक्री	२२५२१	मे .टन	१०	३००	
१४	फार्मको बगैचा स्याहार संभार खर्च	२२५२१	हेक्टर	९	१५३०	
१५	बगैचाभित्र अन्तरबाली प्रदर्शन	२२५२१	संख्या	५	३००	
१६	तरकारी जर्मप्लाज्म संरक्षण तथा सम्बर्द्धन	२२५२१	पटक	१	५०	
१७	हिउदे फलफूल विरुवा उत्पादन	२२५२१	संख्या	३००००	९००	
१८	तरकारी वेर्ना उत्पादन तथा विक्री	२२५२१	पटक	६००००	२४०	
१९	तरकारी वीउ उत्पादन	२२५२१	के. जी.	२००	४००	
२०	फार्ममा उत्पादित फलफूल प्रशोधन	२२५२१	पटक	१	५००	
२१	ओखर ब्लक स्थापना तथा विरुवा रोपण	२२५२१	पटक	१	५००	
२२	वेसिक १ आलु उत्पादन	२२५२१	संख्या	२	७६	
२३	हिउदे फलफूल विरुवा विक्री	२२५२१	संख्या	२५०००	२००	
२४	रुटस्टक विरुवा उत्पादन तथा खरिद	२२५२१	संख्या	५०००	६००	
२५	प्राविधिक पोष्टर पम्पलेट आदि प्रचार प्रसार सामग्री प्रकाशन र वितरण	२२५२२	पटक	३	१५०	
२६	किवीफल नमुना प्रदर्शन प्लट सपोर्ट कार्यक्रम	२२५२२	पटक	५	५००	
२७	एफ एम रेडियो मार्फत सूचना प्रवाह	२२५२२	पटक	६	१५०	
२८	फलफूल विरुवाको नर्सरी स्थापनाका लागि स्क्रिन हाउस निर्माण सहयोग	२६४२३	संख्या	५	५०००	
जम्मा						२६३५६

तालिका नं. २१, १.१८. रेशम प्रशोधन केन्द्र, इटहरी, सुनसरी

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरुको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	वार्षिक लक्ष्य		
				परिमाण	बजेट	
१	स्थलगत तालिम कृषकस्तर (२ दिने)	२२५१२	संख्या	४	४००	
२	रेशम किरापालन तथा किम्बु बगैचा व्यवस्थापन तालिम (१५ दिने)	२२५१२	पटक	१	७००	
३	फामभिन्न व्यवसायिक रेशम कोया उत्पादन कार्यक्रम	२२५२१	हेक्टर	१	४००	
४	फामभिन्न किम्बु बगैचा व्यवस्थापन कार्यक्रम	२२५२१	पटक	३	१०५०	
५	फामभिन्न किम्बु नर्सरी व्यवस्थापन कार्यक्रम	२२५२१	लाखमा	५	१०००	
६	फामभिन्न किम्बु विरुवा विक्री वितरण कार्यक्रम	२२५२१	संख्या	२	२००	
७	फामभिन्न किम्बु क्षेत्र विस्तार	२२५२१	हेक्टर	२	३००	
८	चौकी किरापालन तथा कृषकलाई वाकस वितरण	२२५२२	संख्या	२००	३००	
९	कृषकस्तरमा रेशम कोया उत्पादन	२२५२२	मे. टन	२	१५०	
१०	विसंक्रमण खरीद तथा वितरण	२२५२२	पटक	२	२५०	
११	पुरानो किम्बु बगैचा व्यवस्थापन	२२५२२	पटक	२	२००	
१२	किरापालन घर मर्मत	२२५२२	संख्या	१०	२००	
जम्मा						५१५०

तालिका नं. २२, १.१९. रेशम विकास कार्यक्रम, धनकुटा

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरुको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	वार्षिक लक्ष्य		
				परिमाण	बजेट	
१	स्थलगत घुम्ती कृषक तालिम	२२५१२	संख्या	२	५०	
२	जिल्लास्तर अगुवा कृषक तालिम	२२५१२	संख्या	२	४००	
३	फामभिन्न किम्बु बगैचा व्यवस्थापन कार्यक्रम	२२५२१	पटक	३	४५०	
४	फामभिन्न किम्बु नर्सरी व्यवस्थापन कार्यक्रम	२२५२१	संख्या	१	२५०	
५	फामभिन्न किम्बु क्षेत्र विस्तार	२२५२१	हेक्टर	५	७५०	
६	कृषक स्तरमा रेशम कोया उत्पादन	२२५२२	मे. टन	२	१५०	
७	विसंक्रमण खरीद तथा वितरण	२२५२२	पटक	२	२५०	
८	किरापालन घर मर्मत	२२५२२	संख्या	१०	२००	
जम्मा						२५००

तालिका नं. २३, १.२०. माटो तथा मल परीक्षण प्रयोगशाला, झुम्का, सुनसरी

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरुको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	बार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
१	माटो जाँचको लागि रसायन खरिद	२२५२१	पटक	३	१४०
२	घुम्ती माटो परीक्षण शिविर	२२५२१	पटक	३	१५०
३	मलखाद्य विश्लेषण, रसायन खरिद	२२५२१	पटक	३	२४
४	सुक्ष्म तत्व विश्लेषण, रसायन खरिद	२२५२१	पटक	३	४८
५	माटो नमूना परीक्षण विश्लेषण	२२५२२	संख्या	३५०	३५
६	घुम्ती प्रयोगशाला मार्फत शिविर संचालन	२२५२२	संख्या	१०	७५०
७	माटो परीक्षण शिविर संचालन	२२५२२	संख्या	१२	४४४
८	मलखाद्यको गुणस्तर विश्लेषण	२२५२२	संख्या	४०	८
९	सुक्ष्म तत्वको नमूना संकलन तथा विश्लेषण	२२५२२	संख्या	३०	५
१०	IPNS कृषक पाठशाला संचालन	२२५२२	संख्या	२	२००
जम्मा					१८०४

तालिका नं. २४, १.२१. माटो तथा मल परीक्षण प्रयोगशाला, सुरङ्गा, झापा

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरुको विवरण	खर्च शीर्षक नं.	ईकाई	बार्षिक लक्ष्य	
				परिमाण	बजेट
१	माटो व्यवस्थापन सम्बन्धी सचेतनामूलक घुम्ती कृषक तालिम	२२५१२	पटक	२५	२५०
२	माटो जाँचको लागि रसायन खरिद	२२५२१	पटक	३	१४०
३	घुम्ती माटो परीक्षण शिविर	२२५२१	पटक	३	१५०
४	मलखाद्य विश्लेषण, रसायन खरिद	२२५२१	पटक	३	२४
५	सुक्ष्म तत्व विश्लेषण, रसायन खरिद	२२५२१	पटक	३	४८
६	हरियो मल प्रदर्शन कार्यक्रम	२२५२२	संख्या	१५०	९००
७	कृषि चुन प्रदर्शन कार्यक्रम	२२५२२	संख्या	१००	१०००
८	माटो नमूना परीक्षण विश्लेषण	२२५२२	संख्या	३५०	३५
९	घुम्ती प्रयोगशाला मार्फत शिविर संचालन	२२५२२	संख्या	१०	७५०
१०	माटो परीक्षण शिविर संचालन	२२५२२	संख्या	१२	४४४
११	मलखाद्यको गुणस्तर विश्लेषण	२२५२२	संख्या	८०	१६
१२	प्रचार प्रसार सामग्री छपाई	२२५२२	पटक	२	१००
१३	IPNS कृषक पाठशाला संचालन	२२५२२	संख्या	१	१००
जम्मा:					३९५७

तालिका नं. २५

२. कृषि विकास निर्देशनालयको वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम तथा बजेट आ.व २०७७/७८

क्र.सं.	कार्यक्रम /क्रियाकलाप	ख.शी.नं.	ईकाइ	वार्षिक		
				परिमाण	भार	बजेट
अ) पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू						
११.१.२.१	कार्यालय भवन निर्माण	३१११२	प्र.श.	१००	८.५९	२५०००
११.१.२.३	कार्यालय कम्पाउण्ड घेरावारा निर्माण	३१११२	प्र.श.	१००	०.६२	१८००
११.३.२.१	मोटर साईकल खरिद	३११२१	संख्या	१	०.१७	५००
११.३.२.३	गाडी खरिद (सवारी साधन)	३११२१	संख्या	१	१.८९	५५००
११.३.७.३	कम्प्युटर ल्यापटप खरिद	३११२२	संख्या	४	०.१४	४००
११.३.१०.२१	ईन्जीनियरीङ्ग सम्बन्धि उपकरण खरिद	३११२२	संख्या	१	०.१७	५००
११.६.३.१	व्यवसायिक योजना तयारी सफ्टवेयर निर्माण	३११३४	संख्या	१	०.१७	५००
११.६.१३.१	कार्यालयको लागि फर्निचर तथा फिक्चर्स	३११२३	पटक	२	०.१०	३००
क) पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा:					११.८६	३४५००
आ) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू						
१.१.१.२	कर्मचारी पारिश्रमिक अधिकृतस्तर एघारौँ	२११११	जना	१	०.२८	८२०
१.१.१.३	कर्मचारी पारिश्रमिक अधिकृतस्तर दशौँ	२११११	जना	८	२.११	६१४२
१.१.१.५	कर्मचारी पारिश्रमिक अधिकृतस्तर आठौँ	२११११	जना	१०	२.१४	६२२२
१.१.१.७	कर्मचारी पारिश्रमिक अधिकृतस्तर छैटौँ	२११११	जना	८	१.५०	४३६६
१.१.१.८	कर्मचारी पारिश्रमिक सहायकस्तर पाँचौँ	२११११	जना	५	०.८८	२५६१
१.१.१.२५	कर्मचारी पारिश्रमिक ह.स.चा. पाँचौँ स्तर	२११११	जना	२	०.४०	११६५
१.१.१.३०	कर्मचारी पारिश्रमिक का. स. पाँचौँ स्तर	२११११	जना	४	०.६५	१८८१
१.२.२.१	स्थायी कर्मचारीको महंगी भत्ता	२११३२	जना	३८	०.३१	९१२
१.२.४.४	कार्यदलको बैठक भत्ता	२११३४	पटक	१	०.०८	२४०

क्र. सं.	कार्यक्रम /क्रियाकलाप	ख.शी.नं.	ईकाइ	वार्षिक		
				परिमाण	भार	बजेट
१.२.१०.१	पाले पहरा भत्ता	२११३९	जना	१	०.०२	५०
१.३.१.१	निजामती कर्मचारीहरुको पोशाक खर्च	२११२१	जना	३८	०.१३	३८०
१.६.४.१	कर्मचारीको योगदानमा आधारित बीमा कोष खर्च	२१२१३	जना	३८	०.०६	१८२
२.१.१.१	धाराको महसुल	२२१११	पटक	१	०.०१	१५
२.१.२.१	बिद्युत महशुल	२२१११	पटक	१२	०.०७	१९४
२.१.३.१	जारको पिउने पानी	२२१११	जार	२६००	०.०४	१२५
२.१.६.१	टेलिफोन महसुल	२२११२	पटक	१	०.०७	२१६
२.१.७.१	ईमेल/ इन्टरनेट/वेवसाइट महसुल	२२११२	पटक	१.१	०.०४	१०४
२.१.९.१	हुलाक/कुरियर खर्च	२२११२	जना	१	०.०१	२४
२.२.२.२	पेट्रोल- दुई पाङ्ग्रे इन्धन कार्यालय प्रयोजन	२२२१२	लीटर	३८४०	०.१५	४२२
२.२.२.३	डिजेल इन्धन कार्यालय प्रयोजन	२२२१२	लीटर	७२००	०.२५	७२०
२.२.२.४	मोबिल इन्धन कार्यालय प्रयोजन	२२२१२	लीटर	२००.२	०.०६	१६०
२.२.३.२	ग्याँस इन्धन- अन्य प्रयोजन	२२३१४	संख्या	४०	०.०२	६०
२.२.३.७	कार्यालय प्रयोजनका लागि अन्य ईन्धन प्रयोजन	२२३१४	पटक	३	०.०३	९०
२.३.१.२	हलुका सवारी साधन मर्मत खर्च	२२२१३	वटा	२	०.२१	६००
२.३.१.३	दुई पाङ्ग्रे सवारी साधन मर्मत खर्च	२२२१३	वटा	१०	०.१४	४००
२.३.२.१	कम्प्युटर/ल्यापटप मर्मत खर्च	२२२२१	वटा	१७	०.०७	१९६
२.३.२.२	फोटोकपी/स्क्वानर मर्मत खर्च	२२२२१	वटा	३	०.०५	१५०
२.३.२.३	जेनेरेटर मर्मत खर्च	२२२२१	वटा	३	०.०२	६०
२.३.९.१	कार्यालय भवन मर्मत सुधार	२२२३१	पटक	३	०.२१	६००
२.४.१.१	कार्यालय सामग्री खर्च	२२३११	पटक	५	०.२४	७००
२.४.९.१	पुस्तकालयका लागि पुस्तक खरिद	२२३१३	पटक/संख्या	३	०.०२	४५
२.४.१३.१	पत्रपत्रिका छपाई विज्ञापन तथा सूचना प्रकाशन	२२३१५	पटक	३	०.१०	३००
२.४.१४.१	कार्यालयवाट सूचना तथा विज्ञापन छपाई खर्च	२२३१५	पटक	५	०.१२	३५०

क्र. सं.	कार्यक्रम /क्रियाकलाप	ख.शी.नं.	ईकाइ	वार्षिक		
				परिमाण	भार	बजेट
२.५.३.३	साना अध्ययन सेवा परामर्श खरीद	२२४११	पटक/संख्या	२	०.३४	१०००
२.५.५.१	वेबसाईट संचालन तथा तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्न परामर्श सेवा खरीद	२२४१२	पटक	१	०.०३	१००
२.५.७.१	कार्यालय परिसर सरसफाईका लागि सेवा खरीद	२२४१३	महिना	१	०.१०	२८८
२.५.७.२	हलुका सवारी चालक सेवा करार	२२४१३	महिना	२	०.२१	६००
२.५.७.३	कार्यालय सहयोगी सेवा करार	२२४१३	महिना	३	०.२७	७९२
२.५.८.७	प्राविधिक कर्मचारी करार सेवा	२२४१३	संख्या	४	०.६९	२०१०
२.५.८.८	कार्यालय परिषरमा सुरक्षा सेवा करार	२२४१३	पटक/संख्या	३	०.२४	७००
२.६.१.४	कर्मचारीलाई सवारीचालक तालिम	२२५११	संख्या	५	०.०२	५०
२.६.१.१५	कृषि बीमा सम्बन्धी प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिम	२२५११	पटक/संख्या	१	०.१२	३४२
२.६.१.१६	GIS सम्बन्धी तालिम	२२५११	पटक/संख्या	१	०.१७	५००
२.६.२.३	सफटवेयर आद्यावधिक तथा कृषि तथ्यांक अद्यावधिक अभिमुखीकरण गोष्ठी	२२५११	पटक	१	०.१०	३००
२.६.४.२	स्थानीय तहमा कार्यरत कृषि कर्मचारीहरूसँग अन्तरक्रिया गोष्ठी/तालिम	२२५१२	पटक	१	०.०९	२५०
२.६.४.३	कृषि प्राविधिकहरूको प्राविधिक विषयमा क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम	२२५१२	पटक	२	०.२४	७००
२.६.४.१२	कार्यक्रम संचालनवारे कृषि ज्ञान केन्द्रहरूलाई अभिमुखीकरण	२२५१२	पटक	१	०.०५	१५०
२.७.५.२३	प्रदेश कृषि डायरी छपाई तथा वितरण	२२५२२	पटक	१	०.३४	१०००
२.७.५.४६	बुलेटिन प्रकाशन	२२५२२	पटक	३	०.१५	४५०
२.७.१५.३१	मागमा आधारित कृषि व्यवसाय	२२५२२	पटक/संख्या	४	२.७५	८०००

क्र. सं.	कार्यक्रम /क्रियाकलाप	ख.शी.नं.	ईकाइ	वार्षिक		
				परिमाण	भार	बजेट
	प्रवर्द्धन कार्यक्रम					
२.७.१५.३४	वेरोजगार कृषि प्राविधिकलाई व्यवसायिक कृषि उद्यम विकासका लागि प्रस्तावनामा आधारित कृषि कार्यक्रम	२२५२२	पटक/संख्या	१४	२.४१	७०००
२.७.१५.३५	कृषिका विद्यार्थीलाई स्नातकोत्तर शोधकार्य (प्रदेशको कृषि समस्यामा आधारित) का लागि सहयोग कार्यक्रम	२२५२२	पटक/संख्या	१४	०.२४	७००
२.७.१५.५७	व्यवसायिक बगैचाका लागि फलफूल विरुवा वितरण	२२५२२	पटक	२	१.७२	५०००
२.७.२५.८	वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तथा तथ्याङ्क पुस्तिका प्रकाशन	२२५२२	पटक	१	०.०३	१००
२.७.२५.१०	आकस्मिक प्रकोपमा सहयोग	२२५२२	पटक	३	०.२१	६००
२.७.२५.१५	राष्ट्रिय कृषि विकास सम्बन्धी कृषि प्राविधिक कर्मचारीहरुको अध्ययन अवलोकन भ्रमण	२२५२२	पटक	१	०.१७	५००
२.७.२५.१६	तथ्याङ्क अद्यावधिक तथा प्रकाशन	२२५२२	पटक	१	०.०३	८०
२.७.२५.१७	जनचेतनामुलक पम्पलेट, बुकलेट तथा अन्य प्रचार सामग्रीहरु प्रकाशन तथा वितरण	२२५२२	पटक	३	०.२१	६००
२.७.२५.१८	रेडियो तथा टिभी मार्फत कृषि कार्यक्रम संचालन	२२५२२	पटक	३	०.२१	६००
२.८.१.१	अनुगमन मुल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च	२२६११	पटक	१०	०.६९	२०००
२.८.२.१	आन्तरिक भ्रमण (अनुगमन, मुल्याङ्कन र भ्रमण)	२२६१२	पटक	३	०.१५	४५०
२.८.२.२	कर्मचारी सरुवा भ्रमण खर्च तथा अन्य भ्रमण खर्च	२२६१२	पटक	३	०.०५	१५०
२.९.२.१	कार्यालयमा भएका सवारीसाधनको विमा तथा नवीकरण खर्च	२२२१४	पटक	२६	०.१७	५००

क्र. सं.	कार्यक्रम /क्रियाकलाप	ख.शी.नं.	ईकाइ	वार्षिक		
				परिमाण	भार	बजेट
२.९.६.१	कार्यालयमा दैनिक चियापान तथा अन्य आवश्यक विविध खर्च	२२७११	पटक	१२	०.०९	२७०
२.९.९.१	अन्य विविध खर्च	२२७११	महिना	५	०.०५	१३५
५.१.११.३२	मौरी पालन तथा च्याउ श्रोत केन्द्र विकास कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	१७	११.६९	३४०००
५.१.११.३३	माटो परीक्षण सेवा (Lab/Mini Lab) स्थापनामा सहयोग	२६४१३	संख्या	२०	३.१६	९२००
५.१.११.३५	बीउ उत्पादन ग्रेडिङ्ग भण्डारण, प्रशोधनमा सहयोग कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	२	१.७२	५०००
५.१.११.३६	बीउ उत्पादनमा प्रोत्साहान कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	२	३.४४	१००००
५.१.११.३७	मेला, प्रदर्शन, महोत्सव, दिवस, कार्यशाला गोष्ठी आदि संचालन सहयोग	२६४१३	पटक	३	०.१७	५००
५.१.११.४१	प्रदेशमा रहेका कृषि विषय अध्यापन गराउने शिक्षण संस्थाहरू मार्फत तोकिएको क्षेत्रमा कृषि प्रसार कार्यक्रम संचालन	२६४१३	संख्या	१०	१.४८	४३००
८.१.३.२	स्टोर प्रयोजनका लागि घरभाडा	२८१४२	पटक	१	०.१७	५००
११.६.२.१	नमुना कृषि फार्म स्थापना सहयोग	२६४२३	संख्या	२५	१२.८९	३७५००
११.६.२.१०	चक्लावन्दी खेती कार्यक्रम	२६४२३	संख्या	९	१०.८३	३१५००
११.६.२.२७	भौतिक मन्त्रालयसँगको सहकार्यमा साना नदीमा सोलार तथा लिफ्ट सिचाई संचालन	२६४२३	पटक/संख्या	६०	१२.८९	३७५००
११.६.२.२९	वाली तथा मत्स्य, पशुवस्तु दुवानीका लागि उद्यमी तथा सहकारीहरूलाई दुवानी साधन खरीदमा सहयोग	२६४२३	पटक/संख्या	६	४.१३	१२०००
१६.१.१.१	फलफूल तथा तरकारी थोक बजार कटहरीलाई व्यवस्थापन खर्च	२६४१२	पटक	२	२.७५	८०००

क्र.सं.	कार्यक्रम /क्रियाकलाप	ख.शी.नं.	ईकाइ	वार्षिक		
				परिमाण	भार	बजेट
ख) चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा:				८८.१४	२५६३६९	
कुल जम्मा खर्च				१००	२९०८६९	

३.वार्षिक भारत प्रगति अवस्था (आ.व.२०७६/०७७)

कृषि विकास निर्देशनालय र मातहतका विभिन्न कार्यालयहरूको बजेट शीर्षक नं. ३१२०१०११३/४ तर्फको वार्षिक कार्यक्रम, बजेट, यसको भार तथा भारत प्रगतिको अवस्थाको विश्लेषण यहाँ गर्न खोजिएको छ । वार्षिक कार्यक्रम बजेट हेर्दा सबभन्दा धेरै कृषि विकास निर्देशनालयको रहेको छ भने रेशम विकास कार्यक्रम धनकुटाको सबै भन्दा कम बजेट देखिन्छ । भारत प्रगतिको विश्लेषणमा कृषि विकास निर्देशनालयको २०.१७ प्रतिशत रहेको छ भने सबै भन्दा बढी माटो तथा मल परीक्षण प्रयोगशाला झुम्काको भारत प्रगति ९८.१२ प्रतिशत रहेको छ । समग्रमा कृषि विकास निर्देशनालय र यस मातहतका विभिन्न कार्यालयहरूको भारत प्रगति ६७.८० प्रतिशत रहेको छ । यसै गरी बजेट शीर्षक नं. ३१२००१२०३/४ तर्फको वार्षिक कार्यक्रम, बजेट, यसको भार तथा भारत प्रगतिको अवस्थाको विश्लेषण गर्दा वार्षिक कार्यक्रमको बजेट हेर्दा सबभन्दा धेरै कृषि ज्ञान केन्द्र सुनसरीको रहेको छ भने कृषि विकास निर्देशनालयको सबै भन्दा कम बजेट देखिन्छ । भारत प्रगतिको विश्लेषणमा कृषि ज्ञान केन्द्र सुनसरीको सबै भन्दा बढी ९८.१४ प्रतिशत रहेको छ भने सबैभन्दा कम कृषि ज्ञान केन्द्र ओखलढुङ्गाको ०.६१ प्रतिशत रहेको छ । समग्रमा कृषि विकास निर्देशनालय र कृषि ज्ञान केन्द्रहरूको भारत प्रगति ४७.२८ प्रतिशत रहेको छ ।

तालिका २६

३.१ कृषि विकास निर्देशनालय र यस मातहतका विभिन्न कार्यालयहरूको भारत प्रगति (बजेट शीर्षक नं ३१२०१०११)

क्र.सं.	कार्यक्रम/ आयोजनाको नाम	वार्षिक विनियोजित बजेट	भार लक्ष्य	भारत प्रगति प्रतिशत
१	कृषि विकास निर्देशनालय	२४२१०४	१००	२०.१७
२	कृ.व्य.प्र.स.तथा तालिम केन्द्र,	४०७६०	१००	७९.१५
३	कृषि ज्ञान केन्द्र झापा,	८४७४४	१००	७४.०७
४	कृषि ज्ञान केन्द्र सुनसरी,	१४१२१२	१००	३८.९४
५	कृषि ज्ञान केन्द्र उदयपुर,	६१४३२	१००	७२.१२
६	कृषि ज्ञान केन्द्र ईलाम,	८३६८४	१००	६२.४७
७	कृषि ज्ञान केन्द्र पाँचथर,	७४५३४	१००	७४.५८
८	कृषि ज्ञान केन्द्र धनकुटा,	८९६९०	१००	५७.४५

क्र.सं.	कार्यक्रम/ आयोजनाको नाम	बार्षिक विनियोजित बजेट	भार लक्ष्य	भारित प्रगति प्रतिशत
९	कृषि ज्ञान केन्द्र भोजपुर,	७४०६०	१००	४४.५९
१०	कृषि ज्ञान केन्द्र खोटाङ्ग,	६१६८३	१००	५२.०४
११	कृषि ज्ञान केन्द्र ओखलढुगां,	६०९७६	१००	३१.६९
१२	कृषि ज्ञान केन्द्र संखुवासभा	५३९०५	१००	६१.००
१३	कृषि ज्ञान केन्द्र सोलुखुम्बु	४५७६८	१००	६८.०५
१४	वीउ विजन प्रयोगशाला, झुम्का,	२०५४९	१००	८७.५३
१५	बाली संरक्षण प्रयोगशाला,	२५१०६	१००	७९.८५
१६	माटो तथा मल परीक्षण प्र.झुम्का,	१७४३४	१००	९८.१२
१७	माटो तथा मल परीक्षण प्र.सुरुङ्गा,	१४३५५	१००	८४.११
१८	रेशम विकास कार्यक्रम धनकुटा	१२७८३	१००	८४.८०
१९	रेशम प्रशोधन केन्द्र ईटहरी	१७५८७	१००	८४.७०
२०	वागवानी केन्द्र, फाप्लु,	२९२३९	१००	९०.४६
२१	वागवानी केन्द्र, जौवारी,	२०७९१	१००	८०.२२
एकमुष्ट		१२७२३९६	१००	६७.८०

तालिका २७, ३.२ कृषि विकास निर्देशनालय र यस मातहतका विभिन्न कार्यालयहरूको भारित प्रगति
(बजेट शीर्षक नं ३१२००१२०)

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	बार्षिक विनियोजित बजेट	भार लक्ष्य	भारित प्रगति
१	कृषि विकास निर्देशनालय	१७६८	१००.००	३९.३६
२	कृषि ज्ञान केन्द्र झापा	११९२८६	१००.००	६४.३६
३	कृषि ज्ञान केन्द्र सुनसरी	१३१२१४	१००.००	९८.१४
४	कृषि ज्ञान केन्द्र उदयपुर	२५९७५	१००.००	८३.४५
५	कृषि ज्ञान केन्द्र ईलाम	६९५००	१००.००	६०.१४
६	कृषि ज्ञान केन्द्र पाँचथर	१०९२५६	१००.००	६४.००
७	कृषि ज्ञान केन्द्र धनकुटा	९९९५०	१००.००	५४.३९
८	कृषि ज्ञान केन्द्र भोजपुर	३६३००	१००.००	५.००
९	कृषि ज्ञान केन्द्र खोटाङ्ग	४५६००	१००.००	६६.५३
१०	कृषि ज्ञान केन्द्र ओखलढुगां	३५४००	१००.००	०.६१
११	कृषि ज्ञान केन्द्र संखुवासभा	४१०००	१००.००	१७.००
१२	कृषि ज्ञान केन्द्र सोलुखुम्बु	२८१७५	१००.००	२६.१८
एकमुष्ट		७४३४२४	१००.००	४७.२८

तालिका नं. २८, ३.३ वार्षिक बजेट निकास र खर्चको अवस्था तथा वित्तीय प्रगति प्रगति
बजेट शीर्षक नं. ३१२०१०११ (रकम रु हजारमा)

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	वार्षिक विनियोजित बजेट			वार्षिक खर्च			वार्षिक बजेटको तुलनामा खर्च%
		चालु	पुँजिगत	जम्मा	चालु	पुँजिगत	जम्मा	
१	कृषि विकास निर्देशनालय	२२२७२४	१९३८०	२४२१०४	३९२८५	३६२९	४२९१४	१७.७३
२	कृ.व्य.प्र.स.तथा तालिम केन्द्र	३३३१०	७४५०	४०७६०	२६२५९	२८३४	२९०९४	७१.३८
३	कृषि ज्ञान केन्द्र झापा	६६४९४	१८२५०	८४७४४	३६४८७	१७२१८	५३७०५	६३.३७
४	कृषि ज्ञान केन्द्र सुनसरी	१३४७१२	६५००	१४१२१२	४४५९३	४७७३	४९३६६	३४.९६
५	कृषि ज्ञान केन्द्र उदयपुर	६१०७२	३६०	६१४३२	३९७१५	३५७	४००७२	६५.२३
६	कृषि ज्ञान केन्द्र ईलाम	७८७९४	४८९०	८३६८४	४६३९१	४७९७	५११८८	६१.१७
७	कृषि ज्ञान केन्द्र पाँचथर	७२७२४	१८१०	७४५३४	४२८८६	१७८९	४४६७५	५९.९४
८	कृषि ज्ञान केन्द्र धनकुटा	८३५८०	६११०	८९६९०	४५५४३	५७४८	५१२९१	५७.१९
९	कृषि ज्ञान केन्द्र भोजपुर	७०७६०	३३००	७४०६०	१८९२९	३२९७	२२२२६	३०.०१
१०	कृषि ज्ञान केन्द्र खोटाङ्ग	६०२६३	१४२०	६१६८३	२६९६७	१४१८	२८३८५	४६.०२
११	कृषि ज्ञान केन्द्र ओखलढुंगा	६०४४६	५३०	६०९७६	१८७४२	४४६	१९१८८	३१.४७
१२	कृषि ज्ञान केन्द्र संखुवासभा	४८२४५	५६६०	५३९०५	२०७९८	५६५१	२६४४९	४९.०७
१३	कृषि ज्ञान केन्द्र सोलुखुम्बु	४४९४३	८२५	४५७६८	२८१४८	७९७	२८९४६	६३.२४
१४	बीउ विजन प्रयोगशाला, झुम्का	१६१८९	४३६०	२०५४९	१०५२५	४१२०	१४६४५	७१.२७
१५	बाली संरक्षण प्रयोगशाला	१९८६६	५२४०	२५१०६	१३२६६	५२३७	१८५०३	७३.७०
१६	माटो तथा मल परीक्षण प्र.झुम्का	१४४३४	३०००	१७४३४	११७३०	२९२८	१४६५७	८४.०७
१७	माटो तथा मल परीक्षण प्र.सुरुङ्गा	११६५५	२७००	१४३५५	८३७३	१७९०	१०१६४	७०.८०
१८	रेशम विकास कार्यक्रम धनकुटा	११९८३	८००	१२७८३	९७१४	८००	१०५१४	८२.२५
१९	रेशम प्रशोधन केन्द्र ईटहरी	१७१२७	४६०	१७५८७	१२२८६	४०६	१२६९२	७२.१७
२०	वागवानी केन्द्र, फाग्लु	२६५३९	२७००	२९२३९	२१७०४	२६६३	२४३६७	८३.३४
२१	वागवानी केन्द्र, जौवारी	१३५८१	७२१०	२०७९१	७७१२	६०३०	१३७४२	६६.१०
एकमुष्ट		११६९४४१	१०२९५५	१२७२३९६	५३००५४	७६७२९	६०६७८३	४७.६९

तालिका नं. २९, ३.४ बजेट शीर्षक नं. ३१२००१२० (रकम रु हजारमा)

क्र.सं.	कार्याक्रमको नाम	वार्षिक विनियोजित बजेट			वार्षिक खर्च			वार्षिक बजेटको तुलनामा खर्च%
		चालु	पूँजिगत	जम्मा	चालु	पूँजिगत	जम्मा	
१	कृषि विकास निर्देशनालय	१७६८	०	१७६८	६६६	०	६६६	३७.६८
२	कृषि ज्ञान केन्द्र झापा	११९२८६	०	११९२८६	६७३१७	०	६७३१७	५६.४३
३	कृषि ज्ञान केन्द्र सुनसरी	१३१२१४	०	१३१२१४	६०२६५	०	६०२६५	४५.९३
४	कृषि ज्ञान केन्द्र उदयपुर	२५९७५	०	२५९७५	२१०२१	०	२१०२१	८०.९३
५	कृषि ज्ञान केन्द्र ईलाम	६९५००	०	६९५००	३७६२७	०	३७६२७	५४.१४
६	कृषि ज्ञान केन्द्र पाँचथर	१०९२५६	०	१०९२५६	४६९५४	०	४६९५४	४२.९८
७	कृषि ज्ञान केन्द्र धनकुटा	९९९५०	०	९९९५०	३०१२४	०	३०१२४	३०.१४
८	कृषि ज्ञान केन्द्र भोजपुर	३६३००	०	३६३००	९७७	०	९७७	२.६९
९	कृषि ज्ञान केन्द्र खोटाङ्ग	४५६००	०	४५६००	२१३०१	०	२१३०१	४६.७१
१०	कृषि ज्ञान केन्द्र ओखलढुंगा	३५४००	०	३५४००	२१६	०	२१६	०.६१
११	कृषि ज्ञान केन्द्र संखुवासभा	४१०००	०	४१०००	६६५६	०	६६५६	१६.२३
१२	कृषि ज्ञान केन्द्र सोलुखुम्बु	२८१७५	०	२८१७५	७२७७	०	७२७७	२५.८३
एकमुष्ट		७४३४२४	०	७४३४२४	३००४००	०	३००४००	४०.४१

४. मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरूको लक्ष्य तथा प्रगति

तालिका नं. ३०, ४.१ कृषि विकास निर्देशनालय र कृषि ज्ञान केन्द्रको क्रियाकलापहरूको लक्ष्य तथा प्रगति

क्र.सं.	मुख्य मुख्य क्रियाकलाप	इकाई	वार्षिक	
			लक्ष्य	प्रगति
१	बीउ उत्पादनमा प्रोत्साहान कार्यक्रम	संख्या	३	१
२	मौरी पालन तथा च्याउ श्रोत केन्द्र विकास कार्यक्रम	संख्या	७	४
३	कागती खेती मिसन कार्यक्रम	संख्या	५१	२९
४	किबी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	संख्या	२६	२२
५	व्यावसायिक फलफूल बगैँचा स्थापना सहयोग	संख्या	९०	५४
६	सुन्तलाजात बगैँचा व्यवस्थापन एवम सुदृढीकरण कार्यक्रम	संख्या	१२६	७४
७	मुख्य राजमार्ग लक्षित तरकारी उत्पादन कार्यक्रम	संख्या	४०	२८
८	कफी खेति विस्तार कार्यक्रम	हेक्टर	३८	२०

क्र.सं.	मुख्य मुख्य क्रियाकलाप	इकाई	वार्षिक	
			लक्ष्य	प्रगति
९	अलैंची निजी नर्सरी स्थापना	संख्या	१३	४
१०	पुराना रोगग्रस्त अलैंची बगानको प्रतिस्थापन कार्यक्रम	संख्या	७२	२६
११	नमूना अलैंची बगान स्थापना	संख्या	५१	१८
१२	अलैंचीको नयाँ क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम	हेक्टर	६०	१७
१३	खेर गएका सार्वजनिक जग्गाहरुमा फलफुल खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम पहिलो वर्ष	संख्या	२१	१०
१४	खेर गएका सार्वजनिक जग्गाहरुमा फलफुल खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम दोस्रो वर्ष	संख्या	५	१
१५	अदुवा मिसन कार्यक्रम (अन्य)	संख्या	२१	९
१६	बीउ विजन आत्मनिर्भर कार्यक्रम पहिलो वर्ष	संख्या	१९	४
१७	बीउ विजन आत्मनिर्भर कार्यक्रम दोश्रो वर्ष	संख्या	१५	३
१८	चैते धान विशेष सहयोग कार्यक्रम	हेक्टर	३१००	२५९
१९	सघन वाली विकास आयोजना (धान, मकै गहुँ) पहिलो वर्ष	संख्या	३३	२९
२०	सघन वाली विकास आयोजना (धान, मकै गहुँ) दोश्रो वर्ष	संख्या	२२	२०
२१	हाईब्रिड मकै खेती विस्तार आयोजना (Area based cash incentives) क्षेत्र विस्तार	हेक्टर	२८५२	९६७
२२	जैविक तथा वानस्पतिक विषादी प्रयोग विस्तार कार्यक्रम	संख्या	५३	४१
२३	रैथाने वाली उत्पादन प्रवर्द्धन कार्यक्रम	संख्या	३१	९
२४	उन्नत कृषि प्रविधि सम्बद्ध साना प्रदर्शन सामग्री वितरण	संख्या	३२	२६
२५	खाद्यान्न, तरकारी, फलफूल, उत्पादन प्रदर्शन	संख्या	६८	२१
२६	महिला दलित विपन्न तथा पिछडिएको समुदाय लक्षित कार्यक्रम	संख्या	३६	१७
२७	युवा लक्षित च्याउ मह तरकारी उत्पादन कार्यक्रम	संख्या	८०	५६
२८	मेला, प्रदर्शन, महोत्सव, दिवस, कार्यशाला गोष्ठी आदि सञ्चालन सहयोग	पटक	२४	७
२९	नमुना कृषि फार्म स्थापना सहयोग	संख्या	११५	५०
३०	आलु भण्डारणको लागि रष्टिक स्टोर भण्डार निर्माण	संख्या	१७	८
३१	कृषि बजार तथा संकलन केन्द्र निर्माण	संख्या	१८	४
३२	अलैंची सुकाउने सुधारिएको भट्टी निर्माण सहयोग कार्यक्रम	संख्या	११३	५२
३३	कृषि यान्त्रीकरणका लागि औजार उपकरण प्रयोग प्रवर्द्धन	पटक	११	४

क्र.सं.	मुख्य मुख्य क्रियाकलाप	इकाई	वार्षिक	
			लक्ष्य	प्रगति
	कार्यक्रम			
३४	बगर खेती विकास तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	संख्या	७०	१०
३५	गडचौली मल उत्पादन तथा प्राङ्गारीक मल सुधार कार्यक्रम	संख्या	९०	६१
३६	प्राङ्गारीक कृषि प्रवर्द्धन अभियान कार्यक्रम	पटक	१६	२
३७	प्राङ्गारीक खेती प्रवर्द्धन तथा हरियो मल प्रवर्द्धन कार्यक्रम	संख्या	३	२
३८	एकघर एक फलफूल बिरुवा बितरण कार्यक्रम	पटक	२०	११
३९	मकै उत्पादकत्व प्रवर्द्धन कार्यक्रम	हेक्टर	३३००	९५०
४०	भकारो सुधार कार्यक्रम	संख्या	२००	२००
४१	मध्यपहाडी प्राङ्गारीक कृषि प्रवर्द्धन अभियान सर्पोट	संख्या	१०	५

तालिका ३१: ४.२ कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र, प्रयोगशाला र फार्म केन्द्रहरूको कार्यक्रम प्रगति विवरण

कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र, झुम्का

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	इकाई	वार्षिक	
			लक्ष्य	प्रगति
१	कृषि प्राविधिक IPNS पाठशाला संचालन तालिम	पटक	१	१
२	OVOI प्राविधिक क्षमता अभिवृद्धि तालिम	पटक	१	१
३	OVOI प्राविधिकलाई माटो परिक्षण किट बक्स संचालन तालिम	पटक	२	२
४	जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा वाली व्रीमा तालिम	पटक	१	१
५	च्याउ उत्पादन तथा प्रशोधन तालिम	पटक	२	२
६	विदेशबाट फर्केका युवा लक्षित व्या.तरकारी खेती, नर्सरी व्यवस्थापन, योजना तयारी तालिम	पटक	२	२
७	वेरोजगार युवाहरु लक्षित व्य.तरकारी खेती, नर्सरी व्यवस्थापन, व्यवसायिक योजना तयारी तालिम	पटक	२	२
८	दिगो कृषि विकासका लागि प्रांगारिक खेती तथा पर्माकल्चर तालिम	पटक	१	१
९	उद्यमशिलता विकास, मूल्य श्रृंखला विश्लेषण तथा व्यवसायिक योजना तयारी तालिम	पटक	१	१
१०	नविनतम कृषि प्रविधि तथा उद्यमशिलता तालिम कृषक स्तर	पटक	५	३
११	युवा कृषि उद्यमीहरूलाई उद्यमशिलता तथा व्यवसायिक खेती	पटक	५	३

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	इकाई	वार्षिक	
			लक्ष्य	प्रगति
	प्रविधि तालिम			
१२	Soil Minilab संचालन तालिम	पटक/संख्या	१	१
१३	बीउ उत्पादन तथा बीउ विजन गुणस्तर व्यवस्थापन तालिम	पटक/संख्या	१	१
१४	तालिम परिषरमा नमूना फार्म तथा प्रदर्शनी स्थल स्थापना कार्यक्रम	पटक/संख्या	३	३

कार्यालयको नाम : वागवानी केन्द्र, जौवारी ईलाम

१	आवास भवन निर्माण	संख्या	१	१
२	ग्यारेज निर्माण	संख्या	१	१
३	तालपोखरी फार्ममा तारजालि घेरावारा	पटक	१	१
४	स्थलगत घुम्ती कृषक तालिम	पटक	६	४
५	स्कुल हर्टिकल्चर तालिम	पटक	६	४
६	फार्मको कार्यक्षेत्रका किसानहरूलाई बीउ आलु उत्पादन तालिम	पटक	३	२
७	फार्मको कार्यक्षेत्रका किसानहरूलाई प्लाष्टिक घरमा तरकारी उत्पादन तालिम	पटक	३	२
८	फार्म भित्र गहासुधार	हेक्टर	५	१.५
९	बीउ आलुको डढुवा रोग व्यवस्थापन	पटक	४	४
१०	फार्मका लागि कम्पोष्ट मल खरीद	ट्रयाक्टर	१५०	१५०
११	माउवोट बगैचा स्याहार संभार र क्षेत्र विस्तार	हेक्टर	२	२
१२	ताजा तरकारी उत्पादन	हेक्टर	१	१
१३	बीउ आलु उत्पादन प्रदर्शन	संख्या	२०	२०
१४	वेसिक २ आलु उत्पादन	मे.टन.	१५	१५
१५	वेसिक १ आलु उत्पादन	मे.टन.	२	२
१६	वेसिक १ र २ बीउ आलु खरीद	मे.टन.	४	४
१७	प्रि वेसिक बीउ आलु खरीद	हजार	१०	२

कार्यालयको नाम : वागवानी केन्द्र फाप्लु, सोलुखुम्बु

१	कार्यालय कम्पाउण्ड घेरावारा निर्माण	संख्या	१	१
२	स्थलगत घुम्ती कृषक तालिम	ख्या	२	२
३	मौसमअनुसारका फलफुल तथा तरकारी उत्पादन सम्बन्धी कृषकस्तर तालिम	संख्या	१	२
४	एक गाँउ एक कृषि प्राविधिकलाई क्षमता अभिवृद्धि तालिम	पटक	१	१

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरुको विवरण	इकाई	वार्षिक	
			लक्ष्य	प्रगति
५	गहासुधार खर्च(कच्चा पदार्थ तथा अन्य मालसामान खरीद खर्च	पटक	२	२
६	आलुको वेसिक वीड उत्पादन तथा विक्री(कच्चा पदार्थ तथा अन्य मालसामान खरीद खर्च)	मे.टन	७	७
७	फार्मको बगैचा स्याहार संभार खर्च(कच्चा पदार्थ तथा अन्य मालसामान खरीद खर्च	हेक्टर	३	३
८	हिउदे फलफूल विरुवा उत्पादन(कच्चा पदार्थ तथा अन्य मालसामान खरीद खर्च	संख्या	२८०००	२८०००
९	तरकारी वीड उत्पादन(कच्चा पदार्थ तथा अन्य मालसामान खरीद खर्च	के. जी.	१००	१००
१०	फार्ममा उत्पादित फलफूल स्टोरेज	पटक	१	१
११	ओखर ब्लक स्थापना तथा विरुवा रोपण	पटक	१	१
१२	हिउदे फलफूल विरुवा विक्री	ख्या	२५०००	१५००
१३	रुटस्टक विरुवा उत्पादन तथा खरीद	संख्या	३००००	३००००
१४	प्राविधिक पोष्टर पम्पलेट आदि प्रचार प्रसार सामाग्री प्रकाशन	पटक	१	१
१५	किवीफल नमुना प्रदर्शन प्लट सपोर्ट कार्यक्रम	पटक	१	१

कार्यालयको नाम : बाली संरक्षण प्रयोगशाला, विराटनगर।

१	आई. पि. एम. संजालको सहकार्यमा बाली संरक्षण सचेतनामूलक कार्यक्रम	पटक	३	२
२	विषादी खुद्रा विक्रेता तालिम	पटक	२	२
३	ट्राईकोडर्मा उत्पादन तथा वितरण	के. जी.	६००	६००
४	मानव चहलपहल हुने स्थानमा विषादीका नकारात्मक असर सम्बन्धमा होर्डिङ्गबोर्ड स्थापना	संख्या	१०	५
५	जैविक तथा वनस्पतिक विषादीको प्रभावकारीता अध्ययन	पटक	३	२
६	समस्या ग्रस्त क्षेत्रमा अभियानमूलक बाली संरक्षण कार्यक्रम	पटक	५	३
७	मोरङ्ग/सुनसरी जिल्लामा उखुबालीको रोग क्रीरा व्यवस्थापन कार्यक्रम	पटक	१	१
८	आकस्मिक बाली संरक्षण सेवा	पटक	३	३
९	आई.पि.एम. एप्रोच प्रदर्शन तथा जनचेतनामूलक कार्यक्रम	पटक	३	२
१०	कृषक सहजकर्ताबाट बाली उपचार शिविर सन्चालन	संख्या	३०	२०
११	कृषक सहजकर्ताबाट कृषक पाठशाला संचालन	संख्या	६	४

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरूको विवरण	इकाई	वार्षिक	
			लक्ष्य	प्रगति
१२	प्राविधिकबाट घुम्ती बाली उपचार शिविर सन्चालन	संख्या	१२	८
१३	प्रयोगशाला निदान सेवा	पटक	३	३
१४	बाली संरक्षण प्रविधि पुस्तिका प्रकाशन	पटक	१	१
१५	बाली संरक्षण प्रविधि रंगिन बुकलेट/पम्प्लेट प्रकाशन	संख्या	१	१
१६	प्रयोगशाला म्यूजियम व्यवस्थापन	पटक	३	३
१७	प्रदेशिक पेष्टम्याप अध्यावधिक	पटक	१	१

कार्यालयको नाम : बीउ विजन प्रयोगशाला झुम्का

१	कार्यालय कम्पाउण्ड घेराबारा निर्माण	प्र.श.	१	१
२	ट्रस सेड निर्माण	संख्या	२	२
३	मोटर साईकल खरिद	संख्या	२	२
४	गेटपेटी तथा बाटो निर्माण	पटक	१	१
५	प्रयोगशालामा खानेपानी संरचना व्यवस्थापन	पटक	१	१
६	बीउ विजन सम्बन्धी स्थलगत घुम्ती तालीम	पटक	१०	६
७	एफ.एम सन्देश प्रसारण	पटक	१२	८
८	स्कूल शिक्षा बीउ सम्बन्धि	पटक	५	३
९	प्रदेश स्तर गुणस्तर नियन्त्रण सम्बन्धि तालिम	पटक	२	१
१०	बीउ विजन सम्बन्धी सरोकारबलाहरूको अन्तरक्रिया गोष्ठी	पटक	१	०
११	बीउ नमूना परिक्षण	संख्या	७५०	६७४
१२	रेफ्री नमूना परिक्षण	पटक	३	२
१३	बीउ बजार नमूना खरिद तथा परिक्षण/ प्रतिवेदन (गुणस्तर परिक्षण)	संख्या	६०	६१
१४	बीउ प्रमाणीकरण	मे.टन	३	३
१५	वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन पुस्तिका प्रकाशन	पटक	१	१
१६	बीउ बाली निरीक्षण	हेक्टर	१५०	२५४
१७	बीउ भण्डारण निरीक्षण	पटक	६	६

कार्यालयको नाम : माटो तथा मल परिक्षण प्रयोगशाला झुम्का सुनसरी

१	माटो नमुना विश्लेषण	सं.	३५०	३१६
२	घुम्ति प्रयोगशाला मार्फत शिविर सन्चालन	सं.	१०	८
३	माटो परिक्षण शिविर सन्चालन	सं.	१२	१०

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरुको विवरण	इकाई	वार्षिक	
			लक्ष्य	प्रगति
४	मलखादको गुणस्तर विश्लेषण	सं.	४०	४०
५	माटो तथा विरुवाको नमुना संकलन सुक्ष्म तत्व विश्लेषण	सं.	३०	३०
६	विश्व माटो दिवस	पटक	१	१
७	वार्षिक प्रगति तथा अध्यायन प्रतिवेदन प्रकाशन	पटक	१	१
८	माटो जाँचको लागी समन्वय तथा अनुगमन भ्रमण	पटक	३	३
९	मलको नमुना संकलन तथा अनुगमन भ्रमण	पटक	३	३
१०	सुक्ष्मतत्व नमुना संकलन तथा अनुगमन भ्रमण	पटक	३	३
११	IPNS कृषक पाठशाला सन्चालन	पटक	२	१
१२	प्रचार प्रसार सामाग्री छपाइ तथा प्रशिक्षण	पटक	३	३

कार्यालयको नाम :माटो तथा मल परीक्षण प्रयोगशाला, सुरुङ्गा, झापा

१	माटो व्यवस्थापन सम्बन्धी सचेतनामुलक घुम्ति कृषक तालिम	पटक	२५	१५
२	वार्षिक पुस्तिका प्रकाशन	पटक	१	१
३	हरियो मल प्रदर्शन कार्यक्रम	संख्या	१५०	१००
४	कृषि चुन प्रदर्शन कार्यक्रम	संख्या	१००	५०
५	माटो नमूना परिक्षण विश्लेषण	संख्या	३५०	३५०
६	घुम्ती प्रयोगशाला मार्फत शिविर संचालन	संख्या	१०	८
७	माटो परिक्षण शिविर संचालन	संख्या	१२	७
८	मलखाद्यको गुणस्तर विश्लेषण	पटक	८०	८०
९	प्रचार प्रसार सामाग्री छपाई	पटक	२	१

कार्यालयको नाम :रेशम प्रशोधन केन्द्र, इटहरी, सुनसरी

१	स्थलगत तालिम कृषकस्तर (२ दिने)	संख्या	४	२
२	फामभिन्न व्यवसायिक रेशम कोया उत्पादन कार्यक्रम	केजी	१	१
३	फामभिन्न किम्बु बगैचा व्यवस्थापन कार्यक्रम	पटक	३	३
४	फामभिन्न किम्बु नर्सरी व्यवस्थापन कार्यक्रम	संख्या	५०००	५०००
५	फामभिन्न किम्बु विरुवा विक्री वितरण कार्यक्रम	संख्या	२	२
६	फामभिन्न किम्बु क्षेत्र विस्तार	हेक्टर	२	२
७	चौकी कीरापालन तथा कृषकलाइ वाकस वितरण	संख्या	२००	१२०
८	कृषक स्तरमा रेशम कोया उत्पादन	मे. ट.	२	१
९	विसक्रमण खरीद तथा वितरण	पटक	२	१.५

क्र.सं.	आयोजना/ क्रियाकलापहरुको विवरण	इकाई	वार्षिक	
			लक्ष्य	प्रगति
१०	पुरानो किम्बु बगैचा व्यावस्थापन	पटक	२	२
११	किरापालन घर मर्मत	संख्या	१०	१०

कार्यालयको नाम: रेशम विकास कार्यक्रम, धनकुटा

१	स्थलगत घुम्टि तालिम	संख्या	२	१
२	जिल्ला स्तर अगुवा कृषक तालिम	संख्या	२	२
३	फार्म भित्र किम्बु बगैचा व्यवस्थापन कार्यक्रम	संख्या	३	३
४	फार्म भित्र किम्बु नर्सरी व्यवस्थापन कार्यक्रम	संख्या	१	१
५	कृषक स्तरमा रेशम कोया उत्पादन	मे.टन	२	०
६	विसंक्रमण खरिद तथा वितरण	पटक	१	१
७	किरापालन घर मर्मत (अन्य)	संख्या	१०	४

५. आ.व. २०७६/७७ का मुख्य मुख्य उपलब्धीहरु

तालिका ३२ मुख्य मुख्य कार्यक्रम, उपलब्धि र प्राप्त प्रतिफलहरु

क्र.सं.	मुख्य मुख्य कार्यक्रमको नाम	उपलब्धिहरु (परिमाणात्मक सूचक)	प्राप्त प्रतिफल / आपेक्षित प्रतिफल
१	मकै उत्पादकत्व अभिवृद्धि कार्यक्रम	९५० हेक्टरमा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	१९ वटा कलष्टरमा प्रति कलष्टर ५० हेक्टरको क्षेत्रफलमा उन्नत मकै खेती संचालन भएको, मकै बालीको उत्पादकत्व वृद्धि, यन्त्र उपकरण प्रवर्द्धन, कम्बाइन मिलको प्रयोगले लागत न्यूनीकरण र समय बचत भएको। मकैखेतीको लागि कृषकहरुले मकै बीउमा ७५% अनुदान प्राप्त गरेका छन् र प्रोत्साहित भएका छन्। प्रति हेक्टर २ मे. टनका दरले उत्पादकत्व वृद्धि हुने अपेक्षा।
२	कागती खेती मिसन कार्यक्रम	२९ वटा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	१५ हे. क्षेत्रफलमा कागती खेती विस्तार भएको र आगामी ४ वर्ष पछि १५० मे.टन उत्पादन थप हुने।
३	किवी खेती प्रवर्धन कार्यक्रम	२२ वटा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	१३० रोपनी क्षेत्रफलमा किवी खेती विस्तार भएको र किवी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रमबाट ३ वर्ष पछि वार्षिक रूपमा १०० मे.टन. थप उत्पादन हुने लक्ष्य लिएको।
४	व्यावसायिक फलफूल बगैचा	५४ वटा व्यावसायिक	६० जना किसान व्यावसायिक भएर फलफूल बगैचा स्थापना भएको र १००० रोपनी क्षेत्रफलमा फलफूल

क्र.सं.	मुख्य मुख्य कार्यक्रमको नाम	उपलब्धिहरू (परिमाणात्मक सूचक)	प्राप्त प्रतिफल / अपेक्षित प्रतिफल
	स्थापना सहयोग	फलफूल बगैँचा स्थापना सञ्चालन भएको	खेती विस्तार भएको । ३ बर्ष पछि वार्षिक रुपमा ६०० मे.टन. विभिन्न फलफूल (किवि, सुन्तला, केरा, ड्रागन फ्रुट, कागती) थप उत्पादन हुने लक्ष्य लिएको ।
५	सुन्तलाजात बगैँचा व्यवस्थापन एवम सुदृढीकरण	७४ वटा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	७४ वटा सुन्तलाजात बगैँचा व्यवस्थापन भएको र आगामी वर्ष १००० टन सुन्तला उत्पादनमा वृद्धि हुने।
६	मुख्य राजमार्ग लक्षित तरकारी उत्पादन कार्यक्रम	२८ वटा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	राजमार्ग आसपासका ३०० कृषकहरूले २० हेक्टरमा आधुनिक तरिकाले मौसमि तथा बेमौसमि तरकारी खेती शुरू गरेको र प्रति वर्ष ३०० मे.टन उत्पादन वृद्धि हुने।
७	कफी खेति विस्तार कार्यक्रम	२० वटा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	२२ हेक्टरमा कफि खेती क्षेत्र विस्तार भएको
८	अलैंची निजी नर्सरी स्थापना	४ वटा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	४ वटा निजी नर्सरी स्थापना भएको र २००००० गुणस्तरिय विरूवा उत्पादन हुने।
९	पुराना रोगग्रस्त अलैंची बगानको प्रतिस्थापन	२६ वटा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	१५ हेक्टर क्षेत्रफलमा रोग ग्रसित अलैंची बगैँचा प्रतिस्थापन भएको । कार्यक्रमबाट बगैँचा स्थापनाका लागि आवश्यक सामग्री विरूवा माटो उपचार तथा विरूवा उपचार प्रविधि सम्बन्धी जानकारी भई बगैँचा प्रतिस्थापन दरमा वृद्धि हुने ।
१०	नमूना अलैंची बगान स्थापना	१८ वटा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	५ हेक्टरमा नमूना अलैंची बगान स्थापना भएको र उत्पादन ३ मे.टन ले बढ्ने।
११	अलैंचीको नयाँ क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम	१७ वटा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	५२ हेक्टर क्षेत्रफलमा अलैंचीको नयाँ क्षेत्र विस्तार भएको
१२	खेर गएका सार्वजनिक जग्गाहरूमा फलफूल खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम पहिलो वर्ष	१० वटा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	१४ हेक्टर क्षेत्रफलमा फलफूल बगैँचा स्थापना भएको र ४ वर्षपछि वार्षिक रुपमा १४० मे.टन. थप उत्पादन हुने लक्ष्य लिएको।
१३	अदुवा मिसन	९ वटा कार्यक्रम	४२ हेक्टर क्षेत्रफल वृद्धि र ४०० मे.टन अदुवा

क्र.सं.	मुख्य मुख्य कार्यक्रमको नाम	उपलब्धिहरू (परिमाणात्मक सूचक)	प्राप्त प्रतिफल / अपेक्षित प्रतिफल
	कार्यक्रम	सञ्चालन भएको	उत्पादनमा वृद्धि हुने।
१४	बीउ विजन आत्मनिर्भर कार्यक्रम पहिलो वर्ष	४ वटा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	आगामी वर्ष १०० टन उन्नत बिउ उत्पादन हुने
१५	बीउविजन आत्मनिर्भरका कार्यक्रम दोश्रो वर्ष	३ वटा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	३० मे.टन विउ भण्डार क्षमताको विज भण्डार तयार भएको ।
१६	चैते धान विशेष सहयोग कार्यक्रम	२५९ हेक्टरमा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	२५९ हेक्टर क्षेत्रका लागि प्रोत्साहन अनुदान वितरण भएको। आगामी सालको लागि कृषकहरू खेतीतर्फ आकर्षित हुने विश्वास भएको ।
१७	सघन वाली विकास आयोजना (धान, मकै गहुँ) पहिलो वर्ष	२० वटा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	२५० हेक्टर क्षेत्रफलमा सिंचाई कुलो मर्मत तथा यन्त्र उपकरण प्रयोगले लागत र श्रम न्यूनीकरण, वाली सघनता ५०% ले वृद्धि ।
१८	हार्डब्रिड मकै खेती विस्तार आयोजना (Area based cash incentives) क्षेत्र विस्तार	९६७ हेक्टरमा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	९६७ हेक्टर क्षेत्रका लागि प्रोत्साहन अनुदान वितरण भएको। आगामी सालको लागि कृषकहरू खेतीतर्फ आकर्षित हुने ।
१९	जैविक तथा वानस्पतिक विषादी प्रयोग विस्तार कार्यक्रम	४१ वटा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	६०० कृषकहरू सुरक्षित विषादी प्रयोग, जैविक विषादी प्रयोग तथा झोलमल बनाउने विधि र प्रयोग तथा सूक्ष्म खाद्यतत्व प्रयोग प्रदर्शनी सम्बन्धी तालिम र गोष्ठिले प्रत्यक्ष/अप्रत्यक्ष लाभान्वित भएका र झोलमल बनाउने विधिको प्रयोग गर्न सुरु गरेको । विषादी निर्माण ड्रम, जिवातु, स्प्रेयर, विषादी छर्दा लगाइने सुरक्षित पोशाक वितरण भएको र वानस्पतिक विषादी तथा झोल मल प्रयोग गरी ताजा तरकारी उत्पादन कार्यको शुरुवात भएको।

क्र.सं.	मुख्य मुख्य कार्यक्रमको नाम	उपलब्धिहरू (परिमाणात्मक सूचक)	प्राप्त प्रतिफल / अपेक्षित प्रतिफल
२०	उन्नत कृषि प्रविधि सम्बद्ध साना प्रदर्शन सामग्री वितरण	२६ वटा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	३००० कृषकहरूलाई मोहनि पासो वितरण गरी रासायनिक विषादीको प्रयोगमा न्यूनिकरण गरी गुणस्तरीय तरकारी उत्पादनमा सहयोग साथै सुपर ग्रेन ब्याग वितरण गरेर भण्डारणमा सहयोग पुगेको।
२१	खाद्यान्न, तरकारी, फलफूल, उत्पादन प्रदर्शन	२१ वटा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	तरकारी उत्पादन प्रदर्शन, हाईब्रिड मकै उत्पादन प्रदर्शन र हाईब्रिड धान उत्पादन प्रदर्शन गरी २१ वटा प्रदर्शन संचालन भई सम्पन्न भएको छ । ८०० घरधूरी लाभान्वित भएका र नयाँ प्रविधिको अनुसरण गर्ने अपेक्षा।
२२	महिला दलित विपन्न तथा पिछडिएको समुदाय लक्षित कार्यक्रम	१७ वटा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	२० रोपनी जग्गामा तरकारी विस्तार। ताजा तरकारी उत्पादन गरी आय आर्जनमा वृद्धि भएको।
२३	युवा लक्षित च्याउ मह तरकारी उत्पादन कार्यक्रम	५६ वटा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	युवा रोजगार मार्फत वर्षिक च्याउ २५ मे.टन, मह १.३५ मे.टन र ४०० मे.टन. तरकारी उत्पादन हुने लक्ष्य लिएको। २०० जना युवा लाभान्वित भएका।
२४	नमुना कृषि फार्म स्थापना सहयोग	५० वटा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	विभिन्न जिल्लामा ५० वटा विभिन्न बालीका नमूना कृषि फार्महरू स्थापना भएका, यी फार्महरू नजिकका कृषकहरूको लागि सिकाई केन्द्रहरूको रूपमा विकास हुने। यी फार्महरूबाट वर्षिक तरकारी ४०० टन, विभिन्न जातका ४०० टन फलफूलहरू, ५ टन मह, २०० टन च्याउ उत्पादन हुने।
२५	आलु भण्डारणको लागि रष्टिक स्टोर भण्डार निर्माण	८ वटा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	यस वर्ष देखि थप ८० टन बीउ आलु भण्डारण हुने
२६	कृषि बजार तथा संकलन केन्द्र निर्माण	८ वटा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	१५ मे.टन क्षमताको तरकारी चिस्यान केन्द्रको निर्माण भएको र ६ वटा संकलन केन्द्र निर्माण भएको। १००० जना कृषक परिवार लाभान्वित हुने।
२७	अलैंची सुकाउने सुधारिएको भट्टी	५२ वटा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	५२ वटा आधुनिक अलैंची भट्टी निर्माण भएको

क्र.सं.	मुख्य मुख्य कार्यक्रमको नाम	उपलब्धिहरु (परिमाणात्मक सूचक)	प्राप्त प्रतिफल / अपेक्षित प्रतिफल
	निर्माण सहयोग कार्यक्रम		
२८	कृषि यान्त्रीकरणका लागि औजार उपकरण प्रयोग प्रवर्द्धन कार्यक्रम	४ वटा ज्ञान केन्द्र मार्फत ५ वटा जिल्लामा सञ्चालन भएको	५४४ कृषकको माग अनुसार विभिन्न कृषि औजार उपकरणहरु वितरण भएको र कृषि यान्त्रीकरणलाई बढावा दिने अपेक्षा।
२९	बगर खेती विकास तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	१० वटा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	३५ हेक्टरमा कार्यक्रम सञ्चालन भएको र लहरे बालीको उत्पादनमा १५० मे.टन वृद्धि भएको।
३०	गडचौली मल उत्पादन तथा प्राङ्गारिक मल सुधार कार्यक्रम	६१ वटा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	१००० वटा भर्मिपिट निर्माण भएको। १५०० टन गुणस्तरीय भर्मी मल उत्पादन हुने।
३१	प्राङ्गारिक कृषि प्रवर्द्धन अभियान कार्यक्रम	२ वटा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	सरदर ५० मे टन तरकारी उत्पादन भई कृषकलाई रु. १२,५०,००० आम्दानी हुने।
३२	एक घर एक फलफूल बिरुवा बितरण कार्यक्रम	११ वटा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	विभिन्न फलफूलका गरी ५०,००० हजार बिरुवा रोपण भएको।
३३	भकारो सुधार कार्यक्रम	२०० वटा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	पशु मुत्रको संकलन गरी झोलमल बनाई वानस्पतिक विषादीको रूपमा प्रयोग तथा गुणस्तरीय कम्पोष्टमलको उत्पादन हुने।
३४	प्राङ्गारिक कृषि प्रवर्द्धन मिशन कार्यक्रम	२ वटा कार्यक्रम सञ्चालन भएको	लकडाउनको अवधिमा करीव ६ लाख बराबरको अर्गानिक तरकारी बिक्री भएको र आगामी सिजनका लागि पूर्वाधार विकास भएको।
३५	पकेट/ब्लक विकास कार्यक्रम	१२१ वटा पकेट र ७१ वटा ब्लक सञ्चालन भएको	१९२ वटा पकेट/ब्लक सञ्चालन भएको। सिंचित क्षेत्र विस्तार, उत्पादनमा वृद्धि र ८३०० हेक्टर क्षेत्रफलमा खाद्यान्न बाली, फलफूल, तरकारीको क्षेत्र विस्तार भएको र च्याउतर्फ ४५००० के.जी. स्पान खपत हुने क्षेत्र विस्तार

क्र.सं.	मुख्य मुख्य कार्यक्रमको नाम	उपलब्धिहरु (परिमाणात्मक सूचक)	प्राप्त प्रतिफल / अपेक्षित प्रतिफल
			भएको र मौरीतर्फ १६०० घर थपिएको। संचालक समिति मार्फत तरकारीको पोष्ट हार्भेष्ट सेन्टर संचालन गर्दा कृषकलाई ताजा तरकारी बजारीकरणमा सहज, प्याकेजिङ्गका लागि सामग्री हस्तान्तरण र ढुवानीको लागि गाडी खरिदले बजारीकरण र व्यवसायीकरणमा टेवा पुग्ने।

तालिका नं. ३३, ६. प्रगति नपुगका कारणहरु

आयोजनाहरुको प्रगति कम हुनाका कारणहरु यस प्रकार रहेकोछ ।

क्र.सं.	आयोजना/कार्यक्रमको नाम	प्रगति स्थिति -% (प्रदेश सरकारको कार्यक्रम तर्फ)		प्रगति स्थिति -% (संघीय सरकारको कार्यक्रम तर्फ)		प्रगति नपुगका जायज कारणहरु
		भारित	बित्तीय	भारित	बित्तीय	
१	कृषि विकास निर्देशनालय	२०.१७	१७.७३	३९.३६	३७.६८	कोभिड-१९, लकडाउनका कारण
२	कृ.व्य.प्र.स.तथा तालिम केन्द्र	७९.१५	७१.३८			कोभिड-१९, लकडाउनका कारण
३	कृषि ज्ञान केन्द्र झापा,	७४.०७	६३.३७	६४.३६	५६.४३	कोभिड-१९, लकडाउनका कारण
४	कृषि ज्ञान केन्द्र सुनसरी,	३८.९४	३४.९६	९८.१४	४५.९३	कोभिड-१९, लकडाउनका कारण
५	कृषि ज्ञान केन्द्र उदयपुर,	७२.१२	६५.२३	८३.४५	८०.९३	कोभिड-१९, लकडाउनका कारण
६	कृषि ज्ञान केन्द्र ईलाम,	६२.४७	६१.१७	६०.१४	५४.१४	कोभिड-१९, लकडाउनका कारण
७	कृषि ज्ञान केन्द्र पाँचथर,	७४.५८	५९.९४	६४.००	४२.९८	कोभिड-१९, लकडाउनका कारण
८	कृषि ज्ञान केन्द्र धनकुटा,	५७.४५	५७.१९	५४.३९	३०.१४	कोभिड-१९, लकडाउनका कारण
९	कृषि ज्ञान केन्द्र भोजपुर,	४४.५९	३०.०१	५.००	२.६९	कोभिड-१९, लकडाउनका

क्र.सं.	आयोजना/कार्यक्रमको नाम	प्रगति स्थिति -% (प्रदेश सरकारको कार्यक्रम तर्फ)		प्रगति स्थिति -% (संघीय सरकारको कार्यक्रम तर्फ)		प्रगति नपुगका जायज कारणहरू
		भारित	बितीय	भारित	बितीय	
						कारण
१०	कृषि ज्ञान केन्द्र खोटाङ्ग,	५२.०४	४६.०२	६६.५३	४६.७१	कोभिड-१९, लकडाउनका कारण
११	कृषि ज्ञान केन्द्र ओखलढुगां,	३१.६९	३१.४७	०.६१	०.६१	कोभिड-१९, लकडाउनका कारण
१२	कृषि ज्ञान केन्द्र संखुवासभा	६१.००	४९.०७	१७.००	१६.२३	कोभिड-१९, लकडाउनका कारण
१३	कृषि ज्ञान केन्द्र सोलुखुम्बु	६८.०५	६३.२४	२६.१८	२५.८३	कोभिड-१९, लकडाउनका कारण
१४	बीउ विजन प्रयोगशाला, झुम्का,	८७.५३	७१.२७			
१५	बाली संरक्षण प्रयोगशाला,	७९.८५	७३.७०			
१६	माटो तथा मल परीक्षण प्र.झुम्का,	९८.१२	८४.०७			
१७	माटो तथा मल परीक्षण प्र.सुरुङ्गा,	८४.११	७०.८०			
१८	रेशम विकास कार्यक्रम धनकुटा	८४.८०	८२.२५			
१९	रेशम प्रशोधन केन्द्र ईटहरी	८४.७०	७२.१७			
२०	वागवानी केन्द्र, फाप्लु,	९०.४६	८३.३४			
२१	वागवानी केन्द्र, जौवारी,	८०.२२	६६.१०			
जम्मा		६७.८०	४७.६९	४७.२८	४०.४१	

७. बेरुजुको विवरण

कृषि विकास निर्देशनालय र मातहतका कार्यालयहरूको आ.व २०७६/७७ मा बेरुजुको अवस्था तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ३४: बेरुजुको विवरण

क्र.सं.	कार्यालयको नाम	बेरुजुको विवरण	हाल सम्मको बेरुजुरु	यस अवधि सम्म फछ्यौट रु	फछ्यौट हुन बाँकी रु	यस अवधिमा जम्मा फछ्यौट प्रतिशत
१	कृ.व्य.प्र.स.तथा तालिम केन्द्र,	असुल गर्नु पर्ने	२१२४९		२१२४९	
		नियमित गर्नु पर्ने				
		जम्मा	२१२४९		२१२४९	
२	कृषि ज्ञान केन्द्र सुनसरी,	असुल गर्नु पर्ने	३२८७५.७		३२८७५.७	
		नियमित गर्नु पर्ने				
		जम्मा	३२८७५.७		३२८७५.७	
३	कृषि ज्ञान केन्द्र पाँचथर,	असुल गर्नु पर्ने				
		नियमित गर्नु पर्ने	२६०९३३०		२६०९३३०	
		जम्मा	२६०९३३०		२६०९३३०	
४	कृषि ज्ञान केन्द्र धनकुटा,	असुल गर्नु पर्ने				
		नियमित गर्नु पर्ने	२९८४२२०		२९८४२२०	
		जम्मा	२९८४२२०.०		२९८४२२०	
५	कृषि ज्ञान केन्द्र ओखलढुङ्गा,	असुल गर्नु पर्ने	१५४४५		१५४४५	
		नियमित गर्नु पर्ने	६६०६५		६६०६५	
		जम्मा	८१५१०.०		८१५१०	
६	रेशम प्रशोधन केन्द्र ईटहरी	असुल गर्नु पर्ने				
		नियमित गर्नु पर्ने	३४५९०५		३४५९०५	
		जम्मा	३४५९०५		३४५९०५	
७	वागवानी केन्द्र, जौवारी,	असुल गर्नु पर्ने	१५३०९८.७		१५३०९८.७	
		नियमित गर्नु पर्ने				
		जम्मा	१५३०९८.७		१५३०९८.७	
जम्मा		असुल गर्नु पर्ने	२२२६६८.४		२२२६६८.४	
		नियमित गर्नु पर्ने	६००५५२०		६००५५२०	
		कुल जम्मा	६२२८१८८.४		६२२८१८८.४	

द. संकलित गैर कर राजश्वको विवरण (रु.हजारमा)

कृषि विकास निर्देशनालय र मातहतका कार्यालयहरूले यो आ.व मा संकलन गरेको गैर कर राजश्वको विश्लेषण गर्दा कृषि विकास निर्देशनालय, कृषि ज्ञान केन्द्र उदयपुर, कृषि ज्ञान केन्द्र सोलुखुम्बु, बाली संरक्षण प्रयोगशाला विराटनगर र रेशम विकास कार्यक्रम धनकुटाले कुनै पनि राजश्व संकलन गरेको देखिदैन भने वागवानी केन्द्र, फाग्लुले सबैभन्दा बढी रु. १०७१६३०।- गरेको देखिन्छ । आ.व २०७६/७७ मा वार्षिक कुल रु. ३६४१४२०।- गैर कर राजश्वको रूपमा आम्दानी भएको देखिन्छ । तलको तालिकामा चौमासिक रूपमा विभिन्न कार्यालयहरूको राजश्व संकलन अवस्था देखाइएको छ ।

तालिका ३५ : कृषि विकास निर्देशनालय र मातहतका कार्यालयहरूको राजश्व संकलन अवस्था

क्र.सं.	कार्यालयहरूको नाम	राजश्व (रु.हजारमा)			
		प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेश्रो चौमासिक	वार्षिक जम्मा
१	कृषि विकास निर्देशनालय	०.००	०.००	०.००	०.००
२	कृ.व्य.प्र.स.तथा तालिम केन्द्र,	१३०.००	१८०.१७	१६४.०	४७४.१७
३	कृषि ज्ञान केन्द्र झापा,	०.००	४.३०	०.००	४.३०
४	कृषि ज्ञान केन्द्र सुनसरी,	५८.६७	९३.०१	०.००	१५१.६८
५	कृषि ज्ञान केन्द्र उदयपुर,	०.००	०.००	०.००	०.००
६	कृषि ज्ञान केन्द्र ईलाम,	१.२७	४.९७	०.००	६.२४
७	कृषि ज्ञान केन्द्र पाँचथर,	०.००	९.००	०.००	९.००
८	कृषि ज्ञान केन्द्र धनकुटा,	१६.२०	१७३.३२	०.००	१८९.५२
९	कृषि ज्ञान केन्द्र भोजपुर,	७५.००	०.००	०.००	७५.००
१०	कृषि ज्ञान केन्द्र खोटाङ्ग,	०.००	०.००	३.००	३.००
११	कृषि ज्ञान केन्द्र ओखलढुंगा,	०.००	०.००	०.८०	०.८०
१२	कृषि ज्ञान केन्द्र संखुवासभा	३.५१	०.००	०.००	३.५१
१३	कृषि ज्ञान केन्द्र सोलुखुम्बु	०.००	०.००	०.००	०.००
१४	बीउविजन प्रयोगशाला, झुम्का,	१४५.५८	१९५.२५	१११.२५९	४५२.०९
१५	बाली संरक्षण प्रयोगशाला, विराटनगर	०.००	०.००	०.००	०.००
१६	माटो तथा मल परीक्षण प्र.झुम्का,	१०.७५	१०१.१८	१९.८९	१३१.८२
१७	माटो तथा मल परीक्षण प्र.सुरुङ्गा,	४.९३	२८.६०	१३.६२	४७.१५
१८	रेशम विकास कार्यक्रम	०.००	०.००	०.००	०.००

क्र.सं.	कार्यालयहरूको नाम	राजस्व (रु.हजारमा)			
		प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	बार्षिक जम्मा
	धनकुटा				
१९	रेशम प्रशोधन केन्द्र ईटहरी	०.००	०.००	२३०.९०	२३०.९०
२०	वागवानी केन्द्र, फाप्तु,	४५८.८५	५०८.९२	१०३.८६	१०७१.६३
२१	वागवानी केन्द्र, जौवारी,	२८०.००	२९८.६१	२१२.००	७९०.६१
	जम्मा	११८४.७६	१५९७.३३	८५९.३३	३६४१.४२

९. लाभान्वित कृषक विवरण तथा सहभागिता

कृषि विकास निर्देशनालय र मातहतका कार्यालयहरूद्वारा संचालित विभिन्न अनुदान प्रवाह तथा कार्यक्रमहरूबाट कुल ९३८६६ कृषक परिवार (घरधुरी) लाभान्वित भएका छन भने कुल लाभान्वितमा ४६.०५ प्रतिशत महिला र ५३.९५ पुरुष कृषक लाभान्वित भएको देखिन्छ। तलको तालिकामा लाभान्वित कृषकहरूको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका न ३६

क्र.सं.	आयोजना/कार्यक्रमको नाम	कुल जम्मा			प्रदेश सरकारको कार्यक्रम तर्फ			संघीय सरकारको कार्यक्रम तर्फ		
		लाभान्वित कृषक परिवार संख्या	लैंगिक		लाभान्वित कृषक परिवार संख्या	लैंगिक		लाभान्वित कृषक परिवार संख्या	लैंगिक	
			महिला	पुरुष		महिला	पुरुष		महिला	पुरुष
१	कृषि विकास निर्देशनालय	४३६	१७५	२६१	४३६	१७५	२६१	०	०	०
२	कृ.व्य.प्र.स.तथा तालिम केन्द्र,	४२०	१४७	२७३	४२०	१४७	२७३	०	०	०
३	कृषि ज्ञान केन्द्र झापा,	१५४९०	८१५४	७३३६	१४३७९	७५६३	६८१६	११११	५९१	५२०
४	कृषि ज्ञान केन्द्र सुनसरी,	२३३१८	११८५३	११४६५	१४२०८	७५४३	६६६५	९११०	४३१०	४८००
५	कृषि ज्ञान केन्द्र उदयपुर,	१७९१	८०३	९८८	१३५७	६१०	७४७	४३४	१९३	२४१
६	कृषि ज्ञान केन्द्र ईलाम,	९४०४	४४१३	४९९१	६३२३	२९१७	३४०६	३०८१	१४९६	१५८५
७	कृषि ज्ञान केन्द्र पाँचथर,	९८३२	४२५०	५५८२	७२५६	३३९५	३८६१	२५७६	८५५	१७२१
८	कृषि ज्ञान केन्द्र धनकुटा,	३४०४	१२४६	२१५८	१९३२	६६६	१२६६	१४७२	५८०	८९२
९	कृषि ज्ञान केन्द्र भोजपुर,	७४४	३६७	३७७	७३०	३६१	३६९	१४	६	८

क्र.सं.	आयोजना/कार्यक्रमको नाम	कुल जम्मा			प्रदेश सरकारको कार्यक्रम तर्फ			संघीय सरकारको कार्यक्रम तर्फ		
		लाभान्वित कृषक परिवार संख्या	लैंगिक		लाभान्वित कृषक परिवार संख्या	लैंगिक		लाभान्वित कृषक परिवार संख्या	लैंगिक	
			महिला	पुरुष		महिला	पुरुष		महिला	पुरुष
१०	कृषि ज्ञान केन्द्र खोटाङ्ग,	३६१३	१४८६	२१२७	२३९६	९९८	१३९८	१२१७	४८८	७२९
११	कृषि ज्ञान केन्द्र ओखलढुगां,	५०५८	२६६६	२३९२	५०५८	२६६६	२३९२	०	०	०
१२	कृषि ज्ञान केन्द्र संखुवासभा	४५१७	१६८१	२८३६	४१०४	१४८४	२६२०	४१३	१९७	२१६
१३	कृषि ज्ञान केन्द्र सोलुखुम्बु	२२५८	१०१०	१२४८	१९२१	८८१	१०४०	३३७	१२९	२०८
१४	बीजविजन प्रयोगशाला, झुम्का,	१७६	८५	९१	१७६	८५	९१	०	०	०
१५	बाली संरक्षण प्रयोगशाला, विराटनगर	२९२४	११९९	१७२५	२९२४	११९९	१७२५	०	०	०
१६	माटो तथा मल परीक्षण प्र.झुम्का,	४५५८	१३०४	३२५४	४५५८	१३०४	३२५४	०	०	०
१७	माटो तथा मल परीक्षण प्र.सुरुङ्गा,	३७००	९०४	२७९६	३७००	९०४	२७९६	०	०	०
१८	रेशम विकास कार्यक्रम धनकुटा	३६६	२०८	१५८	३६६	२०८	१५८	०	०	०
१९	रेशम प्रशोधन केन्द्र ईटहरी	७२	३९	३३	७२	३९	३३	०	०	०
२०	वागवानी केन्द्र, फाफ्लु,	१४७७	१०६५	४१२	१४७७	१०६५	४१२	०	०	०
२१	वागवानी केन्द्र, जौवारी,	३०८	१६९	१३९	३०८	१६९	१३९	०	०	०
	कूल जम्मा	९,३८६६	४,३२२४	५,०६४२	७,४१०१	३,४३७९	३,९७२२	१,९७६५	८८४५	१,०९२०

तालिका ३७, १० कृषि विकास निर्देशनालय र अन्तर्गतका निकायहरूका सूचना अधिकारीहरूको विवरण

सि.नं.	कर्मचारीको नाम	पद	सम्पर्क नम्बर	इमेल	कार्यालयको नाम
१	श्री सरस्वति श्रेष्ठ	बाली संरक्षण अधिकृत	९८५२०८२७८	saraswatish@yahoo.com	कृषि विकास निर्देशनालय
२	श्री टोनी बर्देवा	वाग.वि.अ.	९८५२६८२४६८	bardewatoni54@gmail.com	कृषि ज्ञान केन्द्र पाँचथर
३	श्री गणेशकुमार राई	अधिकृतस्तर छैटौँ	९८४२०७०६१४	raiganesh2076@gmail.com	कृषि ज्ञान केन्द्र ईलाम
४	श्री गणेश शिवाकोटी	कृषि प्रसार अधिकृत	९८५११९२९६३	ganesh.shiwakoti5@gmail.com	कृषि ज्ञान केन्द्र झापा
५	श्री योगेन्द्र यादव	बाली विकास अधिकृत	९८४२०९५२८२		कृषि ज्ञान केन्द्र सुनसरी
६	श्री रामजुगन यादव	अधिकृतस्तर छैटौँ	९८४२०६२४२९	ramjugan90333@gmail.com	कृषि ज्ञान केन्द्र

कृषि विकास निर्देशनालय, विराटनगर ८५

सि.नं.	कर्मचारीको नाम	पद	सम्पर्क नम्बर	इमेल	कार्यालयको नाम
					उदयपुर
७	श्री हेम ब.आले मगर	अधिकृतस्तर छैटौं	९८५२८४०५६०	alehem7@yahoo.com	कृषि ज्ञान केन्द्र ओखलढुंगा
८	श्री देवराज गुप्ता	कृषि अर्थ विज्ञ	९८४०९९०५१६	devrajg09@gmail.com	कृषि ज्ञान केन्द्र खोटाङ्ग
९	श्री विश्वास अंगार्ड	बाली संरक्षण अधिकृत	९८४३२४७०५५	bishwasamgain@gmail.com	कृषि ज्ञान केन्द्र भोजपुर
१०	श्री सरोज राई	प्राविधिक सहायक	९८५१२१९३३३	sarojrai638@gmail.com	कृषि ज्ञान केन्द्र संखुवासभा
११	श्री आदर्श सिंह	प्राविधिक सहायक	९८५२८२८०१५	akcsolukhumbu@gmail.com	कृषि ज्ञान केन्द्र संखुवासभा
१२	श्री पुर्णमाया गुरुङ	वाग.वि.अ.	९८४२३०३०६४	punamgurang144@gmail.com	कृषि ज्ञान केन्द्र धनकुटा
१३	श्री दुर्गा ब. तिरुवा	कृषि प्रसार अधिकृत	९८४१८४४३०५	dtiruwa01@gmail.com	कृ.व्य.प्र.सहयोग तथा तालिम केन्द्र, झुम्का
१४	श्री फुलकुमारी चौधरी	अधिकृतस्तर छैटौं	९८४१५५७८६९		बीउ विज्ञान प्रयोगशाला, झुम्का
१५	श्री घनश्याम बराल	प्राविधिक सहायक	९८४२३०७९१	gbaral@gmail.com	बा. सं.प्रयोगशाला, विराटनगर
१६	श्री देश ब. ताम्ली	अधिकृतस्तर छैटौं	९८४२११६३७८	tamlidesh9@gmail.com	रेशम प्र. कार्यक्रम, ईटहरी
१७	श्री शशी कुमार सिंह	प्राविधिक सहायक	९८५६०१४२१३	saseesingh@gmail.com	रेशम वि. कार्यक्रम, धनकुटा
१८	श्री चन्द्र फडेर	वाग.वि.अ.	९८४१७६४४९६	phaderachandra@gmail.com	बागबानी केन्द्र, सोलुखुम्बु
१९	श्री बालमुकुन्द पैकरा	अधिकृतस्तर छैटौं	९८१५३७३७९९	paikarabmpk68@gmail.com	बागबानी केन्द्र, जौवारी, ईलाम
२०	श्री दिगम्बर यादव	माटो विज्ञ	९८४५२७०४२६	ydigamber446@gmail.com	माटो तथा मल परीक्षण प्रयोगशाला, झुम्का
२१	श्री अन्जु बुढाथोकी	अधिकृतस्तर छैटौं	९८४२७७४९०९	anjubudathoki559@gmail.com	माटो तथा मल परीक्षण प्रयोगशाला, सुरुङ्गा

११. प्रदेश वार्षिक खाद्यान्न वासलात

प्रदेश नं १ मा खाद्यान्नको आवश्यकता अनुरूप आत्मनिर्भर देखिन्छ । कुल खाद्यान्न उत्पादन, उपलब्ध खान योग्य खाद्यान्न र आवश्यक पर्ने खाद्यान्नको अवस्था विश्लेषण गर्दा प्राय सबै जिल्लाहरुमा वढी नै देखिन्छ, भने उदयपुर जिल्लामा मात्र आवश्यक पर्ने खाद्यान्नको उपलब्धता कमि देखिन्छ । तलको तालिकामा प्रदेशको खाद्यान्न वासलात प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ३८: खाद्यान्न वासलात तालिका

क्र.स.	जिल्ला	जिल्लाको कुल यस बर्षको उत्पादित खाद्यान्न मे.टन.	खानयोग्य कुल उत्पादन (मे.टन.)	जिल्लाको वार्षिक आवश्यक खाद्यान्न (मे.टन.)	खाद्यान्न घटी बढी (मे.टन.)
१	ताप्लेजुङ्ग	८७७१९	५५९६१	२४७६४	३११९७
२	संखुवासभा	८३१८९	४९६९७	३०८४१	१८८५६
३	सोलुखुम्बु	४५४३७	३०३८१	२०५७२	९८०९
४	पाँचथर	८९११२	५६२३१	४१३८५	१४८४६
५	ईलाम	१८९८०१	१२१०५४	६२६२३	५८४३२
६	तेह्रथुम	५६८१६	३५६८८	२१९१५	१३७७२
७	धनकुटा	७६५५४	४८६६६	३५२५६	१३४०९
८	भोजपुर	१३२३५६	८३५९४	३९३६६	४४२२९
९	खोटाङ्ग	१२४३७१	८१८४२	४४५१२	३७३३०
१०	ओखलढुङ्गा	५०९००	३४६३४	३१९२८	२७०६
११	उदयपुर	१०७३५०	६५०७७	६८५०८	-३४३१
१२	झापा	६६६५०१	३७४३१५	१६६६०७	२०७७०७
१३	मोरङ्ग	५३४७०३	२९३५७०	१९७९१७	९५६५३
१४	सुनसरी	३१८०१४	१७९७१५	१५६५२८	२३१८७
प्रदेश जम्मा		२५६२८२३	१५१०४२४	९४२७२१	५६७७०३

१२ निर्देशनालय र मातहतका कार्यालयहरूको अनुदानको विवरण

कृषि विकास निर्देशनालय र मातहतका कार्यालयद्वारा आ.व. २०७६/०७७ मा कुल बजेट ५३ करोड ५३ लाख १९ हजार रुपैयाँ अनुदान तल उल्लेखित कार्यक्रम अनुसार २६४५ कृषि सरकारी, कृषक समूह, कृषि फर्म, समिति र कृषकहरूलाई उपलब्ध गराईएको थियो ।

तालिका ३९

क्र.सं.	आयोजना/कार्यक्रमको नाम	अनुदान रकमको कुल जम्मा (रु हजारमा)	प्रदेश सरकारको कार्यक्रम तर्फ (रु हजारमा)	संघीय सरकारको कार्यक्रम तर्फ (रु हजारमा)	राहत अनुदानतर्फ (रु हजारमा)
१	कृषि विकास निर्देशनालय	९६३२	९६३२		
२	कृषि ज्ञान केन्द्र झापा	८५७५६	१२६९७	५७४३६	१५६२३
३	कृषि ज्ञान केन्द्र सुनसरी	८५४३९	७९००	५९०१७	१८५२२

क्र.सं.	आयोजना/कार्यक्रमको नाम	अनुदान रकमको कुल जम्मा (रु हजारमा)	प्रदेश सरकारको कार्यक्रम तर्फ (रु हजारमा)	संघीय सरकारको कार्यक्रम तर्फ (रु हजारमा)	राहत अनुदानतर्फ (रु हजारमा)
४	कृषि ज्ञान केन्द्र उदयपुर	४८००५	२६७०१	२०५६२	७४२
५	कृषि ज्ञान केन्द्र ईलाम	७२५८४	३२८९७	३७०१७	२६७०
६	कृषि ज्ञान केन्द्र पाँचथर	७६७२९	३०६६९	४६०३०	३०
७	कृषि ज्ञान केन्द्र धनकुटा	६१४९१	२५८५९	२९१४१	६४९१
८	कृषि ज्ञान केन्द्र भोजपुर	७१३७	६६३०	५०७	
९	कृषि ज्ञान केन्द्र खोटाङ्ग	३५८०५	१५१४६	२०६२९	३०
१०	कृषि ज्ञान केन्द्र ओखलढुङ्गा	५७९०	५७९०		
११	कृषि ज्ञान केन्द्र संखुवासभा	१७९३६	११३७३	६४५५	१०८
१२	कृषि ज्ञान केन्द्र सोलुखुम्बु	२४०१५	१७५१५	६५००	
१३	वागवानी केन्द्र, फाग्लु	५०००	५०००		
	कुल जम्मा	५३५३१९	२०७८०९	२८३२९४	४४२१६

१३. व्यावसायिक कृषि तथा पशुपन्छी कर्जा

विभिन्न बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले प्रवाह गरेको व्यावसायिक कृषि तथा पशुपन्छी कर्जाको विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४०: विभिन्न बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले प्रवाह गरेको व्यावसायिक कृषि तथा पशुपन्छी कर्जाको जिल्लागत अवस्था

क्र.सं.	जिल्ला	कर्जा लगानी रकम (रु. दशलाखमा)		कैफियत
		आ.व.२०७५/०७६	आ.व.२०७६/०७७	
१	ताप्लेजुङ	१९४.५५	२६१.२०	
२	पाँचथर	५६७.५४	५९४.२३	
३	ईलाम	१६४४.०४	२०८७.६६	
४	झापा	६८३८.५४	८८३३.८२	
५	मोरङ्ग	९२५४.७९	१०३५२.७३	
६	सुनसरी	५११६.२९	६७९१.५२	
७	धनकुटा	६१८.२१	८४६.०१	
८	तेह्रथुम	४३४.२५	५४२.४८	
९	भोजपुर	५६३.९९	६०५.७०	

क्र.सं.	जिल्ला	कर्जा लगानी रकम (रु. दशलाखमा)		कैफियत
		आ.व.२०७५/०७६	आ.व.२०७६/०७७	
१०	संखुवासभा	५९९.३७	६४७.०३	
११	सोलुखुम्बु	६८.८०	१०९.५२	
१२	ओखलढुङ्गा	३४१.५७	४२७.४९	
१३	खोटाङ्ग	२३०.२७	३२२.१४	
१४	उदयपुर	७६६.०४	८४६.३०	
	प्रदेश नं. १ को कुल जम्मा	२७२३८.२६	३३२६७.८३	
	राष्ट्रिय कुल जम्मा	१५५१७६.२५	१९८०७४.४९	

तालिका ४१: विभिन्न बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले प्रवाह गरेको व्यवसायिक कृषि तथा पशुपन्छी कर्जाको बाली वस्तुगत अवस्था

(रु. दशलाखमा)

बाली/वस्तुको विवरण	प्रदेश नं.०१ को जम्मा		राष्ट्रिय जम्मा	
	आ.व.२०७५/०७६	आ.व.२०७६/०७७	आ.व.२०७५/०७६	आ.व.२०७६/०७७
अन्न बाली	४०२०.३२	५३६४.३९	१६२४८.०६	२१९४०.३१
तरकारी बाली	१७०६.३४	२२३१.७५	१११३०.११	१४०८१.५६
चियाःकफी	१६७२.१४	१८८०.४०	३३०५.७३	३७५१.५९
सूर्ति	८.८६	१२.५४	१३१.२४	१६४.८८
सनपाट	११७०.८२	९९०.०८	११९१.३७	१०८३.४०
अन्य नगदे बाली	१३२३.५०	१५७९.८३	४१८२.४२	५१०७.९७
फलफुल तथा पुष्पखेती	१४२.५६	१८९.६३	१५३०.६०	२१२०.७३
शीत भण्डारण	१७६.५८	२९१.४९	२००१.०४	२८७९.५८
मलखाद तथा किटनासक	१४०.३५	२९२.५५	३७१७.५५	३६८३.१९
पशुपालनःपशु बधशाला	३६३१.१०	५५२१.४४	२४६१९.०८	३३८५१.१५
पंक्षीपालन	२२२०.१७	३०६८.४३	२८६७१.९७	३८८७९.४२
माहुरीपालन	८८.९७	४८.२७	६००.४८	९१९.१४
अन्य कृषि तथा कृषिजन्य सेवा	९५८२.५२	१०२०३.६५	४९११५.५८	६०२८०.७४
सिंचाई	९.९२	१०.८५	१८२.७१	१४७.९१
वन	८८८.९४	८३३.३६	५०८६.०९	३७३२.५८
माछापालन सम्बन्धी	४५५.१७	७४९.१५	३४६२.२१	५४५०.३२

बाली/बस्तुको विवरण	प्रदेश नं.०१ को जम्मा		राष्ट्रिय जम्मा	
	आ.व.२०७५/०७६	आ.व.२०७६/०७७	आ.व.२०७५/०७६	आ.व.२०७६/०७७
जम्मा	२७२३८.२६	३३२६७.८३	१५५१७६.२५	१९८०७४.४९

१४. विषादी अवशेष द्रुत विश्लेषण

प्रदेश नं. १ मा विभिन्न विषादीहरूको अवशेष द्रुत विश्लेषण विर्तामोड र विराटनगर स्थित प्रयोगशालाहरूमा गरिएको थियो। विर्तामोडमा कुल १४१७५ नमुनाहरू र विराटनगरमा ५३२ नमुनाहरू गरि जम्मा नमुना १४७०७ परिक्षण गर्दा प्राप्त नतिजाहरू तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ । जसमा कुल ९९.६१ प्रतिशत नमुनाहरू हरियो ०.२४ प्रतिशत नमुनाहरू पहेलो र ०.१५ प्रतिशत रातोमा रहेका थिए । समग्रमा विश्लेषणको आधारमा हेर्दा प्राप्त नमुनाहरूमा विषादी अवशेष उपयोग्य मापदण्ड भित्र नै रहेको देखिन्छ ।

प्रयोगशाला	नमुना परीक्षण संख्या	हरियो	पहेलो	रातो	प्रतिशत		
					हरियो	पहेलो	रातो
विर्तामोड	१४१७५	१४१२२	३२	२१	९९.६३	०.२३	०.१५
विराटनगर	५३२	५२७	४	१	९९.०६	०.७५	०.१९
कुल	१४७०७	१४६४९	३६	२२	९९.६१	०.२४	०.१५

भाग ३ अनुसूची: तथ्याङ्क

यस खण्डमा प्रदेश नं. १ को भू-उपभोगको अवस्था, विभिन्न बालीहरुको उत्पादनको तथ्याङ्क र स्रोत केन्द्रहरुको विवरण आदि सामान्य तथ्याङ्कहरु प्रस्तुत गरिएको छ ।

१. प्रदेश नं. १ को संक्षिप्त कृषि तथ्याङ्क

अनुसूची १: १.१. कुल खेती योग्य जग्गा र भू-उपयोग विवरण (क्षेत्रफल हेक्टर)

क्र.सं.	जिल्ला	कुल क्षेत्रफल	खेती योग्य जग्गाको क्षेत्रफल	कुल क्षेत्रफलमा खेती योग्य जग्गा प्रतिशत	खेती गरिएको जग्गाको क्षेत्रफल	खेती योग्य जग्गामा खेती गरिएको जग्गाको प्रतिशत
१	ताप्लेजुङ्ग	३६४,५००	२७,५५१	७.५६	२२,५००	८१.६७
२	पाँचथर	१२४,१००	६०,२५७	४८.५६	५१,८६१	८६.०७
३	ईलाम	१७०,३००	७०,३३०	४१.३०	६३,२९७	९०.००
४	झापा	१६०,६००	९८,७९६	६१.४७	९०,०००	९१.१७
५	संखुवासभा	३४८,०००	३१,५९६	९.०८	३०,६००	९६.८५
६	तेह्रथुम	६७,९००	३७,२८२	५४.९१	३०,४२८	८१.६२
७	धनकुटा	८९,२००	४०,७२३	४५.६५	३९,९१०	९८.००
८	भोजपुर	१५०,७००	६२,२९९	४१.३४	५६,९३६	९१.३९
९	सुनसरी	१२५,७००	८१,७५६	६५.०४	७४,३५३	९०.९५
१०	मोरङ्ग	१८५,५००	११६,९५६	६३.०५	१०७,५९९	९२.००
११	सोलुखुम्बु	३३१,२००	४५,३५८	१३.७०	४०,६३१	८९.५८
१२	खोटाङ्ग	१५९,१००	६६,५९४	४१.८६	५६,६०५	८५.००
१३	ओखलढुङ्गा	१०७,४००	५९,०६६	५५.००	२३,८७०	४०.४१
१४	उदयपुर	२०६,३००	२८,१६२	१३.६५	२५,७९४	९१.५९
प्रदेशको जम्मा		२,५९०,५००	८२६,६४६	३१.९१	७९४,३८४	८६.४२

अनुसूची २ : भू-उपयोग (क्षेत्रफल हेक्टर)

क्र. सं.	जिल्ला	खेती गरिएको जग्गा	वर्ष भरि सिंचित जग्गा	मौसमी सिंचित जग्गा	बन जंगलले अगोटेको	चरी चरणको क्षेत्रफल	घर/औद्योगिक क्षेत्रले अगोटेको	कुल कृषक परिवार संख्या
१	ताप्लेजुङ्ग	२२,५००	५,२५५	५,७००	१५५,०१९	-	-	२४,५२१
२	पाँचथर	५१,८६१	७,७६२	३,०१८	५७,७०७	६,६२६	३०	३६,६५०
३	ईलाम	६३,२९७	६,४०८	४,५००	८०,९२६	४,४१२	६,७२४	६४,५०२
४	झापा	९०,०००	३७,२५०	११,७८०	१८,०६५	१,७००	८,५५०	१२२,३५६
५	संखुवासभा	३०,६००	५,३४२	९,९२२	१४७,४०७	३८,९००	१,६७०	२०,०००

क्र. सं.	जिल्ला	खेती गरिएको जग्गा	वर्ष भरि सिंचित जग्गा	मौसमी सिंचित जग्गा	बन जंगलले अगोटेको	चरी चरणको क्षेत्रफल	घर/औद्योगिक क्षेत्रले अगोटेको	कुल कृषक परिवार संख्या
६	तेह्रथुम	३०,४२८	६,४६०	१६,४६०	६,६०१	-	८००	१९,८८४
७	धनकुटा	३९,९१०	३९,९१०	७,७००	७,४३६	-	१,२५०	६७,०००
८	भोजपुर	५६,९३६	७,१९०	१२,००१	७७,३२३	५,५३२	२,४०३	३९,४१९
९	सुनसरी	७४,३५३	४१,९५०	१६,५५०	२३,२०४	६,४७१	१,२००	१२८,१५५
१०	मोरङ	१०७,५९९	३१,७००	३७,७७८	४३,८१४	११,७९३	५,०५९	८९,२३४
११	सोलुखुम्बु	४०,६३१	५,०७१	३५,५६०	१०५,३३०	४९,८४९	६३	२३,७८५
१२	खोटाङ	५६,६०५	११,८८६	२३,६२५	९२,६५८	७,४२४	२,५६५	५१,२७५
१३	ओखलढुङ्गा	२३,८७०	१,५५०	४,२६०	३४,४१८	१,०२८	१,६२३	२५,९७३
१४	उदयपुर	२५,७९४	४६,७३२	१३,३७१	१२०,७०५	३२०	२५०	६६,५१४
प्रदेशको जम्मा		७१४,३८४	२५४,४६६	२०२,२२५	९७०,६१३	१३४,०५५	३२,१८७	७७९,२६८

२. प्रमुख बालीहरूको तुलनात्मक क्षेत्रफल तथा उत्पादनको स्थिति

अनुसूची ३: २.१ खाद्यान्न बाली, दलहन, तरकारी, आलु, मसला, तेलहन तथा नगदेबाली उत्पादनको अवस्था (क्षेत्रफल हे, उत्पादन मे.टन र उत्पादकत्व मे.टन/हे.

S.N.	CROPS	75_76			76_77		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
TAPLEJUNG							
1	Chaite Paddy	0.00	0.00	0.00	30.00	123.00	4.10
2	Barkhe Paddy	8562.00	18151.00	2.12	8038.04	20076.96	2.50
3	Maize	9968.00	34160.34	3.43	16198.00	59932.60	3.70
4	Millet	2828.52	3988.21	1.41	2987.00	4182.00	1.40
5	Buckwheat	104.30	150.47	1.44	116.00	162.60	1.40
6	Wheat	1538.00	2876.06	1.87	1535.00	2877.00	1.87
7	Barley	270.00	365.00	1.35	270.00	365.00	1.35
1	Horse gram	60.00	45.00	0.75	60.00	45.00	0.75
2	Soyabean	187.00	160.00	0.86	187.00	160.00	0.86
3	Others	121.00	132.00	1.09	123.00	133.00	1.08
	Total	368.00	337.00	0.92	370.00	338.00	0.91
1	Cauliflower	77.00	1009.82	13.11	78.00	1012.00	12.97
2	Cabbage	72.00	1018.00	14.14	74.00	1020.00	13.78
3	Broccoli	3.50	30.00	8.57	6.00	56.00	9.33
4	Tomato	25.00	505.00	20.20	27.00	512.00	18.96
5	Radish	186.50	1980.00	10.62	188.00	1980.00	10.53
6	Broad Mustard Leaf	96.00	1164.00	12.13	96.00	1164.00	12.13
7	Carrot	15.00	182.00	12.13	15.00	182.00	12.13
8	Capsicum	7.50	80.00	10.67	8.00	80.00	10.00
9	Peas	8.50	96.00	11.29	10.00	100.00	10.00

S.N.	CROPS	75_76			76_77		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
10	French Beans						
10.1	French Beans -Pole Type	22.00	244.00	11.09	22.00	244.00	11.09
10.2	French Beans -BushType	5.00	51.00	10.20	6.00	54.00	9.00
10.3	French Beans-Sword Type	2.00	20.00	10.00	2.00	20.00	10.00
11	Broad Beans	2.00	20.00	10.00	4.00	40.00	10.00
12	Asparagus Beans	9.00	103.00	11.44	9.00	103.00	11.44
13	Cowpea	2.00	20.00	10.00	3.00	30.00	10.00
14	Other (Legumes)	28.50	286.39	10.05	30.00	295.00	9.83
15	Tree tomato	3.00	34.65	11.55	3.00	35.00	11.67
16	Chilli Akabare	8.00	93.00	11.63	8.00	94.00	11.75
17	Chilli	33.50	271.00	8.09	34.00	271.00	7.97
18	Okra	17.00	233.00	13.71	18.00	245.00	13.61
19	Brinjal	16.00	219.00	13.69	16.00	220.00	13.75
20	Onion	15.50	203.00	13.10	16.00	203.00	12.69
21	Cucumber	35.00	515.00	14.71	35.00	515.00	14.71
22	Pumpkin	48.00	606.00	12.63	49.00	620.00	12.65
23	Squash	5.00	61.00	12.20	5.00	61.00	12.20
24	Bitter Gourd	14.00	182.00	13.00	15.00	188.00	12.53
25	Sponge Gourd	8.00	87.00	10.88	8.00	95.00	11.88
26	Ridge Gourd	2.00	23.00	11.50	2.00	23.00	11.50
27	Snake Gourd	1.00	11.00	11.00	1.00	11.00	11.00
28	Bottle Gourd	7.00	79.00	11.29	8.00	83.00	10.38
29	Ash Gourd	2.00	23.00	11.50	2.00	23.00	11.50
30	Chayote	19.00	239.00	12.58	19.50	245.00	12.56
31	Other (Cucurbits)	60.00	727.00	12.12	60.00	727.00	12.12
32	Drumsticks	1.00	5.00	5.00	1.00	5.00	5.00
33	Fennel Leaf	1.00	12.00	12.00	1.00	12.00	12.00
34	Coriander Leaf	3.50	42.00	12.00	3.50	42.00	12.00
35	Spinach	3.00	36.00	12.00	3.50	40.00	11.43
36	Cress	2.00	20.00	10.00	2.00	20.00	10.00
37	Amaranthus	2.00	20.00	10.00	2.00	20.00	10.00
38	Fenugreek Leaf	1.00	10.00	10.00	1.00	10.00	10.00
39	Others (Leafy Veg.)	5.00	56.00	11.20	5.50	60.00	10.91
40	Yam	5.00	51.00	10.20	5.50	55.00	10.00
41	Other (Tubers)	4.00	48.00	12.00	4.50	52.00	11.56
42	Others(veg.)	5.00	59.00	11.80	5.50	65.00	11.82
	Total	888.00	10774.86	12.13	912.50	10932.00	11.98
1	Potato	4250.00	55016.80	12.95	4254.00	55068.00	12.94
1	Ginger	304.00	4742.40	15.60	324.00	5100.00	15.74
2	Garlic	54.00	276.00	5.11	54.00	276.00	5.11
3	Turmeric	27.90	310.00	11.11	28.00	285.00	10.18
4	Chilli	8.00	17.00	2.13	8.20	50.50	6.16
1	Tori	323.00	420.00	1.30	324.00	422.00	1.30
2	Sarson	90.00	72.00	0.80	90.00	72.00	0.80
3	Rayo	15.00	13.00	0.00	15.00	13.00	0.87

S.N.	CROPS	75_76			76_77		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
4	Sesame	2.00	1.00	0.50	2.00	1.00	0.50
5	Groundnut	7.00	11.00	1.57	7.00	11.00	1.57
6	Niger	3.00	2.00	0.67	3.00	2.00	0.67
	Total	440.00	519.00	1.18	441.00	521.00	1.18
1	Sugarcane	2.00	16.00	8.00	2.00	16.00	8.00
2	SANKHUWASHAVA						
1	Chaite Paddy	2212.76	9603.39	4.34	2275.00	9896.25	4.35
2	Barkhe Paddy	13712.00	35652.00	2.60	13573.98	35292.30	2.60
3	Maize	12457.00	24154.12	1.94	12458.00	28031.00	2.25
4	Millet	6663.25	8456.21	1.27	6663.50	8329.00	1.25
5	Buckwheat	15.91	16.41	1.03	16.00	16.64	1.04
6	Wheat	715.00	1608.00	2.25	715.21	1609.22	2.25
7	Barley	12.60	15.00	1.19	12.60	15.00	1.19
1	Lentil	15.37	18.50	1.20	15.10	18.12	1.20
2	Black gram	614.00	513.00	0.84	615.00	522.75	0.85
3	Grass pea	0.00	0.00	0.00	175.31	150.77	0.86
4	Horse gram	136.00	120.00	0.88	136.50	120.12	0.88
5	Soyabean	400.00	314.00	0.79	400.00	316.00	0.79
6	Others	90.00	99.00	1.10	91.00	100.10	1.10
	Total	1255.37	1064.50	0.85	1432.91	1227.86	0.86
1	Cauliflower	210.00	2100.00	10.00	211.00	2110.00	10.00
2	Cabbage	185.00	2127.50	11.50	200.00	2300.00	11.50
3	Broccoli	15.00	90.00	6.00	15.10	91.00	6.03
4	Tomato	130.00	1430.00	11.00	132.00	1452.00	11.00
5	Radish	215.00	3440.00	16.00	215.00	3440.00	16.00
6	Broad Mustard Leaf	125.00	1500.00	12.00	125.35	1504.00	12.00
7	Carrot	22.00	231.00	10.50	22.50	236.00	10.49
8	Turnip	5.00	35.00	7.00	5.00	35.00	7.00
9	Capsicum	7.00	35.00	5.00	7.10	36.00	5.07
10	Peas	55.00	385.00	7.00	55.20	386.00	6.99
11	French Beans						
11.1	French Beans -Pole Type	75.00	562.50	7.50	75.00	563.00	7.51
11.2	French Beans -BushType	30.00	210.00	7.00	30.00	210.00	7.00
11.3	French Beans-Sword Type	18.00	108.00	6.00	18.00	108.00	6.00
12	Broad Beans	11.00	88.00	8.00	11.30	90.00	7.96
13	Asparagus Beans	18.00	108.00	6.00	18.00	108.00	6.00
14	Cowpea	24.00	144.00	6.00	24.50	147.00	6.00
15	Other (Legumes)	9.00	45.00	5.00	10.00	50.00	5.00
16	Chilli Akabare	32.00	166.40	5.20	34.00	177.00	5.21
17	Chilli	195.00	2359.50	12.10	196.00	2372.00	12.10
18	Okra	105.00	1165.50	11.10	105.10	1167.00	11.10
19	Brinjal	25.00	212.50	8.50	25.20	214.00	8.49
20	Onion	95.00	1073.50	11.30	97.00	1096.00	11.30
21	Cucumber	40.00	340.00	8.50	40.50	344.00	8.49
22	Pumpkin	75.00	900.00	12.00	75.00	900.00	12.00

S.N.	CROPS	75_76			76_77		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
23	Squash	25.00	150.00	6.00	25.20	151.00	5.99
24	Bitter Gourd	35.00	213.50	6.10	35.60	217.00	6.10
25	Sponge Gourd	20.00	160.00	8.00	20.00	160.00	8.00
26	Ridge Gourd	10.00	90.40	9.04	10.20	92.00	9.02
27	Snake Gourd	0.75	3.02	4.02	0.77	3.00	3.90
28	Bottle Gourd	24.12	169.56	7.03	24.13	170.00	7.05
29	Ash Gourd	0.00	0.00	0.00	5.00	60.00	12.00
30	Balsam Gourd	14.00	98.00	7.00	14.00	98.00	7.00
31	Chayote	0.00	0.00	0.00	5.00	120.00	24.00
32	Other (Cucurbits)	11.00	56.10	5.10	11.25	57.00	5.07
33	Coriander Leaf	11.20	78.96	7.05	12.00	85.00	7.08
34	Amaranthus	0.00	0.00	0.00	3.00	27.00	9.00
35	Swisschard	6.03	39.20	6.50	6.03	39.00	6.47
36	Others (Leafy Veg.)	20.00	124.00	6.20	20.00	124.00	6.20
37	Other (Tubers)	1.51	16.19	10.72	1.60	17.00	10.63
38	Others(veg.)	25.00	157.50	6.30	25.50	161.00	6.31
39	Total	1924.61	20212.82	10.50	1967.13	20717.00	10.53
1	Potato	2650.00	29945.00	11.30	2655.00	30533.00	11.50
1	Ginger	150.00	1935.00	12.90	151.00	1948.00	12.90
2	Garlic	33.25	151.00	4.54	33.75	153.25	4.54
3	Turmeric	50.00	310.00	6.20	52.00	312.00	6.00
4	Chilli	49.23	199.26	4.05	54.00	351.00	6.50
1	Tori	300.00	168.00	0.56	300.20	168.11	0.56
2	Sarson	11.00	7.00	0.64	11.00		0.64
3	Rayo	2.00	1.00	0.00	2.20	1.10	0.50
4	Sesame	102.00	57.00	0.56	57.00	34.20	0.60
5	Groundnut	6.00	10.00	1.67	6.50	11.05	1.70
6	Niger	3.00	2.00	0.67	3.20	2.24	0.70
7	Sunflower	102.00	57.00	0.56	102.20	61.32	0.60
	Total	526.00	302.00	0.57	482.30	278.02	0.58
1	Sugarcane	80.00	875.00	10.94	80.30	883.30	11.00
3	SOLUKHUMBU						
1	Chaite Paddy	77.30	334.70	4.33	65.00	266.50	4.10
2	Barkhe Paddy	1525.00	3508.00	2.30	1525.00	3506.00	2.30
3	Maize	13528.00	32751.29	2.42	13770.00	33048.00	2.40
4	Millet	1947.51	2672.33	1.37	2105.00	2842.00	1.35
5	Buckwheat	283.73	264.46	0.93	305.00	287.70	0.94
6	Wheat	2665.00	5303.00	1.99	2669.00	5312.00	1.99
7	Barley	160.00	170.00	1.06	165.00	175.00	1.06
1	Black gram	44.00	41.00	0.93	45.00	42.00	0.93
2	Horse gram	25.00	17.00	0.68	25.50	17.50	0.69
3	Soyabean	179.00	207.00	1.16	181.00	210.00	1.16
4	Others	57.00	62.00	1.09	58.00	63.50	1.09

S.N.	CROPS	75_76			76_77		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
Total		305.00	327.00	1.07	309.50	333.00	1.08
1	Cauliflower	55.00	852.50	15.50	57.00	912.00	16.00
2	Cabbage	60.00	1200.00	20.00	61.00	1220.00	20.00
3	Broccoli	6.00	42.00	7.00	6.00	42.00	7.00
4	Tomato	25.00	375.00	15.00	30.00	450.00	15.00
5	Radish	35.00	525.00	15.00	37.00	555.00	15.00
6	Broad Mustard Leaf	15.00	135.00	9.00	17.00	153.00	9.00
7	Carrot	10.00	51.00	5.10	10.00	51.00	5.10
8	Turnip	1.00	6.00	6.00	1.00	6.00	6.00
9	Capsicum	2.00	12.00	6.00	2.50	15.00	6.00
10	Peas	10.00	70.00	7.00	10.50	74.00	7.05
11	French Beans						
11.1	French Beans -Pole Type	7.00	35.00	5.00	7.50	38.00	5.07
11.2	French Beans -BushType	4.00	16.00	4.00	5.00	20.00	4.00
11.3	French Beans-Sword Type	5.00	20.00	4.00	5.50	22.00	4.00
12	Broad Beans	2.00	16.00	8.00	2.50	20.00	8.00
13	Cowpea	7.00	35.00	5.00	7.50	38.00	5.07
14	Other (Legumes)	17.00	85.00	5.00	18.00	90.00	5.00
15	Tree tomato	6.00	36.00	6.00	6.50	39.00	6.00
16	Chilli Akabare	9.00	54.00	6.00	14.00	84.00	6.00
17	Chilli	14.00	98.00	7.00	14.00	98.00	7.00
18	Okra	4.00	20.00	5.00	4.50	23.00	5.11
19	Brinjal	6.00	42.00	7.00	6.50	46.00	7.08
20	Onion	22.00	333.00	15.14	25.00	375.00	15.00
21	Cucumber	32.00	485.00	15.16	34.00	510.00	15.00
22	Pumpkin	80.00	1030.00	12.88	84.00	1092.00	13.00
23	Squash	3.00	51.00	17.00	3.50	60.00	17.14
24	Bitter Gourd	12.00	109.00	9.08	12.00	108.00	9.00
25	Sponge Gourd	5.00	45.00	9.00	5.50	50.00	9.09
26	Snake Gourd	2.00	18.00	9.00	2.50	22.00	8.80
27	Bottle Gourd	2.00	30.00	15.00	2.50	37.00	14.80
28	Chayote	45.23	1136.25	25.12	46.00	1150.00	25.00
29	Coriander Leaf	4.00	20.00	5.00	4.50	23.00	5.11
30	Spinach	4.00	24.00	6.00	4.50	27.00	6.00
31	Cress	3.00	15.00	5.00	3.50	17.00	4.86
32	Amaranthus	2.00	10.00	5.00	3.00	15.00	5.00
33	Fenugreek Leaf	1.00	5.00	5.00	1.50	8.00	5.33
34	Swisschard	1.00	7.00	7.00	2.00	17.00	8.50
35	Others (Leafy Veg.)	2.00	57.00	28.50	3.00	87.00	29.00
36	Colocasia	55.00	638.00	11.60	55.00	638.00	11.60
37	Yam	7.00	92.00	13.14	8.00	104.00	13.00
38	Other (Tubers)	4.00	32.00	8.00	5.00	40.00	8.00
39	Others(veg.)	6.00	42.00	7.00	7.00	49.00	7.00
Total		592.23	7904.75	13.35	635.50	8425.00	13.26
1	Potato	10095.53	162294.60	16.08	10099.00	163468.00	16.19

S.N.	CROPS	75_76			76_77		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
1	Ginger	86.50	916.18	10.59	88.00	1232.00	14.00
2	Garlic	35.00	172.00	4.91	36.00	180.00	5.00
3	Turmeric	25.00	200.00	8.00	28.00	245.00	8.75
4	Chilli	17.00	108.80	6.40	20.00	140.00	7.00
1	Tori	168.00	104.00	0.62	170.00	105.00	0.62
2	Sarson	5.00	4.00	0.80	5.50	5.00	0.91
3	Rayo	3.00	2.00	0.00	3.50	3.00	0.86
4	Sesame	3.00	3.00	1.00	3.50	3.50	1.00
5	Groundnut	5.00	7.00	1.40	5.00	7.00	1.40
6	Niger	3.00	2.00	0.67	3.00	2.00	0.67
	Total	187.00	122.00	0.65	190.50	125.50	0.66
4	PANCHTHAR						
1	Chaite Paddy	2174.00	9609.08	4.42	2045.00	9059.35	4.43
2	Barkhe Paddy	8835.00	19702.00	2.23	8742.85	20686.86	2.37
3	Maize	18879.00	37418.18	1.98	18683.00	43345.00	2.32
4	Millet	4451.44	8691.75	1.95	3238.00	9102.00	1.90
5	Buckwheat	49.50	36.48	0.74	50.00	35.00	0.70
6	Wheat	3907.00	7306.09	1.87	3904.00	6479.00	1.66
7	Barley	305.00	405.00	1.33	305.00	405.00	1.33
1	Lentil	418.00	460.00	1.10	418.00	460.00	1.10
2	Chickpea	24.00	15.50	0.65	24.00	15.00	0.63
3	Pigeon pea	5.00	5.00	1.00	5.00	5.00	1.00
4	Black gram	650.00	635.00	0.98	652.00	638.96	0.98
5	Grass pea	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
6	Horse gram	34.00	22.00	0.65	35.00	23.00	0.66
7	Soyabean	620.00	802.00	1.29	623.00	805.00	1.29
8	Others	323.00	282.00	0.87	325.00	285.00	0.88
	Total	2074.00	2221.50	1.07	2082.00	2231.96	1.07
1	Cauliflower	255.00	3081.08	12.08	257.00	3084.00	12.00
2	Cabbage	189.00	2260.96	11.96	192.00	2265.00	11.80
3	Broccoli	27.00	319.84	11.85	27.00	320.00	11.85
4	Tomato	396.00	5184.18	13.09	400.00	5190.00	12.98
5	Radish	187.00	2174.62	11.63	188.00	2176.00	11.57
6	Broad Mustard Leaf	149.00	1678.00	11.26	149.00	1678.00	11.26
7	Carrot	16.00	111.00	6.94	16.00	111.00	6.94
8	Capsicum	11.00	72.00	6.55	11.00	72.00	6.55
9	Peas	57.00	634.00	11.12	58.00	635.00	10.95
10	Asparagus Beans	31.00	346.00	11.16	32.00	350.00	10.94
11	Tree tomato	0.00	0.00	0.00	3.00	48.00	16.00
12	Chilli Akabare	169.00	888.25	5.26	170.00	890.00	5.24
13	Chilli	28.00	143.00	5.11	28.00	143.00	5.11
14	Okra	27.00	206.00	7.63	28.00	209.00	7.46
15	Brinjal	28.00	191.00	6.82	29.00	192.00	6.62
16	Onion	40.00	522.00	13.05	42.00	524.00	12.48
17	Cucumber	78.00	951.00	12.19	78.00	951.00	12.19

S.N.	CROPS	75_76			76_77		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
18	Pumpkin	29.00	341.00	11.76	30.00	345.00	11.50
19	Squash	11.00	129.00	11.73	11.00	129.00	11.73
20	Bitter Gourd	26.00	376.00	14.46	27.00	377.00	13.96
21	Sponge Gourd	21.00	279.00	13.29	21.00	279.00	13.29
22	Bottle Gourd	19.00	391.00	20.58	20.00	391.50	19.58
23	Chayote	70.00	1093.00	15.61	70.00	1093.00	15.61
24	Coriander Leaf	15.00	198.00	13.20	16.00	199.00	12.44
25	Yam	13.00	189.00	14.54	13.00	189.00	14.54
	Total	1892.00	21758.94	11.50	1916.00	21840.50	11.40
1	Potato	2471.00	33937.73	13.73	2473.00	33965.40	13.73
1	Ginger	678.00	9320.70	13.75	719.00	9915.00	13.79
2	Garlic	39.00	203.00	5.21	37.00	194.50	5.26
3	Turmeric	48.00	385.00	8.02	47.50	385.00	8.11
4	Chilli	203.00	1274.00	6.28	217.00	1378.00	6.35
1	Tori	580.00	454.00	0.78	580.00	454.00	0.78
2	Rayo	0.00	0.00	0.00	13.00	11.26	0.87
3	Groundnut	28.00	42.00	1.50	28.00	56.00	2.00
4	Niger	0.00	0.00	0.00	5.00	3.50	0.70
	Total	608.00	496.00	0.82	626.00	524.76	0.84
1	Sugarcane	0.00	0.00		2.00	16.00	8.00
5	ILLAM						
1	Chaite Paddy	969.77	4383.37	4.52	1154.00	5366.10	4.65
2	Barkhe Paddy	13334.00	32800.00	2.46	13629.80	41162.00	3.02
3	Maize	32798.00	120532.65	3.68	32805.00	127940.00	3.90
4	Millet	1592.32	1876.78	1.18	1595.00	1882.00	1.18
5	Buckwheat	22.10	22.80	1.03	22.00	22.50	1.02
6	Wheat	4620.00	14170.00	3.07	4608.00	13363.00	2.90
7	Barley	43.20	55.00	1.27	52.00	65.00	1.25
1	Lentil	65.00	70.00	1.08	65.00	72.00	1.11
2	Chickpea	14.00	9.40	0.67	10.00	7.00	0.70
3	Pigeon pea	21.00	15.00	0.71	70.00	84.00	1.20
4	Black gram	450.00	460.00	1.02	455.00	455.00	1.00
5	Horse gram	44.00	41.00	0.93	45.00	36.00	0.80
6	Soyabean	110.00	150.00	1.36	122.00	122.00	1.00
7	Others	717.00	775.00	1.08	720.00	936.00	1.30
	Total	1421.00	1520.40	1.07	1487.00	1712.00	1.15
1	Cauliflower	399.00	9262.00	23.21	405.00	9400.00	23.21
2	Cabbage	735.00	12490.00	16.99	740.00	12728.00	17.20
3	Broccoli	40.00	331.30	8.28	42.00	336.00	8.00
4	Tomato	145.00	1740.00	12.00	150.00	1875.00	12.50
5	Radish	184.00	3864.00	21.00	200.00	4200.00	21.00
6	Broad Mustard Leaf	536.00	9648.00	18.00	545.00	9810.00	18.00

S.N.	CROPS	75_76			76_77		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
7	Carrot	50.00	570.00	11.40	52.00	593.00	11.40
8	Capsicum	4.00	34.00	8.50	5.00	45.00	9.00
9	Peas	203.00	860.00	4.24	305.00	1220.00	4.00
10	French Beans -Pole Type	181.00	1810.00	10.00	181.00	1810.00	10.00
11	Asparagus Beans	138.00	1065.00	7.72	137.00	1096.00	8.00
12	Chilli Akabare	163.00	596.00	3.66	165.00	660.00	4.00
13	Onion	101.00	1390.00	13.76	101.00	1414.00	14.00
14	Cucumber	81.00	1290.00	15.93	85.00	1360.00	16.00
15	Pumpkin	67.00	1025.00	15.30	70.00	1085.00	15.50
16	Bitter Gourd	41.00	416.00	10.15	41.00	417.00	10.17
17	Sponge Gourd	11.00	230.00	20.91	12.00	252.00	21.00
18	Bottle Gourd	10.00	190.00	19.00	11.00	210.00	19.09
19	Chayote	168.00	3699.00	22.02	170.00	3740.00	22.00
20	Coriander Leaf	9.00	18.00	2.00	12.00	24.00	2.00
21	Cress	3.00	23.00	7.67	5.00	35.00	7.00
22	Others(veg.)	5.50	79.50	14.45	7.00	99.00	14.14
	Total	3274.50	50630.80	15.46	3441.00	52409.00	15.23
1	Potato	6859.00	109750.00	16.00	6890.00	110929.00	16.10
1	Ginger	3203.00	46890.00	14.64	3233.00	47500.00	14.69
2	Garlic	55.00	550.00	10.00	56.00	560.00	10.00
3	Turmeric	121.00	2110.00	17.44	120.00	2090.00	17.42
4	Chilli	180.00	750.00	4.17	182.00	1638.00	9.00
1	Tori	785.00	785.00	1.00	789.00	789.00	1.00
2	Sesame	4.00	3.00	0.75	5.00	5.00	1.00
3	Groundnut	5.00	7.00	1.40	6.00	6.00	1.00
	Total	794.00	795.00	1.00	800.00	800.00	1.00
1	Sugarcane	13.00	39.00	3.00	13.00	39.00	3.00
2	Jute	11.00	12.00	1.09	15.00	15.00	1.00
3	Rubber	173.00	84.00	0.49	25.00	12.00	0.48
	Total	197.00	135.00	0.69	53.00	66.00	1.25
6	TERHATHUM						
1	Chaite Paddy	334.00	1452.90	4.35	320.00	1382.40	4.32
2	Barkhe Paddy	8242.00	16896.00	2.05	8140.00	16695.14	2.05
3	Maize	12897.00	31081.77	2.41	12897.00	30953.00	2.40
4	Millet	2503.94	2879.02	1.15	2505.00	2880.00	1.15
5	Buckwheat	26.52	26.45	1.00	25.00	25.00	1.00
6	Wheat	2401.00	4755.00	1.98	2400.00	4800.00	2.00
7	Barley	65.00	82.00	1.26	64.00	80.00	1.25
1	Lentil	45.00	46.00	1.02	45.00	45.00	1.00
2	Pigeon pea	2.00	2.00	1.00	2.00	1.96	0.98
3	Black gram	778.00	675.00	0.87	778.00	684.64	0.88
4	Horse gram	78.00	56.00	0.72	77.00	53.90	0.70
5	Soyabean	680.00	970.00	1.43	680.00	986.00	1.45

S.N.	CROPS	75_76			76_77		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
6	Others	36.00	36.00	1.00	36.00	35.28	0.98
	Total	1619.00	1785.00	6.03	1618.00	1806.78	1.12
1	Cauliflower	185.00	2867.50	15.50	187.00	2875.00	15.37
2	Cabbage	575.00	11212.50	19.50	575.00	11216.00	19.51
3	Broccoli	8.50	85.00	10.00	8.50	85.00	10.00
4	Tomato	85.00	1530.00	18.00	85.00	1535.00	18.06
5	Radish	145.00	2610.00	18.00	145.00	2610.00	18.00
6	Broad Mustard Leaf	113.00	1808.00	16.00	113.00	1810.00	16.02
7	Carrot	21.00	147.00	7.00	21.00	147.00	7.00
8	Capsicum	16.50	84.15	5.10	16.50	85.00	5.15
9	Peas	72.00	720.00	10.00	72.00	720.00	10.00
10	French Beans						
10.1	French Beans -Pole Type	60.00	850.00	14.17	60.00	850.00	14.17
10.2	French Beans -BushType	7.00	93.00	13.29	7.00	95.00	13.57
11	Broad Beans	10.50	98.00	9.33	10.50	98.00	9.33
12	Asparagus Beans	10.00	140.00	14.00	10.00	140.00	14.00
13	Cowpea	30.50	396.50	13.00	30.50	397.00	13.02
14	Tree tomato	11.00	170.50	15.50	11.00	171.00	15.55
15	Chilli Akabare	28.00	378.00	13.50	28.50	383.00	13.44
16	Chilli	17.00	68.00	4.00	17.00	68.00	4.00
17	Okra	17.00	139.40	8.20	16.50	139.40	8.45
18	Brinjal	21.00	210.00	10.00	21.00	210.00	10.00
19	Onion	25.00	377.50	15.10	25.00	380.00	15.20
20	Cucumber	25.00	625.00	25.00	25.00	628.00	25.12
21	Pumpkin	75.00	1530.00	20.40	75.00	1535.00	20.47
22	Squash	9.00	180.00	20.00	9.00	180.00	20.00
23	Bitter Gourd	11.00	160.00	14.55	11.00	160.00	14.55
24	Pointed Gourd	3.00	36.00	12.00	3.00	36.00	12.00
25	Sponge Gourd	4.50	108.00	24.00	4.50	108.00	24.00
26	Bottle Gourd	2.00	50.00	25.00	2.00	50.00	25.00
27	Chayote	82.00	1312.00	16.00	82.00	1315.00	16.04
28	Coriander Leaf	3.50	42.00	12.00	3.50	42.00	12.00
29	Spinach	1.00	12.00	12.00	1.00	12.00	12.00
30	Cress	2.00	24.00	12.00	2.00	24.00	12.00
31	Amaranthus	1.00	13.00	13.00	1.00	13.00	13.00
32	Fenugreek Leaf	1.00	10.00	10.00	1.00	10.00	10.00
33	Others (Leafy Veg.)	3.00	30.00	10.00	3.00	31.00	10.33
34	Colocasia	3.00	75.00	25.00	3.00	76.00	25.33
35	Yam	4.00	136.00	34.00	4.00	136.00	34.00
36	Other (Tubers)	4.00	120.00	30.00	4.00	120.00	30.00
37	Others(veg.)	7.00	119.00	17.00	7.00	119.00	17.00
	Total	1699.00	28567.05	16.81	1701.00	28609.40	16.82
1	Potato	3029.00	35742.00	11.80	3029.00	35750.00	11.80
1	Ginger	270.00	4128.30	15.29	270.00	4104.00	15.20
2	Garlic	20.00	80.00	4.00	20.00	80.00	4.00

S.N.	CROPS	75_76			76_77		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
3	Turmeric	10.00	85.00	8.50	10.00	88.00	8.80
4	Chilli	31.00	136.00	4.39	31.00	224.75	7.25
1	Tori	450.00	305.00	0.68	450.00	310.00	0.69
2	Groundnut	57.00	94.00	1.65	57.00	95.00	1.67
	Total	507.00	399.00	0.79	507.00	405.00	0.80
7	DHANKUTA						
1	Chaite Paddy	1364.67	6086.42	4.46	1385.00	6204.80	4.48
2	Barkhe Paddy	7712.00	23906.00	3.10	5962.50	18603.00	3.12
3	Maize	13467.00	41613.03	3.09	13467.00	40401.00	3.00
4	Millet	7233.60	8587.13	1.19	7230.00	8608.00	1.19
5	Buckwheat	4.42	3.65	0.83	4.00	3.28	0.82
6	Wheat	1302.00	2800.00	2.15	1302.00	2734.20	2.10
1	Lentil	472.00	445.00	0.94	472.00	447.00	0.95
2	Chickpea	6.00	6.50	1.08	6.00	7.00	1.17
3	Pigeon pea	3.00	3.00	1.00	3.00	3.00	1.00
4	Black gram	712.00	645.00	0.91	712.00	655.04	0.92
5	Soyabean	195.00	312.00	1.60	195.00	312.00	1.60
	Total	1388.00	1411.50	1.02	1388.00	1424.04	1.03
1	Cauliflower	595.00	11520.00	19.36	600.00	11616.00	19.36
2	Cabbage	1500.00	39260.00	26.17	1500.00	39258.00	26.17
3	Broccoli	21.00	151.20	7.20	21.00	150.00	7.14
4	Tomato	1480.00	53280.00	36.00	1500.00	54000.00	36.00
5	Radish	578.00	10050.00	17.39	585.00	10173.15	17.39
6	Broad Mustard Leaf	325.00	3900.00	12.00	330.00	3960.00	12.00
7	Carrot	26.00	288.00	11.08	28.00	310.24	11.08
8	Capsicum	25.00	110.00	4.40	25.00	112.00	4.48
9	Peas	335.00	2412.00	7.20	340.00	2465.00	7.25
10	French Beans						
11	French Beans -Pole Type	297.00	3344.00	11.26	300.00	3378.00	11.26
12	Cowpea	52.00	525.20	10.10	54.00	553.50	10.25
13	Tree tomato	6.00	25.20	4.20	6.00	25.50	4.25
14	Chilli Akabare	85.00	977.50	11.50	88.00	1012.00	11.50
15	Chilli	75.00	907.50	12.10	75.00	909.00	12.12
16	Okra	23.00	118.00	5.13	23.00	119.00	5.17
17	Brinjal	15.00	157.50	10.50	15.00	158.50	10.57
18	Onion	70.00	980.00	14.00	70.00	981.00	14.01
19	Cucumber	76.00	874.00	11.50	80.00	920.00	11.50
20	Pumpkin	52.00	735.00	14.13	52.00	736.00	14.15
21	Squash	3.50	45.50	13.00	3.50	46.50	13.29
22	Bitter Gourd	15.00	67.50	4.50	15.00	70.00	4.67
23	Pointed Gourd	4.00	50.00	12.50	4.00	50.00	12.50
24	Sponge Gourd	18.00	108.00	6.00	18.00	108.00	6.00
25	Bottle Gourd	12.50	102.50	8.20	12.50	104.00	8.32
26	Balsam Gourd	10.00	10.00	1.00	10.00	10.00	1.00
27	Chayote	122.00	1403.00	11.50	125.00	1437.50	11.50

S.N.	CROPS	75_76			76_77		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
28	Drumsticks	9.00	36.90	4.10	9.00	38.00	4.22
29	Coriander Leaf	15.00	210.00	14.00	20.00	280.00	14.00
30	Others (Leafy Veg.)	11.00	99.00	9.00	11.00	100.00	9.09
31	Colocasia	8.00	92.00	11.50	8.00	93.00	11.63
32	Yam	20.00	160.00	8.00	20.00	161.00	8.05
33	Other (Tubers)	35.00	122.50	3.50	35.00	122.50	3.50
	Total	5919.00	132122.00	22.32	5983.00	133457.39	22.31
1	Potato	2120.00	41128.00	19.40	2120.00	41140.00	19.41
1	Ginger	250.00	4625.00	18.50	250.00	4600.00	18.40
2	Garlic	65.00	481.65	7.41	65.00	474.50	7.30
3	Turmeric	85.00	924.80	10.88	85.00	892.50	10.50
4	Chilli	80.00	60.00	0.75	80.00	625.00	7.81
1	Tori	627.00	615.00	0.98	627.00	610.00	0.97
2	Groundnut	55.00	58.00	1.05	55.00	57.00	1.04
3	Niger	6.00	5.00	0.83	6.00	5.00	0.83
	Total	688.00	678.00	0.99	688.00	672.00	0.98
1	Sugarcane	50.00	970.00	19.40	50.00	980.00	19.60
8	BHOJPUR						
1	Chaite Paddy	507.11	2226.21	4.39	378.00	1704.78	4.51
2	Barkhe Paddy	15378.00	32294.00	2.10	14111.76	32457.00	2.30
3	Maize	37629.00	99378.19	2.64	36751.00	91142.00	2.48
4	Millet	5131.22	6583.20	1.28	5272.00	6568.00	1.25
5	Buckwheat	30.94	24.62	0.80	35.00	29.00	0.83
6	Wheat	405.00	405.00	1.00	400.00	440.00	1.10
7	Barley	11.70	15.00	1.28	12.00	15.60	1.30
1	Lentil	24.98	23.00	0.92	25.00	26.00	1.04
2	Black gram	171.00	138.00	0.81	165.00	137.00	0.83
3	Horse gram	0.00	0.00	0.00	22.00	15.00	0.68
4	Soyabean	70.00	80.00	1.14	70.00	84.00	1.20
5	Others	255.00	222.00	0.87	255.00	225.00	0.88
	Total	520.98	463.00	0.89	537.00	487.00	0.91
1	Cauliflower	55.00	605.00	11.00	100.00	1200.00	12.00
2	Cabbage	60.00	720.00	12.00	95.00	1330.00	14.00
3	Broccoli	5.00	25.00	5.00	10.00	60.00	6.00
4	Tomato	70.00	875.00	12.50	90.00	1500.00	16.67
5	Radish	230.00	2990.00	13.00	230.00	3000.00	13.04
6	Broad Mustard Leaf	280.00	7000.00	25.00	280.00	7000.00	25.00
7	Carrot	6.00	60.00	10.00	6.00	65.00	10.83
8	Turnip	1.00	5.00	5.00	1.00	5.00	5.00
9	Capsicum	10.00	90.00	9.00	13.00	130.00	10.00
10	Peas	20.00	100.00	5.00	21.00	103.00	4.90
11	French Beans -Pole Type	58.00	319.00	5.50	60.00	330.00	5.50

S.N.	CROPS	75_76			76_77		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
12	Broad Beans	6.00	36.00	6.00	6.00	36.00	6.00
13	Asparagus Beans	5.00	37.50	7.50	5.00	40.00	8.00
14	Cowpea	6.00	21.00	3.50	7.00	23.00	3.29
15	Other (Legumes)	70.00	350.00	5.00	70.00	350.00	5.00
16	Asparagus	0.60	1.20	2.00	1.00	2.00	2.00
17	Tree tomato	5.50	16.50	3.00	6.00	17.00	2.83
18	Chilli Akabare	16.00	80.00	5.00	38.00	150.00	3.95
19	Chilli	14.00	84.00	6.00	17.00	95.00	5.59
20	Okra	5.50	55.00	10.00	6.00	57.00	9.50
21	Brinjal	22.00	330.00	15.00	22.00	320.00	14.55
22	Onion	38.00	494.00	13.00	39.00	500.00	12.82
23	Cucumber	11.00	198.00	18.00	15.00	200.00	13.33
24	Pumpkin	55.00	1375.00	25.00	55.00	1375.00	25.00
25	Squash	3.00	9.00	3.00	5.00	60.00	12.00
26	Bitter Gourd	8.50	55.25	6.50	12.00	120.00	10.00
27	Sponge Gourd	13.00	143.00	11.00	13.00	143.00	11.00
28	Ridge Gourd	3.00	21.00	7.00	3.00	21.00	7.00
29	Snake Gourd	4.00	22.00	5.50	4.00	21.00	5.25
30	Bottle Gourd	14.00	280.00	20.00	14.00	282.00	20.14
31	Ash Gourd	5.00	25.00	5.00	5.00	25.00	5.00
32	Chayote	110.00	1320.00	12.00	110.00	1326.00	12.05
33	Other (Cucurbits)	3.00	15.00	5.00	3.00	15.00	5.00
34	Drumsticks	1.00	5.80	5.80	1.00	6.00	6.00
35	Fennel Leaf	1.00	3.00	3.00	1.00	3.00	3.00
36	Coriander Leaf	1.50	7.50	5.00	2.00	8.00	4.00
37	Spinach	2.00	4.00	2.00	3.00	5.00	1.67
38	Cress	9.00	22.50	2.50	10.00	25.00	2.50
39	Amaranthus	3.00	4.50	1.50	4.00	6.00	1.50
40	Fenugreek Leaf	3.00	8.10	2.70	3.00	8.00	2.67
41	Swisschard	1.00	1.50	1.50	2.00	3.00	1.50
42	Others (Leafy Veg.)	3.00	6.00	2.00	3.00	6.50	2.17
43	Colocasia	14.00	91.00	6.50	14.00	91.00	6.50
44	Yam	8.00	64.00	8.00	8.00	64.00	8.00
	Total	1259.60	17975.35	14.27	1413.00	20126.50	14.24
1	Potato	3220.00	38640.00	12.00	3231.00	38750.00	11.99
1	Ginger	370.00	4320.00	11.68	365.00	4380.00	12.00
2	Garlic	10.00	50.00	5.00	11.00	66.00	6.00
3	Turmeric	9.00	41.00	4.56	8.00	45.00	5.63
4	Chilli	47.00	25.00	0.53	55.00	357.50	6.50
1	Tori	300.00	250.00	0.83	305.00	266.00	0.87
2	Sarson	40.00	39.00	0.98	38.00	37.00	0.97
3	Groundnut	5.00	8.00	1.60	5.00	8.00	1.60
	Total	345.00	297.00	0.86	348.00	311.00	0.89
1	Sugarcane	0.00	0.00	0.00	1.00	10.00	10.00

S.N.	CROPS	75_76			76_77		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
9	KHOTANG						
1	Chaite Paddy	1824.00	8189.76	4.49	1899.00	8564.49	4.51
2	Barkhe Paddy	12253.00	23894.00	1.95	10318.40	18057.20	1.75
3	Maize	42621.00	94218.50	2.21	39845.00	65744.00	1.65
4	Millet	21744.37	25456.40	1.17	21315.00	24939.00	1.17
5	Buckwheat	574.53	538.03	0.94	550.00	550.00	1.00
6	Wheat	5533.00	5256.00	0.95	5030.00	6036.00	1.20
7	Barley	350.00	480.00	1.37	350.00	480.00	1.37
1	Lentil	45.00	50.00	1.11	30.00	37.00	1.23
2	Black gram	1246.00	1063.00	0.85	1246.00	1063.00	0.85
3	Horse gram	743.00	755.00	1.02	743.00	755.00	1.02
4	Soyabean	981.00	1285.00	1.31	981.00	1286.00	1.31
5	Others	1593.00	1534.00	0.96	1593.00	1534.00	0.96
	Total	4608.00	4687.00	1.02	4593.00	4675.00	1.02
1	Cauliflower	117.00	1521.00	13.00	117.00	1521.00	13.00
2	Cabbage	103.00	1545.00	15.00	103.00	1545.00	15.00
3	Broccoli	16.00	80.00	5.00	16.00	80.00	5.00
4	Tomato	180.00	1800.00	10.00	180.00	1800.00	10.00
5	Radish	156.00	2034.24	13.04	156.00	2034.24	13.04
6	Broad Mustard Leaf	120.00	1206.00	10.05	120.00	1206.00	10.05
7	Carrot	5.00	50.05	10.01	5.00	50.05	10.01
8	Turnip	2.00	10.00	5.00	2.00	10.00	5.00
9	Capsicum	2.00	10.00	5.00	2.00	10.00	5.00
10	Peas	20.00	100.00	5.00	20.00	100.00	5.00
11	French Beans						
11.1	French Beans -Pole Type	100.00	550.00	5.50	100.00	550.00	5.50
11.2	French Beans -BushType	15.00	75.00	5.00	15.00	75.00	5.00
11.3	French Beans-Sword Type	5.00	35.00	7.00	5.00	35.00	7.00
12	Broad Beans	6.00	36.00	6.00	6.00	36.00	6.00
13	Asparagus Beans	5.00	35.00	7.00	5.00	35.00	7.00
14	Cowpea	12.00	84.00	7.00	12.00	84.00	7.00
15	Other (Legumes)	2.00	10.00	5.00	2.00	10.00	5.00
16	Asparagus	1.50	7.50	5.00	1.50	7.50	5.00
17	Tree tomato	5.00	40.00	8.00	5.00	40.00	8.00
18	Chilli Akabare	30.00	150.00	5.00	30.00	150.00	5.00
19	Chilli	10.00	50.00	5.00	10.00	50.00	5.00
20	Okra	4.00	38.00	9.50	4.00	38.00	9.50
21	Brinjal	15.00	135.00	9.00	15.00	135.00	9.00
22	Onion	30.00	210.00	7.00	30.00	210.00	7.00
23	Cucumber	20.00	280.00	14.00	20.00	280.00	14.00
24	Pumpkin	30.00	600.00	20.00	30.00	600.00	20.00
25	Squash	2.00	25.00	12.50	2.00	25.00	12.50
26	Bitter Gourd	12.00	120.00	10.00	12.00	120.00	10.00
27	Sponge Gourd	4.00	28.00	7.00	4.00	28.00	7.00
28	Ridge Gourd	2.00	12.00	6.00	2.00	12.00	6.00

S.N.	CROPS	75_76			76_77		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
29	Snake Gourd	3.00	16.00	5.33	3.00	16.00	5.33
30	Bottle Gourd	5.00	100.00	20.00	5.00	100.00	20.00
31	Ash Gourd	3.00	65.00	21.67	3.00	65.00	21.67
32	Chayote	100.00	1500.00	15.00	100.00	1500.00	15.00
33	Other (Cucurbits)	2.00	20.00	10.00	2.00	20.00	10.00
34	Drumsticks	2.00	9.00	4.50	2.00	9.00	4.50
35	Fennel Leaf	1.00	4.00	4.00	1.00	4.00	4.00
36	Coriander Leaf	2.00	6.00	3.00	2.00	6.00	3.00
37	Spinach	2.00	10.00	5.00	2.00	10.00	5.00
38	Cress	2.00	6.00	3.00	2.00	6.00	3.00
39	Amaranthus	3.00	6.00	2.00	3.00	6.00	2.00
40	Fenugreek Leaf	1.00	24.00	24.00	1.00	24.00	24.00
41	Others (Leafy Veg.)	2.00	6.00	3.00	2.00	6.00	3.00
42	Colocasia	20.00	100.00	5.00	20.00	100.00	5.00
43	Yam	20.00	300.00	15.00	20.00	300.00	15.00
44	Other (Tubers)	5.00	25.00	5.00	5.00	25.00	5.00
45	Others(veg.)	10.00	100.00	10.00	10.00	100.00	10.00
	Total	1214.50	13173.79	10.85	1214.50	13173.79	10.85
1	Potato	2912.57	35025.00	12.03	2913.00	35230.00	12.09
1	Ginger	204.00	1639.00	8.03	204.00	1643.00	8.05
2	Garlic	33.00	286.00	8.67	33.00	284.00	8.61
3	Turmeric	38.00	403.20	10.61	38.00	404.00	10.63
4	Chilli	31.00	316.00	10.19	31.00	265.00	8.55
1	Tori	860.00	745.00	0.87	825.00	734.25	0.89
2	Sarson	22.00	17.00	0.77	150.00	20.00	0.13
3	Rayo	250.00	215.00	0.86	35.00	31.00	0.89
4	Sesame	50.00	48.00	0.96	50.00	48.00	0.96
5	Groundnut	40.00	91.00	2.28	40.00	91.00	2.28
6	Niger	24.00	27.00	1.13	24.00	27.00	1.13
7	Sunflower	150.00	20.00	0.13	0.00	0.00	0.00
	Total	1396.00	1163.00	0.83	1124.00	951.25	0.85
1	Sugarcane	13.00	218.00	16.77	0.00	0.00	0.00
10	OKHALDHUNGA						
1	Chaite Paddy	251.89	1113.37	4.42	245.00	1009.40	4.12
2	Barkhe Paddy	3522.00	9510.00	2.70	3522.40	8911.67	2.53
3	Maize	12937.00	33351.59	2.58	12400.00	22320.00	1.80
4	Millet	7188.15	14285.37	1.99	7751.00	15502.00	2.00
5	Buckwheat	92.81	86.63	0.93	93.00	92.00	0.99
6	Wheat	2145.00	3861.00	1.80	2145.00	2960.10	1.38
7	Barley	85.50	145.00	1.70	80.00	105.00	1.31
1	Lentil	14.41	15.00	1.04	10.00	8.00	0.80
2	Black gram	578.00	534.00	0.92	571.00	456.80	0.80
3	Horse gram	475.00	680.00	1.43	475.00	680.00	1.43

S.N.	CROPS	75_76			76_77		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
4	Soyabean	120.00	150.00	1.25	120.00	160.00	1.33
5	Others	139.00	91.00	0.65	139.00	77.84	0.56
	Total	1326.41	1470.00	1.11	1315.00	1382.64	1.05
1	Cauliflower	220.00	2986.00	13.57	220.00	2926.00	13.30
2	Cabbage	150.00	2250.00	15.00	152.00	2432.00	16.00
3	Broccoli	3.00	14.00	4.67	4.00	22.00	5.50
4	Tomato	150.00	1500.00	10.00	155.00	1627.50	10.50
5	Radish	165.00	2475.00	15.00	165.00	2640.00	16.00
6	Broad Mustard Leaf	125.00	1500.00	12.00	127.00	1587.50	12.50
7	Carrot	5.00	55.00	11.00	6.00	72.00	12.00
8	Turnip	1.00	10.00	10.00	1.00	10.00	10.00
9	Capsicum	2.50	15.00	6.00	3.00	18.00	6.00
10	Peas	20.00	120.00	6.00	30.00	240.00	8.00
11	French Beans						
11.1	French Beans -Pole Type	110.00	990.00	9.00	110.00	1012.00	9.20
11.2	French Beans -BushType	20.00	88.00	4.40	20.00	90.00	4.50
11.3	French Beans-Sword Type	5.00	22.00	4.40	5.00	24.50	4.90
12	Broad Beans	5.00	16.00	3.20	6.00	18.00	3.00
13	Asparagus Beans	4.00	35.00	8.75	4.00	32.00	8.00
14	Cowpea	15.00	107.00	7.13	16.00	112.00	7.00
15	Asparagus	2.00	10.00	5.00	2.00	11.00	5.50
16	Tree tomato	3.00	25.00	8.33	5.00	27.50	5.50
17	Chilli Akabare	25.00	117.00	4.68	27.00	135.00	5.00
18	Chilli	15.00	65.00	4.33	15.00	66.00	4.40
19	Okra	5.00	52.00	10.40	6.00	56.00	9.33
20	Brinjal	20.00	192.00	9.60	20.00	190.00	9.50
21	Onion	40.00	285.00	7.13	45.00	450.00	10.00
22	Cucumber	20.00	305.00	15.25	25.00	375.00	15.00
23	Pumpkin	20.00	400.00	20.00	20.00	402.00	20.10
24	Squash	2.00	20.00	10.00	2.00	20.00	10.00
25	Bitter Gourd	10.00	98.00	9.80	12.00	120.00	10.00
26	Sponge Gourd	4.00	37.00	9.25	5.00	38.00	7.60
27	Snake Gourd	3.00	18.00	6.00	3.00	18.00	6.00
28	Bottle Gourd	3.00	42.00	14.00	3.00	45.00	15.00
29	Balsam Gourd	6.00	27.00	4.50	6.00	31.80	5.30
30	Chayote	185.00	3450.00	18.65	185.00	3700.00	20.00
31	Coriander Leaf	5.00	23.00	4.60	6.00	30.00	5.00
32	Spinach	4.00	22.00	5.50	5.00	30.00	6.00
33	Cress	5.00	21.00	4.20	7.00	35.00	5.00
34	Colocasia	10.00	109.00	10.90	12.00	120.00	10.00
35	Yam	6.00	45.00	7.50	6.00	54.00	9.00
	Total	1393.50	17546.00	12.59	1441.00	18817.80	13.06
1	Potato	2374.00	24776.00	10.44	2944.00	32384.00	11.00
1	Ginger	65.00	1105.00	17.00	75.00	1105.00	14.73
2	Garlic	18.00	118.80	6.60	20.00	130.00	6.50

S.N.	CROPS	75_76			76_77		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
3	Turmeric	12.50	84.50	6.76	14.00	90.00	6.43
4	Chilli	40.00	150.00	3.75	45.00	200.00	4.44
1	Tori	405.00	243.00	0.60	405.00	243.00	0.60
2	Rayo	30.00	25.00	0.83	25.00	15.00	0.60
3	Sesame	25.00	15.00	0.60	23.00	23.00	1.00
4	Groundnut	30.00	18.00	0.60	25.00	27.50	1.10
5	Niger	40.00	14.00	0.35	35.00	17.50	0.50
	Total	530.00	315.00	0.59	513.00	326.00	0.64
1	Sugarcane	5.00	42.00	8.40	4.00	36.00	4.00
11	UDAYAPUR						
1	Chaite Paddy	1507.00	6660.94	4.42	1554.00	7117.32	4.58
2	Barkhe Paddy	12711.00	41946.00	3.30	12711.00	47920.47	3.77
3	Maize	17836.00	39845.62	2.23	17836.00	33888.00	1.90
4	Millet	2564.22	5230.80	2.04	2768.00	5536.00	2.00
5	Buckwheat	16.79	16.41	0.98	19.00	19.00	1.00
6	Wheat	5137.00	12997.00	2.53	5130.00	12825.00	2.50
7	Barley	31.50	55.00	1.75	25.00	44.00	1.76
1	Lentil	590.00	580.00	0.98	591.00	591.00	1.00
2	Chickpea	135.00	118.00	0.87	135.00	188.00	0.88
3	Pigeon pea	181.00	185.00	1.02	182.00	187.50	1.03
4	Black gram	391.00	281.00	0.72	390.00	285.43	0.73
5	Grass pea	29.00	31.00	1.07	21.00	31.00	1.07
6	Horse gram	230.00	205.00	0.89	230.00	205.00	0.89
7	Soyabean	385.00	468.00	1.22	387.00	475.80	1.23
8	Others	160.00	268.00	1.68	165.00	264.00	1.60
	Total	2101.00	2136.00	1.02	2101.00	2227.73	1.06
1	Cauliflower	180.00	2160.00	12.00	183.00	2214.00	12.10
2	Cabbage	148.00	1843.00	12.45	150.00	1830.00	12.20
3	Broccoli	7.00	56.00	8.00	7.00	56.00	8.00
4	Tomato	98.00	1087.00	11.09	100.00	1200.00	12.00
5	Radish	172.00	3956.00	23.00	173.00	4014.00	23.20
6	Broad Mustard Leaf	90.00	1710.00	19.00	91.00	1729.00	19.00
7	Carrot	3.00	45.00	15.00	3.00	45.00	15.00
8	Turnip	3.00	25.00	8.33	3.00	24.00	8.00
9	Capsicum	5.00	42.00	8.40	5.50	46.00	8.36
10	Peas	5.00	36.00	7.20	5.50	39.00	7.09
11	French Beans						
11.1	French Beans -Pole Type	13.00	53.00	4.08	14.00	70.00	5.00
11.2	French Beans -BushType	2.00	6.00	3.00	2.00	6.00	3.00
12	Broad Beans	3.00	8.00	2.67	3.00	9.00	3.00
13	Asparagus Beans	12.00	55.00	4.58	12.00	60.00	5.00
14	Cowpea	8.00	40.00	5.00	10.00	60.00	6.00
15	Tree tomato	0.00	0.00	0.00	1.00	10.00	10.00
16	Chilli Akabare	2.00	3.00	1.50	3.00	9.00	3.00

S.N.	CROPS	75_76			76_77		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
17	Chilli	51.00	205.00	4.02	53.00	265.00	5.00
18	Okra	87.00	882.00	10.14	90.00	1080.00	12.00
19	Brinjal	42.00	441.00	10.50	43.00	482.00	11.21
20	Onion	95.00	487.00	5.13	98.00	539.00	5.50
21	Cucumber	76.00	925.00	12.17	80.00	1040.00	13.00
22	Pumpkin	70.00	896.00	12.80	75.00	1050.00	14.00
23	Squash	20.00	205.00	10.25	20.00	200.00	10.00
24	Bitter Gourd	50.00	613.00	12.26	55.00	770.00	14.00
25	Pointed Gourd	20.00	205.00	10.25	22.00	231.00	10.50
26	Sponge Gourd	23.00	224.00	9.74	25.00	275.00	11.00
27	Ridge Gourd	2.00	12.00	6.00	3.00	18.00	6.00
28	Snake Gourd	3.00	23.00	7.67	3.00	24.00	8.00
29	Bottle Gourd	2.00	10.00	5.00	3.00	18.00	6.00
30	Ash Gourd	3.00	37.00	12.33	3.00	38.00	12.67
31	Balsam Gourd	2.00	10.00	5.00	2.00	10.00	5.00
32	Kundru	1.00	4.00	4.00	1.20	5.00	4.17
33	Chayote	15.00	185.00	12.33	16.00	192.00	12.00
34	Watermelon	7.00	72.00	10.29	8.50	94.00	11.06
35	Other (Cucurbits)	10.00	103.00	10.30	11.00	121.00	11.00
36	Drumsticks	5.00	21.00	4.20	6.00	30.00	5.00
37	Lettuce	1.00	5.00	5.00	2.00	8.00	4.00
38	Fennel Leaf	1.00	4.00	4.00	1.00	4.00	4.00
39	Coriander Leaf	3.00	10.00	3.33	4.00	12.00	3.00
40	Spinach	3.00	10.00	3.33	3.00	11.00	3.67
41	Cress	4.00	11.00	2.75	4.50	14.00	3.11
42	Amaranthus	4.00	12.00	3.00	4.00	12.00	3.00
43	Fenugreek Leaf	2.00	7.00	3.50	2.00	8.00	4.00
44	Others (Leafy Veg.)	3.00	9.00	3.00	4.00	13.00	3.25
45	Colocasia	6.00	71.00	11.83	7.00	84.00	12.00
46	Yam	11.00	123.00	11.18	11.00	125.00	11.36
47	Elephant Foot Yam	21.00	323.00	15.38	25.00	400.00	16.00
48	Others(veg.)	5.00	62.00	12.40	6.00	72.00	12.00
	Total	1399.00	17332.00	12.39	1457.20	18666.00	12.81
1	Potato	800.00	9300.00	11.63	1000.00	12500.00	12.50
1	Ginger	268.00	5092.00	19.00	518.00	9971.50	19.25
2	Garlic	50.00	355.00	7.10	52.00	374.00	7.19
3	Turmeric	299.00	1350.00	4.52	549.00	2799.90	5.10
4	Chilli	38.48	42.42	1.10	39.00	46.80	1.20
1	Tori	3980.00	3105.00	0.78	3985.00	3188.00	0.80
2	Sarson	36.00	35.00	0.97	36.00	35.00	0.97
3	Rayo	25.00	19.00	0.76	30.00	24.00	0.80
4	Sesame	142.00	129.00	0.91	142.00	142.00	1.00
5	Groundnut	12.00	17.00	1.42	12.00	12.00	1.00
6	Linseed	919.00	862.00	0.94	919.00	863.90	0.94
	Total	5114.00	4167.00	0.81	5124.00	4264.90	0.83

S.N.	CROPS	75_76			76_77		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
12	JHAPA						
1	Chaite Paddy	16404.26	74147.24	4.52	19800.00	102023.93	5.15
2	Barkhe Paddy	87063.00	417900.00	4.80	84875.00	381937.50	4.50
3	Maize	38913.00	151643.96	3.90	39302.00	159173.00	4.05
4	Millet	1123.99	1469.87	1.31	1012.00	1316.00	1.30
5	Buckwheat	972.27	1159.05	1.19	1160.00	1380.00	1.05
6	Wheat	7500.00	22500.00	3.00	7125.00	20662.50	2.90
7	Barley	4.50	8.00	1.78	5.00	8.50	1.70
1	Lentil	3250.00	4970.00	1.53	3250.00	4970.00	1.50
2	Chickpea	230.00	332.00	1.44	230.00	332.00	1.40
3	Pigeon pea	455.00	460.00	1.01	455.00	460.00	1.00
4	Black gram	650.00	617.50	0.95	660.00	627.00	0.95
5	Grass pea	148.00	142.00	0.96	140.00	134.00	0.96
6	Horse gram	240.00	106.00	0.44	230.00	101.00	0.44
7	Soyabean	144.00	157.00	1.09	140.00	140.00	1.00
8	Others	3215.00	3580.00	1.11	3215.00	3590.00	1.60
	Total	8332.00	10364.50	1.24	8320.00	10354.00	1.24
1	Cauliflower	2300.00	43700.00	19.00	2311.00	43909.00	19.00
2	Cabbage	1650.00	33000.00	20.00	1658.00	33160.00	20.00
3	Broccoli	30.00	180.00	6.00	30.00	180.00	6.00
4	Tomato	750.00	16500.00	22.00	757.00	16654.00	22.00
5	Radish	450.00	9900.00	22.00	452.00	9944.00	22.00
6	Broad Mustard Leaf	310.00	4030.00	13.00	311.00	4043.00	13.00
7	Carrot	84.00	672.00	8.00	84.00	672.00	8.00
8	Capsicum	9.00	36.00	4.00	10.00	40.00	4.00
9	Peas	72.00	504.00	7.00	73.00	511.00	7.00
10	Broad Beans	19.00	57.00	3.00	19.00	57.00	3.00
11	Cowpea	165.00	907.50	5.50	166.00	996.00	6.00
12	Asparagus	20.00	40.00	2.00	21.00	42.00	2.00
13	Tree tomato	2.00	24.00	12.00	2.00	24.00	12.00
14	Chilli Akabare	5.00	15.00	3.00	4.00	12.00	3.00
15	Chilli	260.00	4680.00	18.00	262.00	4716.00	18.00
16	Okra	570.00	8265.00	14.50	575.00	8625.00	15.00
17	Brinjal	498.00	6474.00	13.00	498.00	6474.00	13.00
18	Onion	185.00	2775.00	15.00	188.00	2820.00	15.00
19	Cucumber	288.00	5040.00	17.50	293.00	5274.00	18.00
20	Pumpkin	268.00	4824.00	18.00	270.00	4900.00	18.15
21	Squash	15.00	172.50	11.50	16.00	192.00	12.00
22	Bitter Gourd	260.00	3900.00	15.00	262.00	3930.00	15.00
23	Pointed Gourd	140.00	1680.00	12.00	140.00	1680.00	12.00
24	Bottle Gourd	210.00	4200.00	20.00	214.00	4280.00	20.00
25	Kundru	20.00	60.00	3.00	21.00	63.00	3.00
26	Watermelon	300.00	9000.00	30.00	303.00	9090.00	30.00
	Total	8880.00	160636.00	18.09	8940.00	162648.00	18.19
1	Potato	14850.00	237600.00	16.00	15703.00	251248.00	16.00

S.N.	CROPS	75_76			76_77		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
1	Ginger	350.00	4720.00	13.49	352.00	4576.00	13.00
2	Garlic	15.00	83.00	5.53	20.00	120.00	6.00
3	Turmeric	210.00	1644.00	7.83	200.00	1640.00	8.20
4	Chilli	260.00	4680.00	18.00	280.00	5040.00	18.00
1	Tori	4000.00	4800.00	1.20	5500.00	6600.00	1.20
2	Sarson	622.00	1120.00	1.80	472.00	849.60	1.80
3	Rayo	50.00	45.00	0.90	50.00	45.00	0.90
4	Sesame	270.00	405.00	1.50	270.00	405.00	2.00
5	Groundnut	2.00	2.00	1.00	2.00	2.00	1.00
6	Niger	129.00	138.00	1.07	129.00	138.00	1.00
7	Sunflower	270.00	405.00	1.50	270.00	405.00	1.50
8	Linseed	348.00	375.00	1.08	322.00	322.00	1.00
	Total	5691.00	7290.00	1.28	7015.00	8766.60	1.25
1	Sugarcane	168.78	4657.40	27.59	175.00	4725.00	27.00
2	Jute	592.00	598.00	1.01	592.00	598.00	1.00
3	Rubber	357.00	173.00	0.48	357.00	173.00	0.48
	Total	1117.78	5428.40	4.86	1124.00	5496.00	4.89
13	MORANG						
1	Chaite Paddy	20100.00	90751.50	4.52	20400.00	101592.00	4.98
2	Barkhe Paddy	81634.00	352659.00	4.32	81634.00	334699.40	4.10
3	Maize	17290.00	67085.00	3.88	17550.00	68796.00	3.92
4	Millet	1221.36	1505.61	1.23	1217.00	1497.00	1.23
5	Buckwheat	48.61	59.27	1.22	49.00	59.56	1.22
6	Wheat	13305.00	29271.00	2.20	12639.00	28058.58	2.22
1	Lentil	1160.00	1410.00	1.22	1157.00	1408.00	1.22
2	Chickpea	135.00	170.00	1.26	133.00	168.00	1.26
3	Pigeon pea	325.00	320.00	0.98	320.00	315.00	0.98
4	Black gram	154.00	113.00	0.73	154.00	113.00	0.73
5	Grass pea	415.00	640.00	1.54	415.00	640.00	1.54
6	Horse gram	16.00	13.00	0.81	16.00	13.00	0.81
7	Soyabean	146.00	248.00	1.70	148.00	252.00	1.70
8	Others	1363.00	1510.00	1.11	1335.00	1475.00	1.10
	Total	3714.00	4424.00	1.19	3678.00	4384.00	1.19
1	Cauliflower	863.00	13006.28	15.07	884.00	13331.00	15.08
2	Cabbage	736.00	11093.59	15.07	736.00	11093.59	15.07
3	Broccoli	203.00	3060.30	15.08	203.00	3060.30	15.08
4	Tomato	837.00	29455.39	35.19	837.00	29456.00	35.19
5	Radish	528.00	7956.78	15.07	528.00	7956.78	15.07
6	Broad Mustard Leaf	178.00	892.59	5.01	178.00	892.59	5.01
7	Carrot	254.00	2040.20	8.03	254.00	2040.20	8.03
8	Turnip	5.00	20.40	4.08	5.00	20.40	4.08
9	Capsicum	25.00	76.51	3.06	27.00	80.00	2.96
10	Peas	254.00	2677.76	10.54	254.00	2677.76	10.54

S.N.	CROPS	75_76			76_77		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
11	French Beans						
11.1	French Beans -Pole Type	152.00	1530.15	10.07	152.00	1530.15	10.07
11.2	French Beans -BushType	15.00	107.11	7.14	15.00	107.11	7.14
11.3	French Beans-Sword Type	36.00	249.92	6.94	36.00	249.92	6.94
12	Broad Beans	20.00	142.81	7.14	20.00	142.81	7.14
13	Asparagus Beans	51.00	382.54	7.50	51.00	382.54	7.50
14	Cowpea	61.00	612.06	10.03	63.00	615.00	9.76
15	Other (Legumes)	279.00	2103.45	7.54	279.00	2103.45	7.54
16	Asparagus	20.00	71.41	3.57	20.00	71.41	3.57
17	Chilli Akabare	30.00	91.81	3.06	30.00	91.81	3.06
18	Chilli	1066.00	12853.26	12.06	1066.00	12854.00	12.06
19	Okra	305.00	3366.33	11.04	306.00	3367.00	11.00
20	Brinjal	609.00	12241.20	20.10	610.00	12242.00	20.07
21	Onion	761.00	7650.75	10.05	761.00	7650.75	10.05
22	Cucumber	254.00	6375.63	25.10	256.00	6375.63	24.90
23	Pumpkin	122.00	2448.24	20.07	122.00	2448.24	20.07
24	Squash	102.00	1020.10	10.00	104.00	1040.00	10.00
25	Bitter Gourd	394.00	3957.99	10.05	394.00	3957.99	10.05
26	Pointed Gourd	305.00	2448.24	8.03	305.00	2448.24	8.03
27	Sponge Gourd	279.00	2805.28	10.05	279.00	2805.28	10.05
28	Ridge Gourd	10.00	51.01	5.10	10.00	51.01	5.10
29	Snake Gourd	5.00	10.20	2.04	5.00	10.20	2.04
30	Bottle Gourd	152.00	2295.23	15.10	152.00	2295.23	15.10
31	Ash Gourd	2.00	5.10	2.55	2.00	5.10	2.55
32	Chayote	41.00	816.08	19.90	41.00	816.08	19.90
33	Watermelon	102.00	2550.25	25.00	102.00	2550.25	25.00
34	Other (Cucurbits)	51.00	1275.13	25.00	51.00	1275.13	25.00
35	Lettuce	10.00	20.40	2.04	10.00	20.40	2.04
36	Coriander Leaf	107.00	21.42	0.20	107.00	21.42	0.20
37	Spinach	127.00	63.25	0.50	127.00	63.25	0.50
38	Cress	51.00	10.20	0.20	51.00	10.20	0.20
39	Amaranthus	51.00	25.50	0.50	51.00	25.50	0.50
40	Fenugreek Leaf	25.00	3.06	0.12	25.00	3.06	0.12
41	Colocasia	25.00	76.51	3.06	25.00	76.51	3.06
42	Yam	25.00	76.51	3.06	25.00	76.51	3.06
43	Elephant Foot Yam	30.00	2295.23	76.51	30.00	2295.23	76.51
44	Others(veg.)	122.00	3991.65	32.72	122.00	3991.65	32.72
	Total	9680.00	144324.81	14.91	9711.00	144678.68	14.90
1	Potato	6039.00	89377.00	14.80	6037.00	89951.30	14.90
1	Ginger	1150.00	10866.00	9.45	977.00	10766.00	11.02
2	Garlic	462.00	1928.00	4.17	466.00	2005.00	4.30
3	Turmeric	363.00	1347.00	3.71	365.00	1347.00	3.69
4	Chilli	1456.00	17304.00	11.88	950.00	15300.00	16.11
1	Tori	12290.00	13519.00	1.10	11675.00	12843.00	1.10
2	Rayo	30.00	25.00	0.83	30.00	25.00	0.83

S.N.	CROPS	75_76			76_77		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
3	Niger	800.00	1015.00	1.27	720.00	913.00	1.27
4	Linseed	1237.00	1325.00	1.07	1113.30	1192.00	1.07
	Total	14357.00	15884.00	1.11	13538.30	14973.00	1.11
1	Sugarcane	2044.00	118500.00	57.97	1839.00	106650.00	57.99
2	Jute	5075.00	7700.00	1.52	5075.00	7700.00	1.52
3	Rubber	15.00	7.00	0.47	15.00	7.00	0.47
	Total	7134.00	126207.00	17.69	6929.00	114357.00	16.50
14	SUNSARI						
1	Chaite Paddy	5100.00	23052.00	4.52	5267.00	26282.33	4.99
2	Barkhe Paddy	53900.00	232848.00	4.32	53350.00	218735.00	4.10
3	Maize	8896.00	24125.95	2.71	9029.00	29344.00	3.25
4	Millet	492.44	593.30	1.20	490.00	593.00	1.21
5	Buckwheat	265.17	273.58	1.03	265.00	273.00	1.03
6	Wheat	13848.00	46391.00	3.35	12959.00	42764.70	3.30
7	Barley	10.80	22.00	2.04	10.80	22.00	2.04
1	Lentil	6625.00	8050.00	1.22	6620.00	8045.00	1.22
2	Chickpea	102.00	142.00	1.39	100.00	138.00	1.38
3	Pigeon pea	224.00	195.00	0.87	220.00	190.00	0.86
4	Black gram	462.00	300.00	0.65	462.00	300.00	0.65
5	Grass pea	12.00	13.00	1.08	12.00	13.00	1.08
6	Horse gram	235.00	160.00	0.68	235.00	160.00	0.68
7	Soyabean	45.00	48.00	1.07	46.00	52.00	1.13
8	Others	380.00	405.00	1.07	395.00	399.00	1.01
	Total	8085.00	9313.00	1.15	8090.00	9297.00	1.15
1	Cauliflower	914.00	11476.00	12.56	925.00	11590.00	12.53
2	Cabbage	812.00	11425.00	14.07	812.00	11425.00	14.07
3	Broccoli	30.00	184.00	6.13	30.00	184.00	6.13
4	Tomato	457.00	5279.00	11.55	466.00	5806.00	12.46
5	Radish	406.00	612.00	1.51	406.00	612.00	1.51
6	Broad Mustard Leaf	213.00	1445.00	6.78	213.00	1445.00	6.78
7	Carrot	71.00	714.00	10.06	71.00	714.00	10.06
8	Turnip	15.00	153.00	10.20	15.00	153.00	10.20
9	Capsicum	3.00	18.00	6.00	5.00	22.00	4.40
10	Peas	61.00	551.00	9.03	61.00	551.00	9.03
11	French Beans						
11.1	French Beans -Pole Type	12.00	98.00	8.17	12.00	98.00	8.17
11.3	French Beans-Sword Type	91.00	643.00	7.07	91.00	643.00	7.07
12	Broad Beans	15.00	122.00	8.13	15.00	122.00	8.13
13	Asparagus Beans	25.00	153.00	6.12	25.00	153.00	6.12
14	Cowpea	5.00	20.00	4.00	5.00	20.00	4.00
15	Other (Legumes)	41.00	408.00	9.95	41.00	408.00	9.95
16	Tree tomato	1.00	2.00	2.00	1.00	2.00	2.00
17	Chilli Akabare	1.00	8.00	8.00	1.20	9.00	7.50
18	Chilli	152.00	1158.00	7.62	166.00	1158.00	6.98
19	Okra	711.00	8569.00	12.05	715.00	8575.00	11.99

S.N.	CROPS	75_76			76_77		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
20	Brinjal	508.00	7141.00	14.06	508.00	7141.00	14.06
21	Onion	406.00	5713.00	14.07	406.00	5713.00	14.07
22	Cucumber	533.00	6962.00	13.06	535.00	6978.00	13.04
23	Pumpkin	137.00	2040.00	14.89	137.00	2040.00	14.89
24	Squash	20.00	255.00	12.75	20.00	255.00	12.75
25	Bitter Gourd	467.00	5162.00	11.05	467.00	5162.00	11.05
26	Pointed Gourd	406.00	6121.00	15.08	406.00	6121.00	15.08
27	Sponge Gourd	213.00	2785.00	13.08	213.00	2785.00	13.08
28	Ridge Gourd	20.00	184.00	9.20	20.00	184.00	9.20
29	Snake Gourd	5.00	36.00	7.20	5.00	36.00	7.20
30	Bottle Gourd	350.00	5279.00	15.08	350.00	5279.00	15.08
31	Ash Gourd	10.00	163.00	16.30	10.00	163.00	16.30
32	Balsam Gourd	25.00	306.00	12.24	25.00	306.00	12.24
33	Chayote	15.00	230.00	15.33	15.00	230.00	15.33
34	Watermelon	10.00	153.00	15.30	10.00	153.00	15.30
35	Other (Cucurbits)	41.00	490.00	11.95	41.00	490.00	11.95
36	Drumsticks	10.00	82.00	8.20	10.00	82.00	8.20
37	Coriander Leaf	56.00	393.00	7.02	56.00	393.00	7.02
38	Spinach	66.00	530.00	8.03	66.00	530.00	8.03
39	Cress	51.00	459.00	9.00	51.00	459.00	9.00
40	Amaranthus	53.00	424.00	8.00	53.00	424.00	8.00
41	Fenugreek Leaf	10.00	71.00	7.10	10.00	71.00	7.10
42	Others (Leafy Veg.)	25.00	255.00	10.20	25.00	255.00	10.20
43	Colocasia	61.00	734.00	12.03	61.00	734.00	12.03
44	Yam	10.00	102.00	10.20	10.00	102.00	10.20
45	Elephant Foot Yam	233.00	4223.00	18.12	233.00	4223.00	18.12
46	Other (Tubers)	51.00	765.00	15.00	51.00	765.00	15.00
47	Others(veg.)	5.00	41.00	8.20	5.00	41.00	8.20
	Total	7833.00	94137.00	12.02	7875.20	94805.00	12.04
1	Potato	2943.00	51645.00	17.55	2940.00	52038.00	17.70
1	Ginger	534.00	5304.00	9.93	540.00	5580.00	10.33
2	Garlic	220.00	1278.00	5.81	225.00	1298.00	5.77
3	Turmeric	415.00	2314.00	5.58	415.00	2314.00	5.58
4	Chilli	166.00	210.00	1.27	166.00	2350.00	14.16
1	Tori	9390.00	15434.00	1.64	9155.25	15048.00	1.64
2	Sunflower	0.00	0.00	0.00	195.00	253.00	1.30
3	Linseed	1672.00	1715.00	1.03	1504.00	1543.50	1.03
	Total	11062.00	17149.00	1.55	10854.25	16844.50	1.55
1	Sugarcane	3950.00	232525.00	58.87	3555.00	209272.50	58.87
2	Jute	1392.00	2060.00	1.48	1392.00	2060.00	1.48
3	Rubber	10.00	5.00	0.50	10.00	5.00	0.50
	Total	5352.00	234590.00	43.83	4957.00	211337.50	42.63
PROVINCE TOTAL							
1	Chaite Paddy	52826.76	237610.88	4.50	56817.00	280592.65	4.94

S.N.	CROPS	75_76			76_77		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
2	Barkhe Paddy	328383.00	1261666.00	3.84	320134.73	1198740.50	3.74
3	Maize	290116.00	831360.19	2.87	292991.00	834057.60	2.85
4	Millet	66686.33	92275.99	1.38	66148.50	93776.00	1.42
5	Buckwheat	2507.58	2678.32	1.07	2709.00	2955.28	1.09
6	Wheat	65021.00	159499.15	2.45	62561.21	150921.30	2.41
7	Barley	1349.80	1817.00	1.35	1351.40	1780.10	1.32
1	Lentil	12724.77	16137.50	1.27	12698.10	16127.12	1.27
2	Chickpea	646.00	793.40	1.23	638.00	855.00	1.34
3	Pigeon pea	1216.00	1185.00	0.97	1257.00	1246.46	0.99
4	Black gram	6900.00	6015.50	0.87	6905.00	5980.62	0.87
5	Grass pea	604.00	826.00	1.37	763.31	968.77	1.27
6	Horse gram	2316.00	2220.00	0.96	2330.00	2224.52	0.95
7	Soyabean	4262.00	5351.00	1.26	4280.00	5360.80	1.25
8	Others	8449.00	8996.00	1.06	8450.00	9117.72	1.08
	Total	37117.77	41524.40	1.12	37321.41	41881.01	1.12
1	Cauliflower	6425.00	106147.18	16.52	6535.00	107700.00	16.48
2	Cabbage	6975.00	131445.55	18.85	7048.00	132822.59	18.85
3	Broccoli	415.00	4648.64	11.20	425.60	4722.30	11.10
4	Tomato	4828.00	120540.57	24.97	4909.00	123057.50	25.07
5	Radish	3637.50	54567.64	15.00	3668.00	55335.17	15.09
6	Broad Mustard Leaf	2675.00	37616.59	14.06	2695.35	37982.09	14.09
7	Carrot	588.00	5216.25	8.87	593.50	5288.49	8.91
8	Turnip	33.00	264.40	8.01	33.00	263.40	7.98
9	Capsicum	129.50	714.66	5.52	140.60	1151.00	8.19
10	Peas	1192.50	9265.76	7.77	1315.20	9821.76	7.47
11	French Beans						
11.1	French Beans -Pole Type	1087.00	10385.65	9.55	1093.50	10473.15	9.58
11.2	French Beans -BushType	98.00	646.11	6.59	100.00	657.11	6.57
11.3	French Beans-Sword Type	162.00	1097.92	6.78	162.50	1102.42	6.78
12	Broad Beans	99.50	639.81	6.43	103.30	668.81	6.47
13	Asparagus Beans	308.00	2460.04	7.99	308.00	2499.54	8.12
14	Cowpea	387.50	2912.26	7.52	398.50	3075.50	7.72
15	Other (Legumes)	446.50	3287.84	7.36	450.00	3306.45	7.35
16	Asparagus	44.10	130.11	2.95	45.50	133.91	2.94
17	Tree tomato	42.50	373.85	8.80	49.50	439.00	8.87
18	Chilli Akabare	603.00	3617.96	6.00	640.70	3856.81	6.02
19	Chilli	1930.50	22942.26	11.88	1953.00	23065.00	11.81
20	Okra	1880.50	23109.23	12.29	1897.10	23700.40	12.49
21	Brinjal	1825.00	27986.20	15.33	1828.70	28024.50	15.32
22	Onion	1923.50	22493.75	11.69	1943.00	22855.75	11.76
23	Cucumber	1569.00	25165.63	16.04	1601.50	25750.63	16.08
24	Pumpkin	1128.00	18750.24	16.62	1144.00	19128.24	16.72
25	Squash	220.50	2323.10	10.54	226.20	2419.50	10.70
26	Bitter Gourd	1355.50	15430.24	11.38	1370.60	15716.99	11.47
27	Pointed Gourd	878.00	10540.24	12.00	880.00	10566.24	12.01

S.N.	CROPS	75_76			76_77		
		Area	Production	Yield	Area	Production	Yield
28	Sponge Gourd	623.50	7039.28	11.29	628.00	7126.28	11.35
29	Ridge Gourd	49.00	393.41	8.03	50.20	401.01	7.99
30	Snake Gourd	26.75	157.22	5.88	27.27	161.20	5.91
31	Bottle Gourd	812.62	13218.29	16.27	821.13	13344.73	16.25
32	Ash Gourd	25.00	318.10	12.72	30.00	379.10	12.64
33	Balsam Gourd	57.00	451.00	7.91	57.00	455.80	8.00
34	Kundru	21.00	64.00	3.05	22.20	68.00	3.06
35	Chayote	972.23	16383.33	16.85	984.50	16864.58	17.13
36	Watermelon	419.00	11775.25	28.10	423.50	11887.25	28.07
37	Other (Cucurbits)	178.00	2686.23	15.09	179.25	2705.13	15.09
38	Drumsticks	28.00	159.70	5.70	29.00	170.00	5.86
39	Lettuce	11.00	25.40	2.31	12.00	28.40	2.37
40	Fennel Leaf	4.00	23.00	5.75	4.00	23.00	5.75
41	Coriander Leaf	235.70	1069.88	4.54	248.50	1165.42	4.69
42	Spinach	212.00	711.25	3.35	215.00	728.25	3.39
43	Cress	132.00	611.70	4.63	138.00	645.20	4.68
44	Amaranthus	119.00	515.00	4.33	124.00	548.50	4.42
45	Fenugreek Leaf	44.00	138.16	3.14	44.50	142.06	3.19
46	Swisschard	8.03	47.70	5.94	10.03	59.00	5.88
47	Others (Leafy Veg.)	74.00	642.00	8.68	76.50	682.50	8.92
48	Colocasia	202.00	1986.51	9.83	205.00	2021.51	9.86
49	Yam	129.00	1338.51	10.38	130.50	1366.51	10.47
50	Elephant Foot Yam	284.00	6841.23	24.09	288.00	6918.23	24.02
51	Other (Tubers)	104.51	1128.69	10.80	106.10	1141.50	10.76
52	Others(veg.)	195.50	4661.65	23.84	195.00	4697.65	24.09
	Total	47853.94	737106.17	15.40	48608.03	749315.06	15.42
1	Potato	64613.10	954177.13	14.77	66288.00	982954.70	14.83
1	Ginger	7882.50	105603.58	13.40	8066.00	112420.50	13.94
2	Garlic	1109.25	6012.45	5.42	1128.75	6195.25	5.49
3	Turmeric	1713.40	11508.50	6.72	1959.50	12937.40	6.60
4	Chilli	145482.61	2091331.57	14.38	2158.20	27966.55	12.96
1	Tori	34458.00	40947.00	1.19	35090.45	41780.36	1.19
2	Sarson	826.00	1294.00	1.57	802.50	1018.60	1.27
3	Rayo	405.00	345.00	0.85	203.70	168.36	0.83
4	Sesame	598.00	661.00	1.11	552.50	661.70	1.20
5	Groundnut	252.00	365.00	1.45	248.50	383.55	1.54
6	Niger	1008.00	1205.00	1.20	928.20	1110.24	1.20
7	Sunflower	522.00	482.00	0.92	567.20	719.32	1.27
8	Linseed	4176.00	4277.00	1.02	3858.30	3921.40	1.02
	Total	42245.00	49576.00	1.17	42251.35	49763.53	1.18
1	Sugarcane	6325.78	357842.40	56.57	5721.30	322627.80	56.39
2	Jute	7070.00	10370.00	1.47	7074.00	10373.00	1.47
3	Rubber	555.00	269.00	0.48	407.00	197.00	0.48
	Total	13950.78	368481.40	26.41	13202.30	333197.80	25.24

अनुसूची ४: २.२. सुन्तलाजात फलफूल, हिउँद फलफूल, बर्षे फलफूल तथा अलैंची बाली उत्पादनको अवस्था (क्षेत्रफल हे, उत्पादन मे.टन र उत्पादकत्व मे.टन/हे.)

S.N.	FRUITS	75_76				76_77			
		Area	Productive area	Production	Yield	Area	Productive area	Production	Yield
TAPLEJUNG									
1	Mandarin	491.50	379.00	2987.64	7.88	491.00	379.00	2988.00	7.88
2	Sweet Orange	53.25	47.00	338.25	7.20	53.25	47.00	338.25	7.20
3	Lime	745.00	684.50	4678.50	6.83	756.00	701.50	4684.50	6.68
4	Other	26.50	21.00	124.50	5.93	27.30	22.25	127.80	5.74
	Total	1316.25	1131.50	8128.89	7.18	1327.55	1149.75	8138.55	7.08
5	Mango	35.00	7.00	26.60	3.80	35.00	9.00	36.00	4.00
6	Banana	38.00	27.00	241.50	8.94	41.00	35.00	292.00	8.34
7	Guava	47.00	34.00	375.00	11.03	47.00	34.00	375.00	11.03
8	Papaya	9.00	8.00	95.00	11.88	9.00	8.00	95.00	11.88
9	Jackfruit	5.00	4.00	45.00	11.25	5.00	4.00	45.00	11.25
	Total	134.00	80.00	783.10	9.79	137.00	90.00	843.00	9.37
10	Apple	138.00	68.00	369.50	5.43	138.00	70.00	378.00	5.40
11	Pear	406.00	318.00	1900.00	5.97	406.00	378.00	2261.00	5.98
12	Walnut	16.08	12.00	64.00	5.33	16.00	14.00	76.00	5.43
13	Peach	147.00	102.00	375.79	3.68	155.00	124.00	457.00	3.69
14	Plum	123.00	55.00	275.00	5.00	135.00	78.00	397.00	5.09
15	Persimmom	25.13	18.09	126.63	7.00	25.13	18.09	126.63	7.00
16	Pomegranate	3.02	2.10	8.40	4.00	5.00	3.00	13.00	4.33
17	Hog Plum	52.50	30.15	165.83	5.50	52.50	30.15	165.83	5.50
18	Kiwi	14.70	7.25	60.53	8.35	21.00	10.60	88.77	8.37
	Total	925.42	612.59	3345.67	5.46	953.63	725.84	3963.23	5.46
1	Cardamom	4299.00	4255.00	2958.23	0.70	4299.00	4255.00	2958.20	0.70
SANKHUWASHAVA									
1	Mandarin	360.00	195.00	1145.00	5.87	375.00	215.00	1290.00	6.00
2	Sweet Orange	12.00	10.05	50.25	5.00	12.50	11.05	50.25	4.55
3	Lime	85.00	40.00	157.00	3.93	106.85	60.00	300.00	5.00
4	Lemon	5.03	3.02	21.11	7.00	5.05	4.50	31.50	7.00
5	Other	4.02	2.01	14.00	6.97	4.05	3.00	20.91	6.97
	Total	466.05	250.08	1387.36	5.55	503.45	293.55	1692.66	5.77
6	Mango	42.00	16.00	61.00	3.81	43.00	18.00	68.40	3.80
7	Banana	68.00	28.00	188.00	6.71	68.30	32.00	214.40	6.70
8	Guava	17.00	10.50	95.00	9.05	17.50	11.50	103.50	9.00
9	Papaya	8.00	7.00	105.00	15.00	9.00	8.00	120.00	15.00
10	Jackfruit	10.00	5.00	72.00	14.40	10.10	7.50	108.00	14.40
11	Pineapple	14.00	11.00	163.00	14.82	14.10	13.00	192.40	14.80
12	Litchi	48.00	24.00	215.00	8.96	48.10	35.00	315.00	9.00
	Total	207.00	101.50	899.00	8.86	210.10	125.00	1121.70	8.97
13	Apple	13.65	5.25	26.25	5.00	14.00	5.00	26.00	5.20
14	Pear	58.00	31.50	360.00	11.43	58.50	34.00	387.60	11.40
15	Walnut	7.54	5.00	18.00	3.60	8.00	5.50	19.80	3.60
16	Peach	38.85	18.00	102.00	5.67	39.20	20.00	114.00	5.70
17	Plum	18.90	15.00	105.00	7.00	19.00	17.00	119.00	7.00
18	Apricot	5.03	3.00	9.00	3.00	5.30	3.50	10.50	3.00
19	Persimmom	9.05	2.01	12.06	6.00	9.10	5.00	30.00	6.00
20	Pomegranate	10.05	5.25	36.75	7.00	10.20	7.00	49.00	7.00
21	Kiwi	26.00	7.35	44.10	6.00	36.30	9.00	54.00	6.00
	Total	187.06	92.36	713.16	7.72	199.60	106.00	809.90	7.64
22	Cardamom	2860.00	2150.00	1140.00	0.53	2871.25	2350.00	681.50	0.29
SOLUKHUMBU									

S.N.	FRUITS	75_76				76_77			
		Area	Productive area	Production	Yield	Area	Productive area	Production	Yield
1	Mandarin	290.00	120.00	1020.00	8.50	290.00	125.00	1062.00	8.50
2	Sweet Orange	12.06	5.03	35.18	7.00	12.00	6.00	42.00	7.00
3	Lime	65.00	26.13	204.08	7.81	65.00	26.00	204.00	7.85
4	Other	138.00	73.00	586.00	8.03	138.00	73.00	586.00	8.03
	Total	505.06	224.16	1845.25	8.23	505.00	230.00	1894.00	8.23
5	Banana	0.00	0.00	0.00	0.00	2.00	2.00	26.00	13.00
6	Guava	21.00	17.00	162.00	9.53	21.00	17.00	162.00	9.53
7	Papaya	3.00	2.50	25.00	10.00	3.00	3.00	25.00	8.33
	Total	24.00	19.50	187.00	9.59	26.00	22.00	213.00	9.68
8	Apple	232.00	200.00	1165.00	5.83	232.00	205.00	1195.00	5.83
9	Pear	85.00	67.00	366.00	5.46	85.00	67.00	366.00	5.46
10	Walnut	30.15	18.00	80.00	4.44	30.15	18.00	80.00	4.44
11	Peach	45.00	35.00	170.00	4.86	45.00	35.00	170.00	4.86
12	Plum	47.25	39.90	245.00	6.14	47.00	41.00	252.00	6.15
13	Apricot	3.60	2.00	12.00	6.00	4.00	2.00	12.50	6.25
14	Persimmom	9.05	2.01	12.06	6.00	9.00	1.00	6.00	6.00
15	Pomegranate	5.03	4.20	23.10	5.50	5.00	4.00	23.00	5.75
16	Kiwi	112.00	9.00	56.00	6.22	115.00	10.00	65.00	6.50
	Total	569.07	377.11	2129.16	5.65	572.15	383.00	2169.50	5.66
1.	Cardamom	165.00	90.00	68.00	0.76	165.00	94.00	84.00	0.89
PANCHTHAR									
1	Mandarin	931.00	669.50	7375.30	11.02	951.00	701.00	7759.00	11.07
2	Sweet Orange	0.00	0.00	0.00	0.00				
3	Lime	84.20	62.50	668.75	10.70	88.00	65.30	713.45	10.93
	Total	1015.20	732.00	8044.05	10.99	1039.00	766.30	8472.45	11.06
4	Mango	45.00	13.00	44.00	3.38	48.00	16.00	51.00	3.19
5	Banana	9.00	8.00	46.50	5.81	12.00	10.00	59.00	5.90
6	Guava	12.00	10.50	132.00	12.57	12.00	10.50	132.00	12.57
	Total	71.00	34.50	257.50	7.46	77.00	39.50	277.00	7.01
8	Apple	27.30	17.85	130.20	7.29	27.00	21.00	151.00	7.19
9	Pear	36.00	29.00	390.00	13.45	36.00	33.00	446.00	13.52
10	Walnut	12.56	10.00	70.00	7.00	15.00	11.00	78.00	7.09
11	Peach	29.40	28.14	309.54	11.00	31.00	29.00	321.00	11.07
12	Plum	17.85	17.09	223.81	13.10	21.00	18.00	238.00	13.22
13	Persimmom	24.62	8.04	96.48	12.00	24.62	12.00	139.00	11.58
14	Pomegranate	13.07	13.65	174.04	12.75	15.00	13.65	184.00	13.48
15	Kiwi	113.00	48.00	410.40	8.55	220.00	58.00	497.00	8.57
	Total	273.80	171.77	1804.47	10.51	389.62	195.65	2054.00	10.50
1	Cardamom	2920.00	2920.00	1036.60	0.36	3425.00	3225.00	1178.00	0.37
ILLAM									
1	Mandarin	340.00	310.00	3162.00	10.20	340.00	305.00	3111.00	10.20
2	Sweet Orange	56.00	50.00	500.00	10.00	60.00	55.00	605.00	11.00
3	Lime	90.00	81.00	583.20	7.20	90.00	80.00	640.00	8.00
	Total	486.00	441.00	4245.20	9.63	490.00	440.00	4356.00	9.90
4	Mango	56.00	23.00	85.00	3.70	57.00	24.00	92.00	3.83
5	Banana	28.00	26.00	165.00	6.35	29.00	26.00	167.00	6.42
6	Guava	66.00	62.00	682.00	11.00	70.00	65.00	722.00	11.11
7	Jackfruit	14.00	11.00	125.00	11.36	14.00	11.00	127.00	11.55
8	Arecanut	203.00	185.00	564.00	3.05	205.00	187.00	568.00	3.04
	Total	367.00	307.00	1621.00	5.28	375.00	313.00	1676.00	5.35
9	Apple	16.08	7.04	63.32	9.00	18.00	8.00	72.00	9.00

S.N.	FRUITS	75_76				76_77			
		Area	Productive area	Production	Yield	Area	Productive area	Production	Yield
10	Pear	80.00	72.00	640.00	8.89	82.00	72.00	648.00	9.00
11	Walnut	62.31	56.28	92.00	1.63	62.00	56.00	92.00	1.64
12	Peach	87.15	80.00	875.00	10.94	88.00	80.00	880.00	11.00
13	Plum	38.85	34.65	325.00	9.38	40.00	36.00	339.00	9.42
14	Persimmom	18.90	16.80	117.60	7.00	19.00	17.00	119.00	7.00
15	Pomegranate	201.00	189.00	1039.50	5.50	203.00	190.00	1045.00	5.50
16	Hog Plum	2.01	0.00	0.00	0.00	5.00	2.00	4.00	2.00
17	Kiwi	175.00	135.00	1215.00	9.00	675.00	140.00	1260.00	9.00
	Total	681.30	590.77	4367.42	7.39	1192.00	601.00	4459.00	7.42
1	Cardamom	1695.00	1495.00	810.00	0.54	1710.00	1690.00	845.00	0.50
TERHATHUM									
1	Mandarin	800.00	620.00	5410.00	8.73	819.00	615.20	5536.80	9.00
2	Sweet Orange	40.00	35.00	300.00	8.57	40.00	35.00	297.50	8.50
3	Lime	515.00	245.00	1410.00	5.76	514.00	245.00	1445.50	5.90
4	Other	8.04	6.00	30.00	5.00	8.00	6.00	42.00	7.00
	Total	1363.04	906.00	7150.00	7.89	1381.00	901.20	7321.80	8.12
5	Mango	54.00	16.00	49.00	3.06	54.50	17.00	51.00	3.00
6	Banana	169.00	114.00	1235.00	10.83	169.00	114.00	1219.80	10.70
7	Guava	77.00	60.00	645.00	10.75	76.00	59.00	637.20	10.80
	Total	300.00	190.00	1929.00	10.15	299.50	190.00	1908.00	10.04
8	Apple	90.00	65.00	450.00	6.92	89.00	64.00	435.20	6.80
9	Pear	146.00	86.00	1100.00	12.79	146.00	88.00	1117.60	12.70
10	Walnut	77.39	60.00	412.00	6.87	75.00	59.00	401.20	6.80
11	Peach	51.45	45.00	315.00	7.00	50.00	44.00	308.00	7.00
12	Plum	48.30	40.00	265.00	6.63	48.00	40.00	264.00	6.60
13	Apricot	6.90	4.60	28.75	6.25	6.50	4.50	28.80	6.40
14	Persimmom	74.83	52.76	369.34	7.00	74.00	52.00	338.00	6.50
15	Kiwi	7.50	4.00	12.00	3.00	12.00	6.00	18.00	3.00
	Total	502.36	357.36	2952.09	8.26	500.50	357.50	2910.80	8.14
1	Cardamom	750.00	625.00	250.00	0.40	700.00	600.00	300.00	0.50
DHANKUTA									
1	Mandarin	870.00	505.00	4075.00	8.07	875.00	500.50	4095.60	8.18
2	Sweet Orange	225.00	170.00	1540.00	9.06	225.00	170.00	1530.00	9.00
3	Lime	266.50	165.00	635.00	3.85	270.00	164.90	908.00	5.50
4	Other	18.09	12.06	75.00	6.22	18.00	12.00	76.80	6.40
	Total	1379.59	852.06	6325.00	7.42	1388.00	847.40	6610.40	7.80
5	Mango	76.00	51.00	162.00	3.18	85.00	53.00	164.30	3.10
6	Banana	42.00	36.00	395.00	10.97	42.00	36.00	392.40	10.90
7	Guava	51.00	42.00	308.00	7.33	51.00	42.00	310.80	7.40
8	Papaya	6.00	5.00	42.00	8.40	6.00	5.00	41.50	8.30
9	Jackfruit	20.00	18.00	105.00	5.83	20.00	18.00	102.60	5.70
10	Pineapple	10.00	9.00	65.00	7.22	10.00	9.00	63.90	7.10
11	Litchi	0.00	0.00	0.00	0.00	75.00	62.00	372.00	6.00
	Total	205.00	161.00	1077.00	6.69	289.00	225.00	1447.50	6.43
12	Apple	20.10	15.08	70.35	4.67	19.00	15.00	69.00	4.60
13	Pear	236.00	180.00	1970.00	10.94	236.00	183.00	1976.40	10.80
14	Walnut	25.13	17.09	55.00	3.22	24.00	16.00	52.80	3.30
15	Peach	48.38	40.00	330.00	8.25	47.00	39.00	327.60	8.40
16	Plum	31.50	26.25	145.00	5.52	32.00	25.50	137.70	5.40
17	Pomegranate	9.05	6.30	31.50	5.00	9.00	6.00	30.60	5.10
18	Hog Plum	215.25	211.05	1139.67	5.40	215.00	211.00	1139.40	5.40
19	Kiwi	8.00	5.00	15.00	3.00	20.00	8.00	24.00	3.00
	Total	593.40	500.76	3756.52	7.50	602.00	503.50	3757.50	7.46

S.N.	FRUITS	75_76				76_77			
		Area	Productive area	Production	Yield	Area	Productive area	Production	Yield
1	Cardamom	315.00	160.00	91.20	0.57	275.00	125.00	62.50	0.30
BHOJPUR									
1	Mandarin	788.76	527.62	4421.00	8.38	803.00	530.00	4712.00	8.89
2	Sweet Orange	106.53	95.47	653.75	6.85	112.00	95.00	665.00	7.00
3	Lime	400.00	217.87	1307.22	6.00	420.00	270.00	1750.00	6.48
4	Lemon	5.00	4.00	50.00	12.50	5.50	4.00	50.00	12.50
5	Other	361.00	8.04	40.00	4.98	365.00	12.00	65.00	5.42
	Total	1661.29	853.00	6471.97	7.59	1705.50	911.00	7242.00	7.95
6	Mango	90.00	68.50	375.00	5.47	95.00	75.00	380.00	5.07
7	Banana	103.00	95.00	684.00	7.20	110.00	100.00	750.00	7.50
8	Guava	31.00	27.00	302.00	11.19	32.00	29.00	319.00	11.00
9	Papaya	3.00	2.50	12.50	5.00	4.00	4.00	30.00	7.50
10	Jackfruit	10.00	8.00	55.00	6.88	10.00	8.00	60.00	7.50
11	Pineapple	4.00	3.00	8.00	2.67	4.00	4.00	20.00	5.00
12	Litchi	65.00	22.00	113.00	5.14	66.00	30.00	152.00	5.07
	Total	306.00	226.00	1549.50	6.86	321.00	250.00	1711.00	6.84
13	Apple	5.03	2.01	6.03	3.00	6.00	2.00	6.00	3.00
14	Pear	35.00	27.00	190.00	7.04	37.00	29.00	232.00	8.00
15	Walnut	6.03	4.02	8.04	2.00	6.00	4.00	8.00	2.00
16	Peach	5.03	3.02	15.08	5.00	5.00	3.00	18.00	6.00
17	Plum	4.02	2.01	8.04	4.00	5.00	3.00	13.00	4.33
18	Persimmom	3.02	2.01	12.06	6.00	4.00	3.00	21.00	7.00
19	Pomegranate	4.02	3.15	12.60	4.00	6.00	4.00	20.00	5.00
20	Hog Plum	5.03	4.02	12.06	3.00	5.00	4.00	12.00	3.00
21	Kiwi	14.50	3.75	18.75	5.00	17.00	6.00	33.00	5.50
	Total	81.66	50.99	282.66	5.54	91.00	58.00	363.00	6.26
1	Cardamom	712.00	400.00	205.00	0.51	712.00	420.00	207.00	0.49
KHOTANG									
1	Mandarin	810.00	740.00	7540.00	10.19	810.00	740.00	6586.00	8.90
2	Sweet Orange	240.00	162.00	1312.00	8.10	240.00	162.00	1296.00	8.00
3	Lime	854.25	525.00	3743.00	7.13	350.00	300.00	2100.00	7.00
4	Lemon	365.00	190.00	1460.00	7.68	365.00	200.00	1550.00	7.75
5	Other	240.00	130.00	750.00	5.77	240.00	130.00	750.00	5.77
	Total	2509.25	1747.00	14805.00	8.47	2005.00	1532.00	12282.00	8.02
6	Mango	98.00	59.00	190.00	3.22	98.00	59.00	190.00	3.22
7	Banana	123.00	98.00	865.00	8.83	123.00	98.00	865.00	8.83
8	Guava	185.00	149.00	1115.00	7.48	185.00	149.00	1115.00	7.48
9	Papaya	10.00	9.00	105.00	11.67	10.00	9.00	105.00	11.67
10	Jackfruit	134.00	105.00	1325.00	12.62	134.00	105.00	1325.00	12.62
11	Litchi	152.00	30.00	148.00	4.93	152.00	30.00	148.00	4.93
	Total	702.00	450.00	3748.00	8.33	702.00	450.00	3748.00	8.33
12	Apple	2.51	2.01	8.04	4.00	2.51	2.01	8.04	4.00
13	Pear	299.00	165.00	1650.00	10.00	299.00	165.00	1650.00	10.00
14	Walnut	52.50	30.00	140.00	4.67	52.50	30.00	140.00	4.67
15	Peach	53.75	39.00	231.00	5.92	54.00	39.00	235.00	6.03
16	Plum	54.60	35.00	156.00	4.46	54.60	35.00	156.00	4.46
17	Pomegranate	5.00	3.15	12.60	4.00	5.00	3.15	12.60	4.00
18	Hog Plum	5.00	5.00	15.00	3.00	5.00	5.00	15.00	3.00
19	Kiwi	36.75	10.00	10.00	1.00	40.00	37.00	12.00	0.32
	Total	509.11	289.16	2222.64	7.69	512.61	316.16	2228.64	7.05
1	Cardamom	1402.00	1064.00	540.00	0.51	1402.00	1064.00	542.00	0.51
OKHALDHUNGA									
1	Mandarin	205.00	185.00	1420.00	7.68	260.00	145.72	833.75	5.72

S.N.	FRUITS	75_76				76_77			
		Area	Productive area	Production	Yield	Area	Productive area	Production	Yield
2	Sweet Orange	7.00	5.00	37.00	7.40	8.30	3.50	18.57	5.31
3	Lime	23.12	17.00	40.25	2.37	35.70	18.20	51.00	2.80
4	Other	0.00	0.00	0.00	0.00	10.00	8.00	52.00	6.50
	Total	235.12	207.00	1497.25	7.23	314.00	175.42	955.32	5.45
5	Mango	23.00	20.50	80.00	3.90	25.00	23.00	93.00	4.04
6	Banana	34.00	32.50	325.00	10.00	36.00	35.00	350.00	10.00
7	Guava	10.50	9.50	48.00	5.05	12.00	11.00	57.00	5.18
8	Litchi	7.00	5.00	26.00	5.20	12.00	7.00	36.00	5.14
	Total	74.50	67.50	479.00	7.10	85.00	76.00	536.00	7.05
9	Apple	2.51	2.01	8.04	4.00	4.00	3.00	12.00	4.00
10	Pear	8.00	7.00	60.30	8.61	10.00	8.00	80.00	10.00
11	Peach	11.06	10.05	56.28	5.60	11.00	10.00	56.00	5.60
12	Plum	18.98	15.75	70.00	4.44	20.00	16.00	70.00	4.38
13	Pomegranate	25.00	0.00	0.00	0.00	50.00	0.00	0.00	0.00
14	Hog Plum	11.55	10.50	63.00	6.00	12.00	12.00	75.00	6.25
15	Kiwi	1.01	0.50	0.00	0.00	1.01	1.00	2.00	2.00
	Total	78.10	45.81	257.62	5.62	108.01	50.00	295.00	5.90
1	Cardamom	49.00	35.00	20.06	0.57	33.00	29.50	27.52	0.93
UDAYAPUR									
1	Mandarin	474.00	275.00	2784.00	10.12	674.00	300.00	3150.00	10.50
2	Sweet Orange	70.00	60.00	590.00	9.83	70.00	62.00	613.80	9.90
3	Lime	130.00	92.00	972.00	10.57	235.00	95.00	1016.50	10.70
4	Lemon	16.00	9.00	63.00	7.00	16.00	10.00	71.00	7.10
5	Other	60.00	45.00	384.00	8.53	60.00	46.00	395.60	8.60
	Total	750.00	481.00	4793.00	9.96	1055.00	513.00	5246.90	10.23
6	Mango	807.00	391.00	3265.00	8.35	815.00	400.00	3400.00	8.50
7	Banana	125.00	105.00	1365.00	13.00	150.00	120.00	1560.00	13.00
8	Guava	56.00	47.00	490.00	10.43	56.00	47.00	491.15	10.45
9	Papaya	68.00	60.00	685.00	11.42	68.00	61.00	701.50	11.50
10	Jackfruit	30.00	28.00	436.00	15.57	30.00	29.00	449.50	15.50
11	Pineapple	24.00	23.00	235.00	10.22	30.00	25.00	262.50	10.50
12	Litchi	127.00	95.00	690.00	7.26	133.00	100.00	750.00	7.50
13	Arecanut	32.00	23.00	92.00	4.00	32.00	25.00	105.00	4.20
14	Coconut	4.00	2.00	22.00	11.00	4.00	2.00	22.00	11.00
	Total	1273.00	774.00	7280.00	9.41	1318.00	809.00	7741.65	9.57
15	Apple	4.00	1.00	5.00	5.00	4.00	2.50	10.00	4.00
16	Pear	55.00	46.00	610.00	13.26	55.00	48.00	638.40	13.30
17	Walnut	12.06	3.02	16.08	5.33	12.00	4.00	21.40	5.35
18	Peach	31.50	29.00	210.00	7.24	32.00	30.00	217.50	7.25
19	Plum	31.50	29.40	222.00	7.55	32.00	30.00	231.00	7.70
20	Pomegranate	6.03	2.10	26.25	12.50	6.00	3.00	38.25	12.75
21	Kiwi	11.50	2.00	5.00	2.50	12.00	4.00	10.00	2.50
	Total	151.59	112.52	1094.33	9.73	153.00	121.50	1166.55	9.60
1	Cardamom	38.00	35.00	22.75	0.65	38.00	36.00	25.92	0.72
JHAPA									
1	Lime	85.00	55.00	305.00	5.55	178.00	141.00	776.00	5.50
	Total	85.00	55.00	305.00	5.55	178.00	141.00	776.00	5.50
2	Mango	1406.00	1015.00	8385.00	8.26	1425.00	1255.00	10416.00	8.30
3	Banana	1780.00	1770.00	35650.00	20.14	1860.00	1830.00	36600.00	20.00
4	Guava	226.00	225.00	2010.00	8.93	232.00	230.00	2070.00	9.00
5	Papaya	65.00	63.00	625.00	9.92	67.00	65.00	650.00	10.00
6	Jackfruit	24.00	22.00	229.00	10.41	23.00	21.00	218.00	10.38
7	Pineapple	127.00	125.00	3640.00	29.12	128.00	127.00	3654.00	28.77

S.N.	FRUITS	75_76				76_77			
		Area	Productive area	Production	Yield	Area	Productive area	Production	Yield
8	Litchi	93.00	77.00	663.00	8.61	94.00	80.00	680.00	8.50
9	Arecanut	788.72	454.85	1332.53	2.93	800.00	555.00	1626.00	2.93
10	Coconut	81.00	80.00	1060.00	13.25	81.00	80.00	1064.00	13.30
	Total	4590.72	3831.85	53594.53	13.99	4710.00	4243.00	56978.00	13.43
1	Cardamom	2.00	2.00	1.00	0.50	2.00	2.00	1.00	0.50
MORANG									
1	Lime	250.00	225.00	710.00	3.16	250.00	228.00	940.00	4.12
	Total	250.00	225.00	710.00	3.16	250.00	228.00	940.00	4.12
2	Mango	880.00	576.00	4980.00	8.65	880.00	580.00	5100.00	8.79
3	Banana	2480.00	2467.00	35565.00	14.42	2480.00	2467.00	35565.00	14.42
4	Guava	58.50	57.00	630.00	11.05	59.00	57.00	630.00	11.05
5	Papaya	74.00	73.00	990.00	13.56	76.00	74.00	1010.00	13.65
6	Jackfruit	50.00	47.00	485.00	10.32	50.00	47.00	485.00	10.32
7	Pineapple	11.00	10.00	103.00	10.30	11.00	10.00	103.00	10.30
8	Litchi	275.00	155.00	1145.00	7.39	275.00	160.00	1160.00	7.25
9	Arecanut	900.00	896.00	2945.00	3.29	900.00	896.00	2945.00	3.29
10	Coconut	152.00	151.00	3015.00	19.97	152.00	151.00	3015.00	19.97
	Total	4880.50	4432.00	49858.00	11.25	4883.00	4442.00	50013.00	11.26
1	Cardamom	49.40	46.00	32.17	0.70	49.40	44.00	31.00	0.70
SUNSARI									
1	Mandarin	7.00	4.00	32.00	8.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2	Sweet Orange	2.00	1.00	10.00	10.00	2.00	1.20	10.40	8.67
3	Lime	80.00	52.00	415.00	7.98	85.00	55.00	356.00	6.47
4	Lemon	55.00	40.00	240.00	6.00	55.00	42.00	245.00	5.83
5	Other	50.00	45.00	360.00	8.00	50.00	45.00	360.00	8.00
	Total	194.00	142.00	1057.00	7.44	192.00	143.20	971.40	6.78
6	Mango	1456.00	1016.00	8320.00	8.19	1456.00	1100.00	9100.00	8.27
7	Banana	512.00	461.00	8585.00	18.62	512.00	461.00	8585.00	18.62
8	Guava	53.00	43.00	338.00	7.86	53.00	43.00	390.00	9.07
9	Papaya	36.00	35.50	480.00	13.52	38.00	37.00	500.00	13.51
10	Jackfruit	47.00	35.00	498.00	14.23	47.00	35.00	498.00	14.23
11	Pineapple	12.00	11.00	135.00	12.27	12.00	11.00	135.00	12.27
12	Litchi	281.00	225.00	1615.00	7.18	281.00	230.00	1650.00	7.17
13	Arecanut	140.00	130.00	525.00	4.04	140.00	130.00	525.00	4.04
14	Coconut	52.00	42.00	357.00	8.50	52.00	42.00	357.00	8.50
	Total	2589.00	1998.50	20853.00	10.43	2591.00	2089.00	21740.00	10.41
15	Pomegranate	30.15	25.20	176.40	7.00	30.00	26.00	179.00	6.88
	Total	30.15	25.20	176.40	7.00	30.00	26.00	179.00	6.88
1	Cardamom	18.00	16.00	11.00	0.69	18.00	13.00	9.50	0.73
PROVINCE TOTAL									
1	Mandarin	6367.26	4530.12	41371.94	9.13	6688.00	4556.42	41124.15	9.03
2	Sweet Orange	823.84	640.55	5366.43	8.38	835.05	647.75	5466.77	8.44
3	Lime	3673.07	2488.00	15829.00	6.36	3443.55	2449.90	15884.95	6.48
4	Lemon	446.03	246.02	1834.11	7.46	446.55	260.50	1947.50	7.48
5	Other	905.65	342.11	2363.50	6.91	920.35	357.25	2476.11	6.93
	Total	12215.84	8246.79	66764.97	8.10	12333.50	8271.82	66899.48	8.09
6	Mango	5068.00	3272.00	26022.60	7.95	5116.50	3629.00	29141.70	8.03
7	Banana	5511.00	5267.50	85310.00	16.20	5634.30	5366.00	86645.60	16.15
8	Guava	911.00	793.50	7332.00	9.24	923.50	805.00	7514.65	9.33
9	Papaya	282.00	265.50	3164.50	11.92	290.00	274.00	3278.00	11.96
10	Jackfruit	349.00	286.00	3410.00	11.92	348.10	288.50	3453.10	11.97
11	Pineapple	202.00	192.00	4349.00	22.65	209.10	199.00	4430.80	22.27
12	Litchi	1048.00	633.00	4615.00	7.29	1136.10	734.00	5263.00	7.17

S.N.	FRUITS	75_76				76_77			
		Area	Productive area	Production	Yield	Area	Productive area	Production	Yield
13	Arecanut	2063.72	1688.85	5458.53	3.23	2077.00	1793.00	5769.00	3.22
14	Coconut	289.00	275.00	4454.00	16.20	289.00	275.00	4458.00	16.21
	Total	15723.72	12673.35	144115.63	11.37	16023.60	13363.50	149953.85	11.22
15	Apple	551.18	385.24	2301.73	5.97	553.51	397.51	2362.24	5.94
16	Pear	1444.00	1028.50	9236.30	8.98	1450.50	1105.00	9803.00	8.87
17	Walnut	301.74	215.40	955.12	4.43	300.65	217.50	969.20	4.46
18	Peach	548.56	429.21	2989.68	6.97	557.20	453.00	3104.10	6.85
19	Plum	434.75	310.05	2039.85	6.58	453.60	339.50	2216.70	6.53
20	Apricot	15.53	9.60	49.75	5.18	15.80	10.00	51.80	5.18
21	Persimmom	164.58	101.72	746.23	7.34	164.85	108.09	779.63	7.21
22	Pomegranate	311.40	254.10	1541.14	6.07	344.20	259.80	1594.45	6.14
23	Hog Plum	291.34	260.72	1395.56	5.35	294.50	264.15	1411.23	5.34
24	Kiwi	519.96	231.85	1846.78	7.97	1169.31	289.60	2063.77	7.13
	Total	4583.02	3226.39	23102.13	7.16	5304.12	3444.15	24356.12	7.07
25	Cardamom	15274.40	13293.00	7186.01	0.54	15699.65	13947.50	6953.14	0.50

अनुसूची ५ : २.३ चिया उत्पादनको अवस्था (क्षेत्रफल हेक्टर, उत्पादन मे.टन, उत्पादकत्व के.जी./हे)

सि.नं.	जिल्लाहरू	आ.व २०७५/७६			आ.व २०७६/७७		
		क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (के.जी.)	उत्पादकत्व के.जी./हे	क्षेत्रफल (हे.)	तयारी चिया उत्पादन (के.जी.)	उत्पादकत्व के.जी./हे
१	ताप्लेजुङ्ग	३२	३२३५	१०१.०९	१३३	३०००	२२.५५
२	संखुवासभा	८३	११६५८	१४०.४६	८०	१७००	२१.२५
३	पाँचथर	१३३९	५०८०७६	३७९.४४	६७४	५६०६२	८३.१७
४	ईलाम	८८६५	५०९६०३०	५७४.८५	७२०५	४९३०७९६	६८४.३४
५	तेह्रथुम	४५६	९११५९	१९९.९१	१२३	१९०५३	१५४.९०२
६	धनकुटा	९५२	१८४७२५	१९४.०४	३७४	३५५००	९४.९१
७	भोजपुर	२०८	४१०	१.९७	१०८	२००	१.८५
८	झापा	११४४३	१९१०८०००	१६६९.८४	७३४०	१७४२९२७८	२३७४.५६
९	सुनसरी						
१०	मोरङ्ग				२४	६०००	२५०
११	सोलुखुम्बु				१०	९४	९.४
१२	खोटाङ्ग				३०	०	०
१३	ओखलढुङ्गा				१२	०	०
१४	उदयपुर				३१२	४००	१.२८
	कुल जम्मा	२३३७८	२५००३२९३	३२६१.६	१६४२५	२२४८२००३	३६९८.२१

श्रोत : राष्ट्रिय चिया तथा कफी विकास बोर्ड, क्षेत्रीय कार्यालय, बिर्तामोड झापा

अनुसूची ६: २.४ कफी उत्पादनको अवस्था (क्षेत्रफल हेक्टर, उत्पादन मे.टन, उत्पादकत्व मे.टन/हे.)

क्र.सं.	जिल्लाहरु	आ.व २०७५/७६			आ.व २०७६/७७		
		क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.ट)	उत्पादकत्व (मे.ट/हे.)	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.ट)	उत्पादकत्व (मे.ट/हे.)
१	संखुवासभा	२२	४	०.१८	८.८	४	०.४५
२	पाँचथर	१५१	१६	०.११	१३.४	२.५	०.१८
३	ईलाम	९१	२०	०.२२	४३.१	२२	०.५१
४	धनकुटा	२९	३	०.१	६.२	५	०.८
५	भोजपुर	१७	२	०.१२	१७.९	१.५	०.०८
६	खोटाङ्ग	२१	४	०.१९	५.५	१	०.१८
७	ताप्लेजुङ्ग				४.४	३	०.६८
८	झापा						
९	तेह्रथुम				१६.२	१	०.०६१
१०	सुनसरी						
११	मोरङ्ग						
१२	सोलुखुम्बु				५	२	०.४
१३	ओखलढुङ्गा				१.५	०.५	०.३३
१४	उदयपुर				३.५	१	०.२८
कुल		३३१	४९	०.१४८	१२५.५	४३.५	०.३४७

श्रोत : राष्ट्रिय चिया तथा कफी विकास बोर्ड, क्षेत्रीय कार्यालय, बिर्तामोड झापा

३. प्रदेश नं.१ अन्तर्गत रहेका प्रमुख श्रोत केन्द्रहरु

अनुसूची ७ : ३.१ मौरी पालन श्रोत केन्द्रहरुको विवरण

क्र.स	समुह/फर्म/संस्था/ कम्पनीको नाम	ठेगाना	अध्यक्ष/ प्रबन्धकको नाम	सम्पर्क नं.
१	काउली मौरी फर्म	दिप्रुड चुईचुम्मा-१ खोटाङ	दिप खत्री	९८४२८४४७०८
२	नेपाल मौरीपालन महासंघ	इटहरी ५, सुनसरी	बासुदेव ढकाल	९८५२०५४४६८
३	बिष्णुपादुका मौरीपालन फार्म	धरान ११, सुनसरी	डम्बर तमाङ्ग	९८४२२७५८९३
४	रामधुनी मौरीपालन उद्योग	रामधुनी ४, सुनसरी	गोपाल पराजुली	९८४२०८५४३३
५	शिवशक्ति मौरीपालन उद्योग	इटहरी ५, सुनसरी	बासुदेव ढकाल	९८५२०५४४६८
६	सृजना मौरीपालन उद्योग	धरान ११, सुनसरी	एमर ध्वज	९८४२१६५७०१

क्र.स	समुह/फर्म/संस्था/ कम्पनीको नाम	ठेगाना	अध्यक्ष/ प्रबन्धकको नाम	सम्पर्क नं.
			तामाङ्ग	
७	पारीजात मौरी फार्म	उर्लावारी ४, मोरङ्ग	रमेश खडका	९८४२४१९५३४
८	बिराट मौरी तथा मह उत्पादन श्रोत केन्द्र	कोशी हरैचा , मोरङ्ग	रेवती कुमार तिम्सिना	९८५२०६४७७८
९	पाथिभरा मौरीपालन उद्योग	रंगेली , मोरङ्ग	यमनाथ पाठक	९८४२०४२३७८
१०	मनोकामना मौरी पालन उद्योग	लेटाङ्ग, मोरङ्ग	इमनाथ पोखरेल	९८४२०४८८७०
११	एभरेष्ट मौरीपालन फार्म	लेटाङ्ग, मोरङ्ग	कमल राई	९८४२२९६१०९
१२	प्रगतिशिल मौरी फार्म	दर्वेशा, मोरङ्ग	जीवन मैनाली	९८४२१४४१७६
१३	पूर्णमा महिला मौरी पालन संस्था	कानेपोखरी, मोरङ्ग	जानुका थापा	९८४२१२९८०६
१४	पद्म श्री मौरी पालन कृषि फार्म घार श्रोत	उर्लावारी ४ मोरङ्ग	पदमा थापा	९८४२०४४०४९
१५	सृजनशिल मौरीपालन फार्म	उर्लावारी ९, मोरङ्ग	अंजु खतिबडा	९८४२०३२१७२
१६	सूर्य मौरी फार्म	उर्लावारी २, मोरङ्ग	संजय कटुवाल	९८१९०४२७९३
१७	राजघाट मौरीपालन उद्योग	उर्लावारी, मोरङ्ग	गोमा दाहाल	९८४२१६११८३
१८	मेलिफेरा कृषि सहकारी संस्था	उर्लावारी ४, मोरङ्ग	बोधराज खडका	९८४२०८७०४६
१९	क्यामुने कृषक समूह	मिक्लाजुङ्ग-१ मोरङ्ग	पर्वत राई	९८६१७८३६३७
२०	जनजिविका कृषि सहकारी संस्था	उर्लावारी न.पा. -३ मोरङ्ग	पदमबहादुर राई	९८६२२२८५१४
२१	बिराट मौरी तथा मह उत्पादन श्रोत केन्द्र	शुन्दर हरैचा न.पा.-१ मोरङ्ग	रेवतीकुमार तिम्सिना	९८५२०६४८७८
२२	पूर्वाञ्चल मौरीपालन उद्योग	अर्जुनधारा ९, झापा	भीम कडरिया	९८५२६७४४६०
२३	सतासी महिला मौरीपालन सहकारी सं.लि.	शिवसताक्षी न.पा. झापा	देवी दाहाल	९८५२६८९१७७
२४	कन्काई मौरीपालन कृषक सहकारी संस्था	कन्काई न.पा.३, झापा	भुवन अधिकारी	९८६२६७९८७४
२५	लक्ष्मी बि किपीङ्ग वर्क सप	इलाम न.पा.९, इलाम	लक्ष्मी दाहाल	९८४४६७२९८७
२६	फाउन्डेशन बि किपीङ्ग		हेम बहादुर राई	९८४२६२७५१५

अनुसूची ८: ३.२ च्याउ खेती श्रोत केन्द्रहरूको विवरण

क्र.स.	समुह/संस्था/फर्म / कम्पनीको नाम	ठेगाना	अध्यक्ष/ प्रबन्धको नाम	सम्पर्क नं.
१	सन्त वीउ तथा च्याउ उद्योग	देवानगंज गा.पा. ३, सुनसरी	सन्तोष भगत	९८०४३२४९३९
२	बिनय च्याउ उद्योग	उर्लावारी न.पा. ४, मोरङ	उदय चन्द्र श्रेष्ठ	९८०७३८९७९६
३	नेपाल ब्रदर्श मसरुम एण्ड एग्रो रिसर्च	सुन्दरहरैचा ४, मोरङ	सरोज नेपाल	९८९३२९०३९२
४	सगरमाथा च्याउ उद्योग	सुन्दरहरैचा ४, मोरङ	ईन्द्र कुमार तिम्सिना	९८०२७३५८९०
५	आधुनिक च्याउ उद्योग	उर्लावारी न.पा.—७, मोरङ	देवेन्द्र बस्नेत	९८०४३७९५४९
६	ग्रिष्मा च्याउ उद्योग	ग्रामथान गा.पा.- ४ मोरङ	वमलाल खवास	९८६२०२३६२७
७	पाथिभरा च्याउ उद्योग	विर्तामोड न.पा, झापा	राम खत्री	
८	विज्ञान च्याउ उद्योग	भद्रपुर न.पा. १० झापा	दुर्गा भट्टराई	९८०४९९८३४५
९	क्वालिटी च्याउ उद्योग	कचनकवल गा.पा. ६, झापा	पदम सिटौला	९८९५०३३८०८

अनुसूची ९: ३.३ खाद्यान्न बिउ, तरकारी बेर्ना, फलफूल बेर्ना, तथा अन्य कृषिजन्य वस्तुको श्रोत केन्द्रहरूको विवरण

क्र.स	बाली	समुह/संस्था /फर्म /कम्पनीको नाम	ठेगाना	अध्यक्ष/प्रबन्धको नाम	कैफियत
१	मकै वीउ	बरबोटे मकै वीजवृद्धि कृ.स.	हलेसी तुवाचुड न.पा ८, खोटाङ	राजेश राई	९८०४७२७८६०
२	मकै वीउ	कालिका मकै वीज वृद्धि कृषक समुह	हलेसी तुवाचुड न.पा ६, खोटाङ	सुलोचना राई	९८०४७६२८५९
३	धान, गहुँ	सगरदिना कृषि सहकारी संस्था	रंगेली १, मोरङ	कर्ण बहादुर थापा	९८४२२५९८८७
४	धान, गहुँ	खैरनी वीउ उत्पादक संघ	उर्लावारी ८, मोरङ	बिष्णु प्रसाद सिटौला	९८४२९८९३०४
५	धान, गहुँ	चिसापानी लक्ष्मी झार कृषक समुह	उर्लावारी ४, मोरङ	लक्ष्मी प्रसाद	९८९४०८७२३९
६	धान, गहुँ, तरकारी वीउ	कुशवाहा खाद्य विज भण्डार	देवानगञ्ज २, सुनसरी	रामवृक्ष मेहता	९८४२५०६९२४
७	धान, गहुँ, तरकारी वीउ	अकहा तरकारी तथा फलफूल उत्पादक स.स.लि.	भोक्राहा २, सुनसरी	नारायण प्रसाद मेहता	९८४२०८८५८४
८	धान, गहुँ, मसुरो	जिल्ला सहकारी संघ लि.	ईनरुवा, सुनसरी	विन्देश्वर मेहता	९८४२०३४५४४

क्र.स	बाली	समुह/संस्था /फर्म /कम्पनीको नाम	ठेगाना	अध्यक्ष/प्रबन्धक को नाम	कैफियत
	बीउ				
९	मकै बीउ	बुधबारे कृषि सहकारी संस्था लि.	बराहक्षेत्र ६, सुनसरी	टेक बहादुर घिमिरे	९८०७०५८६४४
१०	धान बीउ	सिंहदेवी कृषि सहकारी संस्था लि.	ईटहरी ११, सुनसरी	तिलचन दंगाल	९८४२३३९९४३
११	तरकारी, धान, गहुँ, मकै बीउ	CGNS seed Pvt Ltd.	कोसी ३, सुनसरी		
१२	धान, गहुँ बीउ	समिक्षा बीउ कम्पनी	मेची न.पा. झापा	बुद्धि निरौला	९८५२६७३७७३
१३	धानको उन्नत बीउ	अनमोल बीउ उ. कम्पनी	कनकाइ न.पा. झापा		
१४	धानको उन्नत बीउ	साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.	गौरादह न.पा. महारानी झोडा	मिना ढकाल	२३४८०२१८
१५	धानको उन्नत बीउ	मेची बहुउद्येशय सहकारी स.लि.	मेची नगरपालिका, झापा	प्रबन्धक	९८५२६७१४१६
१६	मकैको बीउ	माझ चण्डेश्वरी कृषक समुह	सिद्धिचरण न.पा.४	पूर्णराज श्रेष्ठ	९८४२९३४३८१
१७	मकैको बीउ	मिलन चौक मकै बीजवृद्धि कृषक समुह	मोलुङ्गा गा.पा. ओखलढुङ्गा	चेतनाथ बाग्ले	९८६२९१६३९१
१८	मकैको बीउ	अन्नपूर्ण कृषक समुह	फाल्गुनन्द गा.पा.१ पाँचथर	घनश्याम आडदेम्बे	९८६३८६१२४९
१९	मकैको बीउ	कुलडाँडा कृषक समुह	हिलिहाड १, पाँचथर	दिल बहादुर बानिया	९८४२१२४७९९
२०	सुन्तला जात	सुन्तला पकेट समुह	हलेसी तुवाचुङ्गा न.पा.७, खोटाङ्ग	भुलाराज राई	९८६२८१३६०८
२१	कागती नर्सरी	जयपति अलैची फर्म	साकेला गा.पा.७ मात्तिम, खोटाङ्ग	शिव प्रसाद ढकाल	९८४२९३२६१७
२२	फलफूलको बिरुवा	रिजाल नर्सरी फर्म	दिक्तेल न.पा ६, खोटाङ्ग	अमर राई	९८६९१२७७८७
२३	फलफूलको बिरुवा	आर.आर.एम.डी.आचार्य फलफूल नर्सरी	दिप्रुङ चुईचुम्मा गा.पा.१ खोटाङ्ग	डेगराज आचार्य	९८६२८११५५८
२४	सुन्तला नर्सरी	महाभारत सुन्तलाजात फलफूल बिकास सहकारी संस्था लि.	ताप्ली १, उदयपुर	उद्धव हमाल	९८५२८३५५१३

क्र.स	बाली	समुह/संस्था /फर्म /कम्पनीको नाम	ठेगाना	अध्यक्ष/प्रबन्धक को नाम	कैफियत
२५	फलफूल तथा पुष्प	पशुपति फलफूल नर्सरी	ईटहरी उ.म.न.पा ११ सुनसरी	निजी	
२६	फलफूल बिरुवा	पाण्डे नर्सरी	बाह्रदशी ५, झापा	तुलसी पाण्डे	९८०७९४१६९६
२७	कागती तथा फलफूल नर्सरी	डि.एण्ड डी. बायो एग्रो प्लानेट	मेचीनगर न.पा.१०, झापा	डिल्लीराज उप्रेति	
२८	सुन्तला जात बिरुवा	देबीथान फलोधन उद्योग	अरुण ३, भोजपुर	तोरण कार्की	९८५१०३४९०८
२९	सुन्तलाजात बिरुवा	दिव्यभूमि नर्सरी उद्योग	भोजपुर ८, भोजपुर	विष्णु प्रसाद अधिकारी	९८४२२११४३७
३०	सुन्तलाजात बिरुवा	स्मृति फलफूल नर्सरी	टेम्केथ्युम ५, भोजपुर	चण्डल कुमार राई	९८४२३९२७५६
३१	फलफूल बिरुवा (किवी ,एभोकाडो)	शंकरधन कृषि तथा पशु फर्म	अरुण २, भोजपुर	गुणराज राई	९८६२०३०६१४
३२	सुन्तलाजात फलफूल फार्म	फार्म	थुलुङ दुधकोसी ८, सोलुखुम्बु	राजकुमार राई	९७४३०२४५१९
३३	फलफूल	हामी तीन भाई नर्सरी फार्म	मोलुङ गा.पा. ओखलढुंगा	चण्डीका पहाडी फुयाल	९८४२९३१०७२
३४	किवी	थाडसाङ्ग कृषि समुह	फिदीम १, पाँचथर	गजेन्द्र ईधिङ्गो	९८६२६२१५५६
३५	किवी	माडपाङ लावती कृषि उद्योग	मिक्लाजुङ्ग २, पाँचथर	जुनु लावती	९८०४९८१०६०
३६	विभिन्न जातका तरकारीका बिरुवाहरु	कृषि सिकाई श्रोत केन्द्र	हलेसी तूवाचूङ न.पा.४, खोटाङ्ग	भरत थापा	९८१८१७५०३९
३७	विभिन्न जातका तरकारीका बिरुवाहरु	कृषि सिकाई श्रोत केन्द्र	हलेसी तूवाचूङ न.पा.८, खोटाङ्ग	कमल कार्की	९८११७७४६१५
३८	आलुको बिउ	आई.पि.एम.कृषि सहकारी संस्था लि.	कमल गा.पा ,झापा	टंक कट्टेल	९८४२६५८४५५
३९	तरकारीको बिरुवा नर्सरी	मामा भान्जा कृषि फार्म	अर्जुनधारा ८, झापा	निर्मल अधिकारी	९८६९४०१३४९
४०	तरकारी बेर्ना	लहाने कृषि फार्म	चम्पादेवी १०, ओखलढुंगा		
४१	बीउ	न्यू कृषि बिज भण्डार	इ.न.पा ८, इलाम	पशुपति भट्टराई	९८४४६५९०२८

क्र.स	बाली	समुह/संस्था /फर्म /कम्पनीको नाम	ठेगाना	अध्यक्ष/प्रबन्धक को नाम	कैफियत
४२	बेर्ना	सुरुङ्ग खोला नर्सरी फर्म	इ.न.पा ४,इलाम	पारस काफ्ले	९८५१०५८८३९
४३	सुन्तलाजात बिरुवा	निसान बिरुवा नर्सरी	ध.न.पा.७, धनकुटा	पूर्णकुमारी गुरागाई	०२६-५२०६५९
४४	सुन्तलाजात बिरुवा	घिमिरे निजी नर्सरी	ध.न.पा.२, धनकुटा	मदनघिमिरे, रमेश घिमिरे	२६५२०९३३
४५	सुन्तलाजात बिरुवा	दिपेन्द्र निजी नर्सरी	ध.न.पा.२, धनकुटा	नेत्रब.घिमिरे,	२६५२०९२२
४६	सुन्तलाजात बिरुवा	गणेश नर्सरी	बेलहरा १, धनकुटा	गणेश कार्की	९८४२११७८८९
४७	सुन्तलाजात बिरुवा	कार्की सुन्तला जात बिरुवा उत्पादन केन्द्र	ध.न.पा.२, धनकुटा	मिन ब. कार्की	९८४२०६६९१४
४८	सुन्तलाजात बिरुवा	कार्की निजी नर्सरी	ध.न.पा.२, धनकुटा	नगेन्द्र कार्की	९७४२०३५२१२
४९	चिया नर्सरी श्रोत केन्द्र	बैराङ्गेथान चिया खेती कृषक समुह	साकेला गा.पा ३ खिदिमा,खोटाङ्ग	जुरन सिंह तामाङ	९८६२९७९३
५०	रबर बिरुवा	झापा नर्सरी	भद्रपुर,झापा	ईस्वरी तिमिसना	
५१	रबर बिरुवा	स्मृति नर्सरी	बुद्धशान्ति ,झापा	धरणिधर पोखेल	
५२	फलफूल बिरुवा	एदेन नर्सरी	भद्रपुर,झापा	अर्जून राई	९८०६०१४२१२
५३	सुपारी नर्सरी	आमटोल कृषि सहकारी सं.लि.	अर्जूनधारा ६ झापा	अमरदिप भेटवाल	
५४	अलैची नर्सरी	अजिमा कृषि फर्म	भोजपुर १२, भोजपुर	बम बहादुर श्रेष्ठ	९८४२२२४६०३
५५	अलैची नर्सरी	DUDBSS AGRO FARM	पडानन्द न.पा १३, भोजपुर	ध्यान बहादुर तामाङ	९८५२०५२३२७
५६	अलैची नर्सरी	ओखलढुंगा मसला तथा फलफूल नर्सरी फर्म	मोलुङ गा.पा २,ओखलढुंगा	बाबुराम गौतम	९८५१००५९११
५७	अलैची नर्सरी	थुम्कि हरियाली कृषक समुह	खेटेहाङ गा.पा ६,खोटाङ्ग	ईन्द्र कुमार राई	९८१३५०३४९०
५८	अलैची नर्सरी	सगरमाथा कृषि अनुसन्धान तथा उत्पादन केन्द्र प्रा.लि.	चम्पादेवी गा.पा. ओखलढुंगा	शोभा आचार्य	९८६७१५८९२७
५९	अलैची नर्सरी	डाडाखर्क बहुउद्येश्थीय कृषि श्रोत केन्द्र	साकेला गा.पा. १ खोटाङ्ग	संग्राम राई	
६०	अलैची नर्सरी	साराईज अलैची नर्सरी	फाल्गुनन्द गा.पा. १	गणेश मिश्र	९८४४६९०९१२

क्र.स	बाली	समुह/संस्था /फर्म /कम्पनीको नाम	ठेगाना	अध्यक्ष/प्रबन्धक को नाम	कैफियत
			पाँचथर		
६१	अलैची नर्सरी	अलैचि ब्लक समिति	फाल्गुनन्द गा.पा. ५ पाँचथर	मिलन चेम्जोङ्ग	९८१४०५३३५६
६२	अलैची नर्सरी	माउन्टेन अलैची नर्सरी फर्म	फु न.पा., ताप्लेजुङ्ग	दिपक भण्डारी	९८४२४८३४७९
६३	अलैची नर्सरी	बेद ब. थापा	मुर्तीढुङ्गा २, धनकुटा		९८४२११९६१६
६४	अलैची नर्सरी	ज्ञान ब. गुरुङ्ग	पाखिबास ३, धनकुटा		९७४२०४५९३७
६५	अलैची नर्सरी	चन्द्र ब. पुलामी	डाडाबजार -९, धनकुटा		९८४२५९६०५९
६६	अलैची नर्सरी	राम ब. लुङ्गेली	चुङ्गवाङ्ग १, धनकुटा		९८४२१९७५७८
६७	अलैची नर्सरी	चन्द्रलाल तामाङ्ग	भिरगाँउ १, धनकुटा		९८४२०३७४२४
६८	अलैची नर्सरी	धन ब. आचार्य	बुधबारे २, धनकुटा		९७४२०००५३८
६९	अलैची नर्सरी	गजेन्द्र घिसिङ्ग	चुङ्गवाङ्ग १, धनकुटा		९७४२००८०३७
७०	अलैची नर्सरी	हर्क ब. तामाङ्ग	पाखिबास ६, धनकुटा		९८११०७५४९७
७१	अलैची नर्सरी	सुकपाल लिम्बु	राजारानी, धनकुटा		
७२	अलैची नर्सरी	फडिन्द्र पाठक	धनकुटा १, धनकुटा		
७३	अलैची नर्सरी	दिल ब. थापा	परेवादिन ५, धनकुटा		
७४	अलैची नर्सरी	धर्म पौडेल	मारेककटहरे ६, धनकुटा		

अनुसूची १०: ४. कृषि विकास निर्देशनालय अन्तर्गतका कार्यालयहरूको विवरण

क्र.सं.	कार्यालय	फोन नं./फ्याक्स	ईमेल/वेबसाइट
१	कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र	०२५-५६२००४	abptcjhumkap1@gmail.com
		५६२०२२-०२५	www.abpstc.p1.gov.np
		९८४२०५०८३५	
२	बीउ विजन प्रयोगशाला झुम्का, सुनसरी	०२५-५६२००४/९८५२०५५७७१	seedlabp1jhumka@gmail.com
३	बाली संरक्षण प्रयोगशाला, विराटनगर, मोरङ्ग	०२१-४७०७३२	plantprotectionlabp1@gmail.com
४	माटो तथा मल परीक्षण प्रयोगशाला, झुम्का, सुनसरी	०२५-५६२०९९/९८४४०९११५६	soillabp1jhumka@gmail.com
५	माटो तथा मल परीक्षण प्रयोगशाला, सुरङ्गा, झापा	०२३-५५००६४/९८५२६८२०६४	soillabp1surunga@gmail.com
६	वागवानी केन्द्र, फाप्तु सोलुखुम्बु	०३८५२५०११६/९८५२८२०२९६	hrtphaplup1@gmail.com
७	वागवानी केन्द्र, जौवारी, इलाम	०२७-६९१४०५/ ९८५२६८५५०१	hrtillamp1@gmail.com

क्र.सं.	कार्यालय	फोन नं./फ्याक्स	ईमेल/वेबसाइट
८	रेशम प्रशोधन केन्द्र, इटहरी सुनसरी	०२५-५८०८४३	silkprocessing1@gmail.com
९	रेशम विकास कार्यक्रम, धनकुटा	०२६-५२०२९४/९७४२६३५२०४	silkdevelopmentp1@gmail.com

कृषि ज्ञान केन्द्रहरू:

क्र.सं.	कृषि ज्ञान केन्द्र	फोन	ईमेल/वेबसाइट
१	कृषि ज्ञान केन्द्र, पाँचथर	०२४-५२०९३०/ ९८५२६८९४६८	akcpachthar@gmail.com
	सम्पर्क केन्द्र ताप्लेजुङ्ग	०२४-४६०९३०/ ६९९	
२	कृषि ज्ञान केन्द्र, ईलाम	०२७-५२००४६/ ९८५२६८९६६८	akcillam@gmail.com
३	कृषि ज्ञान केन्द्र, झापा	०२३-४५५ ५४६	akcjhapa@gmail.com
		९८५२६७९१०९	
४	कृषि ज्ञान केन्द्र, भोजपुर	०२९-४२०९३०	akcbhojpur130@gmail.com
		९८५२०६२९३०	
५	कृषि ज्ञान केन्द्र, संखुवासभा	०२९-५६०९३०/९८५२०५८४८७	akcsankhuwasabha@gmail.com
६	कृषि ज्ञान केन्द्र, धनकुटा	०२६-५२०४७८/९८५२०५०४२४	akcdhankuta@gmail.com
	सम्पर्क केन्द्र तेहथुम	०२६-४६०९३०	
७	कृषि ज्ञान केन्द्र, सुनसरी	०२५-५६०९२४	akcsunsari@gmail.com
	सम्पर्क केन्द्र मोरङ्ग		
८	कृषि ज्ञान केन्द्र, खोटाङ्ग	०३६-४२०९३०/९८५२८४९९३०	khotangakc@gmail.com
९	कृषि ज्ञान केन्द्र, सोलुखुम्बु	०३८-५२०९३०/ ५२००९५	
१०	कृषि ज्ञान केन्द्र, ओखलढुङ्गा	०३७-५२०९३०/ ९८५२८४०९३०	akcokhaldhunga@gmail.com
११	कृषि ज्ञान केन्द्र, उदयपुर	०३५-४२०९३०/, ९८५२८३५०६७	akcudaypur@gmail.com

अनुसूची ११ : ५. अनुदानग्राहीहरूको विवरण आ.व. २०७६/०७७

क्र. सं.	अनुदानग्राहीको नाम	ठेगाना	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	अनुदान रकम (रु हजारमा)	संपर्क व्यक्ति	संपर्क फोन नम्बर
१	कुशवाहा खाद्य विज भण्डार	देवान्गन्ज गा.पा.- २ सुनसरी	वीउ उत्पादनमा प्रोत्साहान कार्यक्रम (अन्य)	७६	रामबृक्ष मेहता	९८४२५०६९२४
२	पूर्वाञ्चल कृषि क्याम्पस	गौरादह, झापा	प्रदेशमा रहेका कृषि विषय अध्यापन गराउने शिक्षण संस्थाहरू मार्फत तोकिएको क्षेत्रमा कृषि प्रसार कार्यक्रम संचालन	११७	अनिलकृष्ण प्रसाई	९८५१०२६०५०
३	क्यामुने कृषक समूह	मिक्लाजुङ्ग-१ मोरङ्ग	मौरी श्रोत केन्द्र विकास कार्यक्रम (अन्य)	११६६	पर्वत राई	९८६१७८३६३७

क्र. सं.	अनुदानग्राहीको नाम	ठेगाना	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	अनुदान रकम (रु हजारमा)	संपर्क व्यक्ति	संपर्क फोन नम्बर
४	जनजिविका कृषि सहकारी संस्था	उर्लावारी न.पा. - ३ मोरङ	मौरी श्रोत केन्द्र विकास कार्यक्रम (अन्य)	९७९	पदमबहादुर राई	९८६२२२८५१४
५	ग्रिष्मा च्याउ उद्योग	ग्रामथान गा.पा.-४ मोरङ	च्याउ श्रोत केन्द्र विकास कार्यक्रम (अन्य)	१४३०	वमलाल खवास	९८६२०२३६२७
६	विराट मौरी तथा मह उत्पादन श्रोत केन्द्र	शुन्दर हरैचा न.पा.-१ मोरङ	मौरी श्रोत केन्द्र विकास कार्यक्रम (अन्य)	१४६४	रेवतीकुमार तिमिसिना	९८५२०६४८७८
७	पाथीभरा कृषि फर्म	दमक न.पा.-४ झापा	नमुना कृषि फार्म स्थापना सहयोग	१४००	प्रेमप्रसाद कडरिया	९८१८००२७८२
८	सोताङ्ग अर्गानिक कृषि फर्म	धरान उ.म.न.पा.-४ सुनसरी	नमुना कृषि फार्म स्थापना सहयोग	१५००	कृष्ण राई	९८५२०५६०७७
९	नमुना कृषि फर्म	ईटहरी उ.म.न.पा.-४ सुनसरी	नमुना कृषि फार्म स्थापना सहयोग	१५००	प्रमिला भण्डारी	९८५२०४४९०९
जम्मा :-				९६३२		

अनुसूची १२: ६. कृषि जन्य बस्तु आयात निर्यातको विवरण आ.व. २०७६/०७७

६.१ प्रदेश नं. १ को नाकाबाट आयात हुने कृषिजन्य बस्तुको विवरण

क्र. सं.	सामानको नाम	इकाइ	काकैडभिट्टा		विराटनगर		कुल जम्मा	
			परिमाण	मुल्य (रु हजारमा)	परिमाण	मुल्य (रु हजारमा)	परिमाण (मे.टन)	मुल्य (रु हजारमा)
१	खाधान्न वाली (धान, मकै, गहु)	मे.ट.	२५४७०	६४९४१४	१२६६८४८	३२३०१०९३	१२९२३१८	३२९५०५०७
२	दलहन (चना, कालो मास, केराउ, मसुरो, भटमास)	मे.ट.	२२२९९६	१२८३६२५	५८५८	३३७२०	२२८८५४	१३१७३४५
३	तेलहन वाली	मे.ट.	१४१	७०१०	६७९८०	३३७९७१५	६८१२१	३३८६७२५

क्र. सं.	सामानको नाम	इकाइ	काकैंडभिट्टा		विराटनगर		कुल जम्मा	
			परिमाण	मुल्य (रु हजारमा)	परिमाण	मुल्य (रु हजारमा)	परिमाण (मे.टन)	मुल्य (रु हजारमा)
	(तोरी, बदाम)							
४	ताजा तरकारी	मे.ट.	१५३३५	२६३१७६	१२३६२	२१२१५४	२७६९७	४७५३३०
५	ताजा फलफुल	मे.ट.	९१८७	३२५६५१	९३७३	३३२२४४	१८५६०	६५७८९५
६	लसुन	मे.ट.	६००	४८९९०	८२१	६७०३५	१४२१	११६०२५
७	मरिच	मे.ट.	५५	२५०८०	५५२	२५१७१२	६०७	२७६७९२
८	आलु	मे.ट.	११७६७	३५१७०६			११७६७	३५१७०६
९	सुपारी	मे.ट.			२१७९		२१७९	०
कुल जम्मा			२८५५५१	२९५४६५२	१३६५९७३	३६५७७६७२	१६५१५२४	३९५३२३२४

अनुसूची १३

६.२ प्रदेश नं. १ को नाकावाट निर्यात हुने कृषिजन्य बस्तुको विवरण आ.व. २०७६/०७७

क्र.सं.	सामानको नाम	इकाइ	काकैंडभिट्टा		विराटनगर		कुल जम्मा	
			परिमाण	मुल्य (रु हजारमा)	परिमाण	मुल्य (रु हजारमा)	परिमाण (मे.टन)	मुल्य (रु हजारमा)
१	तेलहन (आलस)	मे.ट.	७९	५५३९	२४४	१७०८०	३२३	२२६१९
२	तरकारी (वन्दा)	मे.ट.	३६९१	३६९१०	२८६९	२८६९०	६५६०	६५६००
३	जडिबुट्टी (चिराइतो, रिष्ठा, सितावर, मजिठो, पदमचाल)	मे.ट.	३०१	३१३७२	४६०	४७९४४	७६१	७९३१६
४	मुसुरो दाल	मे.ट.	६६५१	८३३८३८			६६५१	८३३८३८
५	चिया अर्गानिक	मे.ट.	१६६	५१६६१	१९७	६१३०९	३६३	११२९७०
६	अदुवा	मे.ट.	५२१४	१३३००४	७१४	१८२१३	५९२८	१५१२१७
७	अलैची	मे.ट.	४७७८	३८२२४००			४७७८	३८२२४००
८	तेजपात				७४३		७४३	
कुल जम्मा			२०८८०	४९१४७२४	५२२७	१७३२३६	२६१०७	५०८७९६०

७. स्थानीय तहको विवरण

अनुसूची १४ प्रदेश नं. १ अन्तरगतका स्थानीय तहहरूको विवरण

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	सम्पर्क नं.	इमेल/वेबसाईट	
१	ताप्लेजुङ्ग	फुङलिङ नगरपालिका	९८५२६२२१११	phunglingmun.gov.np	
			०२४-४६०११४	info@taplejungmun.gov.np	
		२	आठराई त्रिवेणी गाउँपालिका	९८५२६६०९६०	aathraitribenimun.gov.np
					aathrai.tribenimun@gmail.com
		३	सिदिङ्वा गाउँपालिका	९८५२६६०१५३	sidingbamun.gov.np
					sidingbarmpj@gmail.com
		४	फक्ताङलुङ गाउँपालिका	९८५२६६०६११	phaktanglungmun.gov.np
					०२१-६९६४९१
		५	मिक्वाखोला गाउँपालिका	९७४२६९१९४३	mikwakholamun.gov.np
					९८५२६६००६८
६	मेरिङदेन गाउँपालिका	९८५२६६०९३६	meringdenmun.gov.np		
			९७४२६९१९४८	meringden@gmail.com	
७	मैवाखोला गाउँपालिका	९८५२६६०९३६	maiwakholamun.gov.np		
			९७४२६९१९४८	maiwakholar@gmail.com	
८	पाथिभरा याङवरक गाउँपालिका	९८५२६६०४६०	yangwarakmuntaplejung.gov.np		
				pathivarayang@gmail.com	
९	सिरीजङ्घा गाउँपालिका	०२१-६९६४९३	sirijanghamun.gov.np		
			९७४२६९१९४९	sirijangharuralmunicipality@gmail.com	
१०	पाँचथर	फिदिम नगरपालिका	९८५२६२३१११	phidimmun.gov.np	
			०२५-५२०१०७	phidim.municipality@gmail.com	
		११	फालेलुङ गाउँपालिका	०२१-६९६४९०	phalelungmun.gov.np
					९८५२६८४१०४
		१२	फाल्गुनन्द गाउँपालिका	९८५२६८४३८४	phalgunandamun.gov.np
					९८५२६८४३८५
		१३	हिलिहाङ गाउँपालिका	९८५२६८४४७७	hilihngmun.gov.np
					९८१८७२६०२५
		१४	कुम्मायक गाउँपालिका	०२४-४१३०६१	kummayakmun.gov.np
					०२४-४१३०६५
१५	मिक्लाजुङ गाउँपालिका	०२४-४१२११५	miklajungmunpanchthar.gov.np		
			९८५२६८४४००	miklajungrm2073@gmail.com	
१६	तुम्बेवा गाउँपालिका	९८०१४४५९३१	tumwewamun.gov.np		
			९८६२७४५३९०	tumbewa.gaunpalika@gmail.com	
१७	याङवरक गाउँपालिका	०२४-४१००४९	yangwarakmunpanchthar.gov.np		
			०२४-४१००४८	yangwarakruralmun@gmail.com	
१८	ईलाम	ईलाम नगरपालिका	९८५२६२४१११	ilammun.gov.np	
			०२७-५२००३१	mun.ilam@gmail.com	

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	सम्पर्क नं.	इमेल/वेबसाईट
१९		देउमाई नगरपालिका	०२७-४००००१	deumaimun.gov.np
			९८५११०६३००	deumai.nagarpalika@gmail.com
२०		माई नगरपालिका	०२७-४१२२२२	maimun.gov.np
				mainagarpalika@gmail.com
२१		सूर्योदय नगरपालिका	२७५ ४०४७३	suryodayamun.gov.np
			९८५ २६ २६१११	suryodayamun@gmail.com
२२		फाकफोकथुम गाउँपालिका	९८५ २६ ८०७८३	phakphokthumun.gov.np
				phakphokthum.ruralmunicipality@gmail.com
२३		चुलाचुली गाउँपालिका	९८५११७९३१२	chulachulimun.gov.np
				chulachuli.ruralmunicipality@gmail.com
२४		माईजोगमाई गाउँपालिका	०२७-४११०४४	maijogmaimun.gov.np
			९८५ २६ ८५५ २१	maijogmaigaupalika@gmail.com
२५		माङसेबुङ गाउँपालिका	९८५ २६ ८५ ४४५	mansebungmun.gov.np
			९८४ २७ ७२ ८ ८	
२६		रोङ गाउँपालिका	९८५ २६ ४२०२०	rongmun.gov.np
			०२७-६९१४२०	rongruralmun@gmail.com
२७		सन्दकपुर गाउँपालिका	९८०१४५१७४१	sandakpurmun.gov.np
			९८०१४५१७४२	sandakpurm@gmail.com
२८		मेचीनगर नगरपालिका	०२३-५६२५०५	mechinagarmun.gov.np
				mechinagarmun@gmail.com
२९		दमक नगरपालिका	९८५ २६ २९१११	ito.mechinagarmun@gmail.com
			०२३-५६०१३७	damakmun.gov.np
३०		कन्काई नगरपालिका	९८५ २६ २८१११	info@damakmun.gov.np
			०२३-४०११५५	kankaimun.gov.np
३१		भद्रपुर नगरपालिका	९८५ २६ ३०१११	kanakai.mun@gmail.com
			०२३-५२०४१८	bhadrapurmun.gov.np
३२	झापा	अर्जुनधारा नगरपालिका	०२३-५२००९५	ito.bhadrapurmun@gmail.com
			९८५ २६ २७१११	info@bhadrapurmun.gov.np
३३		शिवशताक्षी नगरपालिका	०२३-४६५५०३	arjundharamun.gov.np
			०२३-४६५५०२	arjundharamun@gmail.com,
३४		गौरादह नगरपालिका	९८५ २६ ३३१११	info@arjundharamun.gov.np
			०२३-४७०३२३	shivasatakshimun.gov.np
३५		वितर्तामोड नगरपालिका	९८५ २६ ३३१११	dms.shivasatakshimun@gmail.com
			०२३-५०९८०१	gauradahamun.gov.np
३६		कमल गाउँपालिका	९८५ २६ ३५१११	gauradahamun@gmail.com
			०२३-५०९८००	info@gauradahamun.gov.np
३७		वितर्तामोड नगरपालिका	९८५ २६ ३३१११	birtamodmun.gov.np
			०२३-५४८००	btmnp53@gmail.com
३८		कमल गाउँपालिका	०२३-४७५०८१	kamalmun.gov.np

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	सम्पर्क नं.	इमेल/वेबसाईट
			९८५२६८३७२०	info@kamalmun.gov.np ito.kamalmun@gmail.com
३७		गौरीगञ्ज गाउँपालिका	९८४१५७२२५७ ०२३-४१२०४४	https://gaurigunmun.com/ ito.gauriganjmun@gmail.com
३८		बाह्रदशी गाउँपालिका	९८२४००२६७७ ९८५२६५९१११	bahradashimun.gov.np bahradashirm@gmail.com
३९		झापा गाउँपालिका	९८५२६३०९००	jhapamun.gov.np jhapagaunpalika@gmail.com ito.jhapamun@gmail.com
४०		बुद्धशान्ति गाउँपालिका	०२३-५५५०४४ ९८५२६५५५५०	buddhashantimun.gov.np buddhashantimun@gmail.com
४१		हल्दिबारी गाउँपालिका	९८२४०१८६४८ ९८१८९५७२१८	haldibarimun.gov.np haldibariruralmunicipality123@gmail.com
४२		कचनकवल गाउँपालिका	९८५२६५५२१०	kachankawalmun.gov.np kachankawala@gmail.com, info@kachankawalmun.gov.np
४३		विराटनगर महानगरपालिका	०२१-५२३३०८	biratnagarmun.gov.np info@biratnagarmun.gov.np
४४		बेलवारी नगरपालिका	२१४३४२९० ९८५२०६४१११	belbarimun.gov.np belbarimunmorang@gmail.com
४५		लेटाङ नगरपालिका	९८५२०६९१११ ०२१-५६००४४	letangmun.gov.np letangmunicipality@gmail.com .info@letangmun.gov.np
४६		पथरी शनिश्चरे नगरपालिका	०२१-५५६११३ ९८५२०६२१११	patharishanishcharemun.gov.np patharishanishcharemun@gmail.com
४७		रंगेली नगरपालिका	०२१-५८०६७४ ९८५२०६८१११	rangelimun.gov.np rangelimun@gmail.com
४८		रतुवामाई नगरपालिका	०२१-४१४०५१	ratuwamaimun.gov.np ratuwamaimunicipalityinfo@gmail.com
४९	मोरङ	सुनवर्षि नगरपालिका	०२१-४३३०२७ ९८५२०७८१७८	sunawarshimun.gov.np sunbarsimun@gmail.com
५०		उर्लावारी नगरपालिका	०२१-५४०४५९ ९८५२०४४१११	urlabarimun.gov.np urlabarinagarpalika@gmail.com
५१		सुन्दरहरैचा नगरपालिका	०२१-५४५०५०	sundarharaichamun.gov.np sundarharaichamun@gmail.com
५२		बुढीगंगा गाउँपालिका	९८५२०३७३१३	budhigangamunmorang.gov.np buddhigangamun@gmail.com
५३		धनपालथान गाउँपालिका	०२१-५६५१२२	dhanapalthanmun.gov.np dhanapalthanmun@gmail.com
५४		ग्रामथान गाउँपालिका	९८१९०१२३६६	gramthanmun.gov.np ito.gramthanmun@gmail.com
५५		जहदा गाउँपालिका	९८१९७९०४५६ ९८५२०४४८२१	jahadamun.gov.np jahadagaupalika@gmail.com ito.jahadamun@gmail.com

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	सम्पर्क नं.	इमेल/वेबसाईट
५६		कानेपोखरी गाउँपालिका	०२१-५८५१५५	kanepokharimun.gov.np kanepokharimun@gmail.com
५७		कटहरी गाउँपालिका	९८५२०३१९६१	kataharimun.gov.np
			०२१-४०४१००	katahariGaupalika@gmail.com ito.kataharimun@gmail.com
५८		केरावारी गाउँपालिका	०२१-४०३११०	https://kerabarimun.gov.np/ kerabariruralmun@gmail.com
५९	मिक्लाजुङ गाउँपालिका	०२१-४००००१	miklajungmunmorang.gov.np miklajungmun@gmail.com	
६०	सुनसरी	ईटहरी उपमहानगरपालिका	०२५-५८४६५९	itaharimun.gov.np
			०२५-५८००४६	itahari.municipality@gmail.com
६१		धरान उपमहानगरपालिका	९८५२०७३१११	dharan.gov.np
			०२५-५२०४०७	info@dharan.gov.np
६२		ईनरुवा नगरपालिका	०२५-५६००७७	inaruwamun.gov.np
			९८०२१११४२४	info@inaruwamun.gov.np
६३		दुहवी नगरपालिका	०२५-५४००२४	duhabimun.gov.np
			९८५२०२६९३४	duhabibhaluwamun@gmail.com
६४		रामधुनी नगरपालिका	०२५-५६२५६६	ramdhunimun.gov.np
			९८५२०७५१११	ramdhunibhasi@gmail.com
६५		बराहक्षेत्र नगरपालिका	०२५-५५११४५	barahamun.gov.np
			९८५२०६९९००	ito.barahamun18@gmail.com
६६		देवानगञ्ज गाउँपालिका	९८५२०३५२९९	dewanganjmun.gov.np
			९८५२०२५४९१	dewanganjmun@gmail.com
६७		कोशी गाउँपालिका	०२५-५४०१०६५	koshimun.gov.np koshigaupalika@gmail.com
६८		गढी गाउँपालिका	९८४९७९५३७५	gadhimun.gov.np
			९८५२०५५८४८	ito.gadhiruralmunicipality@gmail.com
६९		बर्जु गाउँपालिका	९८५२०८७४९५	barjmun.gov.np
			९८२५७८२४५३	barjugaupalika@gmail.com
७०		भोक्राहानरसिंह गाउँपालिका	९८५२०४१३७७	bhokrahamun.gov.np bhokrahanarsingh.gapa@gmail.com
७१	हरिनगर गाउँपालिका		९८५२०४१४३०	harinagaramun.gov.np
		९८४२४३८०९६	harinagargapa@gmail.com	
७२	पाखिबास नगरपालिका	०२६-४०५१६५	pakhribasmun.gov.np	
		९८५२०४३१११	pakhribas.nagarpalika@gmail.com	
७३	धनकुटा नगरपालिका	०२६-	dhankutamun.gov.np	
		५२०११९/५२०५१ ५ ९८५२०३९१११	mundkt@gmail.com	
७४	महालक्ष्मी नगरपालिका	०२६-६९१७००	mahalaxmimundhankuta.gov.np	
		९८५११७३००५	mahalaxmimunjitpur@gmail.com	
७५	साँगुरीगढी गाउँपालिका	०२५-	sangurigadhimun.gov.np	

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	सम्पर्क नं.	इमेल/वेबसाईट
			४०००६८/४००० ५८	
			९८५२०६१९४०	sangurigadhi.ruralmundkt@gmail.com
७६		सहिदभूमि गाउँपालिका	९८५२०७०४५५	shahidbhumimun.gov.np shahidbhimirural@gmail.com
७७		छथर जोरपाटी गाउँपालिका	०३६- ४०४१९६/४०४१ ९९	chhatharjorpatimun.gov.np chhatharjorpatigapa@gmail.com
७८		चौबिसे गाउँपालिका	९८५२०६२४०२ ०२६-४११०३१	choubisemun.gov.np chaubisegapa@gmail.com
७९		म्याङलुङ नगरपालिका	०२६-४६०७६४ ९८५११२९१७६	myanglungmun.gov.np myanglungmunicipality@gmail.com
८०		लालीगुराँस नगरपालिका	०२६-४०२११९ ९८५२०८२१११	laliguransmun.gov.np laliguransnagarपालिका@gmail.com
८१		आठराई गाउँपालिका	९८५२०६०३२२	aathraimun.gov.np aathraigaupalika1@gmail.com
८२	तेहथुम	छथर गाउँपालिका	०२६- ४२०१००/४२०० ९९ ९८५२०५३८५५	chhatharmun.gov.np chhathargaupalika@gmail.com
८३		फेदाप गाउँपालिका	९८५२०८०००	phedapmun.gov.np info@phedapmun.gov.np
८४		मेन्छयायेम गाउँपालिका	०२६-६६१०३५ ९८५२०८२७७७	menchhayayemun.gov.np menchhayayemruralmun73@gmail.com
८५		चैनपुर नगरपालिका	०२९-५७०१३१ ९८५२०७७१११	chainpurmun.gov.np chainpurmun@gmail.com
८६		धर्मदेवी नगरपालिका	०२१-४१४००६	dharmadevimun.gov.np dharmadevimun@gmail.com
८७		खाँदवारी नगरपालिका	०२९-५६०१४१ ९८४२०७६४५१	khandbarimun.gov.np khandbari.mun@gmail.com
८८	संखुवासभा	मादी नगरपालिका	०२९-४२४००३	madimunsankhuwasabha.gov.np madimunicipality@gmail.com
८९		पाँचखपन नगरपालिका	०२९- ४११०८३/४११०८ ० ९८५२०९९८३५	panchkhapanmun.gov.np panchkhapan.mun@gmail.com
९०		भोटखोला गाउँपालिका	९७५२००६६७०	bhotkholamun.gov.np bhotkholamun@gmail.com
९१		चिचिला गाउँपालिका	०२१-६२०७७०	chichilamun.gov.np chichilagaunpalika@gmail.com

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	सम्पर्क नं.	इमेल/वेबसाईट
			९८५२०००६७६५	
९२		मकालु गाउँपालिका	९८५२८२९६४४	makalumun.gov.np gaupalikamakalu@gmail.com
९३		सभापोखरी गाउँपालिका	०२९-४९३०९०	savapokharimun.gov.np savapokharimun@gmail.com
९४		सिलीचोङ गाउँपालिका	९७५२००६७७५	silichongmun.gov.np silichongrm@gmail.com
९५		भोजपुर नगरपालिका	०२९-४२०२२०	bhojpurmun.gov.np info.bhjmunicipality@gmail.com
९६		षडानन्द नगरपालिका	०२९-४२९९२४ ९८५२०२७९९९	shadanandmun.gov.np shadanandanagarpalika@gmail.com
९७		टेम्केमैयुङ गाउँपालिका	९८२२५७३६६५	tyamkemaikumun.gov.np temkemunbhp@gmail.com
९८		रामप्रसाद राई गाउँपालिका	९८५२०७३८८८	ramprasadrainmun.gov.np ramprasadrai.rm@gmail.com
९९	भोजपुर	अरुण गाउँपालिका	९८६०६०४६५०	arunmun.gov.np arunrmun@gmail.com
१००		पौवादुङमा गाउँपालिका	९८५२०७५८००	pauwadungmamun.gov.np pauwadungmamun@gmail.com
१०१		साल्पासिलिछो गाउँपालिका	९८९८४२५९५२	salpasilichhomun.gov.np salpasilichhoruralmunicipality@gmail.com
१०२		आमचोक गाउँपालिका	९८५२०८९३३६	aamchowkmun.gov.np ito.aamchowkmun@gmail.com
१०३		हतुवागढी गाउँपालिका	०२९-४९२०२६	hatuwagadhmun.gov.np hatuwagadhi.ruralmunicipality@gmail.com
१०४		सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका	०३८-५२०२६४ ९८५२८२२९९९	solududhkundamun.gov.np solududhkundamun@gmail.com
१०५		माप्य दुधकोशी गाउँपालिका	०२६-६८९९२७ ९८४९४७८०३४	dudhkoshimun.gov.np dudhkoshirm@gmail.com
१०६		खुम्बु पासाङल्हमु गाउँपालिका	९८०९८४२३७०	khumbupasanglhamumun.gov.np ito.khumbupasanglhamumun@gmail.com
१०७	सोलुखुम्बु	थुलुङ दुधकोशी गाउँपालिका	९८५९९५९५८६	thulungdudhkoshimun.gov.np thulungdudhkoshirm@gmail.com
१०८		नेचासल्यान गाउँपालिका	०३८-४९२३०२	nechasalyanmun.gov.np nechasalyan345@gmail.com
१०९		माहाकुलुङ गाउँपालिका	९८६२६८९९६९	mahakulungmun.gov.np mahakulung.rum@gmail.com
११०		लिखु पिके गाउँपालिका	०२५-६९७४५५	likhupikemun.gov.np likhupikerm@gmail.com
१११		सोताङ गाउँपालिका	०३८-४९०९२० ९८४९८९८८७५	sotangmun.gov.np ito.sotangrmun@gmail.com
११२	ओखलढुङ्गा	सिद्धिचरण नगरपालिका	०३७-५२०२९३ ९८५२८२३९९९	siddhicharanmun.gov.np siddhicharanmunicipality@gmail.com
११३		खिजिदेम्बा गाउँपालिका	९७४८६४२७८९	khijidembamun.gov.np

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	सम्पर्क नं.	इमेल/वेबसाईट
			९८४९६७००८९	khijeedembarm2073@gmail.com
११४		चम्पादेवी गाउँपालिका	९८४०९६२३६७ ९८४९६९२९६०	champadevimun.gov.np Champadevirm@gmail.com
११५		चिशंखुगढी गाउँपालिका	०३७-६२००७५	chishankhugadhmun.gov.np ito.chishankhugadhmun@gmail.com
११६		मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका	९८५११३८२१९ ९८५२८४४४०८	manebhanjyangmun.gov.np ito.manebhanjyangmun@gmail.com
११७		मोलुङ गाउँपालिका	९८५२८४०५०१	molungmun.gov.np molungrm@gmail.com
११८		लिखु गाउँपालिका	९८५२८४४४२७ ९८५२८४२९४२	likhumunokhaldhunga.gov.np info@likhumunokhaldhunga.gov.np ito.likhu.mun@gmail.com
११९		सुनकोशी गाउँपालिका	९७५३००००७७ ९७५३००००७९	sunkoshimunokhaldhunga.gov.np ito.sunkoshee@gmail.com
१२०		हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका	९८४२८४९०५६	halesituwachungmun.gov.np tuwachung.mun@gmail.com
१२१		दिक्तेलरुपाकोट मझुवागढी नगरपालिका	०३६-४२०२०४ ९८५२८२४१११	rupakotmajhuwagadhmun.gov.np rupakotmun@gmail.com
१२२		ऐसेलुखर्क गाउँपालिका	९८१५७८७८५० ०३६-४१११०३	aiselukharkamun.gov.np aiselukharka2073@gmail.com,
१२३		रावा वेसी गाउँपालिका	९८४२८७७३२ ९८५२८५९१११	lamidandamun.gov.np rawabesigaupalika@gmail.com
१२४		जन्तेढुंगा गाउँपालिका	९८५२८४६९०० ०३६-४२१०१३	jantedhungamun.gov.np info@jantedhungamun.gov.np
१२५		खोटेहाङ गाउँपालिका	०३६-४१३०४२ ९८४३३३४२३९	khotehangmun.gov.np khotehangmun@gmail.com
१२६		केपिलासगढी गाउँपालिका	९८५२८४९५६१ ९८४९६६५२९७	kepilasgadhmun.gov.np kepilasmun@gmail.com
१२७		दिप्रुङ चुइचुम्मा गाउँपालिका	९८१३८५११६३	diprungmun.gov.np diprungmun2077@gmail.com
१२८		साकेला गाउँपालिका	९८४२८६१२९६ ९८५२८४९७१०	sakelamun.gov.np ito.sakelarmun@gmail.com
१२९		बराहपोखरी गाउँपालिका	९८५२८४९९०६	barahapokharimun.gov.np info@barahapokharimun.gov.np
१३०		कटारी नगरपालिका	०३५-४५००३९ ९८५२८३९१११	katarimun.gov.np info@katarimun.gov.np,
१३१		चौदण्डीगढी नगरपालिका	०३५- ४४०२४६,२४७ ९८५२८४४०४७	chaudandigadhmun.gov.np chaudandigadhmun@gmail.com,
१३२		त्रियुगा नगरपालिका	०३४-४२०१८६ ९८५२८३८१११	triyugamun.gov.np info@triyugamun.gov.np
	खोटाङ			
	उदयपुर			

क्र. सं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	सम्पर्क नं.	इमेल/वेबसाईट
१३३		बेलका नगरपालिका	०३५- ४३०११४/४३०११ ६	belakamun.gov.np
			९८४१२७६७६४	belakamun@gmail.com
१३४		उदयपुरगढी गाउँपालिका	०२७-६९१२७६	udayapurgadhimun.gov.np
				udayapurgadhirn@gmail.com
१३५		ताप्ली गाउँपालिका	०२४-६९०९५९	taplimun.gov.np
				ict.taplimun@gmail.com
१३६		रौतामाई गाउँपालिका	०३५-४२०२०९	rautamaimun.gov.np
				ito.rautamaimun@gmail.com
				rautamairn@gmail.com
१३७		लिम्चुङ्बुङ गाउँपालिका	९८५२८२९०२०	sunkoshimunudayapur.gov.np
	९८५२८२९१०१			info@limchungbungmun.gov.np

१ नं. प्रदेशको नक्सा

